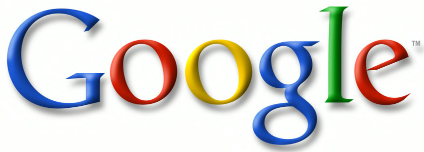

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

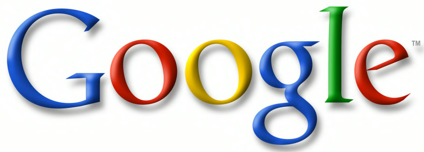
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

YC 10

Den falsterske Gejstligheds Personalhistorie.

Ved

Immanuel Barfod,
Sognepræst i Sørup, Flensborg Amt.

Anden Del
(Nørre-Herred).

Nykjøbing paa Falster.
Udgivet af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie.
Trykt i V. Laubs Enkes Bogtrykkeri.
1854.

Ref
BX
8034
.F3
B3
v.2

Den falsterske Gejstligheds Personalhistorie.

Ved

Immanuel Barfod,
Sognepræst i Sørup.

Nørre-Herred.

Udgivet af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie.

Trykt i B. Laubs Enkes Bogtrykkeri.

1854.

Efterskrift.

Efter lang Tids Ophold, som Bogtrykkeren og Forf. i Forening maa bære Skylden for, navnlig dog paa Grund af dennes Fjernelse fra Trykkestedet, er endelig dette sidste Hæfte af „den falsterske Gejstligheds Personalhistorie" afsluttet. Den fra først af lagte Plan, der har gjort Bogen meget større, end Forf. i Begyndelsen havde formodet, er fulgt helt igjennem, og ingen Flid er sparet for at samle det historiske og genealogiske Materiale. Fra alle Sider er man kommen Forf. imøde med megen Velvillie ved Meddelelse af begærede Oplysninger, som og af Rettelser og Supplementer til de tidligere udkomne Hæfter. Saavel af Loll. Falsters, som Fyns Bispe-Arkiver, af hvilket sidste afdøde Biskop Gad oversendte Forf. til Afbenyttelse alle de Arkivpakker, som denne udbad sig efter den medsendte Registratur, ligesom ogsaa af Gehejme-Arkivet, hvor Hr. Registrator Kall-Rasmussen gav Forf. Anvisning paa de rigeste Kilder, er et betydeligt Udbytte vundet.

Udgangen af Aaret 1853 har Forf. søgt at gjøre til Grændsen, hvortil især de genealogiske Oplysninger skulde naa, i det mindste har han medtaget alle de Meddelelser, som indtil denne Tid ere ham tilkomne, og de Udnævnelser og Dødsfald, som af Bladene ere komne ham for Øje, men hvad der er fra et yngre Datum, end Sommeren 1851, da han forlod Falster, og derved berøvedes Lejlighed til stadige Supplementer, gjør af denne Grund ikke Fordring paa at ansees for fuldstændigt.

Da fra Flere, der have interesseret sig for denne Bog, det Spørgsmaal er gjort Forf., om han agter at indfri det i

Fortalen til 1ste Hæfte gjorte Løfte at fortsætte denne Personalhistorie ogsaa for Lolland, maa han svare, at han næppe vil se sig i Stand dertil, da de fleste Kilder til et saadant Arbejde maa søges paa Stedet selv, og dertil vil der nu ikke kunne levnes ham Tid. Men dersom Nogen kunde have Lyst til at arbejde paa en saadan Fortsættelse, efter samme eller en anden Plan, vilde det være Forf. en Glæde at stille sine ikke faa Samlinger i denne Retning til Disposition.

Hr. Registrator Kall-Rasmussen og Student Fr. Barfod, der ogsaa for dette Hæfte have tilsendt Forf. værdifulde Bidrag, Meddelelser og Berigtigelser, ville tilligemed de Mange, der med saa megen Redebonhed have ydet denne Personalhistorie væsentlige Oplysninger, iblandt hvilke Forf. maa fremhæve dem fra Præsterne B. Sidenius i Særslev, J. O. Thisted i Gyrstinge, A. L. Bruun i Fanefjord, A. H. Nielsen i Skæve, A. Teilmann i Sønder-Felding og J. F. Plesner i Vøstrup samt Cand. theol. H. Rørdam i Kjøbenhavn, modtage Forf.s oprigtige Tak. Den største Hjælp ved dette sidste Hæfte er dog ydet af Hr. Adjunkt Øhlenschlæger i Nykjøbing, der har anvendt særdeles megen Tid og Flid paa Korrekturens Besørgelse, og Student Teofil Barfod, der har opsøgt en stor Mængde Notitser fra Hovedstaden og meddelt Afskrifter af Universitetsmatriklen, Examenslister, Vita-Protokollen i Bispe-Arkivet og mange andre Kilder. For det derpaa anvendte betydelige Arbejde have de Krav paa den største Tak og Paaskjønnelse.

Hermed overgives da dette Arbejde til et velvilligt Publikum. Forf. indser, at det i meget behøver en skaansom Bedømmelse, da det maaske stundom er for meget, stundom for lidet fuldstændigt; men det vil glæde ham og være en rigelig Løn for den derpaa anvendte Tid, dersom Kyndige maatte finde, at der ved denne Bog dog er vundet noget Udbytte for den danske Gejstligheds Historie og ydet — om ogsaa kun nogle — Bidrag til den danske Genealogi.

Oversø Præstegaard, den 25de Februar 1854.

Falsters Nørre-Herred.

I dette Herred ligge nu 10 Pastorater: 1. Stubbekjøbing og Maglebrænde, 2. Bogø, 3. Gunslev, 4. Kippinge og Brarup, 5. Nørre-Vedby og Nørre-Alslev, 6. Stadager og Nørre-Kirkeby, 7. Tingsted, 8. Torkildstrup og Lillebrænde, 9. Vaalse, 10. Ønslev og Eskildstrup. — Ved Reformationstiden og indtil Udgangen af det 17de Aarhundrede udgjorde, som nedenfor vil sees, Nørre-Vedby, Nørre-Alslev, Torkildstrup, Lillebrænde, Ønslev og Eskildstrup sex Pastorater, ligesom Spor ere fundne til, at ogsaa Stadager og Nørre-Kirkeby, og Kippinge og Brarup tidligere have været separerede. Da dette Sidste dog hidtil ikke er tilstrækkelig oplyst, ville Nørre-Herreds Præste-Serier blive behandlede i følgende Orden:

1. Stubbekjøbing og Maglebrænde.
2. Bogø.
3. Gunslev.
4. Kippinge og Brarup.
5. Stadager og Nørre-Kirkeby.
6. Tingsted.
7. Lillebrænde fra 1537 til 1692.

8. Torkildstrup fra 1537 til 1692.
9. Torkildstrup og Lillebrænde fra 1692 til Nutiden.
10. Vaalse.
11. Nørre-Alslev fra 1537 til 1695.
12. Nørre-Vedby fra 1537 til 1695.
13. Nørre-Vedby og Nørre-Alslev fra 1695 til Nutiden.
14. Eskildstrup fra 1537 til 1694.
15. Ønslev fra 1537 til 1694.
16. Ønslev og Eskildstrup fra 1694 til Nutiden.

I. Stubbekjøbing og Maglebrænde.

A. Sognepræster.

1. Mag. Mikael Jensen skal have været den sidste katolske og første evangeliske Præst[1]).

2. Hr. Lavrits Mikkelsen Brunch underskrev Ønslev-Afbigten som Provst over Falster 1549. Provstiet maa han have opgivet før 1584, da Hr. Peder Sørensen i Nykjøbing var „Landeprovst", medens Hr. Lavrits da blot nævnes som Præst i Stubbekjøbing (se I. S. 5 Not. 2). Indtil 1564 havde han i Forlening adskilligt Kalendegods paa Falster, 1 Gaard i Væggerløse, 2 Gaarde i Stavreby, 1 Gaard i Skælby, 3 Gaarde i Nørre-Ørslev, 1 Gaard i Bjørnerup og 1 øde Gaard i Systofte,

[1]) Ifølge Bl. Ms., hvori det hedder, at hans Navn forekommer fra 1518 til 1551. Intet af disse Aarstal kunne dog være rigtige; thi i Geh. Ark. (Topogr. Saml.) haves et Dokument, udstædt 9 Juli 1530 af Lavrits Klemmetsen, Sognepræst til Stubbekjøbing (K. R.), og Ønslev-Afbigten findes 1549 underskreven af Hr. Lavrits Brunch.

hvilke da bleve tillagte Bispoppen Mag. Nils Jespersen, imod at han skulde forsyne samtlige falsterske Præster med Vin og Brød til Nadveren.[1] — 6 Okt. 15 0 skænkede Kongen Sognepræsten i Stubbekjøbing og hans Eftermænd to Pund Korn aarlig af Kronens Part af Tienden af Maglebrænde Sogn, „efterdi han ikke skal være med Underholdning saa forsørget, som det sig borde."[2] — 9 Okt. s. A. erholdt Sognepræsten i Stubbekjøbing i Forening med Kapellanen og Skolemæsteren Brev paa et Vikarie, som laa til St. Anne-Altar i Stubbekjøbing.[3] — Hr. Lavrits skal være død 1591.

3. Hr. Anders Jensen Beske døde som Provst 1627, efter at have været Sognepræst her i 35 Aar.[4] Provst er han uden Tvivl bleven 1601 efter Hr. Nils Axelsen i Vedby. — Hans sidste Hustru Birgitte Nilsdatter blev gift med Eftermanden. Med sin første Kone, hvis Navn ikke kjendes, havde han idetmindste 3 Døtre:

1) Ingeborg Beske, gift med Mag. Markus Humble (se I. S. 161).
2) Anne Beske, gift med Kapellanen Hr. Bo Hansen.
3) Ide Beske, gift med Hr. Mads Gregersen i Kippinge.

4. Hr. Jesper Jepsen Engberg er født 1599 formodentlig paa Falster[5], da han i Bispoppens Tegnebog har skrevet sig med Tilnavnet Falster. 7 Juni 1624

---

[1] Reg. paa alle Lande Nr. 7. — Pont. Ann. III. S. 399.
[2] Reg. paa alle Lande Nr. 10, fol. 432 a—b.
[3] Reg. paa alle Lande Nr. 10, fol. 434 a.
[4] Ifølge en Series pastorum, der findes for alle Nørre-Herreds Pastorater i en Kirkebog i Onslev.
[5] Vi tage iøvrigt næppe feil i den Formodning, at hans Fader var Jeppe Jespersen, Raadmand i Stubbekjøbing. Paa Altertavlen i Kirken, opsat 1618, nævnes nemlig foruden Sognepræsten

blev han beskikket til Rektor i Stubbekjøbing, hvor han 1625 opsteg til Kapellaniet (ordineret 25 Janv. 1626), og 1627 ved Hr. Beskes Død til Sognekaldet. 22 Juni 1655 udvalgtes han til Provst, døde 26 Sept. 1668. — 23 Okt. 1632 udgik Kongens Brev til Lensmanden Palle Rosenkrans og Bispoppen, at de skulde handle Hr. Jesper Jepsen og Borgerskabet imellem „og saaledes anordne, at de efter Ordinantsen forbedre hannem hans Indkom efter deres Formue, saa han deraf sin nødtørftig Ophold kan have" — i Anledning af, at hin hos Kongen havde begæret „nogen Forbedring for hans Kalds Ringheds Skyld." [1]) — Da han siden i Krigen med Sverrig havde lidt meget ved Indkvartering, „og de bedste Midler vare ham fragangne, hvorved han og hans Børn sig nu i hans høje Alderdom skulde ernære", skænkede Kongen ham under 26 Avg. 1665 „til nogenledes Reparation et Stykke Jordsmaal, liggendes strax ved bemældte Stubbekjøbing udenfor de indhegnede Marker imellem tvende Lede, som kaldes gamle og nye Marks-Lede, hvorudi ungefær 4 eller 5 Tønder Korn kan saaes, strækkende sig fra bægge bemældte Lede til Hestevandingen", — frit og uhindret til ham og hans Arvinger. [2]) Dette var saaledes en Gave, der kom Hr. Jesper personligt, ikke Præstekaldet tilgode.

Han var først gift med Formandens Enke Birgitte Nilsdatter, som døde 9 Juli 1647. Af deres Børn kjendes kun 3. — Hans anden Hustru Susanne Hansdatter, en Datter af Præsten Hr. Hans Sørensen

---

Hr. Anders Jensen Beske og Borgermæsteren Hans Hassenbart, Raadmændene Magnus Sønnichsen og Jeppe Jespersen.

[1]) Smaalandske Tegnelser Nr. 6, S. 355—56.

[2]) Fynske og smaal. Reg. Nr. 8, fol. 117 a—b.

Nyborg i Kongsted [1]) og Anne Jørgensdatter, døde 21 Maj 1655, efter at have født ham 3 Børn. — Hans tredie Hustru Karen Sørensdatter, som blev gift med Eftermanden Mag. Birch, fødte ham 6 Børn. — Hans Børn, saavidt de kjendes [2]), findes anførte paa Stamtavlen over Familien Engberg.

5. Mag. Jakob Lavritsen Birch er født 1630. Som Studiosus [3]) fik han 5 Maj 1652 et Oprejsnings-Brev af Kong Frederik III. for Lejermaal med en Kvinde, som han siden tog til Ægte, og hvorfor han havde udstaaet Kirkens Disiplin. [4]) — 24 Marts 1666 blev han kaldet til Rektor i Maribo, 8 Okt. 1668 til Sognepræst i Stubbekjøbing, ordin. 11 Nov.; 28 Maj 1690 tog han Magister-Graden, døde 3 April 1699. Hans Præstegaard brændte 1680, hvorfor han 13 Sept. 1681 fik Kongens Brev paa at maatte erholde 1 Rdd. af hver Kirke i Fyns Stift. [5]) — Han ægtede 27 April 1670 Formandens Enke Karen Sørensdatter, der døde som hans Enke 23 Nov. 1702. Med hende havde han ingen Børn, men til hint hans første Ægteskab kjendes Intet.

6. Mag. Jesper Jespersen Engberg, Formandens Stifsøn, Søn af ovennævnte Hr. Jesper Engberg, er født i Stubbekjøbing 1 Jan. 1665. 1684 blev han Student fra Nykjøbing Skole, men har ved Immatrikulationen 14 Juli faaet den Bedtegning: „post iteratum

[1]) Jfr. Giessi. Jubell. III. S. 286, Not.

[2]) Da Stubbekjøbings Kirkebog begynder med Aaret 1646, kan kun gives nøjere Underretning om de Børn, som ere yngre.

[3]) 2 Juni 1648 findes en Jacobus Laurentii immatr. fra Kjøbenhavns Skole, vistnok denne.

[4]) Brevet findes i Kopi i Loll.-Falst. Bispe-Arkiv.

[5]) Fynske og smaal. Reg. Nr. 10, fol. 45 a—b.

examen dato meliore specimine civitate acad. donatus". 30 Okt. 1688 blev han kaldet til resid. Kap. i sin Fødeby, hvor han 21 Maj 1699 blev sin Stiffaders Eftermand som Sognepræst. 23 Maj 1702 tog han Magister-Graden, blev Provst 1706, og døde 1723, begr. 22 Okt. — Han havde 13 Juli 1691 Bryllup med Dortea Madsdatter, døbt 22 Nov. 1671, begr. 27 Nov. 1730, en Datter af Hr. Mads Madsen Schildorf, Sognepræst i Ønslev. — Deres 10 Børn nævnes paa Stamtavlen.

7. Hr. Erik Nilsen Hollender[1]) er født i Hobro 1690, tog theol. Attest. 26 Sept. 1718 (Non. cont.), prædikede for Dimis 10 Dsbr. s. A. (Laud.), blev kaldet til Sognepræst her 3 Dsbr. 1723, og døde 28 Juli 1746. Han blev 13 Dsbr. 1724 gift med sin Formands Datter Katrine Margrete Engberg, døbt 14 Okt. 1696, begr. 30 Dsbr. 1775, Enke efter Løjtnant Jørgen Schoth. Saavel hans 4 Stifbørn, som hans 7 egne Børn nævnes paa Stamtavlen over Fam. Engberg.

8. Mag. Fredrik Kristian Lehmejer var Sognepræst her fra Sept. 1746 til Sept. 1748. (Se I. S. 271).

9. Hr. Nils Glatved er født 16 Maj 1717 i Sandsverd ved Kongsberg, hvor Faderen Jesper Hansen Glatved var Sorenskriver over Nummedal og Sandsverd. Moderen var Else Katrine Kongsberg, en Datter af den forrige Sorenskriver Nils Jensen. Hr.

[1]) Hvem hans Forældre vare, vides ikke, men følgende kjendes af hans Søskende:

1) Anne Katrine Hollender, f. 1692, begr. 27 Marts 1737, ugift.

2) Anne Hollender, gift med Jesper Gadegast (se Rektorerne.)

3) Inger Marie Hollender, gift med Ole Brasen (se I. S. 231).

Avgustinus Skjelderup, Præst i Lavsdal i Lavrvigs Provsti, underviste og dimitterede ham 1736. 16 Maj 1737 tog han Exam. philos. og erholdt 30 Juni s. A. Bakkalavr-Graden. I Sept. s. A. blev han Huslærer hos Hr. Isak Muus, Præst i Bø i Nedre-Tellemarken, og næste Aar 1738 Hører i Kongsberg Skole under Rektor Lavrits Blytekker. Herfra drog han 1740 tilbage til Kjøbenhavn, tog 20 Marts 1741 theol. Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 19 Maj s. A. (Laud), og var derefter et Par Aar Huslærer dels hos Hr. Peder Anchersen, Præst i Eger, dels hos Kjøbmand Stille-Kristensen i Bragnæs. 31 Maj 1743 blev han kaldet til pers. Kap. hos Hr. Klavs Møller i Bragnæs, ordineredes 5 Juli af Biskop Dorph, men da Hr. Møller var forflyttet til Skeberg, forlod Glatved Bragnæs og rejste 5 Juli 1745 til Kjøbenhavn, for at søge Præstekald. I Foraaret 1746 antog Grevinde Knuth ham til at bestyre Vester-Ulslev Kald efter Hr. Fredr. Buchholz's Død, da Hr. Baltasar Garben, der var bestemt til hans Eftermand, endnu ikke havde taget Attestats. Her var han til Marts 1747, da han blev pers. Kap. hos Sognepræsten ved Helliggejst Kirke i Kiøbenhavn, Mag. Ejler Kaasbøl, hvorfra han 13 Sept. 1748 blev kaldet til Sognepræst i Stubbekjøbing. Da hans Hu imidlertid bestandig stod til Ansættelse i Norge, fik han 18 Sept. 1750 kgl. Tilladelse til at bytte Kald med Hr. Alsbach i Vardal. Fra Vardal blev han 6 Dsbr. 1760 forflyttet til Nordre-Fredrikshald, hvor han blev Provst i Nedreborge-Sysel, endelig 1769 til Sønder-Fredrikshald, hvor han døde 18 Marts 1773.[1] — Som Præst i Stubbekjøbing

[1] En Jubelprædiken 1749 og en Afhandling i økon. Mag. har skaffet ham Plads hos Worm I. S. 353—54.

ægtede han 31 Janv. 1749 Anne Katrine Ehlers, f. 1711, dengang Kammerjomfru ved Hoffet, en Datter af Otto Kristian Ehlers, Kommissionær i Kjøbenhavn. Hun døde i Stubbekjøbing før hans Opreise til Norge 17 Febr. 1751, efterat hun 9 Febr. havde født en Søn Otto Kristian. I Norge giftede han sig igjen 8 Marts 1754 med Kirstine Nilsdatter Eliesen, af hvilket Ægteskab han havde flere Børn.

10. Hr. Lavrits Alsbach er født 5 Okt. 1712 i Lavrvig, hvor Faderen Jakob Alsbach var Krigskommissær og Proviantforvalter, Moderen Mettea Dau, f. i Janv. 1691, død i Stubbekjøbing som Enke efter Biskop Hans Egede 22 Okt. 1761. — 1733 blev han Student, tog 1736 Bakkalavr-Graden, 27 Okt. 1738 theol. Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 24 Dsbr. s. A. (Laud.), og gik efter sin Stiffaders, Biskop Egedes, Opfordring 1739 (ordin. 11 Marts) som Missionær til Grønland, hvor han ansattes ved Kristianshaab. Sidst i Aaret 1743 kom han tilbage, og blev 14 Febr. 1744 kaldet til Sognepræst i Vardal i Aggershus Stift, hvorfra han ved Bytte med Formanden 18 Sept. 1750 blev forflyttet til Stubbekjøbing. Døde 1762, begr. 12 Nov. — Han ægtede 27 Nov. 1743 Kirstine Egede, f. 1716, død i Kjøbenhavn 1786, en Datter af Biskop Hans Egede og Gertrud Rasch. Deres Børn vare, foruden en ældre Datter, begr. 21 Dsbr. 1752, følgende:

1) Mettea Jakobea Alsbach, gift med Eftermanden.
2) Jakob Alsbach, f. 1750, død 180., Toldinspektør i Rudkjøbing.
3) Hans Egede Alsbach, døbt 5 Sept. 1751, blev Assistent paa Grønland.

4) Gertrud Elisabet Alsbach, døbt 20 Sept. 1752, begr. 6 Febr. 1760.

5) Kaspar Eggert Thrane Alsbach, døbt 19 Avg. 1753, blev Assistent paa Grønland.

6) Povl Petri Alsbach, døbt 10 Janv. 1755, begr. 6 Febr. 1760.

11. Hr. Jakob Johan Lund er født 2 Marts 1725 i Sønder-Jærnløse, hvor hans Fader Hr. Peder Jakobsen Lund var Sognepræst. Efter en omhyggelig Undervisning hjemme, kom han i sit 15de Aar til Holbæk, hvor han i 4 Aar modtog Undervisning af Studiosus Lavrits Lycke[1]), sattes da 1744 i Roskilde Skole, og dimitteredes derfra næste Aar 1745[2]). 1746 tog han Exam. phil. (Laud.), 5 Nov. 1748 theol. Attest. (Laud.), prædikede for Dimis 25 April 1749 (H. ill.). Da han havde taget sine akademiske Examiner, begav han sig hjem til sin gamle Fader, for at hjælpe ham i Embedet, og var her i 2 Aar, da Faderen døde. Ifølge et ham tidlig givet Løfte havde han haabet at blive hans Eftermand, man da en Anden blev udnævnt, begav han sig mismodig til Kjøbenhavn, hvor han i 5 Aar var Alumnus paa Elers Kollegium, og derefter en Tid Huslærer hos Byfoged Peder Fjelderup Lassen i Kjøbenhavn, indtil han 1758 udnævntes til Feltpræst. (ordin. 28 Juni). 7 Janv. 1763 blev han kaldet til Sognepræst i Stubbekjøbing, 11 Maj 1775 til Sognepræst i Stege og Provst paa Møen, i hvilke Embeder han døde 12 Juli 1798.

[1]) Død 20 Juli 1770 som Mag. og Rektor ved Frue Skole i Kjøbenhavn. Se Worm I. S. 641; III. S. 490; Nyerup S. 358; S. N. Blochs Rosk. Domsk. Hist. 2det Hæfte, S. 44. 45.

[2]) S. N. Blochs Rosk. Domsk. Hist. 4de Hæfte, S. 30, hvor Paludans og Nyerups fejlagtige Angivelse, at han blev dimitteret fra Fredriksborg Skole 1744, er rettet.

Fra hans tidligste Ungdom havde de skjønne Videnskaber været hans Yndlingsstudium og vedbleve at være det til hans Alderdom. Hans digteriske Frembringelser vare i fortjent Anseelse hos hans Samtid, og om de end snart maatte træde i Baggrunden for Stubs, Tullins og Ewalds mægtigere Muser, har dog navnlig hans Oversættelse af Racines: „Religionen", og hans „Forsøg i den hellige Poesi og aandelige Sange" sikret hans Navn en hæderlig Plads iblandt danske Digteres. Han udmærkede sig ikke blot ved en dannet Versifikation og smagfuld Behandling af Sproget, men ogsaa ved en varm og hjertelig Poesi, fri for tom Svulst [1]).

Han ægtede 28 Maj 1766 Formandens Datter Mettea Jakobea Alsbach, f. 1748, død i Stege 30 Okt. 1777, efter at have født ham 4 Børn. — 15 Avg. 1780 ægtede han Katrine Margrete Krenckel, Enke efter Hr. Peder Borchgrevingk i Gunslev. Hun fødte ham 2 Sønner. — Hans Børn ere:

1) Kirstine Theodora Lund, døbt 22 Maj 1767.
2) Hans Peter Egede Lund, f. 31 Avg. 1769, Sognepræst til Rudkjøbing og Skrøbelev, Amtsprovst, entl. 1 Febr. 1833, død 18 Sept. 1846 [2]).
3) Marie Lavrense Lund, døbt 2 April 1773, død 18 Janv. 1780.
4) Gertrud Mettea Lund, f. 2 Juli 1775.
5) Henrik Peter Borchgrevingk Lund, f. 4 Juni 1782.

[1]) Hans Skrifter nævnes hos Worm I. S. 626—27, III. S. 479; Nyerup S. 355. — Om hans Digter-Virksomhed se Rahbek og Nyerups Danske Digtekunst IV. S. 450—55, V. S. 97—101. 273. 276—78, VI. S. 239. — Jfr. Paludans Møens Beskrivelse I. S. 487—90.

[2]) Se Erslew II. S. 167—68.

6) Jakob Johan Lund, f. 12 Juli 1783, blev Løjtn. i Søetaten 8 Juli 1803, Pr.-Lt. 21 Febr. 1809, afgik 20 Sept. 1815, fik 13 Sept. 1818 ny Afsked som Kapt.-Lt., har været Ejer af Grønsunds Færgegaard paa Møen, lever nu i Kjøbenhavn. 3 Døtre og 1 Søn.

12. Hr. Thomas Hee er født 5 Avg. 1745 i Allerup i Fyn, hvor hans Fader Hr. Jørgen Hee[1]) da var Sognepræst (død 30 Dsbr. 1788 som Biskop i Aarhus), Moderen Karen Gudme. — 1762 blev han Student fra Odense Gymnasium, tog 9 Juni 1763 Exam. philos., 27 April 1769 theol Attest. (Laud.), og prædikede f. A. for Dimis (Laud.). Han var derefter Hovmæster hos Justitsraad Neergaard paa Svenstrup, hvorfra han 12 Juli 1775 blev kaldet til Sognepræst i Stubbekjøbing. 11 Marts 1785 forflyttedes han til Nysted, hvor han døde 4 Juni 1790. — Han ægtede 16 Juli 1777 Anne Lavrense Scheel, døbt 5 Janv. 1757, død som Enke i Stubbekjøbing 9 Sept. 1832, Datter af Toldforpagter i Stubbekjøbing Jørgen Scheel, siden Kammerraad og Byfoged ssteds (død 21 Okt. 1793) og Fro Katrine Staal (døbt 20 Okt. 1735, død 10 Juni 1809). — Deres Børn vare:

1) Karen Hee, f. 4 Juni 1778, død 25 Maj 1851, gift 2 Janv. 1807 med Verner Biering paa Næsgaard (se Stamt. over Fam. Biering).
2) Fro Katrine Hee, f. 19 Juni 1779, død i Kjøge 1791, begr. 3 Okt.
3) Jørgen Hee, f. 14 Juli 1780, død i Nysted 1791, begr. 15 Juli.

[1]) Se Neraae I. S. 692—94, 835—36, II. S. 40—43; Worm I. S. 410, III. S. 309; Nyerup S. 232; Hertel Aarh. Domk. Beskr. II. S. 48—52.

4) Jakob Henning Hee, f. 5 Avg. 1781, død som Handelsbetjent i Stubbekjøbing 11 Febr. 1800.

5) Peder Hee, f. 14 Okt. 1782, død 30 Maj 1845 som Kjøbmand i Stubbekjøbing, gift 25 Maj 1813 med Hanne Henriette Ryberg. 3 Børn.

6) Martin Theodor Hee, f. 11 Nov. 1783, død som Barn.

7) Kristian Hee, f. 23 April 1785, begr. 23 Avg. 1791.

8) Lars Hee, f. 2 Dsbr. 1786, begr. 21 s. M.

9) Otto Ludvig Hee, f. 21 Dsbr. 1787, død 31 Marts 1788.

10) Otto Ludvig Hee, f. 14 Juni 1789, død 8 Sept. 1845 som Kjøbmand i Stubbekjøbing, gift 11 Sept. 1816 med Hanne Marie Schiøtt. 3 Børn.

13. Hr. Peter Samuel Dorn er født 22 Dsbr. 1747 i Melby i Sælland, hvor hans Fader Mag. Søren Mattias Dorn var Sognepræst, Moderen Dortea Kristine Jensdatter. 1765 blev han Student fra Fredriksborg Skole, tog 3 Maj 1766 Exam. philos. (Laud.) og Bakkalavr-Graden, 26 April 1770 theol. Attest. (Laud.) og prædikede for Dimis i April 1771 (Laud.). — Han opholdt sig derefter hjemme hos sin Fader indtil han 14 Avg. 1776 blev kaldet til resid. Kap. i Stubbekjøbing (ordin. 20 Sept.), hvor han ved Hr. Hees Forflyttelse 29 April 1785 blev Sognepræst, men døde allerede 7 Marts 1786. — Han ægtede 30 Juli 1779 Maren Mølmarch, f. 1755, der 4 Sept. 1787 atter blev gift med Tolder Iver Thorøe i Naskov, og døde 1795. Hr. Dorn havde kun een Datter: Dortea Marie Dorn, f. 9 Febr. 1783, gift 14 Nov. 1829 med Snedkermæster Nils Severin Claussen fra Landet paa Lolland.

14. Hr. Peder Buch er født 8 Marts 1743 i Østerlinnet i Ribe Stift, hvor hans Fader Hr. Markus Buch var Sognepræst, blev Student 1763, tog Exam. philos. 7 Maj 1764 og theol. Attest. 18 Febr. 1767 (Non cont.). 29 Okt. 1772 blev han kaldet til Præst paa Trankebar, hvorfra han vendte tilbage 1776, var da flere Rejser ude som Skibspræst, indtil han 14 Marts 1781 blev kaldet til Sognepræst i Lundforlund og Gjerlev, hvorfra han 9 Juni 1786 blev forflyttet til Stubbekjøbing, og døde her 22 Marts 1798. — Han havde 25 Nov. 1772 Bryllup med Anne Sofie Helene Margrete Riemann, død i Kjøbenhavn strax efter Hjemkomsten fra Trankebar 1776, 37 Aar gl. — 13 Juli 1781 ægtede han sin anden Hustru Marie Luise Rouvel, f. 14 Dsbr. 1753, død som Enke i Stubbekjøbing 11 Juli 1825, en Datter af Jean Louis Rouvel, kgl. Farver paa Guldhuset i Kjøbenhavn. — Med sin første Hustru havde han ingen Børn, med den anden følgende 8:

1) Johan Fredrik Ludvig Rouvel Buch, f. 29 Avg. 1782, død 22 Febr. 1786.
2) Kristian Markus Henrik Egidius Buch, f. 12 Okt. 1783, død som Karetmager i Nykjøbing 27 Juni 1832, først gift 9 Maj 1817 med Fredrikke Kryger, død 16 Marts 1820, atter gift 4 Maj 1821 med Anne Kristine Hansen.
3) Anne Sofie Helene Margrete Buch, f. 1 Okt. 1785, nu boende i Nykjøbings Kloster.
4) Gerhard Jakob Andreas Buch, f. 29 Janv. 1787, død 17 Avg. s. A.
5) Peter Nikolaj Falentin Buch, f. 30 Okt. 1788, død 21 April 1833 som Urtekræmmer i Kjøbenhavn, gift 18 Marts 1814 med Anne Marie Schleyer,

2 Børn, Sønnen Peter Kristian Rouvel Buch, Overretsassessor i Viborg, og en Datter.

6) Sofie Hedvig Helene Kristiane Buch, f. 25 Dsbr. 1790, gift 5 Juni 1814 med Kontorist Kristian Jakob Nikolaj Vesterholt, der ved Reduktionen afgik som Fuldm. i Statsgælden, Borgermajor. 1 Søn og 1 Datter.

7) Holger Vilhelm Gerhard Ferdinand Buch, f. 23 Okt. 1793, død ugift 12 Marts 1840 som Bestyrer af Modevegs Klædefabrik i Kjøbenhavn.

8) Johan Ludvig Andreas Buch, f. 8 Maj 1796, Sadelmagermæster i Kjøbenhavn, gift med Elise Beck, død i Dsbr. 1846. 3 Sønner, 2 Døtre.

15. Dr. Johannes Clausen[1]) er født 20 Avg. 1767 i Faaborg, hvor Faderen Johan Pavlin Clausen da var resid. Kapellan (død 1794 som Sognepræst i Svanninge), Moderen Karen Bildhugger. 1788 blev han Student fra Nyborg Skole (Laud.), tog 2 Okt. 1789 og 27 April 1790 Exam. philos. (H. ill.), 28 Juli 1791 theol. Attest. (H. ill.), prædikede s. A. for Dimis (Laud.) og beskikkedes i Nov. s. A. til Præst paa det asiatiske Kompagnis Skib „Kronprinsen", med hvilket han i Aarene 1792 og 1793 gjorde Rejsen til Kina, blev 28 Okt. 1794 kaldet til Sognepræst for Galtrup og Øster-Jølby paa Mors, 30 Maj 1798 til Stubbekjøbing, 15 Nov. 1815 til Øster-Egitsborg, endelig 21 Marts 1821 til Assens og Kærum, hvilket Embede hans pludselige Død 21 April næstefter forhindrede ham i at tiltræde. 1800 tog han den theol.

---

[1]) Se Erslew I. S. 298—99, hvor hans Skrifter, alle af theologisk Indhold, ere nævnede. Jfr. Litt. Tid. 1821, Nr. 21, S. 343—45; Dagen 1821, Nr. 105; Thaarups fædrenel. Nekrol. I. S. 5—6.

Doktor-Grad i Göttingen, 1805 i Kiel. — Han ægtede 1794 Anne Lusie Fog, f. 18 Okt. 1769, død 30 Marts 1852, en Datter af Hr. David Fog, Sognepræst ved St. Katrine Kirke i Ribe. — Deres Børn:

1) Johanne Davide Elisabet Clausen, f. 18 Okt. 1795, gift 28 Janv. 1825 med Prokurator Kristen Søndahl Uttermøllen Gad i Stege.
2) Jakob Pavlin Clausen, f. 25 Sept. 1796, Kaptejn, Prokurator i Næstved, gift 4 Nov. 1825 med Sofie Henriette Bjørnsen.
3) Kristen Fog Clausen, f. 3 Dsbr. 1797, ugift hos Broderen Ludvig i Stege.
4) David Fog Clausen, f. 10 Marts 1799, Skibsfører, forliste i Vinteren 18$\frac{3}{3}\frac{1}{2}$, hvor og naar vides ikke, gift 18 April 1828 med Andrea Cecilie Kristiane Rehhoff.
5) Jensine Sigbrit Stahl Clausen, f. 30 Marts 1800, gift 23 Dsbr. 1833 med Løjtn., nu Ritmæster, Ridder Søren Barth.
6) Nikolaj Edinger Balle Clausen, f. 6 Dsbr. 1801, nu Sognepræst paa Bogø. (Se nedenfor).
7) Erasmine Kristiane Petrine Marie Elisabet Clausen, f. 28 Nov. 1802, gift 5 Nov. 1830 med Vinhandler Hans Michelsen i Kjøbenhavn.
8) Kristian Fredrik Ludvig Clausen, f. 6 April 1804, Kjøbmand i Stege, gift 8 Okt. 1829 med Hedvig Bruun.
9) Karl Fredrik Emil Clausen, f. 18 Avg. 1805, død 11 Dsbr. 1820.
10) Karoline Lovise Charlotte Clausen, f. 10 Dsbr. 1807, død 3 Maj 1842, gift 10 Okt. 1841 med Skibsfører Nils Michelsen.

16. Hr. Werner Ludvig Blædel er født 6 Maj 1783 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Paulus Blädel (f. i Nyrnberg 16 Janv. omtr. 1747, kom til Danmark 1766, død i Sept. 1803) var Skrædermæster; Moderen Cicilie Sandahl (f. i Kbhn. 17 April 1744, gift i April 1772, død 1814). 1792 indsattes han i Frue Skole i Kbhn., hvor han blev til denne Skoles Reform 1797, blev 1798 privat dimitteret (H. ill.), tog 1 Okt. 1799 filol. og 8 April 1800 filos. Ex. (Laud.), 20 Juli 1804 theol. Attest. (Laud.), aflagde 1810 de praktiske Prøver (Laud.). 1 April 1807 ansattes han som Lærer ved Søkadet-Akademiet, udnævntes 1 Juli 1814 til Konsistorialassessor, blev 10 April 1816 kaldet til Sognepræst for Stubbekjøbing og Maglebrænde, og 14 Nov. 1828 for Asfens og Kærum. — 1 Maj 1807 ægtede han Anna Elisabet Dons, f. 25 Marts 1785, en Datter af Klavdius Andreas Dons (f. i Norge 1740, Cand. theol. & jur., 179* Skifteforvalter paa St. Croix, fra hvilket Embede han tog Afsked 5 Aar efter, døde som Pensionist paa Bognserup 1824) og Bolette Katrine Frandsen (f. i Stavanger omtr. 1753, død i Kbhn. 1813). — Deres 11 Børn ere:

1) Pavline Klavdine Blædel, f. 15 Avg. 1808, gift 14 Sept. 1831 med Hr. Avg. Ferd. Hornemann[1]), nu Sognepræst til Durup og Tøndering. 7 Børn.
2) Ludvig Blædel[2]), f. 18 Avg. 1809, nu Sognepræst i Nustrup. Gift med Bolette Charl. Grundtvig (se Torkildstrup). 6 Børn.

---

[1]) Se Fr. Barfods Danm. Geistl. 1ste Aarg. Sp. 83, Nr. 717.
[2]) Se sstedś Sp. 102, Nr. 1060.

3) Charlotte Elisabet Blædel, f. 16 Nov. 1811, gift 18 Juni 1831 med Hr. Nils Munch Plum[1], nu Sognepræst til Vester- og Øster-Hasling. 12 Børn.

4) Kristian Blædel, f. 14 Avg. 1813, lærte Tømmerhaandværket i Kjøbenhavn, siden Skibsbyggeriet og Konstruktionen paa Troense, ernærer sig nu ved bægge Dele i Kbhn. Gift 1845 med Nikoline Olsen. 2 Børn.

5) Karl Anton Blædel, f. 18 April 1815, har haft kgl. Rejsestipendium, og har nu et Fortepiano-Fabrik i Stutgart. Gift 1845 med Matilde Semmendinger fra Urak i Byrtemberg. Ingen Børn.

6) Nikolaj Gotlib Blædel[2], f. 26 Oktbr. 1816, siden 24 Juni 1849 Præst ved Alm. Hosp. og Abel Katrines Stiftelse i Kbhn. Gift 4 Okt. 1844 med Henriette Dons, f. 2 Febr. 1814, Datter af afg. Fuldm. Povl Dons[3]. 3 Børn.

7) Avgust Ehlers Blædel[4], f. 2 Febr. 1818, Cand. theol., i Febr. 1848 kaldet til Skolelærer for Søllested og Vedtofte Menigheder. Gift 21 Juli 1848 med Vilhelmine Avgusta Prahl, f. i Ekernførde 16 Nov. 1821, Datter af Regimentskirurg ved „Kristians Plejehus“ Kristian Fredrik Prahl og Charlotte Laurent. 2 Børn.

8) Henriette Bolette Blædel, f. 22 Juli 1820, død 1 April 1824.

9) Rudolf Bay Blædel, f. 20 Marts 1822, Exam. jur. (Bekvem), Forpagter af Næsgaarden ved Adlers-

---

[1]) Se Fr. Barfods Danm. Gejstl. 1ste Aarg. Sp. 82, Nr. 698.
[2]) Se sstds Sp. 307, Nr. 2925.
[3]) Se Erslews Forf. Lex. I. S. 344.
[4]) Se Fr. Barfods Danm. Gejstl. 1ste Aarg. Sp. 310, Nr. 3040.

borg, gift 27 Juli 1849 med Marie Dons, Datter af afg. Fuldm. Povl Dons (se S. 17 Note 3). 1 Barn.

10) Henrik Benedikt Blædel, f. 21 Marts 1824, Cand. pharm. og exam. Veterinær.

11) Otto Werner Secher Blædel, f. 14 Sept. 1825, har haft kgl. Rejsestipendium, Bestyrer af et Klædefabrik i Odense.

17. Hr. Jørgen Lemvigh Fog var her fra 1829 til 1847, da han blev Sognepræst i Horbelev. Se I. S. 199—200.

18. Hr. Adser Hansen Blume er født 28 Nov. 1804 i Mølby i Spandet Sogn, hvor Faderen Villas Jensen, der nogle Aar efter blev Degn i Spandet, da boede som Kniplingshandler. Moderen Maren Adsersdatter døde i April 1843. Da han var konfirmeret, kom han til Farbroderen Nils Jensen Blume, Herredsfoged for Ramsø-Tune Herreder, boende i Roskilde, der satte ham i Roskilde Skole, hvorfra han 1823 blev Student (Laud.), tog 1824 anden Examen (Udmærket), og 7 Juli 1829 theol. Attest. (Laud. i. o. sp. scr.), aflagde 20 Febr. 1831 homil. (H. ill.) og f. A. katek. Prøve (Laud.). — 8 Sept. 1829 blev han beskikket til Adjunkt i Roskilde, 15 Juni 1832 til Sognepræst for Mejrup og Kateket i Holstebro, 6 Dsbr. 1836 til Sognepræst for Ølby, Asp og Fausing, hvorfra han 4 Jan. 1848 blev forflyttet til Stubbekjøbing. — Han ægtede 28 Juli 1832 Karen Severine Johanne Heiberg, f. 31 Dsbr. 1809, en Datter af Sekretær Peter Wilken Heiberg[1]), Forstander ved Vartov (f. 11 April 1774, død 31 Dsbr. 1842) og

[1]) Se Erslew I. S. 610.

Elisabet Katrine Schrøder (f. 20 Marts 1782, gift 21 Nov. 1808, død 5 April 1843 paa Frisenborg). — Deres Børn ere:

1) Peter Emil Blume, f. 5 Dsbr. 1835, Disipel i Nykjøbing Skole.
2) Elise Matilde Blume, f. 29 Okt. 1838.

B. Residerende Kapellaner.

1. Hr. Jens Nilsen blev 18 Okt. 1591 ved en Provsteret afsat fra sit Embede, fordi han — uvist naar — havde tilsneget sig Kaldelse til dette Kapellani ved at fremlægge en falsk Ordinations-Attest [1]).

2. Hr. Jakob Nilsen var 2 Maj 1608 som Kapellan i Stubbekjøbing med at udstæde Fuldmagt til Hertug Kristians Valg, og blev uden Tvivl samme eller næste Aar Præst paa Bogø (se nedenfor).

3. Hr. Peder Hansen var 21 April 1610 som Kapellan i Stubbekjøbing med at udstæde Fuldmagt til Hertug Kristians Hylding.

4. Hr. Bo Hansen Falster, f. 1590 eller 1591, blev 9 Maj 1620 kaldet til Rektor i Kærteminde, ordineredes til Kapellan i Stubbekjøbing 12 Okt. 1621 og døde i Slutningen af 1625. Han var gift med Ane Andersdatter Beske, en Datter af Sognepræsten Hr. Anders Beske (S. 3). De havde 3 Sønner, der døde som Børn [2]). I sin Enkestands 12te Aar, 1637, fødte

[1]) Dommen i denne Sag med nogle didhørende Breve ere aftrykte i Kirkehist. Saml. 2det Hæfte, S. 262—82.

[2]) Af en Ligsten paa Kirkegulvet er et Stykke tilbage, hvorpaa læses: „Her ligger begraven heberlig oc vellerd Mands Her Boe Hansøns oc Ane Andersdaatters 3 Sønner Anders Boesen, som døde 1629 — — —".

hun et Barn, hvis Fader var Rektor Rasmus Beske, der vægrede sig ved at ægte Moderen, med mindre hun vilde udlægge en anden Barnefader. Men da hun hverken kunde eller vilde dette, forblev hun i sin Enkestand, og døde i sin Fødeby 13 Nov. 1657.

5. Hr. Jesper Jepsen Engberg var Kapellan fra 1625—1627, da han blev Byens Sognepræst. Se S. 3—4).

6. Hr. Jørgen Lavritsen kom hertil 1627 og døde i Embedet 11 April 1670. Hans Enke Bodil døde 2 Sept. 1678. For at faa sine smaa Embeds-Indtægter forbedrede, søgte han 1641 om at maatte nyde Indtægten af Aastrup Degnekald, hvilket blev ham afslaaet, hvorimod Kongen 27 Okt. 1656 udstædte Brev til Lensmanden Offe Skade om aarlig at lade Hr. Jørgen udvise uden Betaling 40 Bønderlæs Ved [1]). — Paa Grund af hans Alderdom blev 1664 Byens Rektor, der siden blev hans Eftermand, beskikket ham til personel Kapellan. Iøvrigt var det næppe i hans Alderdom alene, at han var „forrygt i hoffuedet" [2]), i det mindste var han 1632 meget nær ved at miste sit Embede, en Fare han delte med Sognepræsten i Eskildstrup Hr. Peder Kristensen, da disse Præstemænds Lystighed i et Gæstebud hos Fredrik Færgemand i Gaabense synes at være gaaet noget for vidt [3]). Em-

[1]) Smaal. Tegn. Nr. 8 fol. 124 a.

[2]) I Maglebrænde Kirkebog kjendes hans Haandskrift til 1655, men derefter læses følgende Bemærkning:

„Hr. Jørgen ender sin schrifft her saa mange aar før hans Død eller nogen anden kom effter ham och kand ieg tenke fordi Hr. Jørgen var saa forrygt i hoffuedet at hand ike selff kunde forrette embedet da er det bleffuen forsømpt før min tid.

J. L. Birch."

[3]) Se nedenfor ved Eskildstrup. For Hr. Jørgens Vedkommende hedder det i Provste-Stævningen: „J. Hr. Jørgen Lavrit-

bedet beholdt han dog, men, som det synes, Uskikkeligheden ogsaa. En Ytring i Kirkebogen tyder paa, at han har staaet i et mindre godt Forhold til Sognepræsten [1]).

7. Hr. Anders Rasmussen, f. 1632, blev 1659 Rektor i Stubbekjøbing. Ifølge Bispoppens Tegnebog blev han ordineret 1664, fra hvilken Tid han ogsaa stedse i Kirkebogen nævnes Hr. Anders. Det er derfor rimeligt, at han da er bleven personel Kapellan hos Formanden med Sukfession. 21 April 1670 blev han kaldet til resid. Kap., og døde som saadan 1 Juni 1673. Som Rektor ægtede han 21 Okt. 1660 Anne Nilsdatter, der 4 Marts 1681 giftede sig igjen med en Morten Meyer, og døde 1685 (begr. 22 Febr.). Da Kirkebogen for disse Aar er defekt, ere kun følgende Navne fundne paa hans Børn: 1) Sidsel, f. 26 Juli 1661. 2) Nils, f. 16 Avg. 1663. Desuden findes 5 Juli 1668 død „Hr. Anderses Barn".

8. Hr. Hans Kristensen, den Forriges Eftermand først i Rektoratet, siden i Kapellaniet, er født paa Falster 1627, beskikket til Rektor 1664, kaldet til Kapellan 9 Juni 1673 (ordin. 12 Juli), begr. 30 Maj 1679. Som Rektor ægtede han 26 Juli 1667 Johanne Olufsdatter, Enke efter Nils Schriche, med hvem hun havde været gift før 1646. Hun døde 1677 (begr. 12 Nov.), og havde

---

sen! tiltales for at I haver ikke alenesste drukket Eder drukken, men ogsaa siden med Klammeri og Slagsmaal Eder utilbørligen forholden efter Eders egen Bekjendelse og Vidnesbyrd, som derom vundet have, — og I derfore for saadan Eders Uskikkelighed bør at miste Eders Kald."

[1]) Hr. Jørgen skriver 1655: „Her Jesper lod Hans Christiansen der i sognet giøre tienesten for sig, fordj hand ville icke schicke mig Bogen."

ingen Børn med Hr. Hans. Af hendes første Ægteskab nævner Kirkebogen 6 Børn.

9. Hr. Daniel Andersen Hoëthus, f. 1642, Student fra Roskilde Skole 1662, blev kaldet hertil 6 Juni 1680 [1]), og døde i Embedet 1688 (begr. 24 Okt.). Med sin Hustru Mette, f. 29 Juni 1639, begr. 10 Juli 1689, havde han ikke Børn, men hun bragte ham flere Stifbørn.

10. Mag. Jesper Jespersen Engberg var Kapellan fra 1688—1699, da han blev Sognepræst. (Se S. 5).

11. Hr. Jakob Pedersen Thornam tog 11 Dsbr. 1697 theol. Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 4 Juli 1698 (H. ill.), blev kaldet hertil 11 April 1699, og i Foraaret 1712 forflyttet, uden at det kan siges hvorhen. Kort efter sin Kaldelse til Stubbekjøbling blev han gift med Maren Jakobsdatter Baden, Søster til de 2 Præster paa Møen, Hr. Jakob Baden i Hjærtebjærg og Hr. Peder Baden i Borre. Vi kjende kun Navnene paa følgende Børn, fødte i Stubbekjøbing:

1) Dorte Katrine Thornam, døbt 14 Juli 1700.
2) Peder Thornam, døbt 7 Dsbr. 1701.
3) Kristense Thornam, døbt 30 Janv. 1704.
4) Jakob Thornam, f. 11 Dsbr. 1706, tog Attest. 13 Febr. 1731 (H. ill.), prædikede for Dimis 30 Sept. 1733 (H. ill.), kaldet til Sognepræst for Als i Viborg Stift 16 Okt. 1733, død 20 Juni 1742. Gift 19 Maj 1734 med Johanne Rasmusdatter Glorup i

[1]) Ifølge Fynske og smaal. Reg. Nr. 9. fol. 802 a, hvor han ved Kaldelsen nævnes Hr. Daniel, der tyder paa, at han tidligere har været ordineret. — Bl. Ms. stemmer ikke ganske hermed, da deri 11 Febr. 1680 sættes som Kaldsdagen, medens han derefter først skal have underskrevet Eden 24 Juni 1681. — Aarsagen til, at Embedet har staaet saa længe ledigt efter Formanden, er ubekjendt.

Stege, med hvem han havde 3 Børn, af hvilke de 2 døde smaa. Sønnen Fredrik Thornam[1]), f. 10 Avg. 1737, døde omtr. 1796 som Sognepræst til Sandby og Vrangstrup i Sælland.

5) Margrete Thornam, døbt 20 Dsbr. 1708, begr. 23 Marts 1711.

6) Maren Thornam, døbt 4 April 1710.

7) Hans Thornam, døbt 21 Juli 1711.

12. Hr. Simon Walter er født 1679 paa Hellerup i Fyn, hvor Faderen af samme Navn[2]) en født Tysker, var Forvalter hos Rigsmarskallen Johan Kristoffer v. Kørbitz. Moderen hed Maren Jørgensdatter. 1703 blev han Student fra Odense Gymnasium, og tog Aaret efter, 1704, Bakkalavr-Graden. Han var da 4½ Aar Huslærer hos Mag. Frans Krag i Tranekær, og 2½ Aar hos Enken efter Søren Rasmussen Broch (begr. 22 Maj 1705), Ridefoged ved Odense Hospital og Kommunitets-Godset. Imidlertid havde han taget Attestats 28 April 1710 (Non cont.), og prædiket for Dimis 25 Maj s. A. (H. ill.). Til Kapellan i Stubbekjøbing blev han

[1]) Se Rhode Lollands Hist. S. 395.

[2]) Simon Walter den Ældre var 2 Gange gift. Med sin første Kone, hvis Navn ikke kjendes, havde han foruden en Søn, der døde paa Rejsen til Ostindien, 3 Døttre:

1) Kirstine (eller Barbara), gift med Mag. Peder Zitscher. (Se I. S. 95).

2) Mette, gift med Handskemager Nils Nilsen i Odense.

3) Kristiane Dortea, gift med Hr. Mads Damsberg i Falkerslev. (Se I. S. 173)

Desuden nævner Bl. Ms. en Datter, gift med „Hr. Fredrik, formodentlig Medtjener i Maribo“, men der har næppe levet en Kapellan i Maribo af dette Navn. — Med sin anden Kone Maren Jørgensdatter vides han kun med Sikkerhed at have haft Sønnen Hr. Simon. Hun ægtede siden Murmæster Jens Pedersen i Odense.

kaldet 30 Maj 1712, og 7 Avg. indsat i dette Embede, hvori han døde 5 Maj 1731. — 19 Juli 1712 ægtede han bemeldte Ridefoged Brochs Enke, Anne Nilsdatter Gorm[1]), f. 30 April 1672, død 21 April 1724, en Datter af Raadmand Nils Gorm i Odense (død 1710).

13. Hr. Oluf Lavritsen Brasen var Kapellan her fra 1731—1743, da han blev Sognepræst i Sønder-Kirkeby. (Se I. S. 231).

14. Hr. Jens Jensen With, f. 1711 i Kjeldby paa Møen, hvor Faderen Hr. Jens With var Sognepræst. Moderen hed Johanne Horløv. 1726 sattes han i Herlufsholms Skole, hvorfra han dimitteredes 1729, tog 1730 Exam. philos., 17 Dsbr. 1731 theol. Attest. (H. ill.), prædikede for Dimis 13 Marts 1737 (Laud.), blev 1732 Hører ved Stubbekjøbing Latin-Skole, hvilken Post han betjente til Skolens Ophævelse 1740, da han blev Kordegn og Kristendoms-Lærer ved den danske Skole ssteds, og 11 Maj 1743 kaldet til Kapellan (ordin. 14 Juni), i hvilket Embede han døde 26 Febr. 1746. Som Kordegn ægtede han 26 Okt. 1740 Anne Bladt, f. 1713, begr. 29 Nov. 1782, en Datter af Sr. Hans Bladt. De havde 2 Børn: 1) Jens With, døbt 30 Juni 1741.

---

[1]) Hun havde af sit første Ægteskab 2 Døttre:
1) Mette Marie Broch, f. omtr. 1696, død ...., først gift 13 Avg. 1731 med Henrik Hoffmeier, Degn i Sønder-Kirkeby, begr. 13 Marts 1736, (Oldeforældre til Rigsdagsmanden Kapt. A. Hoffmeier), — anden Gang gift 1736 (trolovet 29 Sept.) med Jens Ottesen, da Skolelærer, siden Degn i Horbelev, beg. 24 Dsbr. 1764.
2) Sofie Hedvig Broch, f. 1698, begr. 30 Okt. 1768 som Enke hos Søsteren, der da ligeledes boede som Enke i Falkerslev. Hun blev 25 Apr. 1730 gift med en Andreas Hansen Møller.

2) Johanne Engel Wikh, døbt 11 Sept. 1746, begr. 3 Dfbr. s. A.

15. Hr. Kristoffer Dibrik Hjort er født 8 Dfbr. 1704 i Kaalshave Præstegaard, hvor Faderen Hr. Jakob Hjort[1]) boede som Sognepræst for Guldbjærg og Sandager (død 1711 som Præst i Dalum). 1722 blev han Student fra Nykjøbing Skole, tog 1724 Bakkalavr-Graden, og endnu i s. A. 4 Juli theol. Attest. (H. ill.), prædikede for Dimis 23 Sept. s. A. (H. ill.), „gik derefter i mange Aar og opvartede i Frelsers Kirke paa Kristianshavn med Prædiken o. desl." indtil han 2 Okt. 1739 blev kaldet til Skibspræst paa en Ostindiefarer (ordin. 21 Okt.). Som Skibspræst gjorde han flere Reiser, drog ved Nyaar 1742 med et Skib til Kina, hvorfra han kom hjem 3 Avg. 1743, drog atter ud næste Aar, men strandede 21 Janv. 1745 paa Øen North Ronaldsey, slap dog derfra med Livet og kom hjem i Juli s. A. — Han forblev derefter i Kjøbenhavn som Sollicitant, indtil han 15 April 1746 blev kaldet til Kapellan i Stubbekjøbing, indsat 22 Maj. I dette Embede forblev han til sin Død 31 Marts 1762. — 8 Sept. 1747 ægtede han Else Lafrensen, f. 1719, begr. 28 April 1756. De havde 2 Børn:

1) Ellen Kristine Hjort, døbt 25 Okt. 1748, gift 1772 med Forvalter Sølling paa Kringelborg, men døde s. A. (begr. 17 Avg.).
2) Fredrikke Villumine Hjort, døbt 26 Juli 1751, var 1775 gift med en J. Møller.

---

[1]) Hr. Jakob Hjort var først gift med Pernille Jensdatter Rosenberg, anden Gang med Johann: Fredrikke v. Badenhaupt. Hvem af disse der var Moder til Hr. Kr. Didr. Hjort, vides ikke.

16. Hr. Dines Pontoppidan var Kapellan fra 1762—64, da han blev Kapellan i Nykjøbing. (Se I. S. 50—51).

17. Hr. Jens Daniel Wedel[1]) er født 25 Nov. 1731 i Stavning i Ribe Stift, hvor Faderen Hr. Peter Nissen Wedel (5 April 1738 kaldet til Sognepræst i Hillerød og Herlev, og Slotspræst paa Fredriksborg) da var Sognepræst; Moderen hed Maren Stauning. — Fra Fredriksborg Skole blev han af Rektor, Professor Schrøder dimitteret 1749, tog næste Aar Exam. philos., 9 Nov. 1752 theol. Attest. (H. ill.), og prædikede for Dimis 20 Janv. 1759 (H. ill.). — Da han havde taget Attestats, opholdt han sig 3 Aar hjemme i Hillerød, var derefter i 2 Aar Huslærer hos Præsten Hr. Kristian Jensen i Asminderød fra 1755—57, da Faderen kaldte ham hjem, for at faa ham til sin Kapellan. Da han imidlertid selv var af et meget svageligt Helbred, vægrede han sig derved indtil 1759, da han 17 Avg. blev kaldet til Faderens Medhjælper (ordin. 5 Sept.). — 2 Marts 1764 blev han kaldet til resid. Kap. i Stubbekjøbing, og 8 Dsbr. 1774 til Sognepræst for Gyrstinge og Flinterup, hvor han døde 29 Juni 1792. — I Stubbekjøbing var Hr. Wedel ugift, men et Par Aar efter at han var kommen til Gyrstinge ægtede han Lusie Wederkinch, som overlevede ham næsten et halft Aarhundrede, en Datter af hans Formand Hr. Kaj Wederkinch. — De havde ingen Børn.

18. Hr. Steffan Heegaard[2]) er født 24 Juli 1726 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Kristian Hee-

[1]) En højst interessant Skildring af hans Liv i Gyrstinge, meddelt Udgiveren af Stedets nuværende Præst Hr. Jørgen Thisted, vil blive optaget i „Kirkehistoriske Samlinger“.

[2]) Se Worm I. S. 411—12 og III. S. 311, hvor han nævnes som Oversætter af 3 theol. Smaaskrifter.

gaard var Skræder. I sit 14de Aar sattes han i Vordingborg Skole, hvorfra Rektor Theissen dimitterede ham 1746, tog Exam. philos. 8 Juni 1747 (Laud.), levede derefter et Par Aar af private Informationer, blev 1749 Skolelærer i Hammer ved Vordingborg, 1753 Klokker i Præstø, 1756 Degn for Høve og Flakkebjærg. I dette Embede tog han 12 Dsbr. 1764 theol. Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 1765 (H. ill.), og blev da i sit 49de Aar 9 Marts 1775 kaldet til Kapellan i Stubbekjøbing, derfra 22 Maj 1776 til resid. Kap. i Besser og Onsberg paa Samsø, endelig 1792 til Sognepræst i Nordby ssteds, hvor han døde 1798. „Han var en dygtig Præst og af en godmodig Karakter, levede i trange Kaar." — Hans første Kone, hvis Navn ikke kjendes, døde i Høve 1764 (begr. 8 Maj), 33 Aar gammel, efter at have født et Barn, der blev begr. 3 Dage senere, 11 Maj. Foruden dette Barn synes han af dette Ægteskab at have haft 3 Børn. Derfter ægtede han Sofie Faber, død i Nordby 1799, en Datter af Hr. Povl Faber, Præst til Vor i Aarhus Stift, og Margrete Katrine Ankersen, samt Enke efter Hr. Henrik Wetzel i Støvring. Med hende (der ingen Børn havde af første Ægteskab) havde han nok 4 Børn. Disse 7 Børn ere:

1) Jens Heegaard, begr. med Moderen 8 Maj 1764.
2) Kristian Heegaard, begr. 29 Sept. 1771.
3) Juliane Kristine Heegaard, døbt 5 Juni 1758, var uden Tvivl gift i Korsør.
4) Povl Henrik Heegaard[1]), døbt 30 Nov. 1766, død 1835 som Sognepræst i Nordby.
5) Ingeborg Kirstine Heegaard, døbt 2 Avg. 1771, uden Tvivl død som Barn paa Samsø.

---

[1]) Se Fr. Barfods Danm. Geistl. 1ste Aarg. Sp. 242, Nr. 78.

6) Mattias Anker Heegaard, døbt 22 Janv. 1776, død som Isenkræmmer i Kjøbenhavn.

7) Johanne Heegaard, først gift med Distriktslæge Nordlin paa Samsø, siden med Skolelærer M. Pedersen i Onsberg, som hvis Enke hun døde 1839.

19. Hr. Peter Samuel Dorn var Kapellan fra 1776—1785, da han blev Sognepræst. (Se S. 12).

20. Hr. Johan Paludan [1]), en Halvbroder til Hr. Ebbe Paludan i Sønder-Kirkeby, er født i Kallundborg 22 Sept. 1756. Hans Moder var Anne Elisabet Lønborg (død 8 Febr. 1762). Underviist i Hjemmet, først af sin Fader, senere af en Student Lindsted, sattes han 1771 i Roskilde Skole, hvorfra han dimitteredes 1775. Hans Studium var i flere Aar frit, idet han i Særdeleshed beskæftigede sig med de skjønne Videnskaber og som Lærer i flere af Hovedstadens største Skoler erhvervede sit rigelige Udkomme. 23 Janv. 1782 tog han theol. Attest. (H. ill.), udnævntes strax efter til Alumnus paa Valkendorfs Kollegium, men blev i Slutningen af s. A. Hovmæster hos Kammerherre Linstow paa Hirschholm, fra hvis Hus han 15 Juli 1785 blev kaldet til resid. Kap. i Stubbekjøbing (ordin. af Balle i Kjøbenhavn 19 Avg.). 21 Juli 1786 forflyttedes han i samme Egenskab til Asminderød, Grønholt og Fredensborg, endelig 12 Sept. 1788 til Sognepræst i Fanefjord paa Møen, hvor han døde 10 Janv. 1821. Han var Medlem af det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog. — 1785 ægtede han

[1]) Hans ikke faa Skrifter, væsentligst theologiske, nævnes hos Erslew II. S. 531—33. — Hans Biografi findes i den af ham forfattede Beskriv. over Møen (udgivet efter hans Død af Sønnen Hans Jak. Paludan) I. S. 513—15; Thaarups fædrenel. Nekrol. for 1821—26, S. 43—44; jfr. „Hr. Johan Paludans Erindring, vedligeholdt iblandt hans Venner. Kjøbenhavn 1821."

Anne Elisabet Paluban, f. 1762, død 21 Maj 1829, en Datter af hans Faders Farbroder, Præsten og Jubellæreren Hr. Jens Paludan i Torslunde (f. 16 Juli 1697, død 20 Maj 1782) og hans Moders Søster Mette Kristense Lønborg. — Deres Børn ere:

1) Jens Paludan, f. 31 Marts 1785, Student fra Vordingborg Skole 1802 (H. ill.), tog 1 April 1803 anden Examens filos. Del (Laud.), 10 Okt. s. A. dens filol. Del (Non cont.), nu Skolelærer i Ebbelnæs, Damsholt Sogn. — Gift 17 Okt. 1817 med Anne Sofie Jenssen, en Datter af Skovrider Jenssen paa Vallø.
2) Kristense Paludan, f. 2 Avg. 1786, død 20 Okt. 1812, ugift.
3) Julius Fredrik Paludan, f. 22 Dsbr. 1787, privat dimitteret 1805, tog 8 April 1806 anden Examens filol. (Laud.), 6 Okt. s. A. dens filosof. Del (H. ill.), og theol. Attest. 18 Juli 1810 (Non cont.). — Blev før Rigernes Adskillelse Kapellan i Norge, hvor han senere forblev, sidst Provst og Sognepræst til Næs og Valleshol paa Hedemarken, i hvilket Embede han døde 16 Nov. 1851. — Gift (anden Gang) 17 Dsbr. 1830 med Thomine Aschenberg, Datter af afg. Provst A. paa Røraas.
4) Anne Elisabet Paludan, f. 13 Sept. 1789, død 26 Marts 1830, ugift.
5) Fredrikke Paludan, f. 21 Juni 1791, beboer Præste-Enkesædet i Vollerup, Fanefjord Sogn.
6) Hanne Jakobine Paludan, f. 14 Juli 1793, gift 7 Avg. 1818 med Kommandør i Søetaten Kristian Karl Paludan, R.* D. M., f. 11 Dsbr. 1792.

7) Kristian Karl Paludan, f. 27 Dsbr. 1795, død 21 Maj 1809 som Disipel i Nykjøbings Skole.

8) Hans Jakob Paludan, f. 20 Avg. 1797, død 3 Juni 1830 paa en Rejse til Norge, Kapt. i Artilleriet, ugift.

9) Nikoline Paludan, f. 17 Juni 1799, død 15 Nov. 1841, ugift.

10) Peder Paludan, f. 29 Avg. 1801, død 18 April 1802.

11) Emilie Vilhelmine Paludan, f. 23 Sept. 1804, død 30 Nov. 1805.

21. Hr. Holger Finchenhagen Olivarius er født 17 Febr. 1757 i Ørslev ved Skælskør, hvor hans Fader Hr. Johan Holgersen Olivarius var Sognepræst, Moderen Susanne Margrete Hatting. Efter hjemme at være undervist i 3 Aar af Kristen Jakobsen Gamst sattes han 1771 i Slagelse Skole, hvorfra Rektor Mag. Otto Rhud dimitterede ham 1774. 1775 tog han Exam. philos. (Laud.) og Bakkalavr-Graden, 20 Marts 1781 theol. Attest. (H. ill.), og havde imidlertid Kommunitet og Regens i 5 Aar, ligesom han i 3 Aar nød det Bingske Stipendium. 1782 blev han Huslærer hos Justitsraad Søren Engelbreth, og s. A. Lærer ved Opfostringshuset, hvorfra han 21 Juli 1786 ham uafvidende uden Ansøgning blev kaldet til Kapellan i Stubbekjøbing (ordin. 6 Sept.), 1 Okt. 1790 til Sognepræst ved St. Mortens Kirke i Næstved, endelig 5 Febr. 1796 til Svannike og St. Ibs paa Bornholm, hvor han døde 30 Okt. 1815. — Han var først gift med Sofie Magdalene Thillerup, f. omtr. 1760, død 1797, en Datter af Hr. Jens Knudsen Thillerup, Sognepræst til Fredriksberg og Hvidovre. Anden Gang ægtede han 18 Marts 1798 Anne Katrine

Bechmann, død 4 Janv. 1814, 62 Aar gl., en Datter af Justitsraad, Raadmand Bechmann i Kjøbenhavn. Af første Ægteskab 3 Børn, af sidste ingen.

1) Susanne Marie Olivarius, f. 6 Janv. 1788, død 2den Paaskedag 1824, gift 1821 med en Ransen. Efterlod en Søn.

2) Johan Finchenhagen Olivarius, f. 12 Febr. 1792 [1]), ansat som Prokurator ved Underretterne paa Bornholm 29 Dsbr. 1814 (Bestalling 19 April 1817), 11 Nov. 1840 Byskriver i Svannike og Herredsskriver i Bornholms Østerherred. Gift 10 Janv. 1818 med Ellen Margrete Bøhn. 11 Børn.

3) Jensine Beate Vilhelmine Olivarius, f. 10 Marts 1795, død i Kjøbenhavn 5 Febr. 1812.

22. Hr. Henrik Kristoffer Busch var Kapellan fra 1790 til 1795. (Se Bogø).

23. Hr. Johan Jakob Kirchheiner er født 27 Nov. 1764 i Kjøbenhavn, hvor Faderen af samme Navn var Kateket ved Petri Kirke (f. 19 Febr. 1733, død som Sognepræst i Borre 24 Dsbr. 1807), Moderen Kristine Rømling. 1784 sattes han i Vordingborg Skole, hvorfra han 1786 blev Student (H. ill.), tog 16 Juli 1787 Exam. philos. (H. ill.), 12 Juli 1792 theol. Attest. (H. ill.). — Han opholdt sig da hjemme i Borre, indtil han 13 Febr. 1795 blev kaldet til Kapellan i Stubbekjøbing (ordin. 17 April), 8 April 1808 til Sognepræst paa Fejø, hvor han en Tid fungerede som Sætteprovst, endelig 2 Maj 1821 til Fanefjord, hvor han døde 27 Maj 1841. — Han var gift med Benedikte Erikke Thomasine Wadskiær, f. 1771, død 5 Marts 1826, en Datter af Prof. Mag. Kr. Fredr. Wadskiær, f. 1712, død 9 Nov. 1779)

[1]) Erslew II. S. 489.

og Kristiane Annette Friedenreich. Deres 11 Børn ere:

1) Annette Kristine Kirchhejner, f. 10 Sept. 1794, gift 30 Juni 1823 med Kontorist Johan Ferdinand Kirchhejner i Stege, f. 12 Okt. 1795, død 15 Okt. 1848. 5 Børn.
2) Johan Kristian Kirchhejner, f. 3 Juli 1796, har været Kjøbmand i Stege, gift 28 Marts 1827 med Mariane Julie Stauning, en Datter af Provst St. i Stege. 2 Sønner, begge døde.
3) Bolette Fredrikke Kirchhejner, f. 5 Maj 1798, gift 1 Nov. 1838 med Parsellist Peder Jensen af Haarbølle-Kobbel. 1 Datter.
4) Severine Karoline Marie Kirchhejner, f. 23 Juni 1799, lever i Kjøbenhavn. Børn.
5) Peder Goiske Kirchhejner, f. 18 Okt. 1800, grønlandsk Kjøbmand, gift 25 Marts 1835 med Hanne Zebeline Kruse. 1 Datter.
6) Karl Fredrik Egidius Kirchhejner, f. 7 Juli 1802, død 5 Juli 1803.
7) Karl Kristian Ludvig Kirchhejner, døbt 22 Juni 1804, død som Barn.
8) Karl Kristian Ludvig Kirchhejner, f. 9 Maj 1807, død 1842, var Skolelærer i Sælland. 5 Børn.
9) Fredrik Emil Avgustinus Kirchhejner, f. 14 Juli 1809, gift 19 Avg. 1833 med Sofie Birgitte Funch. Flere Børn.
10) Tøger Løvenbalch Theodorus Kirchhejner, f. 31 Dsbr. 1811, Gaardmand i Sælland, gift med Anne Kirstine Pedersen.

11) Karolus Ægidius Hannibal Kirchhejner, f. 14 Janv. 1815, død 7 Febr. s. A.

C. Ordinerede Kateketer[1]).

1. Hr. Lavrits Regner Tuxen[2]) er født 18 Sept. 1810 i Varde, hvor Faderen Nikolaj Henrik Tuxen (f. 29 Avg. 1785) som Premierløjtn. i Søetaten under Krigen forestod Provisions-Affendingen fra Jylland til Norge, død 17 Dsbr. 1844 som Kommandørkapt. R*. Moderen Anne Kirstine Fogtman f. 5 Marts 1788, en Datter af Justitsraad Lavrits Fogtman i Varde, og Katrine Steenbech Brorson. — Forberedt i et Privat-Institut sattes han 1821 i Metropolitanskolen, hvorfra han 1830 blev Student (Laud.) og tog 1831 anden Examen (Laud.). 1833 blev han Huslærer i Nærheden af Kjøbenhavn, og tog 5 Maj 1837 theol. Attest. (H. ill.). 10 Juni 1838 aflagde han den homil. (Laud.) og katek. Prøve (vix Laud.) for Bisskoppen i Ribe, og blev samme Efteraar Huslærer hos Kammerherre Sehested Juel til Ravnholt. 1840 prædikede han paa Valg til det danske Præste-Embede i Flensborg, blev 1842 ansat som Lærer ved Nikolaj Kirkeskole i Kjøbenhavn, udnævntes 9 Febr. 1845 til Kateket i Stubbekjøbing; hvorfra han 29 Nov. 1850 blev kaldet til Sognepræst for Tumby og Strukstrup

---

[1]) Da det ved Reskr. af 30 Sept. 1803, blev bestemt, at ogsaa Stubbekjøbings resid. Kapellani ved indtrædende Vakanse skulde nedlægges, var Sognepræsten efter Hr. Kirchhejners Forflyttelse 1808 Byens eneste Gejstlige, indtil det 11 Dsbr. 1844 fastsattes, at der ved Borgerskolen skulde ansættes en ordin. Kateket som Førstelærer.

[2]) Se Erslews Forf. Lex. III. S. 420—21.

i Gettorp Provsti. — Gift 5 Avg. 1845 med Augusta Charlotte Gerhardine Andrea Høst, f. 23 Nov. 1813, en Datter af nu afdøde Dr. med. Markus Gerhard Høst i Flensborg[1]) (f. 6 Nov. 1782) og Anne Katrine Lund (død 1839). — De have een Søn:
1) Nikolaj Gerhard Turen, f. 15 Juli 1846.

2. Hr. Ole Ludvig Emil Smith er født 30 Sept. 1813 af Forældrene Kristian Smith (f. 13 Febr. 1776, død 7 Febr. 1846) og Maren Holst f. Wassard (f. 25 Avg. 1785, død i Juli 1842). 1832 dimitteredes han fra Fredriksborg Skole (H. ill.), tog 1833 anden Examen (H. ill.), 29 Okt. 1839 theol. Attest. (H. ill.), 10 Sept. 1845 den katek. (Laud.) og 5 Nov. s. A. den homil. Prøve (H. ill.). — 11 Febr. 1851 blev han kaldet til Kateket i Stubbekjøbing. — Gift 14 Juni 1851 med Karoline Lovise Juby, f. 1 Janv. 1828, en Datter af Bager Juby i Kjøbenhavn (f. i Pommern 3 Marts 1799) og Lovise Avgusta Holmboe (f. 24 Nov. 1807).

C. Rektorer ved Latinskolen.

1. Jens Madsen Tillids, „Skolemæster i Stubbekjøbing", døde 9 Sept. 1594[2]).

2. Anders Lavritsen, f. 1592, beskikket til Rektor her 27 Avg. 1620, var her til 1622.

3. Lavrits Jørgensen, f. paa Lolland 1604, var Rektor her, formodentlig i Aarene 1622—24, blev 28 Nov. 1630 kaldet til Kapellan for Tirsted og Skjørringe, 1633 til Sognepræst paa Fejø, hvor han døde 1658.

---

[1]) Se Erslews Forf.-Lex. I. S. 737—38.
[2]) Ifølge en Ligsten i Kirken.

4. Jesper Jepsen Engberg var Rektor fra 1624—26. (Se S. 3).

5. Peder Kristensen Ørslev var Rektor fra 1626—29, da han blev Kapellan i Skovlænge (se Eskildstrup).

6. Jens Andersen B., f. 1605, blev beskikket til Rektor 1 April 1629, men var her meget kort. Bl. Ms. formoder, at Bogstavet B., der føjes til hans Navn, skal betyde Bredal, og at han saaledes har været Broder til Biskop Erik Bredal i Trondhjem (se I. S. 61.)

7. Gregers Jørgensen Møen, f. 1597, blev beskikket til Rektor 4 Sept. 1629. Da Biskoppen visiterede i Skolen 29 Juni 1630, fandtes kun smaa Disiple, da de store var bortdøde af Pest. Rektor blev samme Gang anklaget for Biskoppen, at han ubilligt havde slaaet en Disipel, men Beskyldningen fandtes ugrundet. Da Biskoppen atter visiterede 6 Juli 1631, fik Rektor Befaling at rejse til Kjøbenhavn og tage Attestats, hvilket han lovede at gjøre til næste Mikkelsdag. Senere findes Intet om ham.

8. Kristoffer Jakobsen Langebek, kaldet hertil 30 Juni 1632, men var her ikke en Maaned. Se Gunslev Kapell.

9. Jakob Nilsen Winther, f. 1609, formodes at være en Søn af Hr. Nils Nilsen Winther, Sognepræst i Saxkjøbing fra 1607 til 1620. 25 Juli 1633 blev han beskikket til Rektor her, blev 22 Juli 1635 ordineret til Kapellan hos Hr. Dines Andersen i Horslunde, efterat Biskoppen med Fornøjelse havde hørt hans Prædiken i Stubbekjøbing 26 Juni, og derefter anbefalet ham baade til Hr. Dines og Provsten. I Foraaret 1640 blev han kaldet til Sognepræst i Vester-Ulslev efter Hr. Peder Jensen, hvis Enke han ægtede, og blev derved Stiffader til den I. S. 93 nævnte Hører i Nykjøbing

Fredrik Pedersen, som 1667 blev kaldet til hans Medtjener og Suksessor.

10. Rasmus Beske, f. 1608 formodentlig i Stubbekjøbiug, hvor han i det mindste ved sin Affættelse havde sin Moder boende, er rimeligviis bleven Rektor efter Winther 1635, men da Bispen 9 Febr. 1637 fik Brev om, at han havde bedrevet Skørlevnet med Kapellanen Hr. Bo Hansens Enke (se S. 19), blev han affat. Han havde givet bemældte Enke Ægteskabs-Løfte, men vægrede sig siden ved at opfylde det.[1]) En Beretning siger, at han Aaret derefter, 6 Nov. 1638, blev henrettet paa Grund af et begaaet Mord.[2])

11. Oluf Nilsen Høfding blev beskikket til Rektor her 16 Janv. 1637 (Bl. Ms.), hvilket synes uoverensstemmende med, at Formanden først 9 Febr. derefter anklage-

---

[1]) Se Rhode Falst. Hist. S.183—87, der meddeler Stævning og Vidneførelse i Anledning af denne Sag.

[2]) Thura Valvæ apertæ meddeler herom Følgende: „Erasmus Beesche, qvi cognominis amaritudinem in fatis amaris et sinistris vere expertus est. Hominem qvippe gladio interemerat, propterea capite mulctatus. Habet autem in coemiterio Stubbecopiani seqvens epitaphium:

Sub hoc monumento Juvenis honestissimi Erasmi Beesche ossa in spem certam gloriosæ Resurrectionis teguntur. Fama pietatis, eruditionis et modestiæ ad posteritatem duritura. Obiit 6 Nov. 1638 ætatis 30.

Hvo som staar, see sig vel for, at hand ikke falder.

Nunc Animamqve meam excipe, qvin mea et ossa recense,
Mox, ubi vis, ad Te, Te duce, lætus eo.

Glæd dig ikke for min Skyld, min Modstanderinde: Naar jeg er falden, skal jeg staa op igien. Naar jeg sidder i mørket, skal Herren være mit Lyys. Jeg vil bære Herrens vreede, thi jeg haver syndet imod hannem. Mich. VII. 8. 9."

Et saadant Epitafium findes nu ikke i Kirken, ligesom ingen Dokumenter ere fundne, der kunne kaste Lys over Rektor Beskes Forbrydelse og Skæbne.

des for den Brøde, for hvilken han siden blev afsat. Imidlertid er det jo muligt, at Beske tidligere er bleven suspenderet, saa at hint Anklagelses-Brev først nu har bragt Mistanken om hans Brøde til Vished, og at Høfding da er konstitueret, indtil hans Sag blev afgjort. Dette bestyrkes derved, at Eftermanden Falster findes at have underskreven Eden 8 Juli s. A., hvilket tyder paa, at da Beskes Sag endelig er afgjort med hans Affsættelse, er dermed ogsaa Høfdings Konstitutions-Tid forbi, og en ny Rektor virkelig beskikket. Høfding findes ej heller at have underskrevet Rektor-Eden.

12. Hans Mortensen Falster, f. 1611, underskrev Eden 8 Juli 1637, uden at det kan siges, hvor længe han var her, eller hvorhen han er kommen. — Naar Biskoppen i sin Tegnebog just 8 Juli 1637 roser „Stubbekjøbings Rektor" for sin Flittighed, er det uvist, om dette Vidnesbyrd gælder den fratrædende Høfding eller Falster, der i saa Fald har fungeret en Tid før han underskrev Eden.

13. Jens Pedersen Falster blev fra dette Rektorat ordineret til Præst paa Bogø 6 April 1649, men om han er Forriges umiddelbare Eftermand, er uvist.

14. Jakob Albertsen Ritz siges i Bl. Ms. at være beskikket hertil 28 Febr. 1640, men hvis dette ikke er en Skrivfejl for 1649, maa det vel betyde, at han 1640 blev Hører. Dette er dog uklart, men vist er det, at da Biskoppen var her at visitere i Sommeren 1653, affatte han ham uden videre, „fordi han havde begaaet Forargelse med nogle danske Rim, han havde ladet trykke i Lybæk" — formodentlig af satirisk Indhold. Thur. Valv., der sætter ham „anno 1638 constitutus", beretter videre om ham:

„postea in Norvegia pastor factus.“ — Med Hensyn til hans Familie se I. S. 90 Not. 2.

15. Anders Olufsen var Rektor her 14 Marts 1655, da han nævnes som Fadder i Stubbekjøbing, og 1ste Søndag efter Paaske s. A., da „Hr. Jesper forsendte ham til Maglebrænde for sig at prædike“. — Det formodes, at han er den Anders Olufsen Falster, der 2 Juni 1648 blev immatr. fra Slangerup Skole, 1655 Kapellan i Stege, og døde 1669.[1])

16. Iver Danielsen Colerus, en Søn af Hr. Daniel Iversen Colerus, Sognepræst til Avnslev og Bogense (død 1645) og Margrete Lavritsdatter, altsaa Broder til Slotspræst Mag. Peder Colerus.[2]) Han døde som Rektor her 26 Maj 1658.

17. Morten „Skolemæster“ nævnes i Kirkebogen 2 Gange, 14 Janv. 1659, da hans Barn døde, og 7 April s. A., da hans Datter Anneken blev født.

18. Anders Rasmussen var Rektor 1659—64. Se Kapell. S. 21.

19. Hans Kristensen var Rektor 1664—73. Se Kapell. S. 21.

20. David Klavsen, Rektor i Stubbekjøbing, fik 4 Nov. 1674 kgl Tilladelse til at maatte gifte sig og dog beholde sit Rektorat.[3]). Længe har han dog ikke beklædt dette Embede, som han fik Ordre til at nedlægge, uvist

---

[1]) Se Paludans Møens Beskr. I. S. 493. — Thur. Valv. nævner som Rektor efter Colerus: Andreas Hegelund, postea Ecclesiæ Stegensis in insula Mona Comminister. Da Thuras Tidsbestemmelser ere meget usikre, er det uden al Tvivl den samme Mand, som ovennævnte Hr. Anders Olufsen.

[2]) Se Zwerg. Sæll. Kl. S. 696.

[3]) Fynske og smaal. Reg. Nr. 9, fol. 509 a—b. Tilladelsen synes ikke at være benyttet, da der staar tilføjet: „Kasseret og uaffordret.“

af hvad Grund, men forblev som Klokker og Hører ved Skolen til sin Død 1682 (begr. 8 Janv.) [1]).

21. Anders Rasmussen „Skolemæster" nævnes i Kirkebogen som Fadder 18 Marts 1676. [2])

22. Nils Fransen, f. i Dsbr. 1657 i Maribo. Hans Forældre, Frans Nilsen og Elisabeth Sørensdatter, som der vare Kjøbmandsfolk, bleve med mange Andre forarmede ved Svenskernes Brandskatninger, saa at de maatte forlade Byen, og flyttede til Hunseby, hvor de kjøbte en Ejendomsgaard. Sønnen blev brugt ved Ploven, men da det ikke stod ham an, løb han til Præsten Hr. Samuel Ild, der syntes godt om Drengen, og i hans 7de Aar i Juni 1664 satte ham i hans Fødebys Skole og 1672 flyttede ham til Vordingborg Skole, hvis Rektor Mag. Hans Albertsen Schrøder dimitterede ham 1674. Han tog derefter til bemældte Hr. Ild, for især at undervises i Hebraisk, hvori denne var meget kyndig. 1675 tog han exam. philos., blev derefter Præseptor for Hr. Jakob Birchs Børn i Stubbekjøbing, hvor Kingo 1678 satte ham til Rektor. 1680 tog han Attestats, og blev 1686 kaldet til Sognepræst i Hunseby, da Hr. Ild var forflyttet til Udby og Ørslev i Sælland. — Han havde 6 Febr. 1687 Bryllup med Maren Lavritsdatter Birch, en Søster til Hr. Birch i Stubbekjøbing. Efter hendes Død 1690 ægtede han 30 Nov. 1691 Else

---

[1]) Thur. Valv. kalder ham urigtigen Daniel Claudii, om hvem der siges: „officio cedere jussus et postea Ædituus factus." — Kirkebogen nævner ham ved hans Død „David Klavsen, Klokker og Hører".

[2]) En Anders Rasmussen Haar blev 11 Okt. 1678 gift med Kapellanen Hr. Hans Kristensens Stifdatter Karen Schriche, f. 1 Apr. 1655. Dersom det er den Samme, maa han allerede da have forladt Rektoratet.

Rikkardsdatter, en Datter af Borgermester Rikkard Villumsen i Stege. Hun døde i Barselseng 1708, efter at have født 13 Børn. Hr. Fransen levede da alene til sin Død 1731, bærende paa et svagt Helbred, saa han sine sidste 16 Aar maatte holde Kapellan. Efter hans Forslag oprettede Gehejmeraadinde Knuth en Skole i Hunseby, ligesom det var efter hans Tilskyndelse, at samme Dame stiftede et Hospital ligeledes i Hunseby. „Han var en retsindig Guds Mand, der øvede utrættelig Flid med Menighedens Undervisning.“ — Af hans Børn kjendes disse 11:[1])

1) Samuël Friborg[2]), blev Degn i Kirkeværløse.
2) Eggert Kristoffer Friborg[3]) blev Forvalter paa Bemmetofte, døde i høj Alder i Slagelse, hvor han henlevede sine sidste Aar som Pensionist.
3) Nils Friborg, f. i Okt. 1705, tog Attest. 3 Apr. 1731 (H. ill.), præd. for Dimis 14 Maj s. A. (Laud.), blev Sognepræst til Hersleв og Viuf.
4) Frans Rikkard Friborg, kom i det vestind. Kompagnis Tjeneste paa St. Croix, hvor han døde.
5) Adam Kristoffer Friborg, blev Skrædder i Kjøbenhavn.

---

[1]) 23 Okt. 1765 døde i Kjøbenhavn Jomfru Kirstine Marie Friborg, 71 Aar gl., hos Brygger Anchersen paa Nørregade. (Adr. Cont. Efterr. 1765, Nr. 121). Maaske ogsaa hun har været en Datter af Hr. Nils Fransen.

[2]) Da i Hr. Fransens Tid Præstegaarden blev flyttet, og paa Herskabets Bekostning uden mindste Udgift for Præsten opbygget paa det Sted, hvor den nu ligger, og dertil skænket 2 til 3 fulde Gaardes Jord, blev den kaldet „Friborg“, hvorefter samtlige Præstens Børn toge sig Tilnavn.

[3]) Hans Navn er i Erslews Forf. Lex. I. S. 459, hvor Sønnen nævnes, skrevet Eggert Kristian, — men uden Tvivl urigtigt.

6) Ditlev Fredrik Friborg, blev ansat ved Regeringen i Glykstad, hvor han døde.

7) Elisabet Marie Friborg, gift 1721 med Hr. Fredrik Kr. Holm i Svaninge i Fyn.

8) Charlotte Kirstine Friborg, gift med Hr. Movrits Hoe, Sognepræst i Døllefjælde (død 1730), siden med Hr. Andreas Desingthon, Sognepræst paa Fæjø.

9) Eleonora Margrete Friborg, gift 25 Sept. 1726 med Hr. Johan Ernst Boldich, Sognepræst i Hunseby (død 1733).

10) Søster Friborg, gift med Peter Smidt, Degn i Hunseby (død 1737).

11) Sidsel Friborg, gift med Anders Lavritsen, Borgermæster i Nyborg.

23. Anders Kristoffersen Jungshoved blev 13 Apr. 1689 kaldet fra Rektoratet til Præst paa Bogø.

24. Mag. Søren Jensen Kaalund, en Søn af Præsten Mag. Jens Kaalund [1]) i Herfølge, blev Rektor

---

[1]) Om denne Mag. Jens Sørensen Kaalund findes Underretning paa en i Herfølge Kirke indmuret Sten, hvis Indskrift, ifølge Meddelelse af Hr. Pastor Willemoes i Herfølge, er denne:

„Joannem Severinum Kaalund, pastorem et præpositum Herfölgensem, annos 24, nec non dilectas honoratissimas conjuges, Elizam Petream I puellæ pulch. matrem, obiit 1646; Katharinam Hieron. Knoff, X liberorum! genetricem: Severini. Hieron. Christophori. Hieron. Christiani. Elisæ. Elisabethæ. Carinæ. Bertæ et novissimæ, ob. 1649; Birgittam Mule: D. N. D. Joannis F. cariss., ex qva Joannes Joannis Kaalund et Joannes Wilhelmus Kaalund, ad aram templi qviescentes suspice."

Da Mag. Jens Kaalund døde 1669, fremgaar af denne Inskription, at han er bleven Præst i Herfølge 1645, og at hans første Kone, Else Pedersdatter, allerede døde 1646, hans anden, Katrine Knoff, 1659 (1649 maa være en Skrivfejl). Døds-

her 1689, tog Magister-Graden 16 Maj 1694, blev 15 Febr. 1707 kaldet til residerende Kapellan i Naskov, hvor han døde i Sept. 1711. Han er uden Tvivl den samme Severinus Johannis Kaalund, der 4de Apr. 1665 forsvarede Jak. Worms Disputats: „judicium de natura logices", men det kan ikke med Sikkerhed bestemmes, hvor og hvilken hans tidligere Virksomhed har været. 1679, da Sønnen Lavrits, den nedennævnte Rektor, blev født, synes han at have boet i Taarnby i Sælland (uden Tvivl den i Nærheden af hans Fødeby beliggende Kirkeby, Annex til Balløby), hvor han vel ikke godt kan have levet i anden Egenskab, end som Degn. — Hans første Kone Margrete Nilsdatter Barchmann, en Søster til hans Faders Eftermand i Herfølge, Hr. Lavrits Nilsen Barchmann (død 8 Apr. 1676), var født i Sept. 1647, døde i Stubbekjøbing 1690 (begr. 6 Marts) i Barselseng med en Søn Nils, døbt 28 Febr., begr. 16 Apr. s. A. —

tiden for hans tredie Hustru, Birgitte Mule, med hvem han blev gift 1660, kjendes ikke. Hun var en Datter af Velbyrd. (Dom. Nob.) Dr. Jens Mule († 1633. Jfr. Gjess. Jubell. II. 2. S. 133. 136.) — Af hans ovennævnte 13 Børn kjende vi:

Søren Kaalund, Rektor i Stubbekjøbing, f. 1647 ell. 1648.

Else Kaalund, døbt 26 Trin. 1649, blev gift med Hr. Jakob Hansen Faber i Hasle. (Tresch. Jubell. S. 194.)

Kristoffer Kaalund, f. 1654, Præst i Torkildstrup.

Kristian Kaalund, f. 1657, kaldet til Præst for Vollersløv og Gjørsløv 17 Juni 1684, for Tirsted, Skørringe og Vejleby 19 Dsbr. 1699, Mag. 1700, død i Okt. 1709. — Hans Søn var Rektor Jens Kaalund i Stubbekjøbing.

Birte Kaalund, døbt 3die Pintsedag 1658, gift med Hr. Otto Hosum, Præst i Balløby, f. 6 (ikke 16) Okt. 1636, død 2den Paaskedag 1700, da hans Hoved ved Væltning knustes.

Jens Kaalund, Mag, blev Præst i Jerst, var uden Tvivl først Rektor i Kjøge.

Hans Vilhelm Kaalund, døbt 1 Janv. 1666, død omtrent 1734, Konferentsraad, Assessor i Højesteret.

1692 var han atter gift med Dorte Sørensdatter Turen, hvem han efterlod som Enke i Nakskov, men havde af dette Ægteskab ingen Børn. Hun døde i Stubbekjøbing 1719 (begr. 14 Avg.), 53 Aar gl. mindre end 3 Dage.

25. Peder Andersen Kiep [1]) blev 1688 (immatr. 22 Juli) Student fra Nykjøbing Skole, beskikket til Rektor her 2 Marts 1707, erholdt herpaa kgl. Konf. 18 Maj 1711 [2]) og døde i Embedet 1715 (begr. 15 Apr.), 48 Aar 3 Maaneder gl., hvorefter han er født i Janv. 1667. Var næppe gift.

26. Lavrits Kaalund var Rektor her fra 1715—16, da han blev Præst paa Bogø.

27. Jens Kristiansen Kaalund, en Brodersøn af ovennævnte Mag. Søren Kaalund, er født i Vollerslev i Sælland, hvor hans Fader Mag. Kristian Jensen Kaalund var Sognepræst (død som Sognepræst i Tirsted paa Lolland 1709). Han blev Student fra Nykjøbing Skole 1710 (immatr. 22 Juli), tog Attestats 3 Apr. 1713 (H. ill.), prædikede for Dimis 17 Okt. 1714 (H. ill.), tiltraadte Rektoratet i Avg. 1716 og døde i Embedet 1732 (begr. 2 Maj), 44 Aar gl. mindre end 6 Maaneder 7 Dage, hvorefter han maa være født i Nov. 1688. Han er Forfatter til: Beskrivelse over Møen, paa alexandrinske Vers. 1722. 4to. [3]) — Han ægtede 5 Sept. 1721 Anne Katrine Rasmusdatter Schriche, f. 1707,

[1]) Han havde en Broder Anders Andersen Kiep, f. 1670, død som Skolelærer i Maglebrænde 1742 (begr. 23 Nov.) — De vare Brødre til Mag. Abraham Schrøder i Torkildstrup, med hvem de vel altsaa have haft Moder fælles, og rimeligvis Sønner af Anders Jepsen Kiep, der 3 Avg. 1672 blev beskikket til Byfoged i Stubbekjøbing, og 6 Marts 1674 til Raadmand ssteds.

[2]) Fynske og smaal. aabne Breve Nr. 13, fol. 213a—14a.

[3]) Worm I. S. 520. — Nyerup S. 301 har givet ham et urigtigt Fødselsaar og Fødested.

begr. 2 Marts 1740, efter Kaalunds Død gift 26 Nov. 1738 med Skipper Hans Jakobsen Schytte i Stubbekjøbing. — De havde 2 Børn:

1) Helvig Kristiane Kaalund, døbt 12 Nov. 1723, begr. 12 Apr. 1724.

2) Kristian Samuel Kaalund, døbt 15 Febr. 1726.

28. Jakob Trybe er født 1706 i Østofte, hvor hans Fader Hr. Holger Jakobsen Trybe var Sognepræst. Han blev Student fra Helsingør Skole 1727 (immatr. 29 Juli), Hører efter Brasen 1731 og 4 Juli 1732 Rektor. Paa Grund af et almindeligt Rygte om et uanstændigt Forhold imellem ham og Værtshusholder Anders Lunds Hustru blev han advaret af Biskop Ramus personlig om at entholde sig fra hendes Hus, og senere, da dette var forgæves, af Sognepræsten Hr. Hollender, der formaaede ham til at underskrive en Revers, hvori han forpligtede sig til det Samme. Men da efter den Tid Byfoged Benzon indgav en Klage til Biskoppen over ham, forbi hint Forhold vedblev til Ungdommens Forargelse, nedsattes 4 Juli 1735 en Provsteret over ham, og 24 Okt. næstefter suspenderedes han af denne fra sit Embede. Efter at meget graverende Vidnesbyrd vare afgivne i Sagen, fik Trybe udvirket et kgl. Mandat om en Kommissions Nedsættelse, dat. 4 Nov. s. A. — Udfaldet er ubekjendt, men Trybe kom ikke mere til Rektoratet, som han i Eftermandens Kaldsbrev siges at have „resigneret". — 22 Apr. 1738 tog han theol. Attest. (Non cont.), og prædikede 9 Marts 1742 for Dimis (H. ill.), men han er næppe senere kommen i gejstligt Embede.

29. Jesper Gadegast er født i Stubbekjøbing 1701 (døbt 7 Okt.) af Forældrene Johannes Hansen Gadegast og Magrete Larsdatter Holm, der

vare blevne viede 5 Dage tidligere, 2 Okt. — Han blev Student fra Nykjøbing Skole 1723, tog 25 Sept. 1726 theol. Attest. (Laud.), prædikede for Dimis 5 Okt. s. A. (Laud.), var derefter en Tid Huslærer hos Mag. Peter Suhr [1]) i Uttersløv, blev i Juli 1729 beskikket til Skoleholder i Maglebrænde, og 29 Okt. 1736 [2]) til Rektor i Stubbekjøbing, i hvilket Embede han forblev til Skolens Nedlæggelse 1740. 26 Avg. s. A. blev han kaldet til Sognepræst for Oddense og Otting i Viborg Stift, hvor han døde 10 Nov. 1752. Som Skolelærer i Maglebrænde ægtede han 20 Maj 1731 Anne Nilsdatter Hollender, en Søster til Sognepræsten Hr. Erik Hollender. — 29 Juni 1732 blev deres Datter Anne Margrete døbt. Flere Børn havde de ikke. Baade Hr. Gadegasts Hustru og Datter overlevede ham, men om deres senere Skæbne indeholdes Intet i Oddense Kirkebog.

D. Hørere ved Latinskolen.

Navnene kjendes kun paa følgende:

1. David Klavsen omtrent fra 1675 til 1682. (Se S. 38).

2. Lavrits Kaalund omtrent fra 1707 til 1715. (Se S. 43).

3. Johan Fredrik Walschleben, f. i Marts 1695 i Toreby paa Lolland, hvor hans Fader Anton

---

[1]) Dennes Datter Katrine Suhr (f. 12 Okt. 1709) fødte 7 Janv. 1728 en Datter Elisabet, til hvem Gadegast udlagdes som Fader. Hun fik 6 Febr. s. A. kgl. Bevilling, at hendes Barn maatte betragtes som ægte født, og ægtede 6 Avg. 1732 Degnen Jakob Kjeldskov i Uttersløv († 1754), som hvis Enke hun døde 1758.

[2]) Det kan ikke siges, om han har fungeret som Rektor i Trydes Suspensions-Tid.

Gabriel Walschleben var Skovrider (begr. 29 Apr. 1717, 69 Aar gl.), Student fra Nykjøbing Skole 1713, blev Hører her efter Kaalund 1715, Degn i Gunslev 14 Juli 1721, begr. 7 Juni 1769. — 20 Okt. 1718 ægtede han Ottilie Gabrielsdatter Bisgaard, f. 1686, død 15 Nov. 1733, med hvem han havde 5 Børn, af hvilke de 2 døde ugifte før Faderen, de 3 rejste ud af Landet som Haandværkere. Med sin anden Hustru Marta Danchel (døbt 9 Apr. 1686, død som Enke i sin Fødeby Nakskov 1771), en Datter af daværende Rektor Povl Danchel, altsaa Søster til Hr. Povl Danchel i Maarsby (se I. S. 140) havde han ingen Børn. — Om hans Forhold til sin Sognepræst Mag. Wellejus, hvis Affættelse han foranledigede, se Gunslev.

4. Ole Brasen fra 1721 til 1731. (Se S. 24).

5. Jakob Trybe fra 1731 til 1732. (Se S. 44).

6. Jens With fra 1732 til 1740. (Se S. 24).

II. Bogø.

A. Sognepræster.

1. Hr. Peder Sommer var Stedets Sognepræst 1584[1]).

---

[1]) Se I. S. 5. — Onslev-Afbigten (1549) nævner ikke Præsten paa Bogø, og i den Hofumske Fortegn. over Nørre-Herreds Præster savnes Series for Bogø. — J Fynske og smaalandske Tegn. Nr. 1, fol. 288 a—b findes et Brev, dat. 22 Nov. 1576, til Abedissen i Maribo, hvori Kongen beder hende „at give de tvende udlevede Præster paa Askø og **Bogø**, som nu ikke længere kunne forestaa deres Kald eller Tjeneste udi Kirken, Underholdning og

2. Hr. Jakob Nilsen er efter Ligstenen [1]) født 1558, blev omtrent 1609, uden Tvivl fra Stubbekjøbings Kapellani, kaldet til Sognepræst paa Bogø (se S. 19), og døde i Embedet 30 Janv. 1633. Aaret før sin Død havde han for Landemodet i Maribo en Sag med Mag. Anders Arøbo, Sognepræst i Vordingborg, der formente ham som Præst at betjene Beboerne af den lille Ø Farø, fordi denne hørte til Vordingborg Len og Sogn. Hr. Jakob blev dømt til at afholde sig fra al Kirketjeneste for Farø Mænd, undtagen i yderste Nød. [2]) — Fra 1627 havde han til Medtjener Hr. Povl Hansen, der fulgte ham som Sognepræst. — Det vides ikke, om han havde andre Børn, end den Datter, der blev gift med hans 3 Eftermænd.

3. Hr. Povl Hansen [3]) er født 1603 (ifølge Under-

Føde i Klosteret deres Livstid, paa det de maatte have en ærlig Underholdning og ikke lide nogen Brøst." Men deres Navne findes ikke. — Under den af den loll.-falsterske Gejstligh. d 2 Maj 1608 udstædte Fuldmagt til Hertug Kristians Valg nævnes Præsten paa Bogø Peder Hansen, formodentlig den Samme som ovennævnte Peder Sommer, der i saa Fald er død kort efter, da Eftermanden Jakob Nilsen har underskrevet Fuldmagten til samme Hertugs Hylding 21 Apr. 1610. — Hr. Hans Knudsen Beck, der 1609 fra Kapellan paa Bogø blev Sognepræst i Øns-lev, har da uden Tvivl været Kapellan hos Hr. Peder Sommer, og ikke, som Rhode har i Falst. Hist. S. 256, hos en Hr. Povl, der næppe paa den Tid har været Præst paa Bogø.

[1]) Følgende kan læses af Ligstenen: — — „hederlig oc vellerd Mand s. Hr. Jakob Nielsøn Sognepræst her paa Bogø, som døde Aar 1633 den 30 Januarii i hans Alders 76 Aar."

[2]) Denne Sag findes in extenso i Rhodes Falst. Hist. S. 257—64. Først mellem 1760 og 1770 blev Farø i kirkelig Henseende skilt fra Vordingborg og lagt til Bogø, hvis Præst omtrent fra dette Aarhundredes Begyndelse har hævet Præstetienden, medens Kirketienden endnu svares til Vordingborg. (Meddelt af Pastor N. E. B. Clausen).

[3]) En Ligsten over ham og hans tvende Eftermænd findes endnu i Kirken. Indskriften, der nu er meget vanskelig at læse og der-

derskriften paa Ligstenen, medens Bl. Ms. siger, at han er født 1601), blev ordineret til Formandens Medtjener 9. Sept.

for ogsaa vanskelig at forstaa i sin Helhed, er følgende rimede Hexameter:

Ecce viatores oculis et pectore mores
Cernite jam mortis. Florum sumus instar in hortis,
Hem sub clausura reqviescunt hic sine cura
Ossa trium qvorum sunt nomina honesta virorum.
Paulus Johannis viginti præfuit annis,
Pignoribusqve thori septem matriqve decori,
Præmissis binis ad coelica tecta puellis,
Cum vidua moesta valedixit, resne molesta.
Ipsi successit sacra qvi semestre regessit
Johannes dictus Johannis nomine, victus
Manibus absqve mora, mortis qvia venerat hora.
Johannem excepi binos gnatosqve recepi
Johannes Petri, per me est inventio metri.
Hic ac me claudo, Jesus acra vulnera laudo,
Me Deus erexit gratis et ad optima flexit.
Dulcis natorum dilectio sim miserorum.
Faxit ut aspernam prætereuntia, cernam
Servetur tristi qvo ecclesia tempore Christi,
Regia majestas, omnis terrena potestas,
Prosperitas rerum, series longinqva dierum
Constat, nonne satis, qvod nil dent utilitatis,
Parti relinqventur nec posthac invenientur.
Ingruit immundi nunc horrida vespera mundi
Ergo sponse cito Jesu dilecte venito
Nos ut solamen maneat coeliqve levamen.

H. P. H. R. obiit 1648 ætatis 45. E. J. D.
H. H. N. anno ætatis 31. J. P. F.
1655.

Det første af disse understrevne Navne maa uden Tvivl læses Hr. Povl Hansen R., saaledes at R. angiver hans ubekjendte Tilnavn eller Fødesteds-Navn, hvilket ikke stemmer med Bl. Ms, der kalder ham Povl Hansen Nysted, og føjer til: „rimeligvis født i Nysted". Denne Benævnelse synes snarere at maatte tillægges Eftermanden (H. H. N.). — E. J. D. er den fælles Hustrus Navn, og J. P. F. Jens Pedersen Falsters, der 1655 har lagt denne Ligsten over sine Formænd, og hvem vi skylde „inventio metri".

1627, blev 1633 Sognepræst, og døde i Stubbekjøbing 6 Juli 1648. Paa Grund af sit Kalds Ringhed blev det ham bevilget, at han maatte slippe med at betale Halvdelen af den paabudne Præsteskat[1]). Bisskop Dr. Hans Mikkelsen viede ham 2 Juli 1628 til Formandens Datter, der ifølge Begyndelses-Bogstaverne af hendes Navn, E. J. D. (se Not. 3 S. 47 og 48), formodentlig har heddet Else Jakobsdatter. Med hende havde han 7 Børn, af hvilke de to vare døde før Forældrene.

4. Hr. Hans Hansen, født 1616, ordineredes til Præst her 16 Avg. 1648, men døde et halvt Aar derefter. Han var gift med Formandens Enke.

5. Hr. Jens Pedersen Falster var først Rektor i Stubbekjøbing, uvist hvor længe, blev ordineret til Præst her 6 April 1649 og fik 1671 Eftermanden til Medtjener, men hans Dødstid kjendes ikke. Han ægtede Enken efter sine 2 Formænd og havde med hende 2 Børn.

6. Hr. Movrits Hansen er født 1645 uden Tvivl i Stubbekjøbing, da han findes med Tilnavnet Stubbecopingensis[2]). Han blev rimeligvis Student 1665[3]), tog Attest. med Non. cont., fik Testm. publ. fra Universitetet 12 Juni 1669, blev 13 Juli 1671 kaldet til Medtjener og Sukfessor hos Hr. Jens Pedersen, ordineret 4 Avg., og døde i Begyndelsen af 1689. — Han var gift

[1]) Smaal. Reg. Nr. 5, fol. 245 a—b. Se Præsterne i Lillebrænde.

[2]) Raadmand og Tolder Hans Movritsen i Stubbekjøbing, der døde 7 Febr. 1648, er muligen hans Fader.

[3]) I Matriklen findes en Movrits Hansen, der 12 Maj 1665 fra Ydsted Skole lod sig indskrive ved Greifsvalde Akademi, men 2 Juni s. A. ved Kjøbenhavns Universitet, og tog Dr. Peder Resen til Privat-Præseptor. Om det er denne, er uvist, men ikke usandsynligt, da det af hans Publ. test. sees, at han ogsaa havde Dr. Peder Resen til Privat-Præseptor.

med Ide Madsdatter Schildorf, f. 1655, en Datter af Hr. Mads Madsen i Ønslev. Hun ægtede efter Hr. Movrits's Død Lars Thomsen, Borger i Stubbekjøbing, og døde 1627 (begr. 21 Febr.) — Af deres Børn kjende vi kun Sønnen Hans Movritsen, som blev Skipper i Kjøbenhavn og var Fader til Hr. Movrits Hansen, der 1777 døde som Sognepræst ved Helliggeist Kirke i Kjøbenhavn. (Se I. S. 219).

7. Hr. Anders Kristoffersen Jungshoved blev 1686 Rektor i Stubbekjøbing, og derfra 13 Apr. 1689 kaldet til Præst paa Bogø, hvor han døde 1716, „elsket af Menigheden, vir venerabilis, dôctus, pius et probus, pauperibus amicus et liberalis.“ Dette Vidnesbyrd gives ham i Bl. Ms., et andet, hvilket dog kun maa tillægges liden Vægt, gives ham i Rets-Protokollen. Sognefogden Peder Hemmingsen havde nemlig af Amtmand Moltke paa Møen faaet Ordre til at tillyse ved Sognestævne om en extraordinær Bededag, der skulde holdes 3 Febr. 1713. Dette gjorde han, men uden at lade Præsten eller Degnen det vide, saa Menigheden kom forgæves til Kirke, da ingen Tjeneste blev holdt. Fogden sagde da højt og lydt paa Kirkegaarden, at „det var en Almisse at hænge baade Præst og Degn op i Kirketaarnet uden Lov og Dom.“ Sagen kom før Provsteretten, men blev forligt. — Han havde i sine sidste Aar til Medtjener Hr. Lavrits Jørgensen Smidt, der ægtede hans Enke Katrine ..... Hr. Jungshoved havde 4 Børn:

1) Katrine Susanne Andersdatter, var 1732 gift med B. Lavritsen Krog i Aaslev (?) i Fyn.
2) Anne Andersdatter, var 1732 gift med Hans Nilsen, Borger i Odense.

3) Hans Andersen, f. 1700, vanvittig fra Barn af, blev 1726 indsat som Lem i Odense Hospital.

4) Jens Andersen Falk, var 1734 Bager i Nyborg.

8. Hr. Lavrits Kaalund er født 12 Juli 1679 i Tornby[1]), hvor Faderen Mag. Søren Kaalund, senere Rektor i Stubbekjøbing (S. 41), da formodentlig har boet. Allerede 1699 nævnes han Studiosus, var 1707 Hører i Stubbekjøbing Skole, hvor han i April 1715 blev Rektor, efter at han 18 Okt. 1709 havde taget theol. Attest. (Haud cont.) og 22 Okt. 1712 prædiket for Dimis (Laud.). 7 Avg. 1716 blev han kaldet til Præst paa Bogø, hvor han døde 1722. „Liberalem et honestam degebat vitam, vitæ tamen rusticæ nimium deditus.“ (Bl. Ms.) — Han havde 1 Dsbr. 1716 Bryllup i Stubbekjøbing med Maren Nilsdatter Eheldorf (f. i Nov. 1686, begr. 22 April 1735), der efter Hr. Kaalunds Død 19 Nov. 1723 ægtede Byfoged Kristian Benzon ssteds (begr. 31 Janv. 1765). Hr. Kaalund havde 3 Børn:

1) Nils Kaalund.

2) Hans Vilhelm Kaalund, f. 1718, tog 27 Juni 1746 theol. Attest. (Non cont.), præd. for Dimis 22 Juli s. A., blev 6 Nov. 1750 resid. Kap. for Katrup, Orritslev og Tolstrup, 14 Okt. 1757 Sognepræst ssteds og døde 1778.

3) Margrete Kaalund, gift 3 Febr. 1741 med Nils Jakobsen Schiøtte i Stubbekjøbing.

9. Hr. Nils Sølle er født 1681 i Ærøskjøbing, hvor Faderen Hr. Peder Nilsen Sølle var Sognepræst. 27 Juli 1703 tog han theol. Attest. (Non cont.), blev næste Aar Informator for Provst Holms Børn i Vigerslev, 1709 Hører ved Nysted Skole, hvor han 1714 (fgl. Konf.

[1]) Efter Dist. Prot. — Tornby er formodentlig Taarnby ved Ballø.

4 Janv. 1715) blev beskikket til Rektor, endelig 6 Nov. 1722 kaldet til Bogø, hvor han døde 1751. — Han var en dygtig Mand baade som Skolemand og Præst, men hans Husliv var sørgeligt. Han var 3 Gange gift, men de 2 første Gange meget ulykkeligt, og med sin sidste Kone var han kun gift i 4 Maaneder. Navnet paa hans første Kone kjendes ikke; den anden, Karen Bejerholm, en Datter af Hr. Andreas Bejerholm, Sognepræst først i Herritslev, siden i Sarkjøbing (død 1698), døde 26 Juni 1740. Derefter sad han Enkemand i 10 Aar, da han ægtede Inger Dortea Calludan, der siden blev gift med Hr. Lehmejer i Bæggerløse (se I. S. 278). Han havde ingen Børn.

10. Hr. Mattias Bloch er født 6 April 1706 i Korup i Fyn, hvor hans Fader Hans Bloch[1]) da var Degn (død som Stiftsprovst i Odense 1745). Moderen Karen Nilsdatter døde 1766. Efter i 2 Aar at være privat undervist af Rektor Grønnegaard i Faaborg, hvor Faderen var Sognepræst fra 1717 til 1729, sattes han 1719 i Byens Skole, hvorfra han 1723 blev Student, tog 1725 Exam. phil. og Bakkalavrgraden, og 17 Dsbr. 1731 Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 13 Janv. 1732 (H. ill.), blev 1735 Skoleholder ved Krigshospitalets vestre militære Skole i Kjøbenhavn, 1745 tillige Kateket ved Garnisons Menighed, og endelig 21 Maj 1751 kaldet til Sognepræst paa Bogø. Han resignerede 1765 og døde 1769. I hans Tid brændte Præstegaarden 5 Juni 1760[2]). — 1734 ægtede han Marie Elisabet March, en Datter af Kaptejn Frans March. Efter hendes Død giftede han sig 11 Maj 1746 med Johanne Stæhr,

---

[1]) Se Neraae I. S. 684—90.

[2]) Med den brændte ogsaa Kirkebøgerne.

der da tjente hos Grev Gyldensten. Han vides ikke at have haft flere Børn, end 2 Døtre af første Ægteskab:

1) Katrine Marie Bloch, gift 29 Janv. 1766 med Bager Villum Bojesen i Stubbekjøbing.
2) Karen Bloch, gift 20 Marts 1765 med Sr. Sakarias Hahn.

11. Hr. Tøger Stistrup var Præst her fra 1765 til 1779. (Se I. S. 254—55).

12. Hr. Fredrik Ramus er født 25 April 1746 i Marslev i Fyn, hvor hans Fader Hr. Kosmus Ramus (død 1782 som Sognepræst i Assens) da var Sognepræst. Moderen Else Langsted. 1762 blev han Student fra Odense Gymnasium, tog 1763 Exam. philos. og Bakkalavrgraden, 24 April 1771 theol. Attest. blev s. A. Hører ved Odense Skole, hvor han var 5te Lektiehører, da han 29 Dsbr. 1779 blev kaldet til Sognepræst paa Bogø (ordin. 22 Marts 1780). 4 Dsbr. 1782 blev han kaldet til Sognepræst ved Nikolaj Kirke i Svendborg og Turø, 1788 Provst i Sunds Herred, og døde 6 Febr. 1808. — 19 Febr. 1782 ægtede han Birgitte Charlotte Sevel (død 5 Febr. 1832), en Datter af Præsten Hr. Johannes Sevel i Idestrup. (Se I. S. 214). Deres Børn vare:

1) Beate Engline Ramus, hjemmed. 3die S. e. Nyaar 1783, lever som Enke efter Skolelærer Sandberg ved Kristiansfeld.
2) Kosmus Johannes Ramus, døbt 4 Okt. 1785, død 10 Dsbr. s. A.
3) Ingeborg Kristiane Elise Ramus, døbt 22 Janv. 1790, lever som Enke efter Løjtn. ved de annekt. Batall. Schulz, senere ansat ved Lottoet i Kjøbenhavn.
4) Kosmus Johannes Ramus, f. 8 Maj 1793, Toldassistent i Randers.

13. Hr. Kristen Wolf var Præst her fra 1783 til 1789, da han blev kaldet til Tingsted.

14. Hr. Wolf Kristoffer Müller er født 3 Sept. 1743 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Johannes (Hans?) Madsen Müller var Borger, Moderen Katrine Terneer. Efter 3 Aars privat Undervisning sendtes han 1758 til Frederiksborg Skole, hvor Rektoren Prof. Schrøder satte ham i Mesterlektien og næste Aar dimitterede ham til Univ. I Maj 1760 tog han Exam. philos. (H. ill.), 2 Marts 1763 theol. Attest. (Non cont.) og præd. for Dimis 11 April s. A. (Laud.). Efter i de mellemliggende Aar at have ernæret sig ved Informationer blev han 8 Nov. 1775 ordineret til Kapellan for Pedersborg og Kindertofte hos Prof. theol. Provst Pontoppidan, der som Sognepræst i Sorø havde disse 2 Sogne til Annexer. 2 Juli 1783 blev han kaldet til Sognepræst for Aggersø og Omø, derfra 5 Febr. 1790 til Bogø, hvorfra han atter ved Bytte med Eftermanden, som gav ham 1000 Rdd. i Bytte, 15 Dsbr. 1794 blev forflyttet til Vorbasse og Grene, Ribe Stift, i hvilket Embede han døde 25 Okt. 1802. — Hans første Hustru Else Katrine Hansteen, f. 1739, en Datter af Præsten Hr. Henrik Hansteen og Sidse Klertz i Tjustrup, døde i Pedersborg og fødte ham ingen Børn. 24 Okt. 1780 havde han i Tjustrup Præstegaard Bryllup med Inger Marie Berg, død hos Sønnen John Madsen i Vorbasse 21 Dsbr. 1825, 67 Aar gl., en Kjøbmandsdatter fra Trondhjem. Med hende havde han 11 Børn:

1) John Madsen, f. 27 Maj 1781, blev Bonde og gift med en Bondepige i Vorbasse Sogn, hvor Sønnen Møller Johnsen nu er Sognefoged.
2) Helene Katrine Marie Müller, f. 22 Febr. 1783.

3) John Berg, f. 31 Okt. 1784, har haft en Bondegaard i Gjørding, lever endnu.
4) Else Katrine Hansteen Müller, f. 14 Maj 1786, var gift med en Smed Dreus (?) i Tønder.
5) Maren Birgite Müller, f. 11 Marts 1788.
6) Birte Marie Müller, f. 21 Febr. 1790, død 3 Uger gl.
7) Birte Marie Müller, f. 20 April 1791, død 1792.
8) Ane Müller, f. 1794, død 5 Uger gl.
9) Ole Hersætter Müller, f. 8 Nov. 1795, død 24 Febr. 1802.
10) Birte Marie Müller, f. 3 Okt. 1797, først gift med en Hoboist Hoppenhagen i Kjøbenhavn, nu med en Spækhøker Petersen ssteds.
11) Ane Müller, f. 1799, død 6 Dage gl.

15. Hr. Henrik Kristoffer Busch er født i Davbjærg ved Viborg 9 Dsbr. 1757. Faderen var Stedets Sognepræst Peter Kristian Busch (død 1762), Moderen Johanne Marie Byzov, der overlevede denne Søn. Han gik 6 Aar i Viborg Skole, hvorfra han 1777 blev dimitteret af Rektor Mag. Hjersing (Laud.), tog anden Examen 13 Juli 1778 (Laud.), var derpaa 3 Aar Huslærer hos Etatsraad Colbjørnsen, Lavgmand i Kristiania, tog theol. Attest. 26 April 1784 (H. ill.), hvorefter han var 6 Aar Huslærer i Jylland, blev 3 Dsbr. 1790 kaldet til residerende Kapellan i Stubbekjøbing, ordin. 19 Janv. 1791, derfra 3 Okt. 1794 til Sognepræst for Vorbasse og Grene, hvor han dog ikke kom, da det 15 Dsbr. s. A. blev ham tilladt at bytte med Hr. Møller paa Bogø. I dette Embede døde han 28 Janv. 1798. Han blev 1795 gift med Ane Dortea Wasfard (f. 1767, død 1805), en Datter af Mattias Wasfard, Ejer af

Holmegaard ved Viborg, og Elisabet Katrine Aagaard. Med hende havde han 2 Børn:

1) Elisabet Katrine Busch, f. 31 Maj 1797, gift 8 Maj 1829 med Kopist i Kbhvns Politiret Johan Henrik Gregor Tauber, f. 27 Marts 1794. 2 Børn.

2) Henrik Kristoffer Busch[1], f. 18 Avg. 1798, Student 1817, Cand. juris 1821, efter en udbredt Virksomhed i Indien, dels som Embedsmand, dels som Privatmand — 1846 Ejer af Vordingborg Mølle, død 7 Maj 1848. — Gift 3 Sept. 1846 med sin Kusine L. E. Wasfard.

16. Hr. Mikael Rasmussen[2] er født 1 Avg. 1743 i Urne ved Nakskov, hvor Faderen Rasmus Madsen var Husmand. Efter at have modtaget den almindelige Religions-Undervisning i Almueskolen, gik han fattig og blottet for al Hjælp til Rektoren i Nakskov, Mag. Kaasbøll, der optog ham i Skolen, og dimitterede ham 1765. Næste Aar ansattes han som 2den Lektiehører, og 1768 — i hvilket Aar han tog Exam. philos. og Bakkalavrgraden — som 3die Lektiehører ved Nakskov Skole, hvor han tjente i 16 Aar. Imidlertid tog han 24 Nov. 1778 theol. Attest. (Non cont.), og blev 20 Dsbr. 1781 af Prinsesse Charlotte Amalie kaldet til resid. Kap. for Vestenskov og Kappel, kgl. konf. 30 Janv. 1782, ordin. 15 Marts. Herfra blev han 18 Maj 1799 beskikket til Præst paa Bogø, resignerede 2 Dsbr. 1808 og døde 31 Juli 1810. Hans første Hustru var Dortea Sofie Busch, døbt 4 Marts 1754, en Datter af Hr. Peder Busch, Sognepræst i

[1]) Hans Vita findes udførligt i Selmers nekrol. Samlinger I. S. 43—47.

[2]) Jfr. Worm III. S. 628 og Nyerups Litt. Lex. S. 483, hvor han nævnes som Forf. til et Par Taler og en Afh. i Minerva.

Kallehave, og Marie Juel. Efter hendes Død ægtede han Charlotte Amalie Schiern (død 1806), en Datter af Hr. Hans Kristian Schiern, Sognepræst i Halsted. Af sidste Ægteskab havde han ingen Børn, af første følgende 2:

1) Jens Lassen Rasmussen, f. 22 Aug. 1785, død 30 Marts 1826 som Prof. i de østerlandske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet.[1]
2) Marie Cecilie Rasmussen, f. 14 Juli 1787, død ugift i Kjøbenhavn 27 Nov. 1850.

17. Hr. Børge Pontoppidan[2] er født 27 Sept. 1776 i Lundum i Aarhus Stift, hvor hans Fader Hr. Dines Pontoppidan da var Sognepræst. (Se I. S. 50—51). 1796 blev han Student fra Horsens Skole (Laud.), tog 12 April 1797 anden Examens filologiske (Laud.), 13 Okt. s. A. dens filosofiske Del (H. ill.) og 5 Maj 1801 theol. Attest. (H. ill.). Efter 20 Nov. s. A. at have prædiket for Dimis (Laud.), blev han 7 Janv. 1803 kaldet til resid. Kap. i Grenaa, men 11 Nov. s. A. entlediget, fungerede derefter som Hjælpepræst i Nimtoft fra 1804 til 15 Nov. 1805, da han ansattes som Feltpræst, blev 1 Maj 1809 kaldet til Sognepræst paa Bogø og 11 Juli 1821 til Damsholt paa Møen, hvor han endnu lever. Siden Okt. 1849 har han haft Hr. Mikael Peter Ejlert Lendrop til pers. Kap. — 1803 blev han gift med Mette Marie Jansen, f. 1782, en Datter af Biskop Rasmus Jansen i Aalborg. Deres Børn findes anførte paa Stamtavlen over Familien Sidenius.

---

[1]) Se Erslews Forf. Lex. II. S. 642—44.

[2]) Se Erslews Forf. Lex. II. S. 576—77, hvor han anføres som Forf. til et Par Prædikener og nogle Bladartikler.

18. Hr. Otto Rafn er født 12 Febr. 1769 [1]) i Volstrup, Børglum Herred, Aalborg Stift, hvor Faderen Hr. Kaspar Konrad Rafn (f. 1727, død 7 Dsbr. 1810) var Provst og Sognepræst, Moderen Helle Dorte Gleerup (f. 5 Marts 1737, død 17 Marts 1802). Nød privat Undervisning i Hjemmet, indtil han kom i Aalborg Skole, hvorfra han blev Student 1789 (H, ill.), tog 1790 Exam. philol. (Laud.), 1791 philos. (Laud.) og 17 Juli 1793 theol. Attest. (Non cont.). For Dimisspræd. fik han 1794 Laud. 19 Sept. 1794 blev han pers. Kap. hos sin Fader, 13 Maj 1796 kaldet til Sognepræst for Harritslev, Sejlstrup og Rakkeby i Venneberg Herred, hvorfra han 3 Okt. 1821 blev forflyttet til Bogø. Døde 20 Okt. 1836 paa et Besøg hos Sønnen i Nordrup. — 4 Nov. 1796 ægtede han Albertine Abel, f. i Fredriksborg 1770, død 15 Sept. 1802, en Datter af Albert Abel, Bestyrer af de kgl. Fiskerier i Nordsælland, og Antonette Ebbesen. Derefter ægtede han Sibfel Holm Aagaard, f. 17 Avg. 1782, nu levende som Enke i Stubbekjøbing. Hvert Ægteskab skænkede ham 3 Børn:

1) Helene Dortea Rafn, f. 9 Nov. 1797, død, var gift med Søren Povlsen, Bonde i Saltum, Hvetbo Herred.
2) Konrad Albert Rafn, f. 28 Janv. 1799, nu Sognepræst i Gram, Ribe Stift [2]). Gift med Ragnhild Henriette Avgusta Gjede.
3) Antonette Marie Vilhelmine Rafn, f. 24 Maj 1800, død.

---

[1]) Ifølge Volstrups Kirkebog, i Fr. Barfods Danm. Geistl. 1ste Aarg. Sp. 248 er 4 Febr. 1770 opgivet som Fødselsdagen; Enken har angivet 4 Febr. 1769.

[2]) Se Fr. Barfods Danm. Geistl. 1ste Aarg. Sp. 68, hvor hans Fødselsdag er angivet til 5 Febr.

4) Kristen Aagaard Rafn, f. 16 Sept. 1805, tog 1825 farmacevtisk Examen (H. ill.), i Foraaret 1833 kirurg. Exam. (næppe 2 Kar.), nedsatte sig s. A. som prakt. Læge i Tisted, 1838 i Vestervig, 1851 i Droninglund.
5) Albertine Rafn, f. 4 Sept. 1806, død 14 Apr. 1835.
6) Movrits Gleerup Rafn, f. 2 Sept. 1808, død 17 Maj 1838 som Gaardejer i Sælland. Gift 24 Febr. 1837 med Karen Eline Fæster. Datteren Ottine Rafn er født 2 Nov. 1837.

19. Hr. Johannes Angel Sørensen var dette Steds Sognepræst fra 1837 til 1844, da han blev kaldet til Gunslev.

20. Hr. Nikolaj Edinger Balle Clausen er født i Stubbekjøbing 6 Dsbr. 1801. (Se S. 14). 1820 blev han Student fra Herlufsholm (Laud.), tog 1821 anden Examen (Laud.), 4 Nov. 1825 theol. Attest. (Laud.) og 31 Marts 1828 under Biskop Kofod i Ribe de praktiske Prøver (Laud.). — 8 Okt. 1828 blev han kaldet til Sognepræst for Adslev og Mising, 15 Marts 1844 til Bogø. — 28 April 1829 ægtede han Johanne Fredrikke Schiødte, f. 28 Dsbr. 1807, en Datter af Hr. Søren Schiødte,[1]) (død 12 Avg. 1836 som Hof- og Slotspræst) og Karoline Pay (f. 26 Okt. 1783). Hans Børn ere:
1) Karoline Severine Clausen, f. 29 Okt. 1830.
2) Johannes Karl Emil Clausen, f. 20 Apr. 1832, Student fra Nykjøbing Skole 1851 (H. ill.), 2den Ex. 1852 (Laud.).
3) Emma Cecilie Olivia Clausen, f. 27 Janv. 1834.
4) David Immanuel Clausen, f. 27 Janv. 1836.

[1]) Se Erslews Forf. Lex. III. S. 54.

5) Valdemar Clausen, f. 1 Dfbr. 1837.
6) Jakob Kristen Ludvig Clausen, f. 18 Nov. 1839, død 24 Juli 1846.
7) Anne Lovise Clausen, f. 22 Marts 1842.

B. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Hans Knudsen Beck, blev 1602 Kapellan paa Bogø og herfra 1609 Sognepræst i Onslev.

2. Hr. Povl Hansen, fra 1627 til 1633, da han blev Sognepræst. (Se S. 47).

3. Hr. Movrits Hansen, fra 1671, blev Sognepræst. (Se S. 49).

4. Hr. Lavrits Jørgensen Smidt er født i Døllefjælde paa Lolland 1686, blev 1709 Student fra Nykjøbing Skole, erklæredes 30 Juni 1711 Immaturus til theol. Attest., som han dog fik 1 Sept. 1712 (H. ill.), blev omtr. 1714 perf. Kap. hos Hr. Jungshoved, efter hvis Død han 22 Okt. 1716 blev kaldet til Sognepræst for Korup og Ubberud i Fyn, hvor han døde Pintsedag 1722. Ægtede Hr. Jungshoveds Enke.

5. Hr. Karl Emil Wraae var Kapellan hos Hr. Rafn fra 1836 til 1838. (Se I. S. 157).

III. Gunslev.[1])

A. Sognepræster.

1. Hr. Hans Øster[2]) var dette Steds Sognepræst 1549, da han underskrev Ønslev-Afbigten.

2. Hr. Staffen Rasmussen var her 1584 (se I. S. 5 Not. 2).

3. Hr. Jørgen Jørgensen Lunde var her 1608 og 1610, da han underskrev Valg- og Hyldings-Brevene. (Jfr. I. S. 165 Not. 1).

---

[1]) I Geheime-Arkivets topografiske Samling (under Branderslev) findes et Dokument, som synes at fortjene Plads her, omendskjøndt Navnet paa den deri berørte Sognepræst er ubekjendt, og det desuden tilhører den katolske Tid:

Vii Frederich mett guds Naade Danmarcks Wenndis oc gottis Koning wdtuold Koning till Norge Hertug vdj Slesuig Holstenn Stormarnn oc Ditmerschenn Greffue vdj Oldennburg oc Delmennhorst Hilße etther off elskelige Sognne prestre till Branderslöff kircke vdj laaland, oc till torckelstroppe kircke guntzløff kircke oc eskelstrop kircke kgn mett gud oc wor naade, wider at wij haffue forfarett atj haffue och besidde wore og kronnenns kircker Oc ey haffue thennom aff off i forlening Thij betthe wij etther alle och huer ßerdelis strenngeligenn biude athij mett aller første retthe etther effther at giffue etther till off mett etthers prensentas oc forlenings breffue ßom i paa samme wore kircker haffue Saa frampt at ther ßom i icke thz giørindis worde, wille wij forlenne anndre mett samme wore kircker Her wede i altingist att retthe etther effther Och ladendis thz ingennlunde. Befallindis etther gud Schreffuit paa wortt Slott Gottorpp Sanctj thome apli dag (ɔ: 21 Dsbr.) Aar MDXXVIII.

Vnnder wort Signnetth

Ad mandatum regie Maiestatis proprium.

[2]) Bl. Ms. begynder sin Series med Hr. Simon Kroghalset, som „allevegne sættes i Spidsen", men da ingen Tids-Angivelse er vedføjet hans Navn, kan det ikke siges, om han har været katolsk eller luthersk Præst.

4. Hr. Kristoffer Madsen Lyndelse er født 1588, formodentlig en Søn af Hr. Mads Hansen Brendekilde, Sognepræst i Nørre-Lyndelse i Aasum Herred i Fyn fra 1567 til 1607[1]). — Immatr. ved Univ. 13 Maj 1612, kaldet hertil 1621, ordineret 7 Maj, død 2 Sept. 1635. — Han var gift med Anne Maschwedel, født 1596, død 23 Marts 1630. (Se I. S. 170 Not. 1). Det vides ikke, om de havde flere Børn end en Datter Anne, hvis uægte Barn blev døbt i Stubbekjøbing 25 Maj 1662.

5. Hr. Povl Hansen Gezør (ogsaa kaldet Prip) er født 1607 i Skælby, hvor Faderen Hr. Hans Povlsen var Sognepræst (se I. S. 242). Faderen søgte 22 Juli 1633 hos Bispoppen om, at denne Søn maatte blive Hører i Nykjøbing. Begæringen blev opfyldt, da han findes at være indsat som nederste Hører efter Albert Bredal 16 Okt. s. A. Derfra blev han 1635 kaldet til Sognepræst her, foreviste Bispoppen sit Kaldsbrev 19 Sept., prædikede derefter for ham i Odense 22 Sept. og sendtes da efter udstaaet Prøve til Lensmanden Hr. Palle Rosenkrans, for at faa Kollats, hvorefter han ordineredes 26 Nov. Han maa være død 1644. — Hans Søn var Hr. Jakob Povlsen Prip, f. 17 Juni 1638, død 1712 som Sognepræst i Errindlev paa Lolland.

6. Hr. Frans Nilsen Bruun er født 1616[2]), ordineredes til dette Embede 12 Maj 1644, udnævntes af Bispoppen til Provst 20 Maj 1670, og døde 1692.

---

[1]) Se Nøraae II. S. 87—88.

[2]) Maaske han har været en Søn af Hr. Nils Fransen Bruun, der fra 1611 til 1676 var Præst i Magleby paa Møen. (Se Tresch. Jubellærere S. 288—89, Palud. Møens Beskrivelse I. S. 495.)

Hans første Hustru Maren nævnes i Stubbekjøbings Kirkebog 21 Avg. 1650 og 5 Marts 1679, i hvilket Aar hun maa være død, da han 5 Janv. 1680 trolovedes (gift 3 Marts) med sin anden Hustru Inger Fredriksdatter, død i Lillebrænde i Dsbr. 1729, en Datter af Hr. Fredrik Madsen, Sognep. i Kippinge. — Af hans Børn kjendes:

1) Søren Fransen Bruun, der omtr. 1678 blev gift med Kirsten Rasmusdatter (død 1700), Enke efter Jesper Karstensen i Stubbekjøbing, og anden Gang 17 Maj 1702 med Ellen Lavritsdatter. Med den første Kone havde han, foruden flere Stifbørn, i det mindste to egne Børn: Jesper, døbt 5 Marts 1679, og Maren, døbt 25 Juli 1681.
2) Anders Fransen Bruun, død 1687 som Sognepræst i Rødby.
3) Maren Fransdatter, begr. 12 Maj 1720, gift med Anders Andersen Kiep, dengang boende i Lillebrænde, død som Skolelærer i Maglebrænde 1742, begr. 23 Nov. 1 Søn og 3 Døtre. (Se S. 43 Not. 1.)

7. Hr. Jørgen Oluffsen Kallundborg blev 1675 (immatr. 17 Juli) Student fra Kallundborg Skole, kaldet til Sognepræst i Lillebrænde 9 Sept. 1682, derfra 11 Okt. 1692 til Gunslev, hvor han døde 1702. Hans Enke Mette, med hvem han ikke synes at have haft Børn, skal endnu have levet 1725.

8. Hr. Jens Hansen Arrebo er født 1653 i Nykjøbing, hvor Faderen Hr. Hans Jørgensen Arrebo da var Medtjener (se I. S. 38—39). Kun eet Aar gammel mistede han sin Fader, men fik en omhyggelig Stiffader i Hr. Hans Rostorph, der satte ham i Vording-

borg Skole, hvorfra han dimitteredes af Rektor Hans Schrøder 1673. Han tog theol. Attestats 30 Juni 1680 (Non cont.), prædikede for Dimis 10 Sept. s. A., og blev endnu s. A. beskikket til Kantor og Hører ved Naskov Skole, hvorfra han 21 Febr. 1682 blev kaldet til Kapellan i Toreby. 21 Febr. 1702 blev han forflyttet til Gunslev, hvor han døde 17 Maj 1718.

16 Sept. 1710 havde han for Provsteretten en Injurie-Sag med Rektor Kiep i Stubbekjøbing. Enkelthederne omtales ikke, og Sagen blev forligt. — 29 Nov. 1712 indstævnede han sin Degn Hans Kenapel, der for misligt Embedsforhold og personlige Fornærmelser mod Præsten[1]) blev dømt til at bøde 3 Rdd. Mulkt til Enkekassen, samt gjøre offentlig Afbigt. — En tredie Sag, der ikke stiller Hr. Arrebo i det bedste Lys, skjøndt han vandt den, havde han med Simon Pedersen i Skovby. Denne Mand havde slaaet paa Tromme for „Sommerdrengene“, hvorfor Hr. Arrebo af egen Magtfuldkommenhed idømte

[1]) Klage-Posterne vare: 1) at Degnen sang Litaniet i Degne-Stolen istedenfor for Altaret; 2) at Degnen ikke uden Betaling vilde antegne de Syge, for hvilke der skulde bedes; 3) at Degnen, da nogle Sengeklæder vare ham frastjaalne, havde ladet sine Katekumener sværge sig fri ved Ed saaledes, at de skulde holde en Kniv for Øjet med disse Ord: „dersom jeg haver staalet dem, saa giv Djævelen slaa saa hart paa Kniven, at den gaar igjennem Øjet og udaf Nakken og sidder fast i Væggen!“ 4) at Degnen, da Præsten med Medhjælperne vilde foreholde ham Et og Andet, som han skulde rette, havde svaret: „Aa nej, lad mig nu have Forlov!“ og da Præsten sagde: „Lad Eder undervise og informere i Eders Embeds-Sager!“ atter svaret, pegende paa Præstens Søn: „Den kan I informere, jeg er ikke Jer Dissipel, og I er ej sæt til at være min Skolemæster“; og 5) at Degnen havde sagt, at han ikke kunde gaa til eller fra Kirken forbi Præstens Port, uden at denne stod og skreg efter ham, „at han var et Bæst, ja værre end et Bæst.“

ham en Mulkt af 2 Mark og nægtede ham Adgang til Guds Bord, indtil denne var betalt. Simon henvendte sig til Provsten Mag. Engberg i Stubbekjøbing, der gav ham et Brev med til Hr. Arrebo, hvori han foreholdt ham, at det var nok bedst, han lod ham komme til Alters. Men istedenfor at adlyde truede Hr. Arrebo Simon med Fængsel og Taarn, og sagde med knyttet Næve: „Gjorde jeg Dig Din Ret, Din Knægt! skulde jeg træde paa Dig." En Tid derefter sendte Hr. Arrebo Bud til Simon, at han skulde møde hos ham, men da han ikke kom, indstævnede han ham 7 Okt. 1715 for en Provsteret, hvor Dommen faldt, at Simon skulde betale 3 Rdd. i Mulkt, fordi han ikke havde givet Møde efter Præstens Tilsigelse, medens denne blev aldeles frikjendt. Men da de nu mødtes i Kirkens Vaabenhus anden Pintsedag 1716, lod Simon sig forlyde med, at „det var nok bedst at sende Bud til Kjøbenhavn efter en anden Præst, der kunde forrette sit Embede bedre". Saa maatte Simon paa ny for Provsteretten, hvor han aabenhjærtig erklærede, „at han blot havde udtalt hvad hele Almuen i Sognet knurrede over," for hvilken dristige Yttring han dømtes i 10 Rdd. Mulkt samt 6 Rdd. i Proses-Omkostninger.

25 Sept. 1682 havde han i Naskov Bryllup med Margrete Villumsdatter[1]), f. 1656, død paa sin Ejendomsgaard i Nørre-Vedby 26 Febr. 1726. — Deres Børn ere alle fødte i Toreby; af Skifte-Protocollen erfares, at de havde følgende 5:

---

[1]) Hendes Forældre kjendes ikke, men hun var Søster til Hans Villumsen, Lagmand paa Færøerne (død i Juni 1720), som ved Ægteskab med Prof. Auktionsdirektør Karl Rodriguez's Enke Magdalene Sibylle Petræa blev Stiffader til Slotspræsten Mag. Fredrik Kristian Rodriguez.

1) Villum Arrebo, f. omtrent 1683.

2) Peter Nikolaj Arrebo, f. omtr. 1691, blev 1712 Student fra Vordingborg Skole, opholdt sig hjemme som Studiosus ved Faderens Død, konditionerede 1725 i Gaabense Færgegaard, hvorfra han i Slutn. af 1728 blev kaldet til Subrektor i Præstø. 1746 var han Degn i Snodstrup ved Slangerup.[1])

3) Ide Kristine Arrebo, f omtr. 1692, levede endnu ugift 1747.

4) Johanne Katrine Arrebo, død før 1726, havde i Ægteskab med en Johan Nilsen en Datter Kristine Margrete, f. 1720, gift 1744 med Skolelærer Peder Holm i Halsted.

5) Magdalene Sibylle Arrebo, f. omtr. 1697, gift 18 Okt. 1731 med Provinsialkirurg Rudolf Fredrik Luttermann i Naskov (f. 1685, død 1763).

9. Mag. Peder Hersleb er født 25 Marts 1689 i Stods Præstegaard, Trondhjems Stift, hvor Faderen Mag. Kristoffer Hersleb[2]) var Præst (død 28 Dfbr. 1721), Moderen Sofie Borch (død i Okt. 1718). Fra Trondhjems Skole blev han Student 1703, tog næste

[1]) Han synes at have arvet Faderens Stridslyst. Medens han var Lærer i Gaabense Færgegaard, var han til Alters hos Mag. Payngk i Nørre-Vedby Kirke, men da han viste sig studs i Skriftestolen, gav denne ham Absolution med de Ord: „Jeg absolverer Eder, men Gud dømmer Eder." Dette fortæller Mag. Payngk selv til sine Herredsbrødre ved et Konvent i Nørre-Alslev Kirke, for at raadføre sig med dem om denne Casus, — dog uden at nævne Arrebos Navn. Men da denne fik det at vide, stævnede han sin Præst for en Provsteret, hvorfra Sagen gik over til Landemodet, og stod paa i omtrent halvfjerde Aar fra 12 Nov. 1725 til 22 Febr. 1729. Arrebo dømtes i 20 Rdl. Mulkt og Mag. Payngk forbeholdtes Ret til at anklage ham for hans mange under Sagen faldne ærerørige Beskyldninger.

[2]) Om ham se Andr. Erlandsens Nordenfjeldske Geistl. S. 324—25.

Aar Exam. phil. og Baccalaurgraden, kom 1705 ind paa Elers Koll., tog 27 Janv. 1707 theol. Attest. (Laud.), prædikede 13 Okt. 1708 for Dimis (Laud.), og rejste derefter hjem for at underviſe ſine yngre Søskende. Efter 6 Aars Ophold i Faderens Hus, drog han 1713 til Kjøbenhavn med ſin yngre Broder, hvem han da dimitterede. Her overraskedes han ved at erholde Magiſtergraden, der uden hans Vidende blev ham meddelt. Ligeledes fik han 25 Marts 1714, juſt den Dag, han blev myndig, uden Anſøgning Anſættelſe ſom Feltpræſt, hvortil Biſkop Worm ordinerede ham 18 April. Efter 4 Aars Tjeneſte ved Hæren blev han, ligeledes ham uafvidende, 8 Juni 1718 kaldet til Sognepræſt her i Gunslev; men han var næppe kommen herover, førend han ſamme Sommer fik Ordre til at holde en tyſk Prædiken for Kongen paa Nykjøbing Slot, hvorefter han ſtrax mundtlig blev kaldet til Slotspræſt paa Fredriksborg Slot og Sognepræſt til Hillerød og Herlev, omendſkjøndt dette Embede ikke var ledigt, men den derværende Hr. Andreas Hoff blev da ſtrax efter kaldet til Stiftsprovſt i Kriſtiania, og Mag. Herslebs Kaldsbrev udfærdiget i Okt. ſ. A. — Her var han til 1725, og foranledigede i denne Tid Opførelſen af de 240 grundmurede Skoler paa de kongelige Rytter-Diſtrikter. — 22 Apr. 1725 blev han kaldet til Hofprædikant, og Kongen kjøbte et Hus til ham i Kjøbenhavn. Om Morgenen 12 Okt. 1730, efterat han havde tilbragt den foregaaende Nat ved Kong Fredrik IVs Døds-Leje, udnævntes han af den nye Konge Kriſtian VI til Biſkop i Kriſtiania, hvilken Poſt han frabad ſig, da han ikke troede ſig ſkikket og ſtærk nok dertil, men 24 Nov. ſendte Kongen ham Beſtallingen, og tillagde ham foruden Biſpeſtolens Indkomſter aarlig 800 Rdl. i Kroner. Han torde da ikke vægre ſig, og indviedes dertil

paa sin Fødselsdag 1731 af Biskop Worm, men maatte først førend sin Opreise som den norske Geistligheds Primas assistere ved Salvingen 6 Juni, hvorefter han strax rejste til Norge. Efter en ualmindelig dygtig Virksomhed i dette Embede i 6 Aar, fik han 18 Okt. 1737 Ordre til ufortøvet at komme til Kjøbenhavn. Paa Vejen fik han Underretning om Biskop Worms Død, og frygtede nu hvad ogsaa skete. Da han nemlig 26 Okt. kom til Kongen paa Fredriksborg, fik han Befaling til at modtage Sællands Bispestol, hvilket han gjorde med Lydighed, men tillige med megen Bedrøvelse, da det var hans inderlige Ønske og Bøn, nu at erholde et mindre byrde- og ansvarsfuldt Embede, hvor han kunde have tilbragt sine sidste Dage i Rolighed. Sællands Biskop var han da i 20 Aar til sin Død 4 April 1757[1]). — 28 Maj 1735 erholdt han Rang med virkelige Etatsraader, 1747 med Konferensraader.

Da han var kommen til Fredriksborg, giftede han sig 25 Okt. 1719 med Bolette Hjort, f. 12 Apr. 1690, død 16 Maj 1767, Datter af Hr. Hans Hjort, Sognepræst i Stenstrup i Fyn, og Helene Bosen, samt Plejedatter af Konfessionarius, Dr. theol. Peder Jespersen, af hvis Hustru Bodil Friis hun var en Stifdatters Datter. — Af deres 10 Børn kunne kun disse 8 nævnes:

1) Fredrikke Lovise Hersleb, f. 20 Juli 1720, død 24 Dsbr. 1780, gift 11 Sept. 1748 med Biskop Ludvig Harboe, f. 16 Avg. 1709, død 15 Juni 1783.
2) Hans Kristoffer Hersleb, f. 11 Juni 1722, død som Borgermæster i Kbhavn og Konferensraad 22 Febr. 1788.
3) Petronelle Helene Hersleb, f. 18 Juni 1724, død 4 April 1778, gift 26 Juni 1744 med Konferens-

[1]) Hans Levnet er vidtløftigere behandlet hos Zwergius Sæll. Klereſi S. 381—96, hvor ogsaa hans Skrifter ere anførte.

raad Andreas Graah, f. 15 Sept. 1701, død 15 Marts 1780.

4) Anne Magdalene Charlotte Hersleb, f. 1725, død ugift.

5) Kristiane Sofie Hersleb, døbt 9 Avg. 1726, død Barn.

6) Elisabet Katrine Hersleb, døbt 8 Okt. 1727, død Barn.

7) Bolette Sofie Hersleb, f. 18 Dsbr. 1728, død 29 Nov. 1765, gift 29 Okt. 1760 med Konferensraad Peter Aagaard, død 28 Juli 1790.

8) Peder Jespersen Hersleb, f. 24 April 1730, Student 1747, theol. Attest. 30 Maj 1750 (Laud.), præd. for Dimis 4 Marts 1752 (Laud.), Mag. 1753, Sognepræst til Nykjøbing og Rørvig 18 April 1761, død 19 Nov. 1765.[1])

10. Hr. Arent Behman er født 20 Febr. 1684 i Kjøbenhavn, hvor Faderen var en velhavende Kjøbmand. 1702 blev han Student fra Frue Skole, og hans Rektor Mag. Glud berømmer ham i hans Testimonium for Flid, men beklager hans slette Helbred. Næste Aar tog han Exam. philos. med Bakkalavrgraden, 29 Juli 1706 theol. Attestats (Non cont.) og prædikede for Dimis 7 Okt. 1708 (Laud.). 28 Nov. 1718 blev han kaldet til Præst i Gunslev, hvorfra han 24 Maj 1727 forflyttedes til Præst for Præstø, Skippinge og Jungshoved, og døde der 24 Juni 1752. Med sin Hustru Anne Sofie Riber, f. 1695, død 27 Febr. 1749, havde han næppe Børn.

Han havde det ikke roligere med Degnen Kenapel, end Hr. Arrebo. Strax efter sin Ankomst, 31 Maj 1719,

[1]) Se Worm III. S. 335—36. — Oplysning om Biskop Herslebs Efterslægt i sildigere Led findes i Giesſ. Jubell. II. 2. S. 260.

stævnede han ham for en Provsteret, fordi han undervejs fra Kirken havde tiltalt Præsten saaledes: „Vil jeg være Eders Degn, som I begynder med mig, saa giv hundrede tusinde Djævle være det! I skælder mig for en Oxe, men havde I ikke selv været det, havde I ikke skældt Andre derfor!“ — Denne Sag blev forligt, men 7 Dsbr. s. A. anklagede Hr. Behman ham paany for Forsømmelighed i sit Embede og Mangel paa Respekt. Han var altid, som et Vidne udtrykte sig, contra imod Præsten: „Jeg har lige saa vel lidt ondt for min Bog som Præsten, saa jeg har ikke nødig at være hans Dreng“ — sagde han, og vægrede sig blandt Andet ved at bære Kalk og Disk til Kirken: „Vil I have det, er I ikke for god til at hente det selv.“ — 27 Dsbr. satte Bispoppen ham en Terminus conversionis paa et Fjærdingaar, og i den Tid gik det godt, men han begyndte kort efter sin Trods paany, saa han endelig efter en Tids Suspension og langvarig Proses blev dømt fra sit Kald 19 Maj 1721.

11. Mag. Bærtel Wellejus (ogsaa kaldet Bartold Wellejus, men ikke Wedel) er født 1689 i Hjortlund Præstegaard, hvor Faderen, Hr. Povl Wedel, var Sognepræst (død 1692). Moderen Sara Struch var en Datter af Hr. Povls Formand Hr. Bærtel Struch. Han blev Student fra Ribe Skole [1]) 1708, tog 1709 Bakkalavrgraden, blev derefter Hører ved Frue Skole i Kjøbenhavn, tog 1 Juni 1712 theol. Attest. (Laud.) og prædikede for Dimis 21 April 1713 (Laud.). 19 Juli 1717 udnævnte Biskop Muus ham til Rektor i Nyborg, kgl. konf. 4 Avg. —

---

[1]) Se Prof. Thorups „Bland. Efterr. om Ribe Katedralskole“, niende Fortsættelse. 1843. S. 40—41, hvor han efter Thur. Id. hist. lit. p. 265 nævnes som Forf. til Diss. hist. crit. de pulpito Levitarum musicorum. 1710.

1718 blev han Mag. og udnævntes 26 Maj 1727 til Sognepræst i Gunslev. „Han viste sig i Nyborg som en dygtig Skolelærer, skiøndt han vel i sin Vandel ikke viste sig saa ulastelig som han burde, hvorfor han paadrog sig adskillige Ulejligheder.“ (Bl. Ms.). Dette Vidnesbyrd sigter maaske til det nedenfor omtalte Slagsmaal med Postmæsteren. I Gunslev erfares Intet om ham, hverken Godt eller Ondt, før Biskop Ramus 7 Dsbr. 1740 skrev følgende Brev til Provst Dietrichs i Önslev:

„Deres Velærværdigheds Skrivelse af 30 Nov. sidstafvigte med indsluttede Forlig imellem Sognepræsten og Degnen har jeg rigtig erholdt, og maa deraf med største Fortrydelse erfare Sognepræstens forargelige Opførsel, hvorom og med samme Post er indløben en Beretning uden Haand, hvorudi der skrives, at Præsten Mag. Wellejus har sidstafvigte Dom. 22 p. tr. offenlig i Guds Hus i mange Menneskers Nærværelse ikke alene med Hug og Skældsord begegnet Degnen, men endog samme Dag gjort saadan en Prædiken for Menigheden og holdt saadan Katekisation for Ungdommen, som har været til Guds hellige Navns største Fortørnelse og Menighedens Forargelse. Endskjøndt Præsten har forligt sig med Degnen, saa er dog ikke derved Menighedens Forargelse og hans Embedes Beskæmmelse forsonet, thi ville Deres Velærv. undersøge denne Sag o. s. v.“

Ifølge denne Ordre blev en Provsteret nedsat 17 Janv. 1741, og samtlige Sognemænd i Gunslev Sogn bleve stævnede som Vidner. Ved disse oplyses det, at Præsten den omtalte Søndag i Menighedens Paasyn havde givet Degnen Walschleben et Rap i Hovedet og skældt ham slemt ud, samt at han efter Tjenesten, da Degnen vilde have Kirke-Nøglen, sagde til ham: „Nej, Du skal have

Djævelen! Ligesom en Kaptejn har Magt at sætte en Korporal af, har jeg og Magt at sætte Dig af, Din Hundsvot, Din Horehund, Din skalkagtige Svend! o. s. v." — Dernæst havde han holdt en Prædiken, „der ikke var som den plejede". Han havde saaledes fra Prædikestolen raabt ned til Skolelærer Lidstrup, at han skulde gaa bort fra Degnestolen, „for han kunde ikke holde sine Tanker samlede for hans og Degnens Sladder og Skvalder", — skjøndt Ingen havde hverken seet eller hørt dem tale sammen. Derefter havde han ligeledes fra Prædikestolen sagt, „at han aldrig havde gjort saa daarlig en Ligprædiken, som idag", endskjøndt han ingen saadan havde holdt. Og da endelig En kom for silde til Kirke, havde han raabt ned til ham: „Naa, Du har nok været hjemme og talt Hans Grens Penge." I Katekisationen efter Prædiken havde han sagt til en Kone: „Du sidder og drikker og spiller Kort med Drengene" — og derefter faldt han i den slemme Banden. Han tog da et Pigebarn paa 12 Aar i Brystet, trak hende frem paa Gulvet og sagde: „Stat der og læs, Din Djævle-Unge, Din Øgle-Unge!" Iøvrigt kunde Ingen anklage ham for Drukkenskab, de klagede blot over, at han ikke prædikede saa tit, som de ønskede, og ikke passede den rette Kirke-Tid. Da Præsten Intet af dette nægtede, men beraabte sig paa sit Hoveds Svaghed og sin Hjernes Konfusion, faldt 4 Maj 1741 følgende Kjendelse:

„Thi kjendes for Ret: Mag. Bartold Wellejus bør:

1. Offenlig af Prædikestolen i den hele Menigheds Forsamling at afbede sin givne Forargelse,
2. Bør han at bøde a) for Næve-Hug Kongens tvende Trediedele af Bøder 12 Lod Sølv, b) for (Brud paa) Kirke-Fred ligeledes tvende Trediedele Kongens Bøder 30 Lod Sølv, c) for ubesindig Tale, Skænden og Ban-

den til fattige Præste-Enker i Falsters Nørre-Hærred 4 Rbdl., til Gunslev Sogns Fattige 4 Rbdl., d) til Præsessens Bekostning 2 Rbd. Iøvrigt, da Mag. Wellejus selv erklærer sig ubekvem til det vigtige Prædike-Embede altid at forrette for sit Hoveds Svagheds Skyld, Menigheden ogsaa ønsker, at Embedet i Tide upaaklagelig maa vorde forsynet, saa har Mag. Wellejus uden Ophold allerunderdanigst at forholde sig efter Lovens 2—14—1 pag. 311."

Efter dette indgav Mag. Wellejus Ansøgning om at maate faa en Kapellan, men imidlertid foranledigede tvende anonyme Klager Biskoppen til at beordre ny Undersøgelse om hans Embeds-Forhold. Provsteretten sattes da paany 21 Sept. s. A. Det oplyses da, at han 10 Sønd. eft. Trin. havde givet nye Forargelser, som vi lære at kjende af følgende Uddrag af Skolelærer Hagemejers Forklaring for Retten:

„Da Præsten var kommen paa Prædikestolen, oplæste han den ordentlige Bøn, men ganske sagte, saa jeg mente, at hans Maal havde været fulden. Derpaa begav han sig til at oplæse det hellige Evangelium, og læste lidt forpaa af det, Noget midt udi det, og siden Slutningen. Der det var passeret, stod han lidt og saae ned paa Menigheden og tav ganske stille. Saa udbrast han med disse Ord: „Vil I have Mer, vil I have Mer? Ret nu skal I faa Forklaringen. Nu skal Degnen først gaa med Tavlen, og fald han ikke vil, saa skal Kirkeværgen." Da dette var sket, gav han sig igjen til at prædike om Jerusalems jammerlige og elendige Tilstand, og, som jeg kunde mærke, vilde han applisere dens Tilstand paa sig selv, men han faldt i Graad, hvoraf jeg slutter, han gik fra sin foretagne Mening, kom dog til sig selv igjen, prædikede nogle faa

Guds Ord, men strax sluttede Prædiken, læste den forordnede Bøn, Fadervor og Velsignelsen. — Der var da et Par Folk, der skulde trolovés. Dette nægtede han at ville forrette, men da de bad ham derom, gjorde han det alligevel. Orationen, han holdt til dem, var saaledes: „Jeg har selv, ligesom Degnen og Skoleholderen — vi har Alle tilsammen forsøgt slig Modgang [nemlig at blive Enkemænd] — dog har Gud hjulpet os igjennem" — og derefter trøstede han nærværende Enkemand, at han fik en god Kone.

Det oplyses nu ved Vidner, at Mag. Wellejus søgte omkring til Bøndernes Le-Gilder, for at faa Brændevin, og blev ham Intet budet, forlangte han det; han var desuden ofte seet drukken. — Især havde han udviklet et fjældent Talent til at udfinde Skældsord til Degnen, hvem han ved forskjellige Lejligheder havde betitlet: „en Sinke", „en liderlig Fisker", „en Aalestanger", „en gammel graa Hund", „en Kanallie", „en lang fort Hund", „en Glopande", „en mariøgsche Bestie", „en Skælms-Degn", „en liderlig Knægt" o. s. v. —

Mag. Wellejus fragik Intet af alt det imod ham anførte, men vilde retfærdiggjøre sig ved, at han som Rektor i Nyborg af det svenske Postbud (ɔ: Postmæster) 4 Febr. 1726 havde faaet nogle skadelige Hug i Hovedet, saa at der er taget løse Ben ud af hans Hoved. Desuden frembragte han Beviser for, at han var plaget med Slag, taler om Forstoppelse i Blodet, hvilket Alt skulde være Aarsag i hans „forrumperet og forsvækket Ihukommelse."

I Dommen hedder det: „Dersom Mag. Bærtel Wellejus vilde rettelig anvendt det Pund, som Gud havde betroet ham, da er det uimodsigelig vist, at han vilde have været et bekvemt Redskab i Guds Kirke, men siden han har nedgravet det i det fule Drukkenskabs Dynd, da

er det ej at undre, at han er bleven til en Stødesten og maa høre: „Du lærer Andre og lærer Dig ikke selv.“ — Det vises nu, at hans Undskyldning er ikke tilstrækkelig, da Vidnerne om hans Drukkenskab ere saa mange. Vi fremhæve Følgende: „Et Vidne siger, at han engang hos ham havde drukket en Pægl Brændevin, og kunde dog staa og gaa, hvor han skulde, hvilket ikke er Tegn til en skrøbelig Hjerne.... Og hvad lugtede han vel efter i Bøndernes Le-Gilder, uden efter denne skadelig Urt? ... Og som han i saa Maader har vist sig en Elsker af Drik, saa er det en temmelig nær Formodning, at Drik har og været en Moder til de mange utidige Fostre, som han fødte af sig Dom. 10 p. Tr.; thi en ædru Præstemand kan dog vel ikke paa Prædikestolen agere en Komødiant med unyttig Snak og gækkelige Spørgsmaal, hvoraf dog hans Prædiken den Dag moxen bestod, saa de arme Tilhørere maa klage, at det Lidet, han prædikede, var til ingen Opbyggelse. En ædru Præstemand skulde da vel ikke heller paa Prædikestolen bansætte sin hele Menighed eller skælde Folk derfra, og kalde Degnen en syg Nar og en fuld Nar o. s. v.... Ved alle saadanne Enormiteter har han noksom vist sig at være en forargelig Lærer; i den Sted at han skulde være et Lys for Menigheden, da har han været en vildfarende Stjærne at forlede de Vejfarende.... Han er ofte bleven paamindet, men har dog ikke villet forlade sin Most, som glæder ikke Gud, men Djævelen, men mere elsket dette skadelig Ukrudt, end sin og Tilhørernes baade timelige, aandelige og evige Velfærd. Altsaa kan denne Ret i allerunderdanigst Følge af Lovens 2—11—14, saa og 2—17—8 ikke Andet kjende, end at Mag. Bærtel Wellejus bør removeres fra sit Embede og tillige, efter kgl. Reskript til General-Kirke-Inspektionen af 5 Novbr.

1740 at aflægge den præstelige Habit og ikke mere bruges til gejstlige Forretninger.

Den 25 Januar 1742.

Povel Pedersen. B. D. Pontoppidan.
Peder Povlsen.

Med denne Dom fandt Mag. Wellejus sig tilfreds, men efter Ansøgning blev ham dog ved kgl. Reskr. dat. 6 April 1742 bevilget 100 Rdl. aarlig af Embedet til sit og Familie's Underhold. Han blev kort efter afsindig og døde i denne Tilstand 7 April 1752.

1727 ægtede han sin første Hustru Mette Povlsdatter Bastrup, f. 1690, død 7 Juli 1735. — 29 Nov. 1735 ægtede han Inger Hald, Søster til Hr. Schrøders Hustru i Vaalse. — Af intet af sine Ægteskaber havde han Børn.

12. Hr. Hans Mossin er født 1703 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Dines Andersen Mossin var Lærer ved Søkadet-Akademiet. 1717 sattes han i Frue Skole, hvorfra han 1721 blev Student, tog 1722 Exam. philos., 2 Maj 1724 theol. Attest. (Laud.) og prædikede for Dimis 4 Juli s. A. (Laud.). Strax efter ansattes han som Lærer i Kjøbenhavn, uden Tvivl som Hører i Frue Skole, hvorfra Biskop Ramus 17 Nov. 1734 kaldede ham til Rektor i Nysted. Her forblev han til Skolens Nedlæggelse 1740, da han drog til Kjøbenhavn, for at søge, prædikede 1741 for Kongen i Slotskirken, men var uforsigtig nok til i Slutningen af sin Prædiken paa Vers at begære det ledige Sognekald ved St. Peders [1]) Kirke i

[1]) Bl. Ms. skriver „St. Mortens", men da dette Kald ikke blev ledigt før 1748 ved Hr. J. H. Schows Forflyttelse til Højby, maa det vist være en Forvexling med St. Peders, der just 1741 var ledigt ved Hr. Jakob Kofods Død, og 1 April d. A. blev bortgivet til Hr. J. B. Kisbye (se Stadager).

Næstved, hvilket Kongen optog unaadigt. Han blev da 6 Okt. s. A. uden Ansøgning kaldet til Sognepræst i Bolsø, Trondhjems Stift, men da han frabad sig dette Kald, blev han 27 April 1742 kaldet til Gunslev, ordineret 27 Juli, og døde 18 Juli 1762.

I Nysted ægtede han 25 Janv. 1735 Sofie Kirstine Winther, f. 1690, død 14 Dsbr. 1762, en Datter af Mag. Daniel Winther i Sønder-Kirkeby. De havde kun eet Barn, den ulykkelige Karen Birgitte Mossin, f. 14 Avg. 1738, der i sit 18de Aar maatte bøde paa Retterstedet for Mordet paa sin Forlovede, Præsten Clausen i Stadager. — Hr. Mossin og Hustru testamenterede 100 Rdl. til Indkjøb af Bibler for Gunslev Sogn.

13. Hr. Nikolaj Kristian Getreuer er født 23 Dsbr. 1724 i Onslev, hvor Faderen Hr. Kristian Peter Getreuer var Sognepræst, Moderen Dorte Katrine Kamp. Da Faderen døde 1730, fik Moderen Bolig i Eskildstrup Annexgaard, hvor Sønnen af Skolelærer Lars Becker fik sig meddelt de første Begyndelsesgrunde. Kort efter tog Nabopræsten Hr. Kristian Pontoppidan i Torkildstrup ham i Huset og skaffede ham Undervisning i Latin ved Student Gabriel Bolck (siden Kordegn i Sarkjøbing), der da opholdt sig hos ham. Men efter Raadmand Bolds Raad flyttede Moderen til Nykjøbing ved Paaske 1736, da Sønnen blev optagen i Skolens 3die Lektie under Nils Horn. Her var han dog kun i kort Tid, thi da han Aaret efter fik Kjøbmand Jokim Bødker til Stiffader, holdt denne det for tjenligst at sætte ham til Handelen, hvor han mente at kunne fremme ham ved sin Slægt i Hamborg. Hertil lod den unge Getreuer sig let overtale, gik ud af Skolen og modtog

1740 at aflægge den præstelige Habit og ikke mere bruges til gejstlige Forretninger.

Den 25 Januar 1742.

Povel Pedersen. B. D. Pontoppidan.
Peder Povlsen.

Med denne Dom fandt Mag. Wellejus sig tilfreds, men efter Ansøgning blev ham dog ved kgl. Reskr. dat. 6 April 1742 bevilget 100 Rdl. aarlig af Embedet til sit og Families Underhold. Han blev kort efter afsindig og døde i denne Tilstand 7 April 1752.

1727 ægtede han sin første Hustru Mette Povlsdatter Bastrup, f. 1690, død 7 Juli 1735. — 29 Nov. 1735 ægtede han Inger Hald, Søster til Hr. Schrøders Hustru i Vaalse. — Af intet af sine Ægteskaber havde han Børn.

12. Hr. Hans Mossin er født 1703 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Dines Andersen Mossin var Lærer ved Søkadet-Akademiet. 1717 sattes han i Frue Skole, hvorfra han 1721 blev Student, tog 1722 Exam. philos., 2 Maj 1724 theol. Attest. (Laud.) og prædikede for Dimis 4 Juli s. A. (Laud.). Strax efter ansattes han som Lærer i Kjøbenhavn, uden Tvivl som Hører i Frue Skole, hvorfra Bisskop Ramus 17 Nov. 1734 kaldede ham til Rektor i Nysted. Her forblev han til Skolens Nedlæggelse 1740, da han drog til Kjøbenhavn, for at søge, prædikede 1741 for Kongen i Slotskirken, men var uforsigtig nok til i Slutningen af sin Prædiken paa Vers at begære det ledige Sognekald ved St. Peders[1]) Kirke i

[1]) Bl. Ms. skriver „St. Mortens", men da dette Kald ikke blev ledigt før 1748 ved Hr. J. H. Schows Forflyttelse til Høјby, maa det vist være en Forverling med St. Peders, der just 1741 var ledigt ved Hr. Jakob Kofods Død, og 1 April s. A. blev bortgivet til Hr. J. B. Kisbye (se Stadager).

Næstved, hvilket Kongen optog unaadigt. Han blev da 6 Okt. s. A. uden Ansøgning kaldet til Sognepræst i Bolsø, Trondhjems Stift, men da han frabad sig dette Kald, blev han 27 April 1742 kaldet til Gunslev, ordineret 27 Juli, og døde 18 Juli 1762.

I Nysted ægtede han 25 Janv. 1735 Sofie Kirstine Winther, f. 1690, død 14 Dsbr. 1762, en Datter af Mag. Daniel Winther i Sønder-Kirkeby. De havde kun eet Barn, den ulykkelige Karen Birgitte Mossin, f. 14 Avg. 1738, der i sit 18de Aar maatte bøde paa Retterstedet for Mordet paa sin Forlovede, Præsten Clausen i Stadager. — Hr. Mossin og Hustru testamenterede 100 Rdl. til Indkjøb af Bibler for Gunslev Sogn.

13. Hr. Nikolaj Kristian Getreuer er født 23 Dsbr. 1724 i Ønslev, hvor Faderen Hr. Kristian Peter Getreuer var Sognepræst, Moderen Dorte Katrine Kamp. Da Faderen døde 1730, fik Moderen Bolig i Eskildstrup Annexgaard, hvor Sønnen af Skolelærer Lars Becker fik sig meddelt de første Begyndelsesgrunde. Kort efter tog Nabopræsten Hr. Kristian Pontoppidan i Torkildstrup ham i Huset og skaffede ham Undervisning i Latin ved Student Gabriel Bolck (siden Korbegn i Saxkjøbing), der da opholdt sig hos ham. Men efter Raadmand Bolds Raad flyttede Moderen til Nykjøbing ved Paaske 1736, da Sønnen blev optagen i Skolens 3die Lektie under Nils Horn. Her var han dog kun i kort Tid, thi da han Aaret efter fik Kjøbmand Jokim Bødker til Stiffader, holdt denne det for tjenligst at sætte ham til Handelen, hvor han mente at kunne forfremme ham ved sin Slægt i Hamborg. Hertil lod den unge Getreuer sig let overtale, gik ud af Skolen og modtog

1773, døde 14 April 1777 af en tærende Sygdom. Han er Forfatter af nogle theologiske Smaaarbeider.[1])

Han ægtede 10 Juli 1772 Anne Kattrine Kierulf, f. 3 Okt. 1745, død i Kærteminde 1805, en Datter af Byfoged Kierulf og Julie Fredrikke Friedenreich i Ribe, og havde af dette Ægteskab 4 Børn:

1) Peder Rosenstand Goiske, f. 9 Maj 1773, Stud. fra Roskilde Skole 1789, tog jurid. Attest. i Juni 1793 (Laud.), Højesterets-Advokat 1800, gik 1801 til St. Croix som Medlem af Regjerings-Kommissionen, 1804 General-Auditør for Sø-Etaten, entlediget formedelst Svagelighed 1812, levede derefter sindssvag i Kjøbenhavn til sin Død 27 Marts 1850.[2]) — Gift 1799 med Marie Benedikte Wølbike, f. 28 Okt. 1775, en Datter af Etatsraad, Prof. Jeremias Wølbike. Deres Børn ere:
   a. Nanna Ros. Goiske, f. 20 Maj 1800.
   b. Alfred Ros. Goiske, f. 22 Febr. 1802, Justitsraad, Arkivarius i Indenrigsministeriet.
   c. Emma Ros. Goiske, f. 28 Maj 1803, død 12 Janv. 1819.
   d. Dagmar Ros. Goiske, f. 29 Juni 1805.
2) Bærtel Rosenstand Goiske, f. 23 April 1774, død som Kaptejn i Artilleriet paa en Udenlandsrejse i Maj 1800, ugift.
3) Marie Benedikte Rosenstand Goiske, f. 15 Maj 1775, død 11 Marts 1820, gift 19 Sept. 1799 med

[1]) Se Worm III. S. 254, hvor han ved en Fejltagelse er anført som Forf. til Dissert. philos. theol. de usu rationis in theologia. Haun. 1774, som er forfattet af Hans Filip Gøttsche. (Jfr. Erslew I. S. 543—44 og Beckman Comm. reg. hist. p. 151 Not.)

[2]) Se Erslew I. S. 500.

Hr. Jens Paludan Müller, da Sognepræst i Tise, f. 7 Nov. 1771, død som Biskop i Aarhus 14 Maj 1845 [1]). 8 Børn.

4) Kristian Ludvig Rosenstand Goiske, døbt 24 Marts 1777, død 16 Okt. s. A.

15. Hr. Peder Borchgrevingk er født i Norge 1740, blev Student 1760, tog Exam. philos. 25 Maj 1761 og theol. Attest. 1 Dsbr. 1762 (Non cont.), blev 14 Sept. 1767 kaldet til pers. Kapellan i Tromsø, samt Missionær for Finnerne i Tromsø og Helgø Sogne i Nordlandene. Da han havde været der i 4 Aar, blev han 5 Okt. 1771 kaldet til Sognepræst for Vardø og Makur i Øst-Finmarken, hvorfra han 11 Juli 1777 forflyttedes til Gunslev, men døde 2 Aar efter 26 Okt. 1779. — Gift 1772 med Katrine Margrete Krenckel, der 15 Avg. 1780 atter blev gift med Provst Johan Jakob Lund i Stege (se S. 10). — Hr. Borchgrevingk efterlod ingen Børn.

16. Hr. Tøger Stistrup var her fra 29 Dsbr. 1779 til 25 April 1781, da han blev kaldet til Skælby. (Se I. S. 454—55.)

17. Hr. Didrik Nikolaj Blicher er født 10 Maj 1746 i Stokkemarke, hvor Faderen Mag. Peder Blicher var Sognepræst (f. 1683, død 10 Juni 1746), Moderen Bodil Marie Collin (f. 1704, død 13 Apr. 1766). — 1761 sattes han i Nykjøbing Skole, hvorfra han 1765 blev Student, tog 2 Juni 1766 Exam. philos., 1 Avg. s. A. Bakkalavrgraden, og 27 Maj 1771 theol. Attest. (Non cont.). — 1772 blev han Hovmæster hos Grev A. G. Moltke til Bregentved, hvor han var i 3 Aar, var derefter i 2 Aar Hovmæster for en Grev Schack i Sorø,

[1]) Se Erslew II. S. 339—40; Fr. Barfods Danm. Gejstl. 1ste Aarg. Sp. 183, Nr. 175.

tilbragte derefter 4 Aar i Kjøbenhavn under vedholdende Sygelighed. Endelig blev han 25 April 1781 kaldet til Sognepræst i Gunslev, ordin. 1 Juni, udnævntes 10 Avg. 1797 til Provst, og døde pludselig ved Landemodet i Maribo 27 Juni 1805.

Provst Blicher var en Mand af mere end almindelig Dygtighed. Hans Nidkjærhed som Præst og Sjælesørger paastaaes at have baaret saa kjendelige Frugter i Henseende til Menighedens Karakter og Vandel, at Forskjellen mellem Gunslev Folk ved hans Embedstiltrædelse og hans Død var paafaldende. Dette bør dog ikke tilskrives Ordets Forkyndelse alene, men ogsaa den utrættelige Iver, hvormed han arbejdede paa at forbedre sine Sognefolks udvortes Stilling. Det er ene Blichers Fortjeneste, at Gunslev Sogns Bønder bleve Selvejere. De hørte fra 1766, da Landet blev solgt, under Stangerup Gods, men da dettes Ejerinde, Kammerraadinde Kehlet, døde 1785, understøttede Blicher dem med Raad og Daad med at faa deres Gaarde kjøbt. Han maatte herfor døje megen Haan og Spot af de Mægtige, hvem det forekom latterligt, at Bønder skulde have Frihed og være Godsejere! Der blev fra disses Side ligesaa ufortrødent foresnakket Bønderne, at de uhyre Udgifter og aarlige Byrder, de vilde paadrage sig ved at kjøbe Godset, vilde volde deres Ruin, og at de dog ikke kunde bestaa uden en Husbonde eller Forvalter som Forsvar, men som tro Raadgiver vidste Blicher ved Snildhed og Kækhed at holde de Forstandige i Aande, opmuntre de Mismodige og imponere Modstanderne. Kjøbet gik for sig, Bønderne skød Penge sammen og Blicher fik dem forstrakt med betydelige Laan dels i Rentekammeret, dels ved sine Venners og egne Midler. Denne Mands Minde bør derfor Gunslev Bønder ære og ihu-

komme hans Navn med Taknemlighed og Højagtelse. — Blicher var en ganske udmærket Provst. Som saadan nød han en fortjent Højagtelse baade af Præsterne og sin Biskop, der, skjøndt selv vel bevandret i Lovgivningen, dog i vanskeligere Tilfælde konsulerede Blicher og i Stridsspørgsmaal bøjede sig for ham, Noget, der ellers ikke var Tønne Blochs Vane. — Med alt Dette forsømte han ikke sit Eget. Der maatte være Orden, stræng Orden overalt; efter at have overvundet store Vanskeligheder, fik han Præstegaards-Markerne udskiftede. „Misundelsen maatte vride Hænderne ved at se det golde, egensindige Ler give hundredfold Frugt, Arkimedes Skrue forvandle Moradser til Agerland, raadne Sumpe til rige Tørvemoser, og Kundskab forenet med Kraft omskabe Ørkener til Paradiser.“[1]) Udbyttet af hans Avling var forbavsende paa en Tid, da Agerdyrkningen endnu stod paa et saa lavt Trin. Den „med Skarntyde mægtig begroede Have“ blev rydet, opdyrket og smagfuldt anlagt, Frugttræer plantede, Fiskeparke gravede og to nye Ladebygninger opførte af Egebindingsværk m. m. — Af alt dette fremgaar det ogsaa, at Blicher var en Mand af en fast og urokkelig Karakter; han var vittig i Samtale, hans Tanke var klar og han bevarede bestandig den Anstand og fine Levemaade,

[1]) J. Paludans Nekrolog over Provst Blicher i Minerva 1805 III. S. 194—205, af hvilken denne Karakteristik i det Væsentlige er tagen. Forunderlig er den Fejltagelse heri, at Blichers Fader, Præst i Stokkemarke, „formedelst dette gode Kalds Indkomster kunde give sine 2 Sønner ej alene en videnskabelig, men og en galant Opdragelse.“ Thi Mag. Blicher døde, da denne Søn var en Maaned gammel, saa han fik ikke Lejlighed til at indvirke stort paa hans Opdragelse, desuden var Stokkemarke Kald i hans Tid langt fra at være stort, da Præsten maatte afgive mere end Halvdelen af sine Indtægter til Forbedring af de tre Økald: Askø, Fæmø og Bogø.

[illegible]

[illegible]

1) [illegible]

2) Peder Blicher, f. 11 Aug. 1784, Student fra [illegible] Skole 1801 Laud., og [illegible] 1802 Laud., blev 1811 Forvalter af [illegible] i [illegible], 1815 af [illegible]gaard ved Odense, 1824 af [illegible] i Sælland, kjøbte 1826 en Bondegaard i Herslev Sogn, som han solgte 1837, fra hvilken Tid han har boet i Kjøbenhavn, og blev 1846 Kasserer ved [illegible] og Ligkassen. — Gift 16 Okt. 1811 med Dortea Kornbeck, f. 15 Marts 1787, Datter af Kommissær? Jens Nilsen Kornbeck og Luise Halt. Børn:

a. Didrik Nikolaj Blicher, f. 22 Dsbr. 1812, Stud. 1831, theol. Kand. 12 Juli 1841 (H. ill.), er Lærer ved Borgerskolen i Faaborg. Gift i Avg. 1841 med Oline Olsen, hvis Fader var Brændevinsbrænder i Kjøbenhavn. De have en Søn Peder Kristian Blicher, f. 15 Avg. 1845.

b. Jens Jakob Blicher, f. 22 April 1814, Stud. 1831 (Laud.), død 1835.

c. Mette Lovise Blicher, f. 18 Avg. 1815, gift 31 Okt. 1846 med Edvard William Leuning, f. 4 Janv. 1801, da Fuldmægtig i Rentekammeret, nu Amtsforvalter i Nykjøbing. De have en Søn Peder Kristoffer Gram Leuning, f. 30 Sept. 1847, og en Datter, født 1852.

3) Anne Povline Blicher, f. 28 Sept. 1785, gift 15 Maj 1812 med Grosserer Kristian Avgust Schmidt, f. 1 Nov. 1780. De have 4 Børn: a. Avgust Schmidt, Ejer af Rūballegaard ved Vejle. b. Didrik Nikolaj Blicher Schmidt, f. 1815, theol. Kand. 13 Janv. 1842 (H. ill.), Lærer ved Asylskolen. c. Lovise Schmidt, ugift hjemme. d. Vilhelm Schmidt, Handelskommis.

4) Elisabet Kristine Margrete Blicher, f. 28 Sept. 1787, død 14 Janv. 1851, gift 12 Avg. 1818 med Hr. Nik. Fr. Sev. Grundtvig, f. 8 Sept. 1783, nu Præst ved Vartov i Kjøbenhavn.

5) Hans Jakob Blicher, f. 17 Avg. 1789, Overlærer ved Nykjøbing Skole. (Se I. S. 118—19).

6) Jane Mattia Blicher, f. 5 Dsbr. 1791, ugift.

18. Dr. theol. Samuel Friedlieb Zimmermann er født 1769 [1]) i Norge, hvor Faderen Jonas Zimmermann var Præst til Haaland med Annexer i Jæderens Provsti, Kristiansand Stift. Moderen Kristine Elisabet Friedlieb, en Datter af Mag. Samuel Friedlieb i Mariager. Han blev Student 1785, tog theol. Attest. 16 Juli 1793 (Laud.), blev 24 April 1798 kaldet til resid. Kap. for Nordrehovg, Hovg, Lunder og Viger

[1]) Ifølge hans egen Angivelse i Gunslev Kirkebog. Nyerup S. 686, Wigf. Erichsen, og Fr. Barfod Danm. Gejstl. have alle 1768.

i Ringeriget, 26 April 1799 til Sognepræst i Hirschholm, 1804 til Skovlænge, Søllested og Gurreby paa Lolland, hvilket Embede han frabad sig, endelig 18 Okt. 1805 til Gunslev, hvor han døde 22 Dsbr. 1818. 1806 tog han den theologiske Doktorgrad i Kiel.

Han ægtede 12 Sept. 1798 Povline Skibsted[1]), f. 1778, død 16 Juli 1806, en Datter af Brygger, Raadmand Andreas Skibsted i Kjøbenhavn, og Marie de Fine Olivarius. — Anden Gang giftede han sig 14 Dsbr. 1806 med Magdalene Johanne Sofie Nyrop, f. 14 Marts 1784, begr. 30 Juni 1809, en Datter af Hr. Kristoffer Nyrop i Riserup. — Hans sidste Hustru Eleonore Birgitte Engelsted, Datter af den berømte General Engelsted ved Randers Dragoner, overlever ham endnu som Enke. Af første Ægteskab havde han ingen Børn, af andet 2, af tredie 4:

1) Povline Skibsted Zimmermann, f. 11 Okt. 1807, ugift.
2) En Søn, udøbt, f. 17 Juni 1809, død 19 s. M.
3) Nils Engelsted Zimmermann, f. 19 Okt. 1810, tog 1831 farmasevtisk Examen (Laud.), og i Efteraaret 1837 kirurg. Examen (2den Kar.), fra 1838 praktis. Læge ved Estruplund ved Randers.
4) Herman Treschow Zimmermann, f. 19 Avg. 1812, Student fra Odense Skole 1832 (H. ill.), tog i Foraaret 1840 Læge-Examen (Laud.), nedsatte sig f. A.

[1]) Hun var tidligere i flere Aar forlovet med Frans Daniel Mellerup, men da denne ved hendes Faders Indflydelse havde faaet Greve Kald i Sælland, hævede han Forbindelsen og ægtede Formandens Enke. Dette vakte i sin Tid megen Opsigt og Omtale i Bladene, og var endnu ikke glemt ved hendes Død (se Adresse-Cont. Efterr. 1806 S. 387—88).

som prakt. Læge i Hals, 1842 i Aalborg, hvor han fra 1844—47 var konstitueret Distriktslæge.

5) Johan Fredrik Blix Oppen Zimmermann, f. 24 Febr. 1814, Landmand, drog som Frivillig med i Krigen i Sommeren 1848.

6) Emma Zimmermann, f. 1816, død som Barn.

19. Hr. Nils Georg Sørensen er født 1 Nov. 1761 i Vær Sogn ved Horsens, hvor Faderen var Bonde. Ved daværende Sognepræst Hr. Jens Schmidts, som og ved flere af Horsens Borgeres Goddædighed blev han holdt i Horsens Skole, og nød siden store Velgjerninger af nu afdøde Grevinde Juel Wind til Boller. 1783 blev han Student, tog 7 Juli 1784 Exam. philos. og 12 Okt. 1786 theol. Attest. (H. ill.). — Han var derefter Orlogspræst i omtrent 3 Aar, hvorefter han blev konstitueret til Præst i Søllerød under en langvarig Vakanse, i hvilken Hirschholm, der hidtil havde været Annex dertil, blev fraskilt. 12 Okt. 1792 blev han kaldet til Sognepræst i Blidstrup i Holbo Herred, i Juli 1797 til Nabokaldet Esbønderup og Nødebo, 17 Febr. 1804 til Vejby og Tibirke, endelig 16 Apr. 1819 til Gunslev, hvor han døde 28 Febr. 1832. 25 Juni 1797 blev han tillige Provst over Holbo Herred, og fik 26 Marts 1813 Rang med Amtsprovster. — Han var gift med Dortea Sofie Angel, en Kjøbmands-Datter fra Lavrvig, død som Enke i Stubbekjøbing 4 April 1837. De havde 9 Børn:

1) Johannes Severin Sørensen, begr. 17 Dsbr. 1797, 5½ Aar gl.

2) Abraham Georg Sørensen, f. 13 Sept. 1793, tog dansk juridisk Examen i Kjøbenhavn 25 Janv. 1813 (Ej ubekv.), rejste til Norge, hvor han blev Sømand, førte flere Aar Skib fra Drøbak, blev Fyrinspektør paa

Lindesnæs, hvorfra han 9 Juli 1844 forflyttedes til Kvithylms Fyr ved Indløbet til Trondhjems Fjord. — Gift 1818 med Nansy Samuelsen. 12 Børn.

3) Kristian Gjede Sørensen, f. 1794, for i flere Aar til Søs fra Norge, senest fra Kjøbenhavn, druknede som Styrmand med Skibet „Phoenix" fra Kjøbenhavn ved dets totale Forlis paa Yarmouths Banker i Dsbr. 1819 paa en Reise til Vestindien.

4) Katrine Elisabet Sørensen, f. 18 Juli 1796, først gift 23 Dsbr. 1816 med Kjøbmand Fransiskus Lavrentius O'Connor Taaffe (f. i Kjøbenhavn af irske Forældre 1783, død i Stubbekjøbing 20 Febr. 1830), — anden Gang 24 Avg. 1833 med Jens Peter Grejersen, f. 1799, dengang Organist i Stubbekjøbing, nu Økonom ved Jonstrup Seminarinm. — Af bægge Ægteskaber 6 Børn: a. Charles Avgust O'Connor Taaffe, f. 1817, Sømand i Nord-Amerika, død i Febr. 1850 i Rio Janeiro. b. Theodor Kristian Taaffe, f. 23 Marts 1824, Cand. theol., Adjunkt i Odense. c. Gustav Fredrik O'Harre Taaffe, f. 1 Dsbr. 1825, ved Handelen, for Tiden i Kanton. d. Lavrits Fransiskus Taaffe, f. 14 Juni 1830, død 24 Juli 1840. e. Nils Kristian Grejersen, f. 9 Juli 1834, i Skibsbyggerlære i Kjøbenhavn. f. Bolettte Dortea Katrine Grejersen, f. 12 Juli 1837.

5) Jens Ulrik Sørensen, f. i Blidstrup 1797 (døbt 19 Nov.), død i Vejby 1814 (begr. 14 Maj).

6) Julie Karoline Sofie Sørensen, f. 24 Dsbr. 1799, død 19 Marts 1800.

7) Johannes Angel Sørensen, Sognepræst i Gunslev.

8) Karoline Sofie Sørensen, f. 19 Dsbr. 1802, gift 4 Okt. 1832 med Apoteker Nils Peter Høm i Stubbekjøbing. 5 Børn: a. Eva Georgine Sofie Henriette Høm, f. 6 Juli 1833, død 1 Maj 1836. b. Nils Peter Høm, f. 15 Nov. 1834, død 19 April 1836. c. Nils Peter Angel Høm, f. 19 April 1837, død 11 Marts 1840. d. Georgine Sofie Henriette Høm, f. 14 Okt. 1838. e. Karl Peter Kristian Høm, f. 10 Sept. 1845.
9) Fredrikke Avgusta Sørensen, f. 20 Janv. 1804, død 1 Juni 1819.

20. Hr. Hans Kruse Winding er født 11 Juli 1772 i Storring i Aarhus Stift, hvor Faderen Andreas Kristian Kruse var Sognepræst (død 1 April 1786); Moderen Inger Kristine Cramer døde som Enke i Aale Præstegaard, 71 Aar gl. — 1794 blev han Student fra Aarhus Skole (Laud.), tog 4 Apr. 1795 anden Examens filologiske, 10 s. M. den filosofiske Del (Laud.), og 1 Nov. 1799 theol. Attest. (H. ill.), prædikede for Dimis 8 Maj 1803. — 24 Juni 1808 blev han kaldet til Sognepræst for Bølling og Sædding, 30 Sept. 1818 for Aale og Tørring, 2 Dsbr. 1822 (paa Indstilling af Grev Schack) for Møgeltønder, hvor han 28 Janv. 1829 blev udnævnt til Distriktsprovst, endelig 15 Juni 1832 til Gunslev, — død 12 Okt. 1843. — Han ægtede 6 Maj 1809 Georgia Henriette Fridsch, f. 27 Avg. 1783, nu levende som Enke i Møgeltønder, en Datter af Provindsialmedikus, Justitsraad, Dr. med. Andreas Frausing Fridsch i Ribe (f. 9 Avg. 1744, død 20 Dsbr. 1807) og Charlotte Hedvig Matthiesen. — Deres 4 Børn ere:

1) Andreas Winding, f. 10 Nov. 1810, Gaardejer i Møgeltønder, først gift 1832 med Kristine Bo-

tilde Petersen, død tilligemed sine 2 Børn; anden Gang 1841 med Kristine Volqvardsen; med hende 2 Sønner og en Datter, foruden en Søn død.

2) Johannes Cramer Winding, f. 21 April 1812, tog i Foraaret 1836 kirurgisk Examen (næppe 2den Kar.), praktiserende Læge i Højer; gift 1838 med Amalie Feddersen, har 4 Døtre og en Søn.

3) Inger Kirstine Charlotte Hedvig Winding, f. 12 Juni 1815, død 28 Juni 1845, ugift.

4) Henriette Kirstine Marie Vilhelmine Winding, f. 20 Nov. 1822.

21. Hr. Johannes Angel Sørensen er født 22 Maj 1801 i Esbønderup, hvor hans Fader, nysnævnte Provst Nils Georg Sørensen, da var Sognepræst. — 1819 blev han Student fra Fredriksborg Skole (Non cont.), tog anden Examen 1820 (H. ill.), og theol. Attest. 14 Janv. 1825. (H. ill.), prædikede for Dimis 23 Febr. 1826 (Laud.), og tog s. A. den kateketiske Prøve (Laud.). — 2 April 1828 blev han kaldet til personel Kapellan hos Provst Jørgen Lund Hertel i Ballerup, ordin. 16 s. M., 20 Febr. 1829 Sognepræst for Sønderomme og Hoven, 24 Febr. 1837 paa Bogø og 6 Janv. 1844 i Gunslev. — Han ægtede 24 Juli 1829 Johanne Severine Grundtvig, f. 24 Avg. 1801, en Datter af Provst Otto Grundtvig i Torkildstrup. Deres Børn ere:

1) Otto Theodor Sørensen, f. 8 Sept. 1831, ved Landvæsenet.

2) Dortea Sofie Sørensen, f. 15 Marts 1833.

3) Marie Amalie Sørensen, f. 10 April 1836.

4) Nikolaj Georg Sørensen, f. 26 Nov. 1838, Disipel i Nykjøbing Skole.

5) Fredrikke Avgusta Sørensen, f. 16 Avg. 1840.

B. Personel Kapellan.

Hr. Kristoffer Jakobsen Langebek, f. 1606 maaske i Langebek, hvor Sognepræsten for Kallehave Menighed bor, blev 30 Juni 1632 af Bisp Hans Mikkelsen kaldet til Rektor i Stubbekjøbing efter Gregers Jørgensen Møen. Efter Biskoppens Tegnebog kom han 28 Avg. s. A. til ham med Kaldsbrev til Gunslev, og prædikede for ham 31 s. M. — Det stemmer ikke ganske med en Optegnelse i den Bog, hvor Præsterne og Rektorerne underskreve Eden, thi efter den blev han ordineret til Kapellan i Maribo 24 Juli s. A. — 22 Juni 1635 klagede Sognepræsten Hr. Kristoffer Lyndelse over sin Kapellan (formodenlig denne), at han mod sin Forpligtelse vilde gifte sig. — Hvor han siden er bleven af, vides ikke, med mindre det er den „Hr. Kristoffer, forhen ordineret i Falster", der 21 Marts 1637 fik Konfirmation paa Jungshoved Kald. (Alt efter Bl. Ms.).

IV. Kippinge og Brarup.[1])

A. Sognepræster.

1. Hr. Rasmus Mikkelsen skal have været Bi-

---

[1]) At disse Sogne i den nærmeste Tid efter Reformationen have haft hvert sin Præst, synes at fremgaa af en Optegnelse i **Tegnelser o. a. L.** Nr. 1 b, fol. 112 b, hørende til Aaret 1541: „Hr. Henrik Mikkelsen [fik] en Forskrift til Hans Urne [Stiftslensmanden], at han haver beret for kongelig Majestæt, at han haver gjort Tjeneste til en Kirke, kaldes „Broruppe", udi Falster et Aar omkring, og at han Intet haver fanget for hans Tjeneste; at han derfore stævner Sognemændene i Rette og hjælper hannem,

skoppens Officialis før Reformationen,[1]) var her 1541 og 1549 (se Not. 1 og 2), men hans Døds-Tid kjendes ikke. Om denne Mand fortælles, at han havde opført sin Præstegaard helt af nyt tæt ved Kirken, men da den var færdig, sank den pludselig i Jorden, og over det Sted, hvor den stod, fremsprang den berømte Kilde, hvor i de følgende to Aarhundreder saa mangfoldige Syge søgte Lægedom. Præstegaarden blev da bygget i Vester-Kippinge, hvor den endnu ligger, men det har vedligeholdt sig som et Ordsprog om hvad der pludselig forsvinder: Det er sunket i Jorden som Hr. Rasmus's Præstegaard.

2. Hr. Jørgen Skjold var her 1584[2]). Det er ikke usandsynligt, at han er den Georgius Schioldius junior, der 1579 oprejste et Monument over sin Fader af

saa meget som Ret er." (K. R.). Og strax efter paa samme Side findes en ikke fuldført Optegnelse om Hr. Rasmus i Kippinge. — At de snart efter ere blevne forenede, sees af Not. 4.

[1]) Bl. Ms. — Hvis det er rigtigt, hvad Rhode siger i Falst. Hist. S. 253, at han var den første Provst over bægge Falsters Herreder efter Reformationen, maa han have resigneret Provstiet inden 1549, da han ved Onslev-Afbigtens Udstædelse blot var Præst, medens Hr. Brunch i Stubbekjøbing var Landeprovst.

[2]) Se I. S. 5 Not. 2. Det tør ikke siges, om han var Hr. Rasmus Mikkelsens umiddelbare Eftermand. Hr. Jørgen nævnes ikke i nogen af de Series past., der kjendes for Kippinge. Derimod sættes i Bl. Ms. efter Hr. Rasmus Mikkelsen Hr. Rasmus Lavritsen, men med det Tillæg: „har levet 1530, sidste Præst under Pavedømmet", medens Hr. Rasmus Mikkelsen urigtigen sættes endnu tidligere. „Memorabilia seculi eller eet Hundrede Aars Mærkværdigheder ved Kippinge Kirke fra Aar 1665 til Aar 1765" (et Manuskript af Skolelærer J. F. Severin i Kippinge († som Degn til Systofte), i det Væsentlige et Uddrag af den endnu existerende ældste Kirkebog i Kippinge) har ogsaa en Series past. (aftrykt i Adr. Cont. Efterr. for 1767, Nr. 48), hvori Hr. Rasmus Lavritsen nævnes som den 2den Præst efter Reformationen.

samme Navn, Præst i Svendborg, død 1547, med et latinsk Vers, der læses i Pontopp. Marm. Dan. II. p. 311. (Jfr. Næraae I. S. 336—37).

3. Hr. Rasmus Pedersen, født i Naskov, Broder til Hr. Kristoffer Pedersen i Taaderup, var Præst her 1590 [1]) og er uden Tvivl død imellem 1608 og 1610 [2]). I et Indlæg i nedenanførte Rets-Sag mælder han 1598, at han var en Mand, „der var kommen til sin høje Alder, og havde betjent forskjellige Kirkekald som Skolemæster, Kapellan og nu som Sognepræst", men hvilke disse tidligere Stillinger have været, kan ikke paavises. — I Februar 1598 anklagedes Hr. Rasmus for Dronningens Ridefoged Abraham Hansen Vellejus af hans forrige Tjenestepige Karine Olsdatter, der erklærede sig frugtsommelig ved ham, hvilken Bekjendelse hun vedblev baade ved et Forhør af Provsteretten s. M., og i Maj, da hun fødte sit Barn. Hr. Rasmus benægter det, og forklarer, at hun først havde udlagt hans Tjenestekarl, som ogsaa havde vedgaaet sin Brøde, men ved Trusel om Fængsel og Taarn atter fragaaet det; desuden formener han, at en Anklage af en Person, der ikke er uberygtet [3]) var uden

[1]) 5 Marts 1590 fik Lensmanden Nils Friis Brev om at lade Hr. Rasmus Pedersen i Kippinge beholde Annexpræstegaarden i Brarup Sogn, paa hvilken han havde Kong Fredrik den 2dens Brev, og som af Arrilds Tid havde ligget til hans Formænd. (Fynske og smaal. Tegnelser, Nr. 2, S. 99—100). K. R.

[2]) Iblandt Udstæderne af de falsterske Præsters Fuldmagt til Hertug Kristians Valg til Tronfølger nævnes nemlig Hr. Rasmus Pedersen som Sognepræst i Kippinge 2 Maj 1608, men 21 April 1610, da Falsters Præster underskrev Hyldingsbrevet for bemældte Hertug, nævnes som saadan Hr. Hans Jakobsen.

[3]) Det hed nemlig i vedkommende Artikkel i Ægteskabs-Loven: Dersom Nogen beligger nogen Mø, Pige eller Enke, som **uberygtet** er, og siger Nej derfore, da værge han sig derfore efter Loven eller bøde derfore efter Loven og Resessen.

Betydning. Denne sidste Paastand søger han at godtgjøre ved et Skudsmaal, som hans Broder Hr. Kristoffer i Taaderup, hos hvem hun havde tjent i 2 Aar, 1596 havde givet hende og hvori hun beskyldes for Utroskab og Letfærdighed,[1]) og et andet fra Fuglse paa Lolland, hvor hun ogsaa havde tjent. Men disse slette Vidnesbyrd bleve „undersagte ved Tinge", og hun fremlagde andre meget gode Vidnesbyrd fra sin Fødeby Vejle. Provsteretten henskjød Sagen under Landemodet, hvor Dommen afsagdes 3 Maj 1599 af Anders Dresselberg til Vognserup, Høvedsmand paa Aalholm Slot, der af Dronningen var tilforordnet i denne Sag, og Bisskop Jakob Madsen: „Efterdi Hr. Rasmus Pedersen af en uberygtet Pige og hendes fuldmyndige og lovlige Værge er sigtet for Lejermaal og hendes Barnefader at være, og ej vil vedgaa, men staar frit paa sin Uskyldighed, da bør han enten at værge sig derfor med lovfaste Mænd efter Loven, eller bøde som Resessen derom formælder." — Uagtet Ridefog-

[1]) Dette Skudsmaal indeholdes i følgende Brev, dat 2 Sept. 1596: „Salutem in Dno, Dilectissime Dne frater. Jeg forfarer, at Mette haffuer thilthalitt min Pige Karene at tiene, Saa haffuer hun veret villig, liudig och tienstactig for mig og min hustrue och met vort barn offueruogitt, huorfaare min hustrue og haffuer holt meget aff hinde, men huor der er et fæt stycke pleyer gierne at vere en kiertel hoeß, ther hun er bleffuet noget gammel i gorde, haffuer hun veret befundet met wtroskaff, vndertiden er sagnet brød och andet saadånt, End haffuer min hustrue sielff fundet hinde i ferske gierninger, Sparer hun icke at slaa en leeg an met Drengene, naar hun seer thiid till, Qvod seqtr specta etc. For saadant haffuer min hustrue sagt til hinde, hun maatte forsee sig om en anden tieniste, Skal hun nu vere hoeß min Søster, tha tage sig vel vaare paa brød gryn flesk eller andet saadant, och icke strax thro hindis eed, naar hun suer. J kand nu betencke huad heller i vil haffue hinde i eders tieneste eller icke, Saadanne er hindis villaar."

den Abraham Vellejus i et Brev til Bisskoppen, dat. 2den Paaskedag 1599, forsikrer denne, at Hr. Rasmus er „totus totus reus, hvilket han nærmere vil vise, sedata & composita causa", maa han dog have værget for sig efter Loven, eftersom det sees, at han beholdt Embedet. Af Sagen erfares, at hans Kone hed Mette, om hvem han selv siger, at hun vär en ærlig, from, ung og venlig Hustru.

4. Hr. Hans Jacobsen blev kaldet herfra til Sognepræst i Nykjøbing 15 Nov. 1612[1]). Se iøvrigt I. S. 6.

5. Hr. Isak Pedersen var 2 Maj 1608 Kapellan i Sønder-Kirkeby, blev uden Tvivl 1609 Kapellan i Nykjøbing, hvorfra han 4de Adv. Sønd. 1612 blev kaldet til Kippinge, hvor han maa være død omtrent 1623.

6. Hr. Mads Gregersen er født 1597, og da han sædvanlig nævnes med Tilnavnet Langeland, formodes han at være en Søn af Hr. Gregers Nilsen

[1]) Ifølge et Dokument i Loll.-Falst. Bispe-Arkiv, indeholdende Bestemmelser om Naadensaaret mellem ham og Formandens Enke. — Sognepræst her i Kippinge var han endnu ikke 2 Maj 1608 (I. S. 165 Not. 1), men da det fremgaar med Bestemthed af Næraae I. S. 351—52, at hans Eftermand i Rektoratet, Mag. Beske, allerede har tiltraadt dette 1607, ja endog før 9 Maj, da han som Rektor blev Magister (jfr. Vinding. Acad. Hafn. p. 230: Interea), — maa han nødvendig have forladt Rektoratet mere end et Aar før han kom til Kippinge som Sognepræst; om han maaskee i den Tid har været Kapellan hos Hr. Rasmus eller i et andet Embede, vides ikke. — Det maa her bemærkes, at den Dr. Hans Mule, der omtales I. S. 6—7, med hvis Frues Søster Hr. Hans Jakobsen blev gift, uden Tvivl maa være Dr. med. Jens Mule, der praktiserede i Odense, og var gift med Biskop Nils Jespersens Enke, Else Hansdatter, en Datter af Borgermester Hans Dinesen i Odense. (Jfr. Giess. Jubell. II. 1. S. 132—33; Næraae I. S. 33). Er dette rigtigt, har altsaa Hr. Hans Jakobsens Hustru været en Datter af samme Borgermester.

i Bødstrup (kaldet 1569, død 7 Juli 1605). Han skal være ordineret 1623 [1]), i hvilket Aar han vel altsaa er bleven Sognepræst her, med mindre han en Tid har været Kapellan hos Formanden. Han døde i Embedet 1654. — Hans første Hustrus Navn kjendes ikke, men 5 Juli 1631 blev han i Stubbekjøbing trolovet til sin anden Kone Ide Andersdatter Beske, en Datter af Sognepræsten ſsteds. — Vi kjende af hans Børn 3 Sønner:

1) Fredrik Madsen, Faderens Eftermand.
2) Gregers Madsen, blev Præst paa Fæjø (se Lillebrænde).
3) Nils Madsen, blev Præst i Skælby (se I. S. 243).

7. Hr. Fredrik Madsen er født 1625 her i Kippinge, Formandens Søn. Efter at være prøvet i Nykjøbing af Biskop Lavrits Jakobsen 5 Juni 1654, blev han 7 Juni i Maribo ordineret til Kapellan i Naskov, hvor han kun var meget kort, thi 19 Avg. s. A. gav Biskoppen ham Kollats paa Kippinge Kald, da Faderen var død. Selv døde han 1660 [2]). Hans Enke Margrete Nilsdatter ægtede Eftermanden. Der kjendes 3 Børn:

[1]) Naar det siges i Bl. Ms., at han 1623 blev ordineret til Kapellan hos Hr. Gregers Humble i Kirkeby (efter den ovenfor udtalte Formodning hans Søstersøn), da kan det ikke godt være rigtigt, da Hr. Humble først kom til Kirkeby 1624, og desuden da — 27 Aar gl. — næppe kan have behøvet Kapellan. Derimod er det muligt, at han en kort Tid har været Kapellan hos dennes Formand Hr. Kristoffer.

[2]) Dette er efter Bl. Ms. Rhode Falst. Hist. S. 254 siger derimod, at han døde 1658, efter at have prøvet tusinde Elendigheder i den for os ulykkelige svenske Krig. Men det kan ikke være rigtigt, thi naar undtages den store Fare, hvori Nykjøbing svævede (se I. S. 10), og Slottets Overgivelse, led Falster næppe nogen Overlast af de Svenske i Aaret 1658, da de 8—11 Febr. drog derigjennem fra Lolland til Sælland; det var først i de to følgende Aar, 1659 og 1660, at de plagede Smaaøerne, saa har Hr. Fredrik

1) Sofie Fredriksdatter, gift 6 S. e. Tr. 1674 med velfornemme Kaspar Kisewetter i Nykjøbing, siden boende i Øster-Kippinge.
2) Inger Fredriksdatter, gift 3 Marts 1680 med Provsten Hr. Frans Brun i Gunslev (se S. 62).
3) Fredrik Fredriksen, f. i Dsbr. 1660 (se Not.), begr. 25 Febr. 1690, boede og døde i Stubbekjøbing. Hans Enke Hanne fødte en Søn efter hans Død i Maj 1690.

8. Hr. Klavs Ditlevsen Heiche er født i Nykjøbing 25 Janv. 1633. Faderen Ditlev Heiche var død før Sønnen blev Præst, men Moderen Gertrud levede endnu 1662. — Han blev 1651 Student fra Nykjøbing Skole, hvor han 30 April 1658 findes ansat som øverste Hører. Herfra blev han 22 Maj 1660 kaldet til Præst i Kippinge, ordin. 1 Avg. Døde 24 Maj 1696. — Hans første Hustru, Formandens Enke, Margrete Nilsdatter, døde 12 Nov. 1682, efter at have født ham 2 Børn. — I Juli 1683 ægtede han atter Margrete Katrine Brandt, f. 11 Janv. 1663, død 14 Okt. 1696, en Datter af Mag. Fredrik Brandt i Nykjøbing (se I. S. 14). Hun fødte ham 3 Børn. — Hans 5 Børn vare:
1) Anne Birgitte Heiche, f. 27 Febr. 1662, gift 22 Febr. 1682 med Hr. Peder Stabager i Eskildstrup, siden i Aastrup. (Se I. S. 138—40).

Madsen overlevet disse Trængsler, kan hans Død ikke godt være indtruffen før 1660. Dette bestyrkes ved den i Stubbekjøbings Kirkebog for hans yngste Søn angivne Alder, thi naar han i Febr. 1690, da han døde, var 29 Aar 2 Maaneder 12 Dage gl., maa være han være født i Dsbr. 1660, saa Faderen kan tidligst være død i dette Aars Foraar, men da maa han ogsaa være død, da Eftermanden blev kaldet 22 Maj.

2) Hans Heiche, f. 24 Juni 1664, Student fra Nykjøbing Skole 1687 (immatr. 22 Juli), synes derefter nogle Aar at have opholdt sig i Hjemmet.[1])

3) Fredrik Heiche, f. 19 Juni 1684, død 18 Juli 1685.

4) Margrete Heiche, f. 20 Apr. 1686, død 12 Maj 1690.

5) Anne Heiche, f. 11 Avg. 1687, begr. 2 Okt. 1719, gift 14 Janv. 1707 med Byskriver Jakob Dannefer. (Se Stamtavlen over Familien Dannefer S. XII).

9. Hr. Sigvard Kristian Snistorph er født 1665 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Jens Snistorph var Borgermæster[2]). Han blev 16 Juni 1694 kaldet til Hr.

[1]) Denne Hans Heiche blev indviklet i en Hexe-Proses, der 1692-93 førtes her paa Falster imod Troldkvinden Karen Gregerses i Lommelev. 20 Febr. 1693 blev han stævnet at svare paa hendes Beskyldning. Om ham havde hun bekjendt: „Hans Heiche, som var jordskudt, hannem haver jeg signet, smurt og støbt Bly over, og ved Blystøbningen hannem befundet at være skudt af Underjords Tøi." Dertil svarede han: „Min rene og korte Mening er denne, at jeg aldrig ved af noget Sligt, som mig af dette udædiske Menneske løgnagtigen er paasagt, hvilket jeg her i egen Person, om udkræves, videre vil vedstaa og forklare." Han maatte da ved Ed fri sig for Beskyldningen. — 24 Nov. 1700 havde en Hans Heiche i Maribo Bryllup med Elisabet Muhle, men om det er denne, kan ikke siges.

[2]) Foruden Hr. Sigvard kjendes følgende af hans Børn:

1) Jens Jensen Snistorph, kaldet til Medtjener og Suksessor i Tillitse 19 Juli 1686 (kf. 18 Janv. 1687), død 1691.

2) Jakob Jensen Snistorph, blev 1688 anden, 1705 første Kapellan ved Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn, død 1727.

3) Nikolaj Jensen Klauman, Mynsterskriver ved Holmen.

4) Margrete Snistorph, gift 1717 med Mag. Jens Laasbye i Høie-Taastrup.

5) En Datter, først gift med Hans Bing, siden med islandsk Kjøbmand Kristoffer Jensen Lund i Kjøbenhavn.

6) Ole Jensen Snistorph, tog Attest. 1681, var 1709 Degn i Udby ved Vordingborg (Fr. Barfods Danm. Geistl. 2den Aarg. S. 96), siden Præst, uvist hvor. Enken Barbara Rabich døde 1727 (Lengn. Personalhist. Bidrag S. 41).

Heiches Medtjener og Sukcessor, prædikede første Gang som nordineret i Kippinge Kirke 29 Juli 1694, ordin. i Nov. s. A. 1726 udnævntes han til Provst, døde i Nov. 1729. 23 Okt. 1715 brændte hans Præstegaard. Hans Hustru Katrine Villumsdatter, en Datter af Villum Bojsen og Bennike ..... paa Lekkindegaard i Sælland, døde før Manden. Deres Børn vare:

1) Margrete Snistorph, døbt 12 Juni 1699, gift med Hr. Henrik Flindt (se nedenfor).
2) Magdalene Sofie Snistorph, f. 15 Avg. 1700, død 10 Febr. 1701.
3) Engelke Magdalene Snistorph, f. 3 Sept. 1701, død 25 Nov. s. A.
4) Jens Snistorph, f. 1 Dsbr. 1702, død 14 Apr. 1703.
5) Engelke Magdalene Snistorph, f. 21 Febr. 1704, levede ved Faderens Død ugift, blev siden gift med Hr. Iver Bager, resid. Kap. for Sarkjøbing og Majbølle (død i Maj 1748), og døde 1742.[1] — Ingen Børn.
6) Bennike Snistorph, f. 5 April 1706, først gift 18 Sept. 1743 med Povl Rechen, f. 1719, død 8 Okt. 1746, Skolelærer i Vaalse, anden Gang 11 Okt. 1747 med Erik Kaappe, f. 1714, Stud. fra Nykjøbing Skole 1734, Skolelærer i Idestrup 1745, Degn sstds 30 Marts 1761, begr. 26 Maj 1765. — Af første Ægteskab en Søn Søren Timoteus Rechen, f. 1746.
7) Jens Snistorph, f. 10 Okt. 1707, Student fra Vordingborg Skole 1728 (immatr. 17 Juli), død som Studiosus 1730 eller 1731.
8) Villum Snistorph, f. omtrent 1714, afsindig, kom ved Faderens Død til Hr. Bager, siden til Kaappe i Idestrup, hvor han døde 28 Janv. 1758.

[1]) Skiftet efter hende sluttedes 19 Dsbr. 1742.

9) Inger Margrete Snistorph, f. i Vaalse, da Kippinge Præstegaard var brændt, døbt esto mihi 1716, opholdt sig 1758 ugift i Farø i Sælland.

10. Mag. Johan Kastrup er født 2 Febr. 1675 i Kastrup paa Amager, hvor Faderen Jens Svendsen Liirman var Bonde (begr. 9 Febr. 1705, 86 Aar gl. mindre end 3 Maaneder), Moderen Anne Jansdatter (begr. 4 Nov. 1678). — 11 Aar gammel blev han af sin Fader sendt ud at kjøre Plov, men da han ikke kjørte Plovmanden tilpas, fik han et Rap af Plovkæppen. Vred herover løb han sin Vej og begav sig til Præsten Mag. Lavr. Grønbek i Taarnby med den Begæring, om han vilde lære ham at blive Præst, for nu havde han nok af at kjøre Plov. Den gode Magister studsede ved denne Begæring, og spurgte hvad der bevægede ham til at bede om Sligt. Drengen svarede hurtig: „Jo, for jeg ser, at Præsterne kan gjøre Alt hvad de vil. I Torsdags Aftes, da der var ringet helligt til den store Bededag, saa jeg Jer til Hest jage Arbejderne fra Ploven, da I tillige brugte Jert Spanskrør, og dog hørte jeg Ingen pukke, men Alle løbe og vare villige til at overlade Jer Marken. Jeg derimod kan ikke kjøre en Tommebred udenfor Furen, førend Plovkæppen kommer mig om Ørerne. Nej, farvel Plov! Bibelen! Bibelen!“ — Mag. Grønbek, som var en meget alvorlig Mand, faldt i Forundring over Drengens dristige og færdige Tale, og spurgte, om han da havde Lyst at gaa i vor Frue Latin-Skole, hvortil Drengen svarede: Ja gærne. Præsten foreholdt ham, at der ogsaa vankede Prygl og dertil Sult og Nattevaagen. Men Drengen svarede, at det kyste ham ikke. Derpaa prøvede Præsten hans Hukommelse ved at forelægge ham det bekjendte: Omnia conando docilis sollertia vincit, hvilket han skulde

gjentage efter ham. Dette var Prøvestenen, og da Drengen havde fremsagt det med Færdighed, satte Mag. Grønbek ham strax i Frue Skole. Faderen knurrede rigtignok derover, men det fik ikke at hjælpe. Den unge Kastrup gjorde i Skolen forunderlig Fremgang, blev 1695 Student (immatr. 24 Juli), 1696 Hører ved Helsingørs Skole, hvorfra han 17 April 1703 tog Afsked, efterat han i dette Embede havde taget theol. Attest. 9 Okt. 1702 (H. ill.) og prædiket for Dimis 11 April 1703 (H. ill.).[1]) Derefter opholdt han sig en Del Aar i Hovedstaden, tog 1705 Bakkalavr-Graden, fik Plads paa Elers Kollegium, hvor han især studerede Lægekunsten. 1714 blev han Mag., og uden Tvivl 1715 Hører i Roskilde Skoles 5te Lektie[2]). Herfra blev han 22 Juli 1720 kaldet til Rektor i Nykjøbing, 12 Febr. 1724 resid. Kap. i Nysted, ordin. 3 Marts, endelig 24 Febr. 1730 til Kippinge, hvilket Embede han dog kun betjente fra Paaske til Pintse, da han paa en Reise til Nysted døde der 30 Maj 1730. — Han var en almindelig anseet, fortrinlig Skolemand, lige udmærket ved sin Retfindighed og Lærdom[3]). — Hos sin Svoger Mag.

---

[1]) Jfr. Fr. Barfods Danm. Geistl. 2 Aarg. Sp. 108, Nr. 372.

[2]) Jfr. S. N. J. Blochs Rosk. Domsk. Hist. II. S. 41, hvor der læses et Vidnesbyrd om ham fra en af hans Disciple, Andreas Bredenberg (død 1753 som Dr. theol., Præst og Provst i Holbæk), der i sit Vita i Bispe-Arkivet beretter, at han gik i Roskilde Skole „docentibus maximis seculi nostri juventutis formatoribus, Mag. Castrup, Mag. Stenone Lindio aliisque."

[3]) Som Alumnus paa Elers Koll. forfattede han følg. Disputatser:
1) 7 Maj 1706. Theses philologicæ de methodo disciplinarum. Resp. Herman Bøtker.
2) 17 Maj 1709. Ejusd. pars. IIda. Resp. Hans Bicher.
3) 30 Marts 1707. De præcavenda ægritudine. Resp. Jens Høyer.
4) 11 Juni 1708. Ejusd. pars. IIda. Resp. Matthias Hemb.

Schrøder i Torkildstrup havde han 5 Nov. 1721 Bryllup med Kristiane Hagemejer, Datter af Forpagter Johan Kasper Hagemejer paa Skørringe og Margrete Paal. — Hun blev atter 2 Okt. 1743 gift med Kjøbmand Mads Rejmer i Maribo. — Med Mag. Kastrup havde hun 3 Børn:

1) Anne Sofie Kastrup, døbt 13 Avg. 1722.
2) Jens Hagemejer Kastrup, f. 28 Juni 1725, død som Hører i Nykjøbing 14 Okt. 1754. (Se I. S. 110[1]).
3) Eleasar Kastrup, f. 23 Marts 1730, kom 13 Aar gl. i Nykjøbing Skole, som han af Mangel paa Understøttelse 1½ Aar derefter maatte forlade, optoges dog atter 8 Okt. 1746 i Naskov Skole af Rektor Mag. Heitmann, der dimitterede ham 1752. 1753 tog han Exam. philos. (Laud.), 28 Janv. 1760 theol. Attest. (H. ill.) og præd. for Dimis 10 Maj s. A. (H. ill.). — Før og efter sin Attestats var han Informator hos Kammerherre Bertouch, Geheimeraad Ridder v. d. Osten og tilsidst hos Justitsraad Lowson, indtil han 24 Juni 1762 blev kaldet til resid. Kap. og Hospitalspræst i Hillerød, ordin. 8 Okt., 15 Juni 1770 Sognepræst i Magleby ved Korsør, død 1793. Gift 17 Febr. 1763 med Sofie Charlotte Hertz.

11. Hr. Henrik Flindt er født 30 Juli 1702 i Saxkjøbing, hvor Faderen Hans Bergeshagen Flindt da var Kjøbmand (se I. S. 20). Han blev Student fra

---

5) 19 Mai 1710. Theses medicæ miscell. Resp. Jørgen Wandal.

6) 11 Juni 1711. Qvæstiones philologicæ de vita et morte. Resp. Mikael Winterberg.

[1]) Det tilføjes her, at han 11 Sept. 1752 tog theol. Attest. (Non cont.), og prædikede for Dimis 20 s. M. (H. ill.)

Nykjøbing Skole 1722, tog Attest. 24 Sept. 1726 (Non cont.), prædikede for Dimis 4 Okt. s. A. (H. ill.), blev kaldet til Kapellan hos Provst Snistorph 23 Maj 1729, ordin. 26 Avg., endelig kaldet til Sognepræst i Kippinge 22 Avg. 1730, døde 7 Febr. 1738. — Gift 6 Dsbr. 1730 med Margrete Snistorph, døbt 12 Juni 1699. — Vi kjende 4 Børn:

1) Margrete Katrine Flindt, døbt 31 Juli 1733.
2) Anne Magdalene Flindt, døbt 18 Nov. 1734, død 20 Janv. 1735.
3) Anne Magdalene Flindt, f. 26 Nov. 1735, død ugift 1808.
4) Sigvard Kristian Flindt, f. 10 Nov. 1737, blev Kapellan for Nørre-Vedby og Nørre-Alslev. (Se nedenfor).

12. Hr. Jens Kellinghusen er født 1695 (døbt 10 Avg.) i Frederits, hvor Faderen Daniel Kellinghusen var Byskriver. Moderen hed Mette[1]. Han blev Student 1713 fra Frederits Skole, tog Attestats 25 Nov. 1715 (H. ill.), prædikede for Dimis 29 Maj 1722 (Laud.), kom derefter til Mag. Henrik Pontoppidan, Præst ved Mikaelis Kirke i hans Fødeby, for at læse med Sønnen David, der siden blev Præst ved Helliggeistes Kirke i Kjøbenhavn. Herfra blev han efter privat Kaldelse 16 Febr. 1725 konfirmeret som Sognepræst i Kvong og Lyne efter Hr. Povl Skytte, ordin. af Biskop Thura 13 April. — 21 Marts 1738 blev han kaldet til Kippinge, hvor han døde 16 Febr.

---

[1]) Denne Hr. Kellinghusens Moder var først gift med Mikkel Samsøe, ved hvem hun havde Datteren Anna Skolastika Samsøe, der var Moder til Hr. Amager i Skælby (se I. S. 253). Efter Mikkel Samsøes Død ægtede hun 11 Juli 1693 ovennævnte Byskriver Daniel Kellinghusen.

1744. Som Præst i Kvong ægtede han 21 Sept. 1728 Else Sofie Pontoppidan, døbt 26 April 1712, Datter af ovennævnte Mag. Henrik Pontoppidan (f. 4 April 1674, død 16 Okt. 1760) og Anne Rosine Jungfos (begr. 21 Juni 1758, 77 Aar gl.). — Som Enke synes hun at være flyttet til Frederits, hvor hun 1747 findes nævnet som Fadder i Mikaelis Sogns Kirkebog, og hvor Datteren Anne Rosine 1748 blev konfirmeret. Deres Børn vare:

1) Anne Rosine Kellinghusen, døbt i Frederits 29 Dkbr. 1729, begr. ssteds 4 Janv. 1730.
2) Daniel Kellinghusen, f. 6 Juni 1731, død 17 s. M.
3) Daniel Kellinghusen, f. 5 Janv. 1733.
4) Anne Rosine Kellinghusen, f. 7 Janv. 1734.
5) Mette Skolastika Kellinghusen, f. 6 Juni 1736.
6) Dødfødt Søn 29 Avg. 1742.
7) Jens Henrik Kellinghusen, døbt 26 Juni 1744. begr. 30 Avg. s. A.

13. Hr. Jens Henriksen Schou er født i Juni 1714 i Sal i Aarhus Stift, hvor Faderen Hr. Henrik Schou var Sognepræst, Moderen Kirstine Graa. Han blev 1734 Student fra Viborg Skole, laa paa Valkend. Koll. [1]) fra Janv. 1738, nød Klosteret og studerede 2 Aar i Halle paa kongeligt Stipendium, tog Attest. 4 April 1743 (Laud.), prædikede for Dimis 15 Sept. s. A. (Laud.), ordineredes 27 Sept. s. A. til Feltpræst ved andet jydske

[1]) Som Alumnus her udarbejdede han følgende Afhandlinger:
1. 12 Sept. 1738. De sensu parab. Matth. XX. Resp. Gerhard Treschow.
2. 9 Maj 1739. De sensu diei et vesperæ. Resp. Jens Tollersen Melbal.

Kyrasser-Reg., og blev endelig 1 Maj 1744 kaldet til Sognepræst i Kippinge, hvor han døde 6 Nov. 1754. — „Han roses for Nidkjærhed i sit Embede, og Bønderne takke ham i hans Grav, da han som en god Fysikus har lært dem i adskillige Tilfælde at gjøre sig deres Jord mere nyttig, end tilforn." [1]) Han ægtede 1744 Sara Lindberg, f. 1707, død som Enke i Kippinge 1764, begr. 21 Dcbr., en Datter af Amtmand Jakob Lindberg i Norge. De havde kun 1 Søn:

1) Jakob Henrik Schou, f. 10 Juli 1745, blev Kammerer ved Øresunds Toldkammer, død som Etatsraad 10 Febr. 1840 [2]).

14. Hr. Ulrik Sontum [3]) er født 14 Janv. 1722 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Arnt Sontum var Kancelliraad og Kommissionsskriver i Landetatens General-krigskommissariat, Moderen Abel Katrine Grotschilling. Efter privat Undervisning indsattes han i Fredriksborg Skole, hvorfra han efter 1½ Aars Skolegang dimitteredes 1739, tog næste Aar Exam. philos., og fik strax efter Kloster og Regens. 10 Juli 1743 tog han Attest. (Non. cont.), opholdt sig derefter nogle Aar i Norge, prædikede for Dimis 13 Avg. 1751 (Laud.), og blev 20 Juli 1753 kaldet til Sognepræst for Brorstrup, Ravnkilde og Haverslev i Viborg Stift, ordin. 26 Sept. — 3 Janv. 1755 blev han forflyttet til Kippinge, hvor han døde 1793, begr. 3 Maj, efter i de 2 sidste Aar at have haft Hr.

---

[1]) I en Betænkning af Etatsr. Stampe om hvorvidt Theologerne bør lægge sig efter de fysiske og matematiske Videnskaber. Se Nyerups Kjøbenh. Univ. Annaler S. 321.

[2]) Se Erslews Forf. Lex. III S. 88—89, hvor de øvrige Kilder til hans Historie findes samlede.

[3]) Se Worm III S. 727, hvor han anføres som Forfatter til: Aandelige Betragtninger, under bekjendte Melodier. Kbhavn 1771.

Plesner og Hr. Scheebye til pers. Kapellaner. — Hans Kone Johanne Marie Knudsen Ballov, f. 1707, død 2 Febr. 1789, var en Datter af Søren Knudsen Ballov i Odense, og Enke efter Raadmand Fibiger i Nyborg. De havde ingen Børn.

15. Hr. Abraham Volchersen er født 26 Juni 1732 i Holbæk, hvor Faderen Fredrik Volchersen da laa som Underofficier (død hos Sønnen i Rødby 2 Nov. 1764, 72 Aar gammel), Moderen Katrine Lorensdatter Birk. Han blev Student 1754, hvorefter han 1756 ansattes som Skoleholder i Vesterborg paa Lolland, blev i August 1757 kaldet til Klokker i Rødby, tog i dette Embede Exam. philos. 19 Maj 1764 og Attest. 12 Marts 1766 (Non. cont.), frasagde sig Klokker-Tjenesten 7 Juli 1767, for at søge anden Ansættelse. Denne fandt han snart, da Grev Ahlefeldt paa Langeland antog ham til Huskapellan og Informator for sin Sønneføn Fredrik Ahlefeldt. Efter her at have tilbragt 5 Aar, blev han 17 Dsbr. 1772 ansat som Præst ved Kristians Plejehus, hvorfra han 22 April 1778 blev kaldet til resid. Kap. ved St. Olai Kirke i Helsingør og Hospitalspræst, endelig 2 Avg. 1793 til Kippinge, hvor han døde 4 Sept. 1801. Kort før sin Død havde han begæret Kapellan, men døde før hans Udnævnelse. — At han allerede som Klokker i Rødby 1762 blev mulkteret ifølge en Landemodes-Dom, bør maaske mindre lægges ham til Last, da han der var ført ind i meget vanskelige Forhold. Sognepræsten Hr. Frans Henrik Schade Parelius var nemlig en højst myndig og trættelysten Mand [1]), over hvis forargelige Tvistigheder med Kapellanen Hr. Hans Didrik Brun Borgerne endelig kla-

[1]) „Ismael fuit vir impius & malus" er hans Eftermæle i Kirkebogen.

gede, saa det kom til Proces. De bleve begge mulkterede, og Volchersen med, da han havde ladet sig bruge som et Redskab af Kapellanen til at fortrædige Præsten [1]). — Han blev siden indviklet i langt større Stridigheder, hvorom dog ikke kan gives nøjagtigere Underretning end den, som indeholdes i følgende Optegnelser af Nabopræsten, Professor Glahn: „Jule-Aften 1800 var for Sognepræsten i Kippinge en meget uhældig Aften. Han havde beskyldt Birkedommer Dahlstrøm for en kongelig Mandats modvillige Overtræder i Anledning af den Sag, der var mellem Hr. Konferensraad Colbjørnsen paa den ene og hans Fæstebonde Jens Lejre paa den anden Side [2]). For denne Beskyldning blev anlagt Sag mod Hr. Volchersen. Ved Hjemtinget blev han dømt til at betale nogle Bøder, men ved Landstings-Dommen blev han 24 Dsbr. 1800 dømt paa sine tre Mark. Min Overbevisning om Manden er denne, at han stundum haver en Skrue løs i Hovedet, og at han altsaa mere er ynkværdig end brøstfældig." — „1801, 30 Juni. Sognepræsten i Kippinge, som der var lagt Sag an imod for nogle af ham mod Birkedommer Dahlstrøm gjorte Beskyldninger, har nu faaet sin Sag paadømt ved Højesteret. Hjemtingsdommen blev stadfæstet, saa at han maa bøde 200 Rbd., og som Tabende 5 Rbd. Landstings-Dommen er frafalden." — „4 Sept. Sognepræsten for Kippinge og Brarup, Hr. Abraham Volchersen døde i Aften pludselig. Han havde nogle Gange haft Anfald af Rørelse, som voldte, at han et halft Aars

[1]) Hr. Volchersen skriver selv derom i sit Vita ved Ordinationen: Post ærumnam e discordia maligna et inexstingvibili in circulo meo indies prærumpentem, loci et discordiarum inimicus et omnino pertæsus, provinciam æditualem et catecheticam deposui et locum hunc fatalem absqve munere sponte reliqvi.

[2]) Se mere om denne Sag ved Konsistorialraad Humble i Önsløv.

Tid talede med megen Besværlighed, og undertiden højst uforstaaeligt. Der var givet Befaling til en ny Sags Anlæggelse imod ham ligesaa ærerørig som den forrige. Paa Torsdag den 10de skulde han have været stævnet. Dette havde han for et Par Dage siden faaet at vide, og dette var formodentlig Aarsagen til, at han iaften omtrent Kl. 6 fik en Rørelse, mistede sit Mæle aldeles og døde Kl. 10½ til Hæld for sig selv og for sin ærværdige og bekymrede Kone, som derved blev befriet for daglig Kummer. Man paastaar, at han i hans yngre Aar foraarsagede som Klokker i Rødby sin Sognepræst, og siden som Præst paa Kristians Plejehus ligeledes foraarsagede Major Pflug mange Bekymringer og megen Fortred. Forholder dette sig saaledes, saa haver han med Topmaal følt Gjengældelsen. Hans Ulykke rejste sig fornemmelig af overdreven Stolthed, der forledede ham til at tro, at han forstod Alleting og var sat til at reformere det hele Land, hvoraf fulgte, at han foragtede ethvert godt Raad og nu tilsidst som den, der efter min Mening havde Mangel paa Forstand, ikke heller kunde engang agte derpaa."

En endnu levende Præst, som kan huske Hr. Volchersen fra sin Ungdom, skriver om ham: „Han var en pedantisk og borneret, men, saa vidt vides, skikkelig Mand. Da han var Præst i Kippinge, stod det højst maadeligt til med Retsplejen paa Falster (Dahlstrøm var Herredsfoged), Volchersen tog sig paa at ville forsvare den Undertrykte, men uden at tage Klogskaben paa Raad med. Samtiden dømte, at i sin Proses med Dahlstrøm havde Volchersen nok i Grunden Ret."

Hans Kones Navn kjendes ikke, og kun følgende af hans Børn:

1) Marie Katrine Volchersen, døbt 7 Avg. 1757, død spæd.

2) Fredrikke Volchersen, f. 3 Avg. 1759, død 31 Okt. 1797 i Kippinge, gift 18 Okt. 1782 med Kjøbmand Peter Nørregaard i Helsingør (begr. 24 Nov. 1783, 40 Aar gl.). Deres Søn Abraham Volchersen Nørregaard, f. 1783, døde 5 Dage gl.

3) Abraham Kristian Volchersen, døbt 18 Marts 1765, begr. 11 Marts 1766.

16. Hr. Jens Conradi Halse er født 2 Sept. 1757 i Vestervig i Ty, hvor Faderen Hr. Jens Halse (død som Sognepræst for Visby og Heltborg 25 Febr. 1775) dengang var resid. Kapellan. Moderen, Katrine Dortea Overbeck, en Datter af Rektor Overbeck i Haderslev, døde hos Sønnen i Kippinge 16 Dsbr. 1811, 88 Aar 1 Maaned 3 Uger gl. — Indtil Faderens Død havde han af forskjellige Lærere modtaget privat Undervisning i Hjemmet, lod sig derefter i Juni s. A. overhøre af Rektor Thestrup i Aalborg, med hvis Testimonium han samme Efteraar (1775) blev dimitteret (Laud.), og tog 22 Juli 1776 Exam. philos. (H. ill.). Efter i næsten 5 Aar at have været Huslærer dels i Holbæk, dels forskjellige Steder ved Haderslev, kom han endelig 1780 tilbage til Kjobenhavn, hvor han erholdt Kommunitet og Regens, og ernærede sig iøvrigt ved private Informationer, indtil han 26 April 1784 tog Attestats (H. ill.), og prædikede for Dimis 11 Maj 1787 (Laud.). — Efter sin Attestats fik han Elers Kollegium, men blev næste Aar 1785 Hovmester hos Gehejmeraad Fr. Raben til Næsbyholm og Bavelse, efter hvis Død han kort efter vendte tilbage til Kjøbenhavn, hvor han ved Sognepræsten ved Garnisons Kirke, Prof. Treschov's Indflydelse, 7 Marts

1788 blev kaldet til resid. Kapellan ved denne Menighed. Derfra blev han 4 Okt. 1793 kaldet til Sognepræst for Nykjøbing og Rørvig i Odsherred, og 27 Nov. 1801 forflyttet til Kippinge, hvor han døde 25 Dsbr. 1829. — Gift 30 Nov. 1793 med Andriette Fredrikke Adelgunde v. Bentzen, f. 1774, død som Enke i Hillerød i April 1849. — Deres Børn vare:

1) Kristiane Dortea Halse, f. 27 Okt. 1794, død 21 Okt. 1827, gift 25 Juli 1818 med Filip Peder Rosenstand, f. 17 Sept. 1787, da Kanselliraad og Birkedommer paa Fanø, død 6 Okt. 1852 som Justitsraad, Herredsfoged og Skriver i Hads og Ning Herreder i Aarhus St. — 6 Børn.
2) Jens Conradi Fredrik Halse, f. 1795, Apothekerlærling i Kjøbenhavn, druknede omtr. 1813.
3) Andriette Henriette Halse, f. 26 Febr. 1797, gift 8 Sept. 1829 med nysnævnte Justitsraad Rosenstand. 7 Børn, af hvilke det ældste døde tidligt.
4) Charlotte Lovise Halse, f. 3 Okt. 1798, gift 26 Juli 1826 med Gaardmand Anders Sørensen i Kippinge.
5) Edle Kristine Halse, f. 26 Avg. 1800, død 18 Nov. 1822.
6) Edvardine Amalie Halse, f. 2 Avg. 1804, død 25 Okt. s. A.
7) Kristian Fredrik Halse, f. 21 Febr. 1806, Student fra Nykjøbings Skole 1825 (Laud.), theol. Kand. 27 April 1832 (H. ill. sp. ser. l. d.), Sognepræst til Torsted og Hover 2 Nov. 1843, til Kobberup, Feldingborg og Gammelstrup 29 Juli 1849.
8) Amalie Edvardine Halse, f. 3 April 1808, blev

først gift med Gaardejer Hansen, anden Gang med Gaardejer Petersen i Roskilde.

9) Julie Halse, f. 25 Okt. 1810, Institutbestyrerinde i Hillerød.

17. Hr. Andreas Peter Meden[1]) er født 11 Okt. 1771 paa Petersholm ved Vejle, hvor Faderen Johan Meden boede som Birkedommer ved Grundet Birk, Moderen Mette Kirstine Terkelsen. Efter privat Undervisning sattes han 1786 i Fredriksborg Skole, hvorfra han 1790 dimitteredes til Univ. (Udmærket), blev i Juni 1792 Alumnus paa Valkend. Kolleg., erholdt 1793 Accessit for Universitetets historiske Prisopgave, tog 15 Juli 1794 theol. Attest. (Laud.), prædikede for Dimis 4 April 1795 (Adm. laud.), tog kateketisk Prøve s. A. (Laud.), blev 10 April 1795 af det Schimmelmannske Fideikommis kaldet til resid. Kap. for Tikjøb, Hornbæk og Hellebæk, 18 Juni 1802 til resid. Kap. ved Frue Kirke i Aalborg og Sognepræst i Sønder-Tranders, 31 Juli 1815 R*; 12 Juni 1818 til Sognepræst for Mikaelis Kirke i Fredericia og Erritsø, 19 Marts 1830 til Kippinge, hvor han døde 22 Sept. 1831. — Han var gift med Ane Kongslew, f. 1781, død som Enke i Næstved 6 Dsb. 1852, en Datter af Prof. Lavrits Laurberg Kongslew i Sorø og Helene Paludan. Deres Børn ere:

1) Johanne Kirstine Meden, f. 5 Avg. 1804.
2) Johan Meden, f. 6 April 1806.
3) Helene Lavrentine Meden, f. 28 Juli 1808.
4) Charlotte Meden, f. 5 Sept. 1810.
5) Marie Magdalene Meden, f. 31 Marts 1812.

---

[1]) Se Erslews Forf.-Lex. II. S. 246—48, hvor hans mange Skrifter, for det meste Oversættelser af tyske theologiske Bøger, findes nævnede.

6) Erasmine Meden, f. 1 Marts 1814.
7) Lavrits Laurberg Kongslew Meden, f. 12 Maj 1820.

18. Hr. Jens Erikssen Wraae er født 4 Avg. 1780 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Erik Wraae var Tehandler, Moderen Dortea Hansen. 1791 sattes han i Metropolitanskolen, hvorfra han 1797 blev Student (Laud.), tog 19 April 1798 anden Examens filosofiske (Laud.), 9 Okt. s. A. dens filologiske Del (Laud.), erholdt 1803 Kommunitet og Regens, tog 20 Juli 1804 theol. Attest. (Laud.), forblev derefter i Hovedstaden, beskæftiget med at mandusere til theol. Attestats, og var tillige Lærer ved, tilsidst Bestyrer af Søkvæsthusets Pigeskole indtil dens Nedlæggelse 1816, prædikede for Dimis 19 Juli 1810 (Egr.), aflagde s. A. kateketisk Prøve (Egr.). 25 Marts 1808 var han kaldet til Kateket ved Holmens Menighed, hvor han 31 Juli 1812 blev ordineret Kateket, blev 31 Okt. 1815 tillige Præst ved det sivile Arresthus, 21 Maj 1817 Sognepræst i Vaalse, endelig 13 Janv. 1832 forflyttet til Kippinge, hvor han døde af et apoplektisk Tilfælde 8 Sept. 1838. — 1807 havde han Bryllup med Marie Kristine Gylche, f. 9 April 1788, nu levende som Enke i Kjøbenhavn, en Datter af Cand. phil. Rasmus Gylche, Klokker ved Helliggejstes Kirke, og Hedvig Kristine Pahlen. De havde 12 Børn, af hvilke de to ældste døde strax efter Fødselen; de øvrige ere:

1) Karl Emil Wraae, f. 23 Marts 1811, Sognepræst for Verst og Bække. (Se I. S. 157).
2) Emilie Jensine Kirstine Wraae, f. 8 Janv. 1814, gift 15 Janv. 1841 med Andreas Fedder Sønderup, Gartner i Naskov.
3) Karoline Marie Wraae, f. 8 Febr. 1816.

4) Edvard Theodor Wraae, f. 6 Sept. 1818, Toldassistent.
5) Erasmine Dortea Adelaida Wraae, f. 11 Maj 1820.
6) August Ferdinand Wraae, f. 9 Maj 1822, priv. dimitt. til Univ. 1844 (H. ill.), tog anden Exam. 1846 (H. ill.), studerer Theologi.
7) Laura Atalia Wraae, forr. Tvill., død 4 Avg. s. A.
8) Frits William Wraae, f. 27 Juni 1824, død 21 Sept. 1835.
9) Kristian Alfred Wraae, f. 14 Juni 1826, Student 1845 fra v. Westens Skole (Laud.), tog anden Examen 1846 (Laud.), juridisk Kand. 11 April 1851 (Laud.).
10) Adolf Ludvig Sigismund Wraae, f. 31 Juli 1828, død 7 Sept. 1835.

19. Hr. Fredrik Vilhelm Næsted er født 2 Dsbr.[1]) 1786 i Hjørring, hvor Faderen Vilhelm Næsted var Distriktskirurg (død 1813). Han blev Student 1805, tog anden Examens filosofiske Del 18 April 1806 (H. ill.), dens filologiske Del 6 Okt. s. A. (H. ill.), 15 Okt. 1810 theol. Attest. (Laud.), 7 Avg. 1812 den homil. (Laud.) og s. A. den katek. Prøve (H. ill.). — 7 Maj 1813 blev han kaldet til pers. Kap. hos Amtsprovst Obel i Hals, 5 Nov. 1817 til Sognepræst for Højbjærg og Elsborg, 12 Janv. 1825 for Skyum og Hørdum, endelig 29 Dsbr. 1838 for Kippinge, hvor han døde 27 Janv. 1851. — Gift 13 Okt. 1813 med Charlotte Kirstine

[1]) Denne Dag antog Hr. Næsted selv for sin Fødselsdag; han var døbt 8 Dsbr. — Fr. Barfod har i sin Danm. Geistl. 1 Aarg. Sp. 50 — 26 Nov., Ordin. Prot. (efter Meddelelse af Pastor A. H. Nielsen) 21 Nov.

Kyllesbech, f. 10 Sept. 1790, Datter af Klokker og Kordegn Peter Kyllesbech i Tisted og Anne Kirstine Hassing. Deres Børn ere:

1) Peter Vilhelm Næsted, f. 24 Avg. 1814, død 6 Maj 1839, Avlsforvalter i Jylland.
2) Nikoline Severine Næsted, f. 15 Sept. 1816, ugift hos Moderen.
3) Sofie Magdalene Næsted, f. 12 Sept. 1818, død 27 Maj 1821.
4) Fredrik Karl Kristian Næsted, f. 18 Okt. 1819, Kommandersergeant. Gift. 2 Børn.

20. Hr. Hans Kristian Theodor Barfoed[1]) er født 7 Okt. 1799 i Branderup i Ribe Stift, hvor hans Fader Hr. Hans Peter Barfoed[2]) da var Sognepræst (f. 15 Febr. 1770, død 14 Nov. 1841 som Provst og Sognepræst i Farø), Moderen Marie Katrine Hjorth (f. 31 Dsbr. 1776, død 17 Janv. 1816). — Han sattes 1813 i Aarhus Skole, hvorfra han blev Student 1818 (Laud.), tog anden Examen 1819 (Laud.), theol. Attest. 15 Janv. 1822 (H. ill.) og atter 16 Juli s. A. (Laud.), var derefter Huslærer hos Justitsraad Smith paa Bækkeskov fra Janv. 1823 til Okt. 1824, tog 16 Sept. 1828 homil. (Laud.) og 30 Juli 1824 katek. Prøve (Laud.), udnævntes 29 Sept. 1824 til ord. Kateket i Korsør (ordin. 27 Okt.), 15 Juni 1832 til Sognepræst for Borum og Lyngby, 31 Okt. 1834 for Klovborg, Tyrsting og Grædstrup, og derfra 13 April 1851 forflyttet til Kippinge. — Han ægtede 17 Nov. 1824 Anne Emilie George,

---

[1]) Se Erslews Forf. Lex. I. S. 73, hvor nogle Digte og Oversættelser af ham findes anførte.

[2]) Se Erslews Forf. Lex. I. S. 73; Fr. Barfods Danm. Geistlighed, 1ste Aarg. Sp. 144—45.

f. i Kjøbenhavn 28 Nov. 1799, en Datter af Engellænderen Hugh George, Restavratør i Kbhavn (døde 1829). — Deres Børn ere:

1) Ottilie Heloise Marie Barfoed, f. 24 Sept. 1825.
2) Adolf Johan Hugo Barfoed, f. 20 Avg. 1827, Student 1846 (H. ill.), anden Examen 1847 (Laud.), juridisk Kand. i Janv. 1853 (H. ill.), Fuldmægtig i Naskov.
3) Ketty Elise Karoline Barfoed, f. 15 Janv. 1830, død 7 Juni 1831.
4) Ketty Elise Karoline Barfoed, f. 11 Janv. 1832.
5) Nansy Ottine Sofie Barfoed, f. 20 Marts 1834.
6) Theodor Cæsar Emil Barfoed, f. 10 Febr. 1836, Disipel i Horsens Skole.
7) Emilie Luise Avgusta Barfoed, f. 29 Sept. 1837.
8) Viktor Henrik Valdemar Barfoed, f. 14 Avg. 1841.
9) Axel Julius Alfred Barfoed, f. 14 Okt. 1843.

B. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Sigvard Kristian Snistorph, fra 1694—96, da han blev Sognepræst.

2. Hr. Henrik Flindt, Kapellan 1729, blev næste Aar Sognepræst.

3. Hr. Henning Kristoffer Plesner var Kapellan her en kort Tid af 1792. (Se I S. 287.)

4. Hr. Hans Fredrik Scheebye er født 16 Okt. 1766 i Østrup i Fyn, hvor hans Fader Kristian Karl Scheebye var Sognepræst (død 1777). Moderen Kri-

stiane Østrup, en Datter af Hospitalsforst. Østrup og Vibeke Feldmann i Odense, ægtede Eftermanden i Embedet, Hr. Peder Dreyer (siden Provst i Lunde og Skam Herreder, entled. 1818). „Denne Mand gjorde vel imod ham, mere som en naturlig Fader, end Stiffader,“ — og satte ham 1778 i Odense Skole, hvorfra han blev Student 1787 (H. ill.), tog Exam. philos. 1788 (Laud.), theol. Attest. 19 Janv. 1791 (H. ill.) og prædikede s. A. for Dimis (Laud.). Efter at have konditioneret 1½ Aar hos Provst Bachmann i Øster-Hæsinge, blev han ved Biskop Blochs Anbefaling kaldet til pers. Kap. i Kippinge 28 Sept. 1792 (ordin. 17 Okt.), og efter Sognepræsten Hr. Sontums Død næste Foraar ligeledes til pers. Kap. hos Provst Lavrits Pedersen Næraae ved Frue Kirke i Svendborg 2 Avg. 1793. Da denne døde det følgende Foraar, blev Hr. Scheebye 9 Maj 1794 af Kongen kaldet til Sognepræst for Allesø og Næsbyhovedsbroby, hvor han døde i de første Dage af Aaret 1800.

5. Hr. Otto Rejnhold Emil Pontoppidan er født 23 Marts 1817 i Naskov, hvor Faderen Erik Peter Pontoppidan, (f. 22 April 1785, nu Justitsraad og Birkedommer over Falster) da var Borgermæster; Moderen Charlotte Vilhelmine Elisabet Westergren (f. i Eskildstuna i Sverrig 28 Nov. 1792, død 27 Maj 1849). Han blev Student fra Naskov Skole 1835 (H. ill.), tog anden Examen 1836 (Laud.), theol. Attest. 1 Febr. 1841 (H. ill.), katek. Prøve 4 Sept. 1844 (H. ill.) og homil. 25 s. M. (H. ill.). — 26 Avg. 1845 blev han kaldet til pers. Kap. hos Hr. Kristian Karl Mejer, Sognepræst for Rødby og Ringsebølle paa Lolland, entled. efter Ansøgning i Naade 1 Dsbr. 1848, atter 10 Maj 1849 beskikket til pers. Kap. hos Hr. Næ-

sted, 21 Janv. 1852 Past. vicar. for Linaa og Dallerup i Aarhus Stift.

V. Stadager og Nørre-Kirkeby.[1])

A. Sognepræster.

1. Hr. Hans Nilsen[2]) underskrev Ønslev-Afbigten som dette Steds Sognepræst 1549.

2. Hr. Mads Pedersen Skaaning var Præst her 1558 og døde 1564 (Not. 2).

3. Hr. Hans Nilsen Kærteminde skal forhen have været Præst i Fyn, kaldet hertil 7 Juni 1564[3]), og levet her i 9 Aar.

---

[1]) I en gammel Opskrift, der findes ved Kaldet, staar anført ved Hr. Mads Skaaning, at i hans Tid bleve Sognene forenede — „cujus tempore duæ istæ parochiæ, Stadager sc. et Kirchebye annexæ sunt." — Dette er det eneste Spor til, at de før skulle have været adskilte. Besynderligt er det da, at under Ønslev-Afbigten findes vel Stadagers, men ikke Nørre-Kirkebys Præst.

[2]) Han nævnes ikke i den Not. 1 omtalte Series, ej heller i Bl. Ms., hvis Series begynder saaledes:
1. Hr. Lavrits Bringel.
2. Hr. Rasmus Hansen havde 1518 været Præst her i 40 Aar.
3. Hr. Lavrits findes at have levet 1530. Bliver uden Tvivl den Samme, som forhen er mældt.
4. Mag. Jesper. Beretningerne fra Stedet have ham ikke.
5. Hr. Mads Pedersen Skaaning var Præst her 1558, død 1564.

[3]) Ifølge Bl. Ms., hvor det hedder: „I en gammel af Kristian IIIdies Bibler, som ligger paa Alteret i Annexets Kirke, har han selv skrevet, at han 7 Juni 1564, Onsdagen efter 1 Sønd. p. trin. blev kaldet fra Sognepræst i Fyn til Falster. Men jeg har ikke kunnet finde et Sted, hvor jeg endog med Formodning kunde sætte ham [nemlig blandt Fyns Præster]. Han var her i 9 Aar, maa

4. Hr. Lavrits Pedersen skal have været Præst her i 44 Aar, fra 1574 til 1618. Denne Præst var den første, som boede i Sundby. Da Kongen nemlig 25 Juli 1576 havde mageskiftet sig Stadagergaard til af Lavge Venstermand, tilskrev han 6 Avg. s. A. sin Lensmand paa Nykjøbing Slot, Henrik Norby, at „efterdi han var tilsinds selv at lade bruge Præstegaarden udi Stadager, og Præsten derfor nu strax skulde bortflytte, han da, paa det Præsten kunde ske Skæl og Fyldest, skulde vederlægge ham igjen saa god en Gaard udi Sundby, som den var, han mistede, og siden forskikke ham til sig [Kongen], at han kunde faa Brev derpaa.“ [1]) Dette lovede Brev meddeltes Hr. Lavrits 13 Avg. 1579, at han „maa og skal besidde fornævnte Gaard i Sundby, han nu selv udi bor, og den med al sin Ejendom og Tilliggelse for sig og sine Efterkommere, Sognepræster her til Sognet, til evig Tid have, nyde, bruge og beholde til en ret Præstegaard.“ [2]) Samme Dag fik Hr. Lavrits Brev paa „et Stykke Jord, som af Arilds Tid havde fulgt Præstegaarden og hans Formænd, og hvoraf aarlig var givet til Kronen et Pund Byg, at nyde og beholde kvit og fri uden Afgift ad gratiam.“ [3]). — Endelig findes et Kongebrev til Lensmanden Henning Giøe, dat. 24 Juli 1577, at da Hr. Lavrits tidligere havde hævet Tiende af Stadager By, som

---

altsaa være død 1573. Var gift med en Datter af Mag. Hans Sabolin i Toreby.“ Dette Sidste kan næppe være rigtigt, da Mag. Hans Sabolin først blev Præst 1557. Jfr. „Rettelser og Tillæg“ til I. S. 127—28. Det er uden Tvivl en Forvexling med den nedenfor nævnte Hr. Jørgen Stadagers Hustru.

[1]) Fynske og smaalandske Tegnelser Nr. 1, fol. 288 a.

[2]) Fynske og smaalandske Registre Nr. 1 fol. 545 b—46 a.

[3]) Samme Sted, fol. 546 a.

nu var nedbrudt og lagt ind under Sofieholm [1]), men herved „led Forkort paa sin Tiende og var brøstholden paa sin Underholdning“, skulde han aarlig tiende til Præsten hver tredifte Kærv af Sofieholms Ladegaards Avl af alle Slags Korn. [2])

5. Hr. Rasmus Lavritsen Kærteminde var Kapellan her paa Stedet 1608 og 1610, da han som saadan har underskrevet de oftomtalte Valg- og Hyldings-Breve, og skal have været Sognepræst her i 23 Aar, fra 1618 til 1641, da han ifølge en Ligsten [3]), som nu ikke findes, døde i Embedet 15 Marts, 59 Aar gl.

6. Hr. Jørgen Lavritsen Falster skal være født her paa Stedet 1614, kan altsaa baade efter Tiden og Navnet have været en Søn af Hr. Lavrits Pedersen [4]). 28 April 1641 blev han i St. Knuds Kirke i Odense af Biskop Hans Mikkelsen ordineret til dette Steds Sognepræst, og døde i Embedet 1679 [5]). Hans første Hustru

---

[1]) Da Kongen fik Stadagergaard i Eje, gav han den Navnet Sofieholm efter Dronningen, men 28 Juli 1585 tilskrev han sin Lensmand, at „han sig nu derom anderledes havde betænkt, og vilde, at den herefter skulde kaldes ved sit gamle Navn Stadager og ikke Sofieholm.“

[2]) Fynske og smaalandske Tegnelser Nr. 1, fol. 294 a—b.

[3]) Den omtales i Bl. Ms., men maa formodentlig være tilintetgjort ved en for nogle Aar siden foretagen Restavration af Kirken.

[4]) I Bl. Ms. kaldes han „Formandens Søn“; muligt var han hans Stifsøn, saaledes at Hr. Rasmus har ægtet sin Formands Enke. Maaske hint Udtryk dog snarere bør forklares som „Formandens Svigersøn.“

[5]) Indskriften paa Ligstenen er denne: „Her under hviler hæderlige og vellærde Mand S. Her Jørgen Lauridtsøn, som var Sognepreſt her til Stadager og N. Kirkebye Sogner udi 38 Aar, og døde A. 1679, med sin første Hustru Margrete Rasmusdatter, som døde A. 1642. Og hans S. Søn Her Jørgen Jørgensen, som og var Sognepreſt her til Steden, som døde A. 1681.“

Margrete Rasmusdatter døde 1642. Hans anden Hustru Sofie, med hvem han var gift 1647 [1]), døde som Enke i Stubbekjøbing 1686, begr. 1 Juni. — Af Hr. Jørgens Børn kjendes:

1) Jørgen Jørgensen Stadager, Faderens Eftermand.
2) Peder Jørgensen Stadager, Sognepræst først i Eskildstrup, siden i Aastrup. (Se I S. 138—40).
3) Hans Jørgensen Stadager blev 1671 med Broderen Peder Student fra Vordingborg Skole, 23 Juli 1687 kaldet til Medtjener og Sukcessor hos Hr. Gregers Madsen paa Fæjø (se S. 96), hvis Eftermand han blev 1691, døde meget hastig 1693, Natten før den Dag, han vilde rejst til Sælland at holde Bryllup. (Se I S. 42 Not. 2.)
4) Jakob Jørgensen Stadager [2]), f. 1 Nov. 1667, Student fra Nyk. Skole 1687 (se I S. 72 Not. 1), tog Attest. 23 Sept. 1689 (Haud. cont.), prædikede for Dimis 13 Dsbr. s. A. (H. ill.), død i Stubbekjøbing ubeforfordret 1736, begr. 7 Juni.
5) Margrete Jørgensdatter, gift 11 Okt. 1682 med Samuel Kurmand, Possementmager i Nykjøbing (død 5 Juni 1695), anden Gang med Lot Fredrik Wolf, Possementmager ssteds (død 14 Okt. 1698), sidst med Filip Antoni Becher ssteds. Hun døde selv 13 Juli 1702, og efterlod af første Ægteskab 2 Sønner: Jørgen (f. 1685, død som Disipel i Nyk. Skole 1708) og Daniel, f. 1688, af andet Sønnen Fredrik Wolf, f. 1697.

---

[1]) Hun nævnes da som Fadder i Stubbekjøbings Kirkebog.

[2]) Fr. Barfods Danm. Gejstl., 2 Aarg. Sp. 98, Nr. 56.

6) Anne Jørgensdatter, fik 29 Janv. 1678 kgl. Fritagelse for aabenbart Skriftemaal efter beganget Lejermaal. [1])

7. Hr. Jørgen Jørgensen Stadager, Formandens Søn, blev 20 Juli 1666 immatr. ved Univ. fra Herlufsholms Skole. Ved Attestats fik han Non contemn., og erholdt 19 Juli 1670 sit Test. publ. — 25 Nov. 1679 blev han kaldet til sin Faders Eftermand, men døde allerede 1681. — 15 Nov. 1680 havde han Bryllup med Margrete Hansdatter Sabolin, en Datter af Hr. Hans Hansen Sabolin i Taagerup (død 23 April 1685). Hun ægtede efter Hr. Stadagers Død 5 Nov. 1685 sin Faders Eftermand i Taagerup, Hr. Johannes Sidenborg (død 19 Febr. 1728), i hvilket Ægteskab hun døde 10 Juli 1711.

8. Hr. Rasmus Hansen Kisbye er født i Nykjøbing, hvor hans Fader Hans Kisbye var Borger (begr. 22 Febr. 1671). Allerede 1662 findes han nævnet som Disipel i sin Fødebys Skoles nederste Klasse, blev 1673 Student (immatr. 19 Juli), tog Attestats 6 Avg. 1675 (Non cont.), prædikede for Dimis 4 Marts 1678, og blev 16 Marts 1681 kaldet til Sognepræst i Stadager, hvor han døde 23 Juli 1709. — Han ægtede 15 Sept. 1681 Else Marie Winther, døbt 1 Janv. 1664, død 1689, en Datter af Mag. Jens Winther, Provst og Sognepræst ved Holmens Kirke i Kbhavn (død 1686). — Hans anden Hustru Sofie Elisabet Brandt, en Datter af Mag. Fredrik Brandt i Nykjøbing (I S. 14), døde som hans Enke i Sundby 29 Juli 1733. Af første Ægteskab havde Hr. Kisbye 2 Børn, af andet 8:

---

[1]) Fynske og smaalandske Registre Nr. 9, fol. 687 a—b.

1) Hans Kisbye, f. 1 Marts 1684, død 10 Nov. 1758 som Prof. i Theol. ved Odense Gymnasium. [1])
2) Kirsten Kisbye, død i Juli 1711, gift omtr. 1701 med Hr. Peder Andersen Heggelund, død 1734, res. Kap. ved St. Peders Kirke i Næstved. [2])
3) Fredrik Brandt Kisbye, f. 1692, blev 1712 Student fra Nykjøbing Skole (immatr. 10 Marts), tog Attest. 7 Sept. 1716 (Non cont.), præd. for Dimis 12 Dsbr. 1728 (Laud.), døde som Degn i Øster-Egitsborg 1739, begr. 2 April. Fader til 4 Sønner.
4) Jens Winther Kisbye, f. 19 Juli 1694, Student fra Nykjøbing Skole 1713 (immatr. 17 Juli), tog Attest. 12 Sept. 1719 (Laud.), præd. for Dim. 30 s. M. (Laud.), blev kort efter Præst ved Børnehuset og Pesthuset, 25 Juli 1733 ved Vartov, 1 April 1741 Sognepræst til St. Peders Kirke i Næstved og Fogedby, resignerede 2 Febr. 1751, døde 16 Marts s. A. —

[1]) Om ham se Næraae I S. 319—23, hvor ogsaa hans Ægteskab og Børn ere omtalte. Jfr. Giessings Jubell. II. 2. S. 300; Erslew II. S. 28.

[2]) Deres Efterslægt sees paa en af Kapt. Lengnick udgiven Stamtavle over Hr. Peder Heggelunds Børn, hvilken imidlertid har den for en Legat-Stamtavle slemme Fejl, at ingen af de der anførte Personer ere berettigede til at nyde det Skole-Legat, hvortil Stamtavlen lover dem Adgang. Hr. Peder Heggelund, Komminister ved St. Mortens (skulde være St. Peders) Kirke i Næstved, siges nemlig at have været første Gang gift med Kirstine Marie Thestrup, f. 1683, død 1711, og med hende at have haft tvende Sønner, Anders, der blev Farver paa Kristianshavn, og Hans, der blev Mag. og Præst i Tjæreby. Men den Thestrup, der var Hr. Heggelunds første Kone, hed ikke Kirstine Marie, men Marie Katrine, hun døde ikke 1711, men allerede i Juni 1700, og hun var ikke Moder til de to nævnte Sønner, da hun døde i Barselseng med sit første og eneste Barn Rasmus Heggelund, hvis Skæbne ikke kjendes. — Moderen til hine tvende Sønner er ovennævnte Kirsten Kisbye.

Gift 27 April 1729 med Karen Grønvold, død 1748, Enke efter Komm. Kapt. Johan Wulff Brandt (død 28 Febr. 1727). Ej Børn.

5) Rasmus Kisbye, boede 1751 i Nykjøbing som Snedker.

6) Broderus Kristian Kisbye var Snedker i Nykjøbing, døde i Orehoved i Riserup Sogn 1767. Gift 5 Dsbr. 1732 med Sara Sørensdatter Rasch. — Af deres 8 Børn overlevede kun 3 Faderen: Abraham (f. 1741, død 1779 som Betler i Idestrup), Jørgen Rasch (f. 1744) og Isak Rasch (f. 1750), hvis senere Skæbne ikke kjendes.

7) Thomas Kisbye, var Fuldmægtig i Rentekammeret, og blev omtr. 1752 Sessionsskriver for Fyn og Jylland.

8) Else Marie Kisbye, f. 1693, død 1761 som Enke efter Degnen Peder Paaschesen i Ræbbelunde (f. 1687, død 1757).

9) Anne Sofie Kisbye, gift 16 Sept. 1723 med Peder Kybber, og 2 Okt. 1733 med Jørgen Hansen, bægge Skræddere i Nykjøbing.

10) Anne Katrine Kisbye, gift med Kjøbmand Ulrik Anton Westeken i Kbhavn.

9. Mag. Jens Jørgensen Groth er født i Odense 14 Marts 1682, blev Student fra sin Fødebys Skole 1702 (immatr. 20 Juli), tog Bakkalavrgraden 1703, Attestats 6 Juli 1705 (Laud.), prædikede for Dimis 9 Nov. s. A. (Laud.). — 16 Sept. 1705 blev han Alumnus paa Valkend. Koll., hvor han var Inspektor fra 25 April 1708 til 4 Okt. 1709, da han 6 Sept. d. A. var kaldet til Sognepræst for Stadager. — 8 Janv. 1711 druknede han tilligemed sin Kone paa Overfarten fra Vordingborg til

Gaabense, da en Hest udstødte en Planke af Baaden. — Han blev Magister 1708, og gjorde sig i sin Tid bekjendt ved Universitetet ved sine lærde Afhandlinger.[1])

10. Hr. Gjort Treschow tog 1 Okt. 1692 Attest. (Mediocr.), prædikede for Dimis 9 Sept. s. A. (Laud.), blev 1693 pers. Kap. for Majbølle hos Sognepræsten i Sarkjøbing, der 19 Juli 1690 havde faaet dette Sogn til Annex. — 16 Febr. 1711 blev han kaldet til Stadager, hvor han døde i April 1721. Han fristede den Ulykke, at hans Præstegaard afbrændte 8 Janv. 1716, hvorved ogsaa de ældre Kirkebøger tabtes. — Hans første Hustru Anne Margrete Rinke[2]) døde 1720. Fem Uger før sin Død blev han atter gift med Anne Marie Fleischer. Af hint Ægteskab levede ved hans Død 4 Børn, om hvilke Intet vides, uden deres Navne:

1) Fredrik Treschow.

---

[1]) Hans Disputatser vare:

1. 5 Nov. 1704. Diss. de figmento donationis Sylvestro Episcopo Romano factæ a Constantino Magno. Pars Ima. Resp. Petr. Munch.
2. 21 Maj 1706. Diss. ejusd. Pars IIda. Resp. Christoph. Falk.
3. 16 Martz 1707. Diss. in 2 Tim. IV, 8 de Janne et Jambre. Resp. Ol. Canuti Lerche.
4. 26 Sept. 1708. Diss. in Job. I. 1. de Uz, terra Jobi. Resp. Andr. Hansen Hem (hvem Forf. kalder sin Nærbeslægtede).
5. 17 Okt. 1708. Theses miscellaneæ. Resp. Laur. Diderichsen.

[2]) 7 Avg. 1694 fik Hr. Treschow kongelig Oprejsning for den Forseelse, at hans Hustru var nedkommen for tidlig efter Bryllupet, dog at han skulde suspenderes fra sit Embede i 3 Maaneder, og den derpaa følgende Søndag til Højmæsse efter endt Prædiken saadan sin Forseelse for Menigheden afbede, samt afsone den med 50 Sldl. til Kbhavns nye Kirkes Bygning (Fynske og smaalandske aabne Breve Nr. 11, fol. 215b—16a).

2) Jens Treschow.
3) Deliana Treschow.
4) Anne Sofie Treschow.

11. Hr. Rasch Rasmussen Braad[1]) er født i Roskilde 24 Juni 1689, blev dimitteret fra Roskilde Skole 1712, tog Attest. 9 Marts 1717 (H. ill.), prædikede for Dimis 12 Juni s. A. (H. ill.), ansattes som Præst paa Hven, men forlod Øen, da den blev overgivet de Svenske, fik i Kjøbenhavn Ansættelse som Skibspræst, og blev 26 Maj 1721 kaldet til Stadager, hvor han døde 12 Juli 1729. Han var gift med Mette Katrine Hasebart, begr. 1 Dsbr. 1730, 52 Aar gl. — Der findes intet Spor til, at de have haft Børn; vist er det, at ingen overlevede dem, og ingen fødtes dem i Stadager.

12. Hr. Gros (lat. Grotius) Leth er født 30 Juli 1694 i Nykjøbing paa Falster, hvor Forældrene endnu dengang boede. Faderen Mikael Grotsen Leth blev siden Byfoged i Stege, Moderen Cecilie Veyner (ogsaa skrevet Wegner) var en Datter af Raadmand Kristian Bastian Veyner i Nykjøbing. Rektor Fischer dimitterede ham fra hans Fødebys Skole 1713, næste Aar tog han Bakkalavrgraden, var derefter Exercitiarius paa Klosteret, og gjorde sig allerede da bekjendt ved sit opvakte Hoved, men forlod kort efter Hovedstaden og blev Hovmæster paa Endruplund i Skads Herred i Jylland hos Ejeren Steffen Nilsen, der 1719 blev adlet med Navnet Ehrenfelt. Herfra blev han omtrent 1718 Hører og Kantor ved Viborg Skole, rejste, medens han var her, til Kbhavn, hvor han 8 Okt. 1719 tog Attest. (Laud.), og præ-

[1]) Til hans Familie kjendes Intet. I Skifteforretningen anføres Navnene paa to af hans Brødre: Jes Rasmussen Braad og Peder Rasmussen Braad.

dikede for Dimis 8 Sept. s. A. (Laud.). Nogle Aar efter nedlagde han sit Embede som Hører og blev Hovmæster hos Oversekretær Møiniken, fra hvis Hus han 25 Juli 1729 blev kaldet til Sognepræst i Stadager, ordin. 2 Sept. af Biskop Lodberg, der gav ham det Vidnesbyrd, at han var en af de dygtigste Ordinandi, han havde kjendt. Hans rosværdige Forhold i hans Embedsførelse viste og saa siden, at Biskoppen ikke havde taget fejl; thi i de 16 Aar, han var Præst, viste han sig som en ualmindelig nidkjær Jesu Tjener, utrættelig som Sjælesørger Dag og Nat. Han holdt ikke op med daglig at forøge sine Indsigter, og sit rige Pund anvendte han paa alle Maader til Menighedens Gavn. Intet laa ham mere paa Hjærtet, end at vinde Sjæle for Guds Rige, at være opbyggelig for Alle. Han var hjærtelig, medlidende, tog ofte fra sig selv, for at give de Trængende, gik hver Dag ud at besøge de Syge og vendte sjelden hjem, uden at han jo paa en eller anden Maade havde virket til Velsignelse. Dog talte han aldrig derom, hans venstre Haand vidste ikke, hvad den højre gjorde. Selv behøvede han kun Lidet, han var afholden og ustraffelig i sit Liv, mild og beleven i sit Væsen, oprigtig og redelig imod Alle. Men just denne hans Nidkjærhed gjorde ham forhadt hos Mange; hans aabne Udtalelse af hvad han holdt for Sandhed var, lige saa meget som hans ulastelige Levnet, Mange en bidende Bebrejdelse. Der var derfor dem, der bestandig saa til ham med skæve Øine, og som Intet hellere ønskede, end at faa ham af Vejen. En saadan Efterstræber var Landsdommer Nils Stub paa Stadagergaard, en Mand, ikke mindre ildesindet imod Hr. Leth, end ellers samvittighedsløs i sine Handlinger og i utrolig Grad modtagelig for Bestikkelser. Et Bevis paa hans Frækhed er dette, at han i Skrifte-

stolen, hvor han skulde modtage Absolution, friede for sin Datter til Hr. Leth, hvorover denne uden Persons-Anseelse med hellig Harme satte ham tilrette. Stub pønsede nu for Alvor paa Hævn, og naaede sin Hensigt. Han vidste, at Hr. Leth var en Hader af Proces, tænkte maaske og, at han i en saadan kunde faa ham til at forløbe sig. I dette Øjemed forbandt han sig med sin ligesindede Ven, Regimentsskriver Buchhalf i Nykjøbing; de lægge Raad op sammen, et Stævnemaal gjøres snart færdigt, Hr. Leth sagsøges. Sammenhængen i denne i sig selv ubetydelige Sag var denne: Et Stykke øde Jord paa 5 Tønder Skyld, Maler-Jorden kaldet, havde i nogle Aar af Hr. Leths Formand været lejet til Præstegaarden. Da nu Hr. Leth kom ubekjendt til Stedet, troede han, at denne Jord var ham umistelig til Avlingens Drift, og indgik samme Leje-Akkord, som Formanden, men da han havde været der nogle Aar, kom han til den Anskuelse, at denne Jord var ham mere til Skade, end til Gavn i Forhold til de Afgifter, han maatte svare deraf, og ønskede derfor at blive den kvit. Da derfor Leje-Tiden var udløben, lod han det Offentlige, som denne øde Jord tilhørte, vide, at han ikke længere vilde have den til Leje. I denne Anledning stævner Buchhalf ham med den Paastand, at han er uberettiget til at opsige Brugen af en Jord, der „hørte til Præstegaarden", og anklager ham som Den, der vil berøve Embedet en Del af sin Herlighed. Ingen formodede, at Hr. Leth kunde tabe denne Sag, især da Buchhalf var bekjendt som en maadelig Prokurator, temere litigans. Men Birkedommer Møller, der skulde paadømme Sagen ved Hjemtinget, var Buchhalfs Ven, og dømte derfor i hans Gunst. For at dette kunde opnaaes, brugte Stub det nedrige Middel, at han lod hele Stadager Sogn, Mand for Mand, kalde

før sig, og deels ved Trusler, dels ved gyldne Løfter og en falsk Fremstilling af Sagen bragte dem til Alle (paa en eneste Mand nær, som ikke var til at bevæge) for Retten at aflægge Ed paa, at den omtvistede Jord fra Arilds Tid tilhørte Præstegaarden. Over dette blev Hr. Leth naturligvis inderlig bedrøvet og opbragt imod Landsdommeren, der saa skændig havde misbrugt sin Myndighed til at forføre de Enfoldige og besvære saa Manges Samvittigheder. Der indfandt sig ogsaa dagligen nu En, nu en Anden hos Hr. Leth, og bevidnede med deres bitre Taarer deres Fortrydelse og Hjærte-Angst over det ugudelige Foretagende, hvortil de havde ladet sig forlede. Mange vare af Samvittigheds-Nag nær ved Fortvivlelse, Andre gjorde sig haarde imod Tugtelsens Aand: kun hin ene Mand var rolig. Det er ikke vanskeligt at forestille sig, hvorledes Hr. Leth ved alt dette maatte være tilmode, idet han gik omkring imellem saa mange dels beængstede og bekymrede, dels haarde og følesløse Syndere. Han forsømte ikke heller baade aabenbar og hemmelig, dog i Kjærlighed, at røre Landsdommerens Sjæl til Fortrydelse, men da Alt var forgæves og ingen Sinds-Bevægelse at finde hos ham, gik Hr. Leths Iver omsider saa vidt, at han, efter i sine Prædikener adskillige Gange at have berørt denne Sag og fremstillet den i dens hele Alvor, dog uden at nævne nogen ved Navn, tilsidst nævner Landsdommeren, sætter hem offentlig i Ban og overgiver ham i Djævelens Vold. Nu havde hans Avindsmand faaet et Sværd i Haanden imod ham, og forsømte ej heller at bruge det. I en Klage til Kongen afmales Hr. Leth med de sorteste Farver, fremstilles som en vitterlig Overtræder af Kongens Lov, som et ilsindet Menneske, aldeles uskikket til det præstelige Embede o. s. v. — Svaret var en kongelig Befaling til Hr. Leth uden videre

Lov og Dom at forlade sit Embede paa Falster, medens Landsdommeren og Staldbrødre bleve aldeles fri for Tiltale. — Man skulde have troet, at Hr. Leth havde taget sig denne Medfart nær, og at han havde begæret Lands Lov og Ret, for dog at gjøre sig ren for Verden, men tvertimod, han blev ret glad ved Kongens Befaling, at han nu kunde afløses fra et Embede, han ikke længere uden daglig Bekymring kunde forestaa. Han var snart rejsefærdig og forlod Falster med et lettet Sind. Der blev ham kort efter tilbudt 2 Præstekald, et paa Lolland og et i Fyn, men han afslog dem bægge. Det var altsaa ikke af Nødvendighed, han blev brødløs i Danmark, men han havde faaet Nok af de Fortrædeligheder, der møder en Lot i Sodoma, og hans Sjæl var i Virkeligheden altfor saaret til, at han torde mene om sig selv, at han mere kunde forrette et Embede med Lyst, Haab og Sagtmodighed. I Okt. 1744 forlod han da Falster, og tog over til sin Broder Kanselliassessor Kristian Leth, der som Herredsfoged for Sunds og Gudme Herreder boede i Lunde i Fyn, bekjendt af sit danske Lov-Register [1]), og almindelig agtet som en retsindig Mand og en retfærdig Dommer. Hos ham opholdt Hr. Leth sig et halft Aar, lykkelig og tilfreds. Da han imidlertid ikke vilde være sin Broder til Byrde, tog han Afsked med ham, foregivende, at han vilde rejse til Kjøbenhavn og opholde sig der, men inden man vidste deraf, fik man at høre, at han var kommen til Holland og befandt sig i Lejden.

Hr. Leth havde endnu 17 Leveaar tilbage, hvilke han alle tilbragte i Lejden. Uden at kunne følge hans Liv her i det Enkelte, se vi dog tydelig, at det ingenlunde var

---

[1]) Se Worms Lex. I. S. 600.

lykkeligt. Med et dybt religiøst Gemyt traadte han her ind i saadanne theologiske og religiøse Modsætninger og Forskjelligheder, i hvilke han ikke kunde finde sig tilrette eller sin egen alvorlige Stræben tilfredsstillet. Han traf her ikke blot Reformerte, Lutheraner og Hernhutter, men mange andre skismatiske og hæretiske Partier, der laa i en bestandig indbyrdes Kamp. Hos enhver af disse Fraktioner opdagede han et religiøst Liv, men just fordi han efter sin Natur maatte føle sig tiltalt af dettes Indhold, selv om det aabenbarede sig paa en forskjellig, ofte modsat Maade, maatte han føle sig dobbelt smertelig paavirket af den Bitterhed og Hæftighed, hvormed disse Partier i theologisk Henseende bekæmpede hverandre. Dette bragte ham til et ivrigt Studium af deres dogmatiske Divergenspunkter, af hvilke det var hans Opgave, som hævet over Partierne, at bringe Sandheden frem. Men disse Granskninger kunde han ikke magte: han laa under for det ham overvældende polemiske Stof, i hvilket han ikke kunde finde Sandheden, men kun tabe sig selv. Han skal have udfoldet en temmelig mangfoldig Skribent-Virksomhed i Smaaskrifter, navnlig stilede mod de Reformerte og Hernhutterne, men vi kjende dem ikke. Der er os kun levnet et Brev fra ham til Konsistorium i Kjøbenhavn, dat. 15 Juni 1759. I dette dukke mange Glimt frem af megen theologisk Læsning og Selvstudium, men Hovedindtrykket er højst uhyggeligt, det viser os hans Sjæl i en forfærdelig Spænding, ængstlig Famlen og haabløs Higen. Han fremstiller her under Form af en særegen Aabenbaring de Resultater, hvortil han er kommen just i de Dogmer, der vare Hovedgjenstandene for den Tids theologiske Strid.[1]) Men efterat have

[1]) Brevet findes i Kopi hoslagt Bl. Ms. paa Univ. Bibl. Det er for vidtløftigt til her at meddeles i sin Helhed, og taber desuden

udtalt sig herom, lader han os gjøre et sørgeligt Indblik i sin personlige Tilstand: „Men forat afbryde: — disse

meget af sin Interesse ved den fortvivlede Sindsstemning, det helt igjennem røber hos sin Forfatter. Hovedmomenterne, udviklede med stor Udførlighed og end større Konfusion, ere disse: I. Brødet og Vinen i Nadveren „er vor Herres Jesu Kristi originale nye Testamente eller det nye Testamentes Tavler selv", saaledes at det skrevne Nye Testamente er „ikkun Kommentarier over dette originale nye Testamente, ligesom Offer-Kjød og -Blod fordum var det originale gamle Testamente, over hvilket Mosis og Profeternes Skrifter ere Kommentarier." II. „Den brugelige baade private og publikke Absolutions-Maade er overmaade syndig og Kristi Regerings-Maades fordærvelige Ruin, hvilken Ruin er den allerstørste, om ikke eneste Aarsag til al Ulykke og Uorden i Kristenheden". III. Levit. XVIII handler alene om Horerier, derfor kan Ægteskabet endog mellem Fader og Datter, Moder og Søn, være helligt. IV. Den retfærdig- og saliggjørende Tro er ikke Andet, end Kristus selv, ɔ: qvoad convertendos unitio cum Christo, qvoad conversos ususfructus hujus unionis, saa at den Tro, skjøndt ej explicita et reflexa, er lige saa almindelig som Kristi Forløsning, og bliver derfor given alle smaa Børn, endog i Moders Liv, enten de avles af Hedninger, Muhamedaner, Jøder eller Kristne, skjøndt den desværre allerofteſt spildes, endog inden-, endsige udenfor Kristenheden, ligesom den og kan gives og bliver given nogle voxne Hedninger og deslige, som ikke overgivne modstræbe den Hellig Aands Tugt, hvilken Lære giver Particularismo og Exorcismo baptismali det sidste Naadestød, og gjør et stærkt Bræk i den nye fingerede Theologia naturali. V. Tradux animæ humanæ er skriftmæssig og uendelig mere troværdig, end Physicorum & Philosophorum microscopia & animalcula spermatica. VI. Muhamed er den store Antikrist, hvis sidste Profet og Konge vil opstaa i Persien, og som en Antiokus af Norden først gjøre klar Sag med Ptolomeo af Sønden, derpaa med forenet Magt angribe den til et Sodoma, Ægypten og Krist-mordisk Stad Jerusalem vanslægtede Menighed (Apokal. XI. 8), men tilsidst efter Lutring elskede Stad (Apokal. XX. 9), — hvilken decouverte Gud har først ladet mig vederfare ved en Student P. Lucoppidan. VII. Ecclesia Dei Christiqve conservabitur semper extrinsecus visibilis, ultimo autem etiam intrinsecus visibilis. Cfr. Matt. XVI. (27. 28), Ps. LXXXIX. 37. 38, Jes. X. 22.

og flere evangeliske Sandheders Aabenbarelse, som enten ere temmelig udførte eller og ved videre Guds Naade kunne vorde det, har gjort mig saa unyttig i Kristenheden, den saa kaldede evangeliske Kristenhed, at jeg ifjor 1758 d. 24 Avg. begyndte en Faste til ni Dage; — — — men jeg maatte ikke have Ro at dø den Gang. I Holland lade de Ingen dø af Sult. Man vilde gjøre mig til en Selvmorder — —". Han fortæller, at man endelig fik ham overtalt til at nyde Spise paany, og lovede ham Forretninger til Livets Ophold, hvilket dog ikke siden var holdt, saa hans Gæld var løben betydelig op. „Og jeg", slutter han, „som ikke kan betale den engang, end sige hvad herefter maatte fortæres, haver nu igjen i Jesu Navn anden Gang overladt mig til Hungers-Død, den jeg haaber ved Guds Hjælp og Kraft at være overstaaet, enten førend dette kommer Eder tilhænde eller ikke længe derefter. Jeg har ingen Almisse villet have (cfr. 3 Joh. 7. 8), jeg har heller informeret et Pigebarn i Højtydsk og oversat et Register af Engelsk i Fransk, uden at tage Noget derfor. Nu bestaaer det derpaa, om I vil besørge (thi med mine Paarørende har jeg taget engang for alle fuldkommen og endelig Afsked) min Værtinde disse omtrent 100 Gyldens Betaling, imod mine Manuskripters Extradition, saafremt Samvittighed og Ære derudi kan synes at have nogen Del. Af Hjærtens Grund ønsker jeg Eder og alle Kollegier, Konsistorier, Ministerier, Menigheder og hver især Lys, Lyst, Kraft og hellig Enighed til Kristi Riges Ophjælpning og kjendelige Fremtarv, saa og dør Eders Tjener, saa ydmyg, som I det i Gud kan begære, Groos Leth."

Dette Brev har han dog ikke kunnet affende uden at tilføje 5 Postscripta, indeholdende theologiske Betragtninger og Strøbemærkninger, samt en Psalme paa 24 Vers

med Overskrift: „Disiplernes ængstelige Tilstand i de tre Dage, Kristi Død varede". Idet han heri stræber at tolke deres Tvivl og Vaklen imellem Haab og Frygt, lader han uvilkaarlig Læseren skue ind i sin egen Sjæl, som Tumlepladsen for en lignende Splid, men han har under Affattelsen været altfor reflekterende til at kunne slaa ind paa den dybe, men dog enfoldige Psalme-Tone.

Nærværende Efterretninger[1]) om denne ikke umærkelige Mands Liv maa vi slutte med følgende Anmældelse af hans Død og Døds-Maade:[2])

„Lejden d. 12 Maj. — I disse Dage døde Hr. Gros Leth, som i en Del Aar har opholdt sig her i Staden, i en Alder af omtrent 70 Aar. Han var født i Danmark, hvor han skal have været Præst, og var kommen hid fra Kbhavn. Man kan ikke forbigaa at mælde denne Mands Dødsfald, da hans sidste Leveaar have været saa sælsomme, at man vilde holde Omstændighederne for utrolige, naar man ikke ved visse Vidnesbyrd og Beviser var overbevist om deres Virkelighed. Aar 1758 d. 22 Avg. fandt han for godt i en lang Tid at holde sig fra Mad. Denne første Faste varede i 9 Dage, i hvilken Tid han intet Andet nød, end Isop-Vand, udtrakt som Te. Omtrent et Aar derefter begyndte han sin anden Faste. I samme ved Isop-Vands Hjælp holdt han ud i 27 Dage. Efter et Aars Forløb igjentog han det tredie Gang. Denne

[1]) Deres Kilde er Bl. Ms., hvor Brevet til Konsistorium findes in extenso. Skildringen af hans Skæbne paa Falster er uddraget af et Mskr., hvis ubekjendte Forf. maa have været en Samtidig og en i Forholdene nøje indviet Mand. — Worm I. S. 601—03, som har behandlet hans Levnet temmelig udførligt, maa have haft de samme Kilder. Urigtigheden med Hensyn til hans Herkomst er rettet III. S. 464.

[2]) Af Berlings „Kjøbenhavnske Tidender" 1762, Nr. 42, for 24 Maj.

Faste varede i 40 Dage, i hvilken Tid han nød intet Andet, end ovenmældte Vand. Endelig var det d. 16 Marts i dette Aar (1762), da han sidste Gang spiste Noget, thi derpaa begyndte han sin fjerde Faste-Tid, og fortsatte samme indtil d. 6 Maj, paa hvilken Dag hans Legems Kræfter med Et forlode ham, efterat han i en Tid af 50 Dage intet Andet havde nydt, end hver Dag et Glas Regn-Vand." — Det maa tilføjes, at Hr. Leth bestandig levede ugift.

13. Hr. Fredrik Krag er født 13 Avg. 1693 i Magleby paa Langeland, hvor Faderen, Hr. Frans Krag var Sognepræst, Moderen Elisabet Sofie Dinesdatter Rosenstjerne. 1710 blev han sat i Herlufsholms Skole, og derfra dimitteret 1714 af Mag. Sebbelow, tog 1715 Bakkalavrgraden, fik derefter Klosteret og 28 Juli 1721 Valkend. Koll.[1]), men da han 1722 blev for længe borte i et Besøg paa Langeland, blev hans Plads givet til en Anden. Medens han laa i Kjøbenhavn, informerede han Justitsraad Nikolaj Braëms Børn, og var i dette Hus, da han 8 Juli 1726 tog Attestats (H. ill.). Da han 21 s. M. havde prædiket for Dimis (Laud.), blev han af det asiat. Kompagnis Forstandere ansat som Skibspræst paa Skibet „Dronning Anna Sofie", der skulde til Ostindien, — ordin. 30 Okt., men han kom ikke længere, end til Læsø, hvor Skibet strandede. Han vendte da tilbage til Kbhavn, hvorfra han i Foraaret 1727 af samme Direktører sendtes med Skibet „Den gyldne Løve" til Trankebar, hvor han var Præst ved Sions Menighed til 1742, da han gav sig paa Hjemveien, naaede Kbhavn 1743, og forblev der, indtil han 30 Okt. 1744 blev kaldet til Sognepræst i Stadager; forflyttedes 18 Janv. 1754 til

[1]) Som Alumnus her udgav han en Disputats: de loco Act. XXVII. 33, som han holdt 1 April 1722.

Kolding som Hospitalspræst, og døde der 9 Febr. 1764, efterat han 22 Marts 1760 havde faaet Hr. Kristoffer Sølling til Adjunctus & Successor. — I Trankebar ægtede han Anne Sofie Schyth, begr. 9 Juni 1750, 47 Aar 3 Maan. gl., Enke efter Sekretariatsraad og Kasserer Sakarias Kleinstrøm. De havde ikke flere Børn, end en Datter Gertrud Henrikke Krag, f. omtrent 1732, gift med Mag. Peder Winther, Præst i Skandrup og Provst over Anst Herred. — I Kolding giftede han sig igjen 9 Juli 1756 med Inger Hansdatter, Enke efter kgl. Jagtbetjent Erik Juhl (død 9 Janv. s. A.). Hun døde s. A. som Hr. Krag, uden at efterlade Børn.

14. Hr. Johan Clausen er født 1720 i Ærøskjøbing, hvor Faderen Jens Clausen var Kjøbmand, Moderen Salome Johansdatter. Høreren i Odense Skole, Hans Bunkeflod, meddelte ham fra Aar 1740 privat Undervisning og dimitterede ham 1742, næste Aar tog han Exam. philos. [1]) og 14 Oktbr. 1748 Attestats (Non cont.), prædikede for Dimis 22 Marts 1749 (Laud.), blev kaldet til Sognepræst i Stadager 18 Janv. 1754, ordin. 5 April. Da han var kommen herover, gjorde han Bekjendtskab med Præsten Hr. Hans Mossin i Gunslev, besøgte ofte hans Hus, og begærede efter en Tids Forløb hans Datter Karen Birgitte til Ægte. Han erholdt Faderens Samtykke, men om hun har sagt Ja, for at føje denne, eller om det virkelig til en Tid kan have været hendes Hjærtes Tilbøjelighed, er ikke godt at sige: vist er det, at hun bag en tilsyneladende Kjærlighed nærede Had. Deres Bryllup blev imidlertid bestemt. Kort før tog han til Gunslev at besøge sin Brud, hendes For-

[1]) Som Student holdt han 28 Maj 1746 Dissert. de superbia omnium peccatorum causa. Resp. Hans Jak. Mylius.

ældre vare tagne ud og hun ene hjemme. Hun modtog ham godt, men da han havde spist nogle Pandekager, som hun satte for ham, befandt han sig ilde og gav sig strax paa Hjemvejen. Smærterne tiltog og efter Hjemkomsten sendte han øjeblikkelig Bud efter sin Nabopræst og Provst, Hr. Dorph i Ønslev, hvem han betroede sin frækkelige Formodning, at hans Forlovede havde bibragt ham Gift. Næste Dag, 1 Maj 1755, døde han efter svære Pinsler. Provst Dorph ansaa det for sin Pligt at lade Sagen nærmere undersøge. Liget blev obduseret og Mistanken bekræftet. Jomfru Mossin blev naturligvis arresteret og tilstod sin Brøde, men da den almindelige Mening dømte Moderen som den, der havde tilskyndet Datteren til denne Gjerning,[1] gjordes de stærkeste Forsøg for at faa denne

[1] 26 Marts 1756, faa Dage før Jfr. Mossin blev henrettet, holdt Hr. Sidenius i Riserup en Prædiken for hende i Nykjøbings Slotskirke, hvis Henfigt væsenlig synes at have været at bringe hende til at bekjende Moderens Brøde. Af denne mærkelige Prædiken, der er 6 Ark stor, og ejes i Afskrift af flere af Hr. Sidenius's Efterslægt, meddeles enkelte Steder, som have historisk Interesse, da den er det eneste avtentiske Dokument, der er fundet om denne Udaad:

„Tvi Dig, Satan! hvad havde Du paa Clausen at sige? — Du afmalede ham i hendes Øjne som en Stodder, hun ikke kunde være tjent med, han var ikke smuk nok, rig nok, beleven nok; onde Tunger ophidsede Du at udskumme Løgn om hannem, at han var en Drankere, en Fraadsere!" — — „Gaa vi fra Kain til denne arme Synderinde, for hvilken jeg prædiker, da er der en Lighed mellem ham og hende i alle Omstændigheder, førend Mordet skete, saa og bag efter; denne var fræk, dristig nægtede, som Kain, sin Misgjerning, det var en Bacatel i hendes Øjne, Folk talede om. O, hvad skal man kere sig om Folkes Snak (sagde hun), naar man har en god Samvittighed? Saa torde hun uden Blusel og Skræk træde frem for den med Døden stridende Hr. Clausens Aasyn, og der uden Emfintlighed baade se og høre sin uhørlige Misgjerning. — — Se, den døende Clausen raabte: min Kjæ-

til at erklære Moderen for delagtig, men forgæves; selv efterat hun havde været tvunget Øjenvidne til sit eneste

reste har i en Kage givet mig Forgift. Forgiften fandtes i hans afsjælede Legeme, alle Omstændigheder stadfæstede og røbede hendes Misgjerning, saa dog stod hun halstarrig paa sin Uskyldighed og med en fræk Mine begegnede dem, som paa Guds Vegne skulde undersøge Sagen. Hun læste Susannæ Historie og bekjendte, hun fandt deri en Trøst for sit uskyldige Hjærte." — — „Du vidste forud, at Clausen d. 30 April vilde besøge Dig. O blodige Dag! O ynksomme Besøgelse! Mandens Sind spaaede ham intet Godt den Dag, efterdi han rejste saa bedrøvet ud og heller vilde give 50 Rdl., end gjøre den Rejse; thi han forventede sig intet Godt den Dag i Gunslev Præstegaard, men en Hob usandfærdig Paasagn, som han vilde tilintetgjøre ved at vidne og forklare sin Uskyldighed. Men alle løgnagtige, falske og opspundne Beskyldninger fandtes inden Gunslev Præstegaards Vægge og Dørre; der havde de deres Oprindelse, og derfra udspredtes de, paa det et Skin kunde forhverves at skaffe Manden af Huset, men da Vedkommende let kunde vide, at alle disse Beskyldninger nødvendig maatte blive det, de var, Vind og Vejr, siden Ingen vidste noget Ondt om Clausen at sige, saa skulde der gjøres kort Proses samme Dags Aften. — — Du modtog Din Fæstemand, som kom mod Aftens Tid, under største Hykleri og Venskabs Skin; Du har vel aldrig været saa venlig forhen: hil være Dig, min Ven! velkommen! vær vel tilmode! ker Dig efter ingen Ting! Men var da Tid at hilse ham, kysse ham, ønske hannem Lykke, Glæde og Godt, da Du havde i Sinde at styrte ham i yderste Nød og Fordærvelse? Men den Ugudeliges Barmhjærtighed er som den Grummes: under samme List og Svig havde Du tillavet en Kage, indlagt med syltede og forsukrede Rips, at det indmængede Rottekrudt ej skulde kjendes under Tænderne paa ham, som hungrig og fornøjet aad af Din Haand." — — „Men hvad er nu Virkningen af denne Din uhørlige Misgjerning? Du har berøvet Dig selv Frihed, Liv og Ære: Du er vorden en Skamplet endog for den hedenske Verden: Dit Navn vil blive til Afsky og Væmmelse for Efterkommerne altid: Du har udslukket den eneste Gnist paa Din Faders Arne, der skulde lyse for ham og vederkvæge ham i hans Alderdom, men Du fører hans graa Haar med Sorg i Graven: Clausens Forældre og Søskende har Du berøvet deres eneste Trøst og Stødestav i Verden, som nu maa være ustadige

Barns Henrettelse, nægtede hun med urokkelig Fasthed enhver Delagtighed, og — maatte frikjendes af Menneskene.

15. Hr. Gotfred Vilhelm Arent er født 3 Dsbr. 1723 i Kjøbenhavn af fattige Forældre. Da han som Barn røbede ypperlige Evner og gav de bedste Forhaabninger, blev han opdragen paa kongelig Bekostning, og sat først i Frue Skole, siden i Pædagogium i Altona, for videre at uddannes. 1743 blev han Student fra Kbhavns Skole, tog 1744 Exam. philos. og erholdt Bakkalavrgraden.[1] Han har uden Tvivl taget Attestats i Kiel,[2])

i deres Trængsel paa Jorden. Skulde Gud ikke se til det?" — Endelig gaar Hr. Sidenius til Hovedsagen. Med Veltalenhed og kristelig Myndighed viser han hende, at det er kun Skin og Selvbedrag med hendes Omvendelse, dersom hun vedbliver sin Vægring i at angive hvem der har forført hende. — „Du ved selv, at det hele Publikum har Din Moder mistænkt, at hun har været i Raad med Dig. Er det saa, da er der ingen Tvivl paa, at Du jo har lovet hende, ja maaske under Salighedseds-Ed, Du aldrig vilde røbe hende; — — men dersom Din Moder har været paa Raad med Dig, staar hun da ikke i Alliance og Forbund med Satan? Er hun ikke et Satans Redskab og har gjort Et med ham? Er hun ikke en aabenbar Guds Fjende og Din Sjæls Fordærverske? Synes Du da, det er Din Pligt at elske, forfægte og holde med saadant et Menneske, skjøndt det er Din Moder? — — I Fald Din Moder er skyldig, mon Du da gjør hende nogen Tjeneste med, at Du ikke røber hende? Au contraire, Du fører over hende den største Ulykke, og det kan ske, I begge inden en kort Tid faa det at finde i den lange Evighed, med mindre Gud kommer imellem. O en slet Tjeneste, at Du vil forunde Din Moder en elendig og kort Tid at fremdrage sit Liv udi, maaske i stor Ubodfærdighed til hendes Fordømmelse, da hun ellers, i Fald hun bekjendte, maatte føres til en sand Bod; og har Du end gjort en Ed, da maa Du vide, at Satan den Tid var Pagtens Herre og Stiftere; han lagde Eden i Din Mund. Skal Du da holde en Ed og Løfte, som Satan har stiftet og forført Dig til? — —"

[1]) I Sept. 1745 udgav han en Disputats: De miraculo Christi punitivo in Matt. XXI. 19, Marc. XI. 13.

[2]) Han nævnes nemlig ikke i Distinktions-Prot. ved Kbhavns Univ.

og bestikkedes 4 Janv. 1751 til Legationspræst ved det til Madrid bestemte Gesandtskab, hvortil han ordineredes af Generalsuperintendent Jerem. Fredr. Reus. Fra Madrid vendte han tilbage til Kbhavn 1754, og blev 4 Juli 1755 kaldet til Sognepræst i Stadager. — Paa Grund af mange indløbne Klager beordrede Bisskop Ramus ved Skrivelse af 8 Avg. 1759 en Provsteret nedsat til at undersøge hans Embeds-Forhold. 18 Sept. s. A. begyndte de vidtløftige Forhører. Et Vidne forklarede, at „da han engang kjørte for Hr. Arent til Nykjøbing, var denne saa beskænket, baade da han kjørte ud og hjem, at han ikke kunde sidde oprejst i Vognen, men maatte ligge langs ud i samme". Et andet Vidne sagde, at „han engang havde set Præsten komme ind i Kirken drukken, hvorefter han havde holdt en Prædiken af adskillige Skældsord, samt erklæret, at der var kun to Mænd i Menigheden, som han gad snakke med, de andre vare Skælmer og Kanallier, som han kunde faa til at sværge sig Fanden i Vold for en lille Pot Brændevin". Samme Vidne var engang gaaet til Hr. Arent og havde begæret ham til sig for at berette hans syge Kone; Præsten laa paa sin Seng og spyede, hvorover der lugtede ilde i Stuen af Brændevins-Stank. Han lovede at komme, naar han blev rask, men der blev flere Gange sendt Bud, Præsten kom dog ikke, og Konen døde uden at blive berettet. Et andet Vidne sagde, at han engang kjørte for Præsten til Annexet, hvor der skulde være Altergang, men der blev Intet af, da Præsten foregav, at han ikke kunde forrette Sakramentet formedelst Rystelse, men da Tjenesten var forbi, drak Præsten og Degnen Vinen, som de havde ført til Kirken med sig. — Til disse Vidnesbyrd om Hr. Arents Drukkenskab kunde af Rets-Protokollen føjes mange flere. At det ikke kunde

staa godt til i hans Hus-Liv, torde vel heraf sluttes, men mange Vidnesbyrd bekræfte det. Et Vidne forklarer saaledes, at han engang var hos Præsten, som, medens han var der, slog sin Kone tre Gange, spyttede hende i Øjnene, og udøste mange blodige Eder, at han ikke vilde have sin Kone hos sig; før vilde han brænde i Helvede. Konen tav stille, tog imod Hug og græd. Vidnet formanede Præsten til Rolighed, men han blev ikke bedre, og kontinuerede med Vrede og Ondskab. Derefter bortviste han hende af Huset med de Ord: „Gak bort, Din Kanallie! Jeg vil ikke vide mere af Dig at sige!" — hvorpaa hun med Børnene retirerede ind til Naboens og maatte blive der om Natten. — Som Grund til sin Vrede mod sin Kone havde han for flere Vidner angivet hendes Beskyldning om hans Forhold til Tjenestepigen, hvilket Sidste ikke blev Gjenstand for retslig Undersøgelse, men har denne Beskyldning været falsk, maa det mulig bevæge os til en undskyldende Dom med Hensyn til hans mange forfærdelige Udtryk om hans Kone. — Provsteretten, der beklædtes af Provst Sidenius og som Assessorer Præsterne Styrup[1]) og D. Pontoppidan, affagde Dommen over Hr. Arent 28 Maj 1760. Den gjennemgaar først alle hans Abnormiteter 1) i Ord, 2) i Gjerning udenfor Kirken, 3) i hans Færd i Embedet, samt 4) hans Afholdelse fra Nadveren i 2 Aar, og slutter da saaledes:

„Ak, det er en Ynk, at denne Mand, som Gud har givet det største Talent og de herligste Sinds- og Sjæls-Kræfter, og kunde været det fuldkomneste Redskab i Guds Kirke til den Højestes Ære og hans Menigheds Bedste,

---

[1]) Hr. Arent havde 24 Sept. 1744 været Respondens for Hr. Styrup, da denne holdt sin Disputats pro coll. Valch: De rectitudine actionum humanarum.

naar Raadens Aand havde maattet regjere Kræfterne og hersket i Forstand og Villie, skulde ved Drukkenskab og Last komme saa vidt, at Almuen vilde anse ham som taabelig og udulig til sit Embede — —. Men højst beklageligt er det, at midt i den evangeliske Kirke skal findes Lærere, som med deres epikuræiske Levnet give Vankundige og Ugudelige Anledning at drive Spot med Guds Ord og Sakramenterne. Dersom Jøder, Tyrker og Hedninger saa slige Præster, maatte de nødvendig fatte det allerslettteste Begreb om vores allerhelligste Religion. Derfor naar omsider en vanhellig og berygtet Præst bliver røbet og overbevisest, da er retfærdigt for Gud at betage ham videre Lejlighed at forsynde sig paa Guds Kirkes Lemmer og bestyrke Satans Rige — —. Thi kjendes for Ret, at Gotfred Vilhelm Arent, hidtil Sognepræst for Stadager og Nørre-Kirkeby Menighed, removeres fra sit Kald og præstelige Embede, item at han aflægger den præstelige Habit, betaler Processens Omkostninger med 24 Rdl., samt staar aabenbare Skrifte i Stadager Kirke."

Denne Dom indankede Hr. Arent for Landemodet, hvor han selv med sin stakkels Kone mødte 3 Juni 1761. De søgte at bevæge Dommerne til Medlidenhed og Konen forsikkrede under mange Taarer, at hun „aldeles Intet havde paa sin Mand at klage, og havde der kunnet falde et Ord imellem dem, saa er det udi indbyrdes Kjærlighed straxen venligen afgjort". Hr. Arent vilde svække de ved Provsteretten afgivne Vidnesbyrd, da Vidnerne vare hans personlige Modstandere, samt føjede til, at han med sin fattige Hustru og smaa Børn af Mangel paa Livets Ophold var nær ved at krepere, da han ikke i fem Fjerdingaar havde faaet mere end 9 Rdl. at leve af. — Det vilde Alt ikke hjælpe; Provsterets-Dommen blev stadfæstet saavel

her, som ved Højesteret 12 Juni 1762. — I sin lange Suspensions-Tid, da Hr. Dines Pontoppidan bestyrede Embedet (se I. S. 51), skal han have nedbrudt og brændt Størstedelen af Præstegaarden, hvorfor Eftermanden 4 Marts 1763 ved kgl. Skrivelse fik sig bevilget 3 Mark af hver Kirke i Fyns Stift til dens Opbyggelse. — Hr. Arent vilde nødig forlade den, og maatte ifølge kgl. Skrivelse af 3 Sept. 1762, udsættes ved Rettens Middel, drog derefter til Kjøbenhavn, hvor han siden fremdrog sine Dage i skændig Armod". [1])

Han ægtede[2]) 29 Marts 1754 Ida Margrete West, med hvem han, som vi have set, levede et højst forargeligt Ægteskab, uden at det tør siges, om hendes Beskyldning imod ham om Utroskab har været begrundet. Hun døde i Horslunde paa Lolland[3]) 1771, 53 Aar gl. I Stadager fødtes dem 3 Børn:

1) Anna Vilhelmine Arent, f. 17 Dsbr. 1756.
2) Ida Kristiane Arent, f. 5 Juli 1759.
3) Fredrik Gotfred Vilhelm Arent, f. og død 1761.

---

[1]) Ifølge Bl. Ms. — Han er dog næppe død i Kjøbenhavn, idetmindste findes hans Dødsfald ikke angivet i Lengnicks Personalhist. Bidrag.

[2]) Af Bl. Ms. skulde man formode, at han havde været gift tidligere, da der berettes, at han „endnu før han blev Student giftede sig med et fattigt og simpelt Fruentimmer i Altona". Dette er næppe rigtigt, eftersom han ikke var 20 Aar gl., da han blev Student, og i de meget vidtløftige Akter i Hr. Arents Sag er intet Spor til et tidligere Ægteskab. Snarere er ovennævnte Ida Margrete West hin Altonaerinde, med hvem han mulig tidligere har sluttet en ulykkelig Forbindelse, og nu først ægtet, hvilken Formodning bestyrkes ved, at de — ifølge Lengn. Personalh. Bidrag S. 1 — bleve viede i Petri Kirke i Kbhavn, saa hun rimeligvis har været af tydsk Fødsel.

[3]) Hun nævnes i Kirkebogen Hr. Arents „Hustru", saa han var altsaa ikke død endnu dengang.

16. Hr. Lavrits Svogerslev er født i Juli 1711 [1]) i Byen Svogerslev, hvor hans Forældre vare Bønderfolk. 1732 blev han Student fra Roskilde Skole, hvor Rektoren Mag. Schnabel 1733 ansatte ham som Hører, i hvilken Stilling han forblev i næsten 30 Aar, fra 1748 i øverste Lektie. 9 Janv. 1740 tog han Attestats (H. ill.), prædikede for Dimis 16 s. M. (Laud.), og blev i sit 52de Aar 8 Okt. 1762 kaldet og 26 Nov. ordineret til Sognepræst i Stadager, hvor han døde 1786, begr. 8 Dsbr. — Som Hører rostes han meget af sin Rektor for sin Flid og Nøjagtighed.

14 Sept. 1763 ægtede han Marie Elisabet Stub, f. i Janv. 1727, begr. 23 Febr. 1807, en Datter af den fra Hr. Gros Leths Historie bekjendte Landsdommer, Justitsraad Nils Stub (død 31 Marts 1746), samt Enke efter Vilhelm Kruse (gift med hende 18 Juli 1749, død 28 Marts 1760), Raadmand i Nykjøbing og Birkedommer over Falster. Med Hr. Svogerslev havde hun ingen Børn. [2])

17. Hr. Jens Sørensen er født 1 Sept. 1739 i Kjøbenhavn; Faderen var Søren Rasmussen, [3])

---

[1]) Ifølge Kirkebogen, hvor han ved sin Død siges at være 75 Aar 4 Maaneder og 6 Dage. I Distinktions-Protokollen sættes hans Fødselsaar til 1712.

[2]) Med Kruse havde hun kun Datteren Bodil Kristiane Kruse f. 1754, død 1794, gift 30 Sept. 1773 med Mag. Jokum Halling, da Sognepræst for Tersløse og Skælleborg i Sælland, død 1 Febr. 1811 som Sognepræst i Saxkjøbing.

[3]) Han er uden Tvivl født i Taars, Sandby Sogn paa Lolland, thi — ifølge Familie-Optegnelser, meddelte af Hr. Pastor Ammentorp Sørensen i Førslev, hvem saa godt som alle de her leverede Data til hans Faders Levnetsløb skyldes — stammede han baade paa fædrene og mødrene Side fra Bønderfolk i denne By Ugift kom Søren Rasmussen 17 Maj 1722 til at tjene som

f. 21 Febr. 1697, død 16 Dsbr. 1769, gift 3 Janv. 1727 med Karen Kock, død 11 Nov. 1768, en Datter af Hr. Jens Sørensen Kock, resid. Kapell. i Skovlænge. — 1755, samme Aar, som han var konfirmeret, dimitteredes han til Universitetet af Mattias Dyrhof, som s. A. blev Præst i Vilstrup ved Haderslev. 1756 tog han Exam. philos. (Laud.) og erholdt Bakkalavrgraden, tog Attestats 4 Dsbr. 1758 (H. ill.), og prædikede for Dimis 7 Sept. 1765 (Laud.). 1766 blev han udnævnt til Kinapræst, (kgl. konf. 31 Okt., ordin. 28 Nov.), og afgik i Dsbr. paa Skibet „Prins Fredrik", hvormed han kom tilbage til Kbhavn i Avg. 1768. Strax efter sin Faders Død kom han 22 Dsbr. 1769 som Hjælpepræst til Provst Otto Wilsbeck til Bregninge og Birsted, blev 27 Juli 1771 ansat som kgl. Orlogspræst, og afgik 25 Nov. s. A. paa Orlogsskibet „Prinsesse Vilhelmine Karoline", der tilligemed 2 andre Skibe sendtes til Forstærkning af Eskadren i Middelhavet imod Algier. [1]) Efter en Tids Krydsen i Middelhavet løb Skibet 30 Janv. 1772 under en hæftig Storm paa Grund paa den spanske Kyst, kom dog atter løs ved engelsk Hjælp 6 Febr., kjøl-

---

Fuldmægtig hos Reg.-Kvartermæster og Højesterets-Prokurator Hans Henrik Ermandinger, medens det er usikkert, om han selv siden blev Prokurator. — Foruden ovennævnte Søn Hr. Jens Sørensen havde disse Forældre 2 ældre Børn, en Datter Ellen Rasmussen, gift 10 Okt. 1763 med Hr. Tønnes Schiøell, Spr. til Vær og Nebel, og Sønnen Rasmus Sørensen, f. 1 Sept. 1736, Reg.-Kvartermæster og Avditør, død 1794 som Byfoged i Kristiansand, efterladende 2 Sønner: Søren Sørensen, Professor i Matematik i Kristiania, fra 1825 til 1839 Zahlkasserer i Norge, nu Admin. for Enkekassen, Ridder af Nordstjernen m. m., og Ole Emerentius Sørensen, Overkrigskomm., død 29 Dsbr. 1833 som Politimæster og Byfoged i Kristiansand. Jfr. Andr. Erlandsens Nordenfj. Gejstl. Hist. S. 376.

[1]) Jfr. Garde Den danske og norske Sømagt, 4. S. 222—23.

haledes og lagde igjen ud paa Gibraltars Red 6 Maj. Da det efter det struenseeske Ministeriums Fald bestemtes at slutte Fred med Algier, og denne virkelig var bragt istand 16 Maj, vendte Eskadren hjem, og 14 Avg. ankom „Prinsesse Vilhelmine Karoline“. — Kort efter Hjemkomsten, 26 Nov. s. A. blev Hr. Sørensen kaldet til Sognepræst for Linnerup og Hammer i Aarhus Stift, 16 Febr. 1787 til Stadager, hvor han døde 9 Dsbr. 1803. — Han var en nidkjær Embedsmand, stille af Væsen og havde ingen Lyst til at trænge sig frem eller gjøre sig gældende. Han havde gode Kundskaber, og erhvervede sig paa sine lange Rejser en paa den Tid ualmindelig Dygtighed til baade at tale og skrive flere levende Sprog, Fransk, Engelsk og Spansk. Indtil sit Livs sidste Desennium levede han under trange Kaar.

Han havde Bryllup 1 Juli 1773 med Charlotte Hegelund, f. i Marts 1748, død 8 Janv. 1791, en Datter af Jens Pedersen Hegelund, der 13 Sept. 1728 blev Herredsskriver i Bjeverskov Herred og 8 Okt. s. A. tillige Birkeskriver paa Vallø. 14 Sept. 1791 ægtede han derpaa Kristiane Fredrikke Ammentorp, f. 29 Sept. 1753, død hos Sønnen i Nordrup 19 Janv. 1829, en Datter af Anders Ammentorp, Degn i Tirsted paa Lolland (død som Sognepræst sstds 23 Maj 1797) og Inger Margrete Ancher, f. 4 Febr. 1722, død 28 Marts 1789. — Af første Ægteskab havde han 7, af andet 3 Børn:

1) Søren Hjortsvang,[1]) f. 23 Okt. 1774, Student fra Nykjøbing Skole 1794 (Udmærket), tog anden

[1]) Med dette sin Fødebys Navn, som han senere beholdt, indskreves han som Disipel i Nykjøbing Skole 2 Sept. 1787. Præstegaarden for Linnerup og Hammer Pastorat ligger nemlig i Byen Hjortsvang.

Examen 1795 (H. ill.), Attestats 26 Okt. 1802 (Laud.), Spr. i Lomborg og Romb 15 Nov. 1815, i Paarup 26 Marts 1824, død 25 Maj 1825. Gift med Anne Marie Raben, død 24 Nov. 1832, en Datter af Provst Raben i Slangerup. 2 Døtre.

2) Dødfødt Søn 1 Febr. 1776.

3) Konradine Katrine Sørensen, f. 15 Marts 1777, død 14 Febr. 1852 som Enke i Nykjøbings Kloster, gift 1806 med Mattias Dahlstrøm, dengang Forpagter af Nøjsomhed, død 7 Juli 1846 som Toldbetjent i Nykjøbing. 2 Døtre leve.

4) Anne Barbara Helene Sørensen, f. 15 Okt. 1779, død 8 Janv. 1832, gift 1813 med Skolelærer Arent Karsten Tücksen i Eskildstrup paa Falster, død som Pensionist i Egense, Vaalse Sogn, 11 Febr. 1832. 2 Sønner og en Datter.

5) Nikoline Sofie Kirstine Sørensen, f. 16 Febr. 1782, lever ugift i Stubbekjøbing.

6) Janine Fredrikke Sørensen, f. 8 Maj 1785, død 20 Maj 1843, gift 13 Dsbr. 1806 med Højesteretssekretær David Nils Dorph Seidelin,[1]) f. 13 Dsbr. 1779, død 19 Nov. 1843 som Dr. jur., Justitsraad og Herredsfoged i Aarhus. — 2 Sønner og 2 Døtre, hvilke sidste bægge ere døde.

7) Marie Elisabet Sørensen, f. 5 Dsbr. 1787, lever ugift i Stubbekjøbing.

8) Dødfødt Søn 16 Dsbr. 1792.

9) Andreas Ammentorp Sørensen, f. 20 Dsbr. 1793, Student fra Nyborg Skole 1814, tog theol. Attest. 9 Janv. 1821 (H. ill.), kaldet til Sognepræst

---

¹) Se Erslews Forf. Lex. III. S. 151.

for Durup og Tønbering 14 Juni 1822, til Nordrup og Farringløse 28 Nov. 1823, til Førslev og Sneslev 2 Juni 1830, valgt 1849 til Landstingsmand fra Sorø og Præstø Amters Valgdistrikt. — Gift første Gang 30 Maj 1823 med Eva Kristiane Boserup, f. 3 Nov. 1804, død 1 April 1834, Datter af Hr. Johan Josef Boserup, Spr. i Terslev (død 1835) og Eggertine Winther (død 1841); — anden Gang 7 Juni 1837 med Johanne Andrea Ammentorp, f. 1 Dsbr. 1792, en Datter af Hr. Hans Jørgen Ammentorp, Spr. i Vester-Aaby i Fyn (død 1818) og Elisabet M. Hvalsøe (død 1818). 4 Sønner, af hvilke 2 døde, og 3 Døtre, alle af første Ægteskab.

10) Hans Kristian Ludvig Ancher Sørensen, f. 8 Maj 1796, død som Disipel i Nyborg Skole 10 Janv. 1812.

18. Hr. Martin Dichman Hammer er født 3 Nov. 1742 i Nykjøbing, hvor Faderen Morten Hammer var Hattemager (død 19 April 1773); Moderen Mette Kirstine .... (død i Hullebæk i Maj 1775). I Juli 1754 sattes han i Nykjøbing Skole, hvorfra han 1765 blev Student, tog Attestats 31 Avg. 1774 (Non cont.), blev først ansat som Skibspræst, kaldet til resid. Kapellan for Sarkjøbing og Majbølle 19 Marts 1783, Sognepræst for Majbølle 30 Sept. 1803, da Sarkjøbings ref. Kapellani blev nedlagt, og Majbølle et særskilt Pastorat; 17 Febr. 1804 Sognepræst i Stadager, fra hvilket Embede han entledigedes i Naade og med Pension 2 Juni 1823, levede derefter i Stubbekjøbing til sin Død 3 Juni 1832.

2 Avg. 1775 ægtede han Inger Øst, f. 28 Avg. 1745, død 25 Febr. 1821, en Datter af Johan Øst,

Inspektør ved Børnehuset i Kbhavn. Deres Børn, alle fødte i Kbhavn, ere:

1) Johanne Marie Hammer, f. 4 Nov. 1776, nu boende som Enke i Stubbekjøbing, gift 20 Juli 1791 med Hr. Povl Kierulf, Sognepræst i Taars, f. 2 Sept. 1761, død 28 Juni 1805. — 8 Børn.
2) Nikoline Sofie Hammer, f. 9 Avg. 1778, død 1789.
3) Fredrikke Margrete Hammer, f. 18 April 1780, død 1791.
4) Johan Øst Hammer, f. 7 Janv. 1782, død s. A.

19. Hr. Kristian Baltasar Porth Holst var her fra 1823 til 1829, da han blev kaldet til Skælby. — Se I. S. 258—60.

20. Hr. Andreas Boje er født 10 Maj 1773 i Holbæk ved Randers, hvor Faderen Søren Jensen Boje var Fæstebonde under Holbækgaards Gods (død 1785); Moderen Birte Andersdatter (død 1775). Indtil sit 17de Aar var han hjemme hos sine Stifforældre, der ikke behandlede ham godt, og havde imidlertid i Byens Almueskole nydt en god Undervisning af den fortrinlig dygtige Degn Nils Brandt. Han kom derefter i Tjeneste hos Holbækgaards Ejer, Cand. jur. N. Ammitzbøll, og var her til sit 20de Aar, da hans længe nærede Ønske, at komme til at studere, var blevet saa modent, at han — uagtet de Fleste raadede ham derfra — i Foraaret 1793 begærede at optages i Randers Skole. Efter nogen Vægring opfyldte den ædle Rektor Mag. Estrup hans Ønske, og var siden som en Fader imod ham, skaffede ham under hans Skolegang adskillige Smaafortjenester, lidt Stipendier og Degne-Tjenesten ved Hospitalet. Hans hele Ejendom, da han kom til Randers, var 10 Rdd., men ved gode Menneskers Bistand naaede han, sit Forsæt tro, sit Maal, og blev

i Foraaret 1798 dimitteret til Universitetet (H. ill.), tog 5 Okt. s. A. anden Examens filosofiske (Laud.) og 4 April 1799 dens filologiske Del (Laud.), 18 Juli 1805 theol. Attest. (H. ill.), aflagde 9 Juni 1807 den homil. (Laud.) og s. A. den katek. Prøve (Laud.), blev 30 Nov. 1810 kaldet til pers. Kap. i Stege hos Hr. Jørgen Stauning, fik 31 Okt. 1815 ny Kaldelse som Amtsprovstkapellan hos Samme, kaldet til Sognepræst paa Fæjø 3 Okt. 1821, fungerede her en Tid som Provst, endelig 13 Maj 1829 forflyttet til Stadager, hvor han har haft Hr. Krebs og Hr. Permin til pers. Kapellaner. — 15 Sept. 1809 ægtede han Jakobine Fredrikke Antonette Stauning, f. 27 Juni 1786, død 25 Dsbr. 1823, en Datter af Hr. Jørgen Stauning, da Provst og Præst i Stege (se Vaalse). 12 Janv. 1825 havde han atter Bryllup med Anne Margrete Sidenius, f. 2 April 1789, en Datter af Kjøbmand Edvard Sidenius i Maribo og Ekkardine Marie Dysel. — Hr. Bojes 3 Børn af sidste Ægteskab nævnes paa Stamtavlen over Fam. Sidenius, af første havde han følgende 6:

1) Jørgen Stauning Boje, f. 12 Dsbr. 1809, død 16 Maj 1810.
2) Anne Kristine Georgine Boje, f. 16 Maj 1811, gift 9 Juli 1830 med Exam. jur. Peter Winther Lindemann, f. 1801, nu Toldassistent i Svendborg. 3 Sønner og 6 Døtre.
3) Fredrik Severin Boje, f. 30 Dsbr. 1812, Urtekræmmer i Kjøbenhavn, gift 9 Maj 1840 med Anne Steenberg. 2 Sønner og 2 Døtre.
4) Juliane Margrete Elisabet Boje, f. 21 Janv. 1815, død 25 Sept. 1851, gift med Oluf Peter Schliktkrull, Fuldmægtig i Hof- og Stadsretten.

4 Sønner og 1 Datter, af hvilke Sønnen William, 4 Aar gl., døde 16 Dage før Moderen.

5) Birgitte Maltine Boje, f. 17 Okt. 1816, død 26 April 1818.

6) Lorens Peter Adolf Boje, f. 22 Juli 1819, Skolelærer i Sundby, ugift.

B. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Rasmus Lavritsen var Kapellan i det mindste 10 Aar før han blev Sognepræst (se S. 119).

2. Hr. Johan Severin Steenstrup var Kapellan hos Hr. Hammer fra 1821 til 1823. (Se I S. 184—85.

3. Hr. Axel Andreas Gabriel Krebs er født 24 Marts 1817 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Peter Ludvig Krebs da var Major ved Kastelsjægerne (f. 21 Okt. 1770, død som Landinspektør i Horsens 14 Juli 1825), Moderen Manon Linde, f. 21 Okt. 1783, død i Kbhavn 10 Nov. 1845. — 1828 sattes han i Horsens Skole, hvorfra han blev Student 1836 (H. ill.), tog anden Examen 1837—38 (H. ill.), theol. Attest. 21 Janv. 1845 (H. ill), aflagde 4 Avg. 1846 den homil. (Laud.) og katek. Prøve (Laud.). — 1846 blev han Huslærer hos Stamhusbesidder Grandjean paa Vennerslund, og 29 Sept. s. A. tillige pers. Kap. hos Provst Boje i Stadager, entlediges efter Ansøgning i Naade fra Kapellaniet 1 Sept. 1850 og ansattes s. M. som Lærer ved Nykjøbings Borgerskole. — 10 Nov. 1850 ægtede han Konstanse Karoline Kristiane Henckel, f. 11 Dsbr. 1826, en Datter af Oberstløjtn. Fredrik Ferdinand Henckel, R*. D. M., Ridder

af St. Anna-Ord. m. m., og Avgusta Rodenburg. — Deres Datter Manon Avgusta Krebs er født 20 Nov. 1851.

4. Hr. Karl Kristian Permin er født 1 April 1813 i Helsingør, hvor hans Fader Johan Henrik Permin (f. i Kjøge, død 6 Okt. 1844, 72 Aar gl.) var Kjøbmand, Moderen Adolfine Ottoine Karoline Friis (død i Kbhavn 14 April 1835). — Han gik først i Helsingørs Latinskole, senere paa Sorø Akademi, blev privat dimitteret 1833 (H. ill.) af Cand. theol. A. Thaning, nu Sognepræst i Volderslev. 1834 tog han anden Examen (H. ill.), 8 Febr. 1841 theol. Attestats (Non cont.), atter 29 April 1842 (H. ill.), og 23 Juli 1845 den homil. (Haud. ill.) og katek. Prøve (Laud.). — 3 Okt. 1850 blev han kaldet til pers. Kap. hos Provst Boje, ordin. 30 s. M.

VI. Tingsted. [1])

A. Sognepræster.

1. Hr. Jakob Olufsen underskrev Onslev-Afbigten 1549.

2. Hr. Jens Kristensen Aalborg var her 1584 (se I. S. 6 Not. 2), døde 1585.

3. Hr. Kristoffer Pedersen Naskov, f. 1555, kaldet hertil 1585, død 5 Febr. 1604. [2]) — Den ulykke-

[1]) Præstegaarden ligger i den ganske tæt ved liggende By Taaderup.

[2]) Dette er ifølge Ligstenen i Kirken, hvorpaa øverst staar en Fane, og derunder læses:

lige Begivenhed med Hr. Olufs pludselige Død i Ørslev (se I. S. 163—64) bragte en sørgelig Forstyrrelse ind i Hr. Kristoffers Liv. Hr. Olufs Død 14 Juli 1593 blev strax mældt Hovedsmanden paa Nykjøbings og Aalholms Slotte, velb. Fredr. Hobe til Boserup, med Tilføjende, at ikke blot Døden var fulgt umiddelbart paa Nydelsen af det af Hr. Kristoffer tilberedte Electuarium, men at Hr. Oluf ogsaa kort før sin Død havde erklæret hin for sin Banemand med saadanne Ord: „Dersom jeg dør, da skylder jeg ingen Anden derfor, end Hr. Kristoffer i Taaderup". Da et Forhør foreløbig var optaget 18 Juli, sendte Hobe dette Dagen efter til Biskop Jakob Madsen, ledsaget af en Skrivelse, hvori han finder Sagen meget betænkelig: „Jeg thencker Well ther som Nesfn till thinge shall. suerge ther om, bliffuer hand icke lettelig frij for same sagh". — Krukken, hvori endnu Halvdelen var tilbage af hint af Hr. Kristoffer tilberedte Lægemiddel, som ifølge dennes Forsikring ikke indeholdt Andet, end Honning, Lerretse og Kalmus-Rod, var strax forseglet, og efterat Bisskoppens Ordre om Hr. Kristoffers Suspension og Sags Anlæggelse var indløben, sendtes den til Rostok, for at undersøges af de berømte Medici ved det derværende Universitet. En fra Dr. Vilh. Laurenberg med flere rostokske Doktorer og Professorer oversendt latinsk Erklæring gik ud paa, at den brugte Kalmus-Rod, som de kaldte Sion alterum olusatri facie, Sium ma-

„Hasta Deus, tuba, velamen, protectio cum sit,
Erigo vexillum nomine, Christe, tuo.

Dno. Christophoro Petri Naschoviensi, latinæ & græcæ lingvæ peritissimo, hujus ecclesiæ ministro evangelico, nativitatis 1555 anno, pastoratus 1585, obitus 1604 die 5 Februarii, hoc monumentum dedicabat Joan. Joh. ej9 successor."

jus latifolium eller Dorfspeterlein, og hvoraf Galenus lib. 8 og Dioscorides lib. 2, cap. 120, havde givet en Beskrivelse med Oplysning om dens Brug og Virksomhed, var uskadelig og just tjenlig til den Brug, Hr. Kristoffer havde gjort af den. — Electuarium sendtes derefter til Kjøbenhavn, hvor Anders Lymvig og Anders Kristensen, bægge Doktorer og Professorer i Lægekunsten ved Universitetet, under 1ste Okt. afgave en meget lang og lærd Erklæring, der gik ud paa ganske det samme, som hin rostokske, at det brugte Lægemiddel efter deres Skjøn var aldeles uskadeligt. Hr. Kristoffer forklarede endvidere, at han havde lært Brugen af denne Urt af sin fl. Skolemæster Dr. Klavs Hammer i Kjøbenhavn,[1]) der havde kaldt den Calamus aqvaticus og anvist ham, hvorledes den skulde tilberedes; han beviste, at han havde givet 4 forskjellige Personer af samme Rod at spise, og de fejlede Intet derefter; han tilbød selv at ville spise af det beredte Electuarium, saa sikker var han paa dets Uskadelighed, men det tillodes ham ikke. Hr. Olufs Enke, Moder og Broder erklærede enstemmig, at de vare aldeles overbeviste om, at Hr. Kristoffer havde givet ham sit Lægemiddel i den bedste Hensigt, da de altid havde været inderlig gode Venner og Naboer. Alligevel bristede Hobe sig ikke til at lade Sagen falde paa Grund af Hr. Olufs sidste Ord, hvorefter Provsten Hr. Nils Axelsen i Riserup, med hvis Datter Hr. Kristoffer var gift, 17 Okt. afgav den Kjendelse, at da det var en Sag, som angik

[1]) Se Worm I. S. 392. At det ikke var ualmindeligt, at Theologen lagde sig efter andre Videnskabsgrene, sees ogsaa af disse Ord i et af Hr. Kristoffers Indlæg: „thi derfore studerer Mand icke Alenïste vdi en facultet, men i attskillige, paa det mand kand hielpe baade sig oc Andre om behoff giøris."

Hr. Kristoffers Embede, maatte Dom ifølge Ordinantsen ikkun afsiges efter Bispoppens Tykke i Lensmandens Nærværelse. — Bispoppen, ængstelig ved denne Sags Behandling, havde allerede tidligere tilskrevet velb. Kristian Holck, der desangaaende havde henvendt sig til de nærværende Regeringsraader, men disse mente, at Sagen burde bero til de Alle kom sammen, samt at han maatte indhente flere Oplysninger fra de kjøbenhavnske Professorer. Sagen henstod derefter et helt Aar, uden at hverken Hr. Kristoffers gjentagne Begæringer om sin Suspensions Ophævelse [1]) eller de medisinske Doktorers undvigende Erklæring [2]) syntes at bevirke dens Fremskyndelse, indtil ende-

---

[1]) I et Brev til Bispoppen, dat. 24 Marts 1594, beklager han sig over, at han ikke kan skaffe Embedet besørget, da hans Broder, Hr. Mikkel Pedersen (der uden Tvivl tidligere havde været Kapellan i Fuglse), ofte havde maattet være fraværende i lange Reiser baade til Bispoppen og Professorerne i Kbhavn. Han føjer derefter til: „Saadantt lider ieg for min gode villie oc medynck offuer dett Menniske, som ieg elskede oc wilde florett oc giffuit aff mitt Kiød till alle gode, om mugeligtt oc gaffnligtt kunde verritt. Huor megitt vnderlig och wstadig den salige Mand H. Oluff hand end waar vdj leffuende liiff, veed vell saa mange, som noget omgicks mett hannem, oc ved saadan vstadighed, der nu hans siugdom forøgtis, kunde vell talitt nogen ord, dog maa ieg nu først dem wndgielde".

[2]) Da saavel de rostokske, som de kjøbenhavnske Professorer i deres første Erklæringer kun havde udbredt sig over Kalmus-Rodens Ustadelighed, men ikke med et Ord udtalt nogen Mening om, hvorvidt anden Gift maatte findes i det dem oversendte Electuarium, æskes udtrykkelig af disse en Betænkning om dette, der maa ansees for Hovedspørgsmaalet, men i en Skrivelse, dat. 24 Marts 1594, erklære de tvende omtalte Doktorer, Anders Lymvig og Anders Kristensen, at de ikke driste sig til at dømme, om der har været venenum deri eller ikke. „Huad andre Aarsage der kunde vere til de convulsiones, er oss fortungt at dømme, effterdi wi icke haffue forfarit, aff alle circumstantiis oc tegn, som hertil

lig Lensmanden Knud Urne til Aasmark og Bisskop Jakob Madsen 28 Okt. 1594 affagde Hr. Kristoffers

---

behoff giordis, om alle Barnens og Faderens Leylighed, om de ellers haffue hafft nogen induortis Aarsage til saadant, enten i Maugen eller hoffdit." Da man tillige havde bedet dem om at udtale deres Mening om, hvorvidt det kunde være Præster tilladt at befatte sig med Lægedom, afgave de følgende interessante Betænkning: „Det spørßmaal, om det er mod Prestekald, at giffue lægedom wd? er mere qvæstio theologica end medica, saa J derom bedre oc letteligere kunde beslutte, end wi, vdaff Guds ord & lege naturæ. Voris meening er den samme som D. Christiani Morsiani vdj fortalen for Hinrich Smids Lægebog, at danske Lægebøger ere nødtørfftige oc gaffnlige paa de steder, som feyl er paa lærde oc forfarne Medicis. Oc effterdj det er Christeligt, oc effter Guds Low, at hielpe sin neste, i hues maade mueligt er, siunis det icke mod nogen Christen mennisfis, oc derfaare ey heller mod en Prestemands kald oc Embede, at meddiele nogen slug raad og lægedom. Saa at den, som ville vdtyde den Artickel vdj Ordinantzen edita Ao. 62. cap. 9. fol. 48. [De Sognepreſter, som ere nu saaledes forordnede etc.] mod den fattige mand, som nu beskyldis, maa gøre sig stor betenckende at hand icke bliffuer selff besluttet vnder den sententze, Qvia non juvisti, occidisti. Effterdj det bør, som sagt er, huer Christen at hielpe som kand, oc en Sieleſørger bør, vdj al Kierligheds gerninger, at giffue sine Tilhørere it got Exempel. Oc forbiudis icke andre timelig Handel for Prestemend, end den, som deris rette Embede kand komme til forsømmelse oc forhindring, eller oc deris tilhørere til forargelse. Ey heller siunis de, effter Ordinantzens rette forstand, derfaare at bliffue andre, end de vaare, oc end dem bør at vere, om de giffue Lægedom, men, der som de icke bliffue varactige vdj retsindige Lærdom, flitighed i deris Kald, gode seder oc it ærligt leffnit, som Ordinantzen det baade loco citato oc andensteds, selff vdlegger, pag. 71. 81. 82. Derhoß ocsaa er der ingen vdtrycke[lig] low eller Receß eller Ordinantz imod saadant. Men tilstedis Kierlinger, Bißelægere, Teriackels-Kremere, Bardskere, Fruer, Borger oc Bønder, som minde forstand haffuer paa lægedom, end Prestemend, som kunde læse oc forstaa bode Latin oc Danske, oc maaskee flere sprock. Saa, at dersom mand icke vilde wmildelige oc wchristelige lade nogen bliffue hielpeløs oc forfaris, som staar til at hielpe, oc i saa maade vere skyldig vdj

Frifindelses-Dom. Det blev altsaa uoplyst, hvad der havde foranlediget Hr. Olufs Død, en Følge af, at man endnu dengang kun kjendte saa lidet til kemiske Analyser, — men derom vare Alle enige, at Hr. Kristoffer ikke blot var kommen sin Ven til Hjælp i den bedste Mening,[1] men ogsaa siden gjorde sig forgæves Umage for at opdage Aarsagen til hans Død.

Med sin Hustru, Hr. Nilses Datter af Riserup, havde han i det mindste eet Barn (se S. 94 Not. 1). Til hans Familie kjendes Intet, uden at han var Broder til Hr. Mikkel Pedersen (se S. 154 Not. 1) og Hr. Rasmus i Kippinge. (Se S. 93—95).

4. Hr. Jens Hansen blev Præst her 1604, døde 1619.[2]

---

deris død, som saa forsømmis: Oc derfaare tilstede nogen anden end forfarne oc promotis doctoribus, at giffue induortis Lægedom, da burde det mest for alle andre at tilstedis Presterne, oc dersom det skulde forbydis nogen, da skulde det først oc allermest forbiudis de andre. Wi taler nu intet om, at Lægedom vaar icke i den gamle Testamente forbøden Esaiæ, som sagde, huad Plaster mand skulde legge paa Ezechiæ Bulde, Esa. 38. ey heller Lucæ Evangesistæ vdj den nye Testamente, Colosſ. 4. — Verum hac responsione nostra non volumus armare ullius hominis avdaciam & temeritatem in re parum perspecta, præsertim ubi nulla urget necessitas, & ullum in mora, dum Medicus accersitur, periculum est. Dette er voris enfoldige betenckende, huilcken wi, effter eders begering, icke vilde Eder forholde."

[1]) Udenpaa Dommen staar skrevet — som det synes — med Provst Nils Axelsens Haand:

„Animus innocens ab odio facit factum innocens ab homicidio. Cædes ab improviso facta potius fato non noxæ imputatur. Adrian. imperator.

In homicidæ facto non est eventus, sed voluntas spectanda. Vid. Numer. 35."

[2]) En Series i Kirkebogen, forfattet af Hr. Lavrits Werløs, anfører Hr. Peder Hansen Stødstrup som Hr. Kristoffers

5. Hr. Oluf Tøgersen Skytte[1]) blev 11 Nov. 1618 ordineret til Kapellan i Nykjøbing, 1619 Sognepræst i Tingsted, blev Provst i Nørre-Herred (uden Tvivl 1641 efter Hr. Hans Borre i Riserup), og døde 1654. Han havde foruden Eftermanden 2 Sønner, der 29 Nov. 1634 sattes i Odense Skole.

6. Hr. Jens Oluffen Skytte, Formandens Søn, er født omtrent 1630, thi han var ikke fuldt 25 Aar, da han af Menigheden valgtes til sin Faders Eftermand som Sognepræst her, hvorfor han først erhvervede sig[2]) venia ætatis, dat. 19 Dsbr. 1654, ordin. 24 Janv. 1655, og døde i Embedet 24 Nov. 1669. 1661 ægtede han Hel-

---

nærmeste Eftermand, med Forbigaaelse af Hr. Jens Hansen. Denne bør dog ikke udelades, da hans Navn endnu staar meget tydeligt paa den ovenfor nævnte Ligsten. (S. 152 Not.). Det formodes, at de bægge ere samme Mand, der har haft Tilnavnet Stødstrup, men hvis Fornavn er urigtig nedtegnet af Hr. Werløs.

[1]) Der er stor Rimelighed for, at Hr. Oluf Tøgersen Skytte ikke er nogen Anden end den paa Giessings Genealogia Toxotiana (Jubell. III. S. 273. Tab. I.) nævnede „Ole Tøgersen Trane, Præst", altsaa en Søn af Hr. Tøger Nilsen Trane, Kapellan i Gunderup, Viborg Stift, og Anne Nilsdatter Schytte, thi deels passer det meget godt med Tiden, da Moderen er født 1562, deels var det dengang meget almindeligt at optage Moderens Navn, især naar hun hørte til en bekjendt, god Familie. At Giessing kalder alle hendes 3 Sønner Trane, er intet Modbevis, da det om Broderen Anders Tøgersen, der døde 1630 som Præst i Radsted i Lolland, er vist, at han kaldte sig med Tilnavnet Gunderup, og ikke Trane.

[2]) 19 Dsbr. 1654 udgik en kgl. Bevilling, af det Indhold, at eftersom en Studiosus, Jens Olsen, har ladet andrage, at han i sin afgangne Faders Sted skal være lovligen kaldet til Tingsted Sogn, men eftersom der fattedes 7 Uger i hans fulde 25 Aar, har Viceprovsten ikke villet underskrive hans Kaldsbrev, da tillader Kongen, at Viceprovsten maa give ham dette underskrevet. — (Smaal. Reg. Nr. 7, fol. 78 b—79 a. K. R.)

vig Thorborg[1]), der blev gift med Eftermanden, og havde med hende Datteren Anne Katrine Jensdatter Skytte, der var gift med de tvende Præster i Vaalse, Hr. Kristian Kneutel og Hr. Thomas Rostorph.

7. Hr. Lavrits Pedersen Werløs er født 1641 i Kirke-Værløse i Sælland, blev 1660 Student fra Frue Skole, immatr. 18 Okt. Til Attestats havde han Illum. 26 Nov. 1669 blev han kaldet til Sognepræst i Tingsted, ordin. 17 Dsbr., holdt sin Tiltrædelses-Prædiken Nyaarsdag 1670. Efter i nogle Aar at have fungeret som Viceprovst, blev han virkelig Provst 1692, døde 9 Maj 1705.[2]) — Han ægtede Formandens Enke Helvig Thorborg, og havde med hende i det mindste 2 Sønner, nemlig foruden Eftermanden Sønnen Jens Lavritsen Werløs, der 1693 nævnes som Fadder i Vaalse og 1707 i Nykjøbing.

8. Hr. Peder Lavritsen Werløs, Formandens Søn, er født i Taaderup 10 Sept. 1671, blev 1691 (immatr. 24 Juli) Student fra Nykjøbing Skole, tog Attest. 20 Maj 1693, præd. for Dimis 7 Juni s. A.,[3]) tog

[1]) 26 Juli 1661 erholdt Hr. Jens Olsen i Taaderup kgl. Bevilling at maatte hjemme i Huset efter foreg. Trolovelse og Lysning vies til **Heidevig** Thorborgs. (Fynske og smaal. Reg. Nr. 8, fol. 22 a—b.). Men baade i Eskildstrup Kirkebog, hvor hun nævnes 1661, og i Stubbekjøbings, hvor hun nævnes 1662, kaldes hun **Helvig** Hr. Jenses, ligesom hun 1671 i Önslev Kirkebog kaldes **Helvig** Hr. Lavritses.

[2]) Hr. Prof. T. Becker har af Geh. Ark., forrige hist. geneal. Ark., Haslev Herred Nr. 2 (Kopi) meddelt Følgende:

„Laurs Pedersen Værløse, Sognepræst til Tingsted og **Vice-Præpositus** i Nørre Herred paa Falster, skjøder Peder Hansen Fædder, Borger og Indvaaner i Aars, 2 Gaarde samt en Gaardspart ($\frac{2}{3}$) i Haslev Herred, Sogn og By. Dat. Taaderup Præstegaard i Falster d. 16 Maj 1688.“ — Det er sandsynligt, at han ved sit Ægteskab er bleven Besidder af dette jydske Jordegods.

[3]) Ifølge Bircherods Dagbog, hvor (Append. til Juni 1693) følgende Brev fra Provst Werløs findes indført:

1695 Bakkalavr-Graden, blev 23 Marts 1696 kaldet til sin Faders Medhjælper med Suksession, ordin. 3 Maj, Sognepræst ved Faderens Død 1705, døde 10 Okt. 1729. Han var først gift med Anne Marie Plum (en Datter af Borgermæster Kort Plum i Kjøge og Susanne Engberg), som ved sin Død i Marts 1716 efterlod Hr. Werløs 4 Børn. Hans anden Hustru Anne Juditte Hansdatter Pilsmed, hvem han 18 Sept. 1717 fik

„Nobilissime atque excellentissime Dne Mag. Joannes Jac. Bircherodi, Affinis honoratissime, Mæcenas venerande, salveto plurimum. Eders Velbrhed haver jeg høiligen at betakke for stor Æres Beviisning imod mig selv saavelsom sær Affektions Udviisning imod min Søn Peder Werløs, som af hans Missive til mig noksom fornæmmes, og af hannem ikke noksom kan berømmes, hvorved Vener. Dn. Affinis haver forobligeret baade mig og hannem i sin Tid med al den Ære og Tjeneste, som os nogen Tid kan blive mulig saadanne Eders Høiærværdigheds Meriter at aflægge. Og som Vener. Dn. Affinis haver raadt min Søn, at han med første skulde prædike for Dimis, da, endog han vel kunde haft fornøden at exercere sig noget først, saa vil jeg dog formode næst Guds Bistand, at, som han haver resolveret sig efter sin Pligt at følge i dette, som forrige, plur. Vener. Dni Affinis Raad, han jo skal komme vel derfra. I Særdeleshed vil jeg have Vener. Dnum Affin. ydmygelig ombedet, at Han formaner hannem til flittig Studering herefter. Thi jeg kan ikke besvære mig, at han jo haver altid beviist mig den tilbørlig Lydighed. Saa kan dog Andres alvorlig Formaning give større Eftertryk i Sindet end deres Egnes. Beder gærne, min fortrolig Anmodning maa mig tilgode holdes. Vil hermed have Vener. Dnum Affinem med velædle Frue, ganske Familie og alt Kjært den Høiestes Opagt til al Velstand trohjærtelig befalet, forblivendes næst ærbødigste Hilsen til Vennerne og især Doct. Jens Jacobæum.

Taaderup Præstegaard i Falster d. 30 Maji Ao. 1693.

Min stedse høitærede K. Svogers beredvilligste Tjener

Laurits Pedersen Werløs.

kong. Bevilling at maatte ægte, skjøndt hun var hans forrige Hustru i 3die Led beslægtet, en Datter af Hr. Hans Nilsen Pilsmed, Sognepræst i Glumsø, (død 1682) og dennes anden Hustru Margrete Hansdatter (død 1684, efter Aaret tilforn at have ægtet Eftermanden Hr. Peder Mandal i Glumsø) — døde 4 Juli 1744, 64 Aar 15 Uger 5 Dage gl. (altsaa født i Marts 1680), men havde ingen Børn. — Hans Børn vare:

1) Lars Pedersen Werløs, f. 28 Avg. 1704, blev 1727 Student fra Nykjøbing Skole, tog 29 Janv. 1732 theol. Attest. (H. ill.), prædikede for Dimis 15 Febr. s. A. (Laud.), pers. Kap. i Vigdal, Krsands Stift, 25 Maj 1736, i Fjeldberg, Bergens Stift, 3 Janv. 1738, i Hammer, s. Stift, 10 April 1739, hvor han uden Tvivl er død.
2) Kort Jørgen Pedersen Werløs, f. 10 Maj 1707, død 1768 som Sognepræst i Vester-Ulslev.
3) Hedvig Susanne Werløs, føb 1709, var ugift 1732.
4) Megdale Ottilie Werløs, f. 1710, var 1739 gift med Bærtel Nikolaj Kryger, Klokker i Vordingborg.

9. Hr. Povl Pedersen er født i Trondhjem 23 Dsbr. 1678[1]), tog 8 Maj. 1701 theol. Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 5 Okt. 1703 (Non cont.), opholdt sig i Kærteminde, indtil han 1709 blev kaldet til Kapellan ved Gjerrested Menighed i Kristiansand Stift, ordin. 6 Sept. Omtrent 1713 blev han Kapellan i Øster-Risør, hvorfra han 4 Nov. 1729 blev kaldet til Tingsted, hvilket Embede han for Vinterens Skyld først tiltraadte dom. rog. (o: 14 Maj) 1730, og døde her 19 Juni 1746. —

[1]) Ifølge Bl. Ms. — Stift. Prot. (Fr. Barfods Danm. Geistl. 2den Aarg. Sp. 105, Nr. 285) har 1677.

Med sin første Hustru, hvis Navn ikke kjendes, havde han i det mindste 2 Børn. Hans anden Kone var Kirstine Nyrop, død som Enke i Nykjøbing 15 Avg. 1757, en Datter af Hr. Hans Nyrop, Præst i Lodingen i Trondhjems Stift, og Birte Storm (altsaa Søster til Biskop Kristoffer Nyrop i Kristiansand). Med hende havde han 1 Søn. Hans Børn vare:

1) Marie Povlsdatter, gift med Mag. Hegelahr i Karleby (se I. S. 180).
2) Peder Povlsen, blev Faderens Kapellan (se nedenfor).
3) Johannes Benediktus Povlsen, f. 16 April 1727, død 4 Nov. 1734.

10. Hr. Jørgen Henning Styrup er født 12 Avg. 1717[1]) paa Klingstrup i Fyn, hvor hans Fader Johan Ernst Styrup, Kaptejn ved Garden, dengang boede, Moderen Elisabet Margrete Bille Walkendorf var en Datter af Klingstrups Ejer, Oberstløjtn. Henning Walkendorf. — 1730 sattes han i Fredriksborg Skole, hvorfra han 1739 blev Student, tog 1740 Exam. philos. og blev 1 Okt. s. A. Alumnus paa Valkend. Koll., hvor han laa til 1745, tog imidlertid theol. Attest. 1 Avg. 1743 (H. ill.), prædikede for Dimis 10 Okt. s. A. (H. ill.). og blev 12 Avg. 1746 kaldet til Sognepræst i Tingsted, ordin. 14 Okt. — 25 Marts 1758 fik han Vœntebrev paa Kallehave Kald, naar Hr. Peter Busch døde, men da dette varede ham for længe[2]) blev han 3 April 1761

[1]) Bl. Ms. sætter rigtignok 1719, som der siges, efter Hr. Styrups egen Opgivelse, men da han baade i Biskoppens Tegnebog, i Vita-Protok. og Dist.-Protok. sættes født 1717, bør vel denne Angivelse antages for rigtigst. — I Skaarup Kirkebog, hvor Forældrenes Vielsesdag 16 Marts 1714 findes, er hans Fødsel ikke anført.

[2]) Hr. Busch døde 1762, begr. 11 Janv.

kaldet til Sognepræst for Tværsted, Uggerby og Bindslev i Vensyssel efter Provst Peder Bering. 16 Dfbr. 1773 blev han kaldet til Sognepræst for Ebeltoft og Draaby, hvilket Embede han 2 Nov. 1792 resignerede, og døde i Ebeltoft som Pastor Emer. 20 Marts 1796.[1]

Med sin første Hustru, Anne Margrete Hjort, havde han Bryllup i Tingsted Kirke 16 Nov. 1746. Hun var født 1715 og døde 24 Okt. 1759, efter at have født ham 5 Børn. — Hans anden Hustru var Kirstine Sofie Grube Krag,[2] en Datter af Assessor og Højesterets-Advokat Svend Krag (død som pensioneret Byfoged i Skælskør 8 Sept. 1759) og Hejnine Kristiane v. Raben. Med hende havde han 5 Børn. Hans 10 Børn vare:

1) Johan Ernst Styrup, f. 30 Avg. 1748, skal være død ung som Sømand i Ostindien.
2) Georg Kristoffer Styrup, f. 7 Juni 1750, død 10 Juli s. A.
3) Georg Kristoffer Styrup, f. 8 Juni 1751, død 15 Avg. s. A.
4) Georg Kristoffer Styrup, døbt 7 Avg. 1753,

---

[1]) Som Alumnus paa Valkend. Koll. udgav han følgende Afhandlinger:
1. 13 Sept. 1741. Diss. de signo diacritico epistolarum Paulinarum ex 1 Thess. 3, 6. — Resp. Nils Fogh.
2. 28 Sept. 1742. Diss. de verbis Pauli 1 Cor. 15, 29. — Resp. Nils Fogh.
3. 18 April 1743. Ejusd. pars IIda. — Resp. Jens Lambert.
4. 24 Sept. 1744. Diss. de rectitudine actionum humanarum. — Resp. Gotfr. Vilh. Arent.
5. 24 Sept. 1745. Diss. de miraculo Christi punitivo Matth. 21, 19. — Resp. Gotfr. Vilh. Arent.

[2]) Hr. Styrup havde først antaget hende som sin Plejedatter, og nævner hende 1756 blandt sine Konfirmander: „min Datter“.

blev Offiser, døde 15 Maj 1816 som Justitsraad og Toldkasserer i Aarhus. Gift med en Kaalund. Hans Søn var den som Toldinspektør i Nysted 21 Avg. 1850 afdøde Jens Vilhelm Styrup.

5) Sofie Katrine Styrup, døbt 24 Avg. 1757, død i Svendborg som Enke efter Byfoged Kristen Kolding.

6) Anne Elisabet Margrete Styrup, død 9 Janv. 1843,[1]) gift 30 Janv. 1778 med Kjøbmand Nils Kolding i Ebeltoft, f. i Janv. 1755, død 25 Febr. 1806. — Af deres 9 Børn døde 6 unge. De 3 andre vare: 1) Sofie Kirstine K., døbt 9 Febr. 1781, død 1844, gift 1812 med Løjtn., nuværende Kammerraad og Landinspektør Fredr. Vilh. v. Føns i Ebeltoft. — 2) Dorteke K., døbt 20 Okt. 1785, gift 1803 med Kjøbmand Peter Føns i Ebeltoft, lever i Kjøbenhavn som Enke. — 3) Lusie Magdalene K., f. 7 April 1797, gift 25 Maj 1819 med Løjtnant, senere Krigsraad, Portkontrollør Andreas Petrus Schmidt i Kjøbenhavn, hvor hun lever som Enke.

7) Hejnine Kristiane Styrup, gift 11 Sept. 1789 med Kjøbmand Kristen Bole i Sarkjøbing, (død 1794), anden Gang 23 Febr. 1797 med Kjøbmand Bernt Kunchel ssteds.

8) Andreas Hauch Styrup, Page, siden Hofjunker, død som saadan i Ebeltoft 10 Marts 1825, 59 Aar gl. — Gift med Birgitte Kirstine Hansen. 4 Børn: 1) Nils Kjellerup Styrup, døbt 10

[1]) Efter Kirkebogen 87 Aar gammel, men da hun er den ældste af andet Ægteskab, kan hun ikke godt være født før 1761, altsaa 82 Aar gl.

Dfbr. 1790, død 16 Marts 1806. — 2) Jørgen Henning Styrup, død ugift som Toldbetjent i Randers. — 3) Jakob Styrup, Oberstløjtnant, faldt som Chef for 9de Batallion i Fægtningen ved Oversø 24 April 1848. — 4) Vilhelmine Avgusta Styrup, ugift i Næstved.

9) Svend Kristian Rybner Styrup, tog sin Afsked af dansk Tjeneste som Løjtnant, gik derefter som Kaptejn i russisk Tjeneste, og kom ikke tilbage.

10) Katrine Styrup, begr. 31 Janv. 1780, 8 Aar gl.

11. Hr. Erik Werdel[1]) er født 2 Avg. 1719[2]) i Hatting, Aarhus Stift, blev 1738 Student fra Horsens Skole, tog i Maj 1739 Exam. philos., 22 Sept. 1740 theol. Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 8 Okt. s. A. (H. ill.), blev 13 Maj 1743 ansat som Skoleholder ved en af Garnisons-Skolerne i Kbhavn, 12 Okt. 1753 kaldet til Præst ved Krigshospitalets Ladegaard (ordin. 16 s. M.), hvorfra han 7 Avg. 1761 blev kaldet til Tingsted. Ved Bytte med Eftermanden blev han 5 Okt. 1774 kaldet tilbage til sit tidligere Embede som Præst ved Ladegaarden (St. Hans Hospital og Claudii Rossets Stiftelse), hvor han døde 28 Febr. 1784, saavidt vides, ugift.

12. Hr. Peder Strange er født 22 Dsbr. 1737 i Odense, hvor Faderen Gregers Strange var Pottemager, Moderen hed Alheb. Ikke et Aar gl. mistede han sin Fader, og 2 Aar efter sin Moder. Ved Bisskop Kristian Ramus's Gunst sattes han 14 Aar gammel i Odense Skole, hvorfra han 1759 blev Student, tog næste Aar 5 Maj 1760 Exam. philos. (Laud.), og 4 Maj 1763

---

[1]) Jfr. Worm III. S. 843, hvor han har faaet Plads som Oversætter af et Par tyske, theologiske Skrifter.

[2]) Ifølge hans Vita i Ordin.-Prot., i Dist.-Prot. staar 2 Avg. 1717.

Attest. (H. ill.), ernærede sig derefter ved Informationer, indtil han 1766 blev ansat som Sygetrøster (Degn) ved St. Hans Hospital og Claudii Rosssets Stiftelse, hvor han 1771 af Magistraten blev kaldet til Præst (konf. 2 Dsbr.). Herfra blev han ved Bytte med Formanden 5 Okt. 1774 kaldet til Sognepræst i Tingsted, hvor han døde 3 April 1778. Han ægtede 15 Nov. 1771 Anne Marie Mølmark[1]), der 30 Juli 1779 indgik sit andet Ægteskab med Hr. Otto Dibrik Blechingberg i Vordingborg, og 23 Juli 1787 sit tredie med Hr. Egtved i Arninge (se I. S. 52). Med Hr. Strange havde hun 2 Børn:

1) Peder Kristian Strange, f. 27 Janv. 1775, død i Arninge 16 Maj 1789.
2) Johanne Mattia Strange, f. 16 Okt. 1777, død i Arninge 1810 (begr. 21 Febr.).

13. Hr. Henrik Kristoffer Glahn var her fra 1778—81, da han blev kaldet til Nørre-Vedby.

14. Hr. Svend Egerod er født 19[2]) Nov. 1737 i Særslev i Skippinge Herred, hvor Faderen Mikael Svendsen Egerod var Murmæster, Moderen Anne Jensdatter. Bestemt til Studeringer blev han et Aar privat underviist af Cand. theol. Mattias Fugl, efter hvis Død han i Sommeren 1751 kom i Slagelse Skoles 3die Klasse under Rektor Mag. Otto Rhud, der dimitterede ham 1758. 17 Maj 1759 tog han Exam. philos.

[1]) Hendes Fader kjendes ikke, Moderen Mette Marie Mølmark, født Kierrumgaard, døde i Taaderup Præstegaard 1777 (begr. 28 April), 66 Aar gl., efterladende 2 Sønner, Kristian og Simon, og 7 Døtre, af hvilke Maren var gift med Hr. Dorn i Stubbekjøbing (se S. 12).

[2]) Ifølge hans Vita i Ordin.-Prot. — Paa hans Ligsten, indsat i Vesby Kirkes søndre Mur, læses 12 Nov.

(Laud.), blev derefter Huslærer hos Hr. Albert Lassen, Sognepræst i Trygstad i Aggershus Stift, hvor han var i 3 Aar, rejste da tilbage til Kbhavn og tog theol. Attest. 12 Dsbr. 1763 (Non cont.). Fra næste Aars Foraar var han da i 5 Aar Huslærer hos Kammerherre Fr. Kr. Kaas's 3 Sønner, indtil han 5 Maj 1769 blev kaldet til Præst paa St. Croix, 7 Marts 1781 til Sognepræst i Tingsted, 16 Marts 1787 til Vejby og Tibirke, hvor han døde 26 Juni 1792. Han ægtede 13 Sept. 1769 Anneke Plochros, f. 1745, død 30 Okt. 1827, en Datter af Sværdfeger Nils Kristian Plochros i Kjøbenhavn. Af deres 8 Børn [1]) kjendes kun følgende:

1) Else Marie Egerod, konfirm. 1785.
2) Nils Kristian Egerod, konfirm. 1787.
3) Mikael Egerod, blev Silke- og Klædekræmmer i Kjøbenhavn, død 1819.
4) Hans Andreas Egerod, f. 17 Dsbr. 1780, blev 1803 farmaf. Kand. (Laud.), og erholdt 6 April 1810 Privilegium som Apoteker i Maribo, død 1813, gift 24 Avg. 1811 med Ovine Lusie Rothe.
5) Margrete Lovise Egerod, f. 15 Maj 1783.
6) Johanne Antonette Egerod, f. 16 Juli 1787.

15. Hr. Johan Peter Gad er født 1761 (døbt 25 Avg.) i Vejby, hvor Faderen Hr. Jørgen Jensen Gad var Provst og Sognepræst (begr. 3 Janv. 1787, 69 Aar 6 Maan. 21 Dage gl., altsaa født i Maj 1717). Moderen var en Datter af Præsten i Helsinge, Hr. Hans Hammer. 1778 blev han Student fra Fredriksborg

---

[1]) Af dette Navn kjendes desuden: Jakob Hegelund Egerod, Student fra Fredriksborg Skole 1793 (Non cont.) og Povl Egerod, Kaptejn og Murmester. Maaske ere de de 2 manglende af Hr. Svend Egerods Børn.

Skole, tog 2 Juli 1779 Exam. philos. og 1 Juli 1783 theol. Attest. (H. ill.). 5 Nov. 1784 blev han kaldet til Kapellan hos sin Fader. Da efter dennes Død Hr. Egerod blev kaldet til Vejby, blev den yngre Gad igjen dennes Eftermand i Tingsted 16 Marts 1787, men 2 Aar derefter 27 Nov. 1789 kaldet til Magleby paa Møen, hvor han døde i Janv. 1825. Han blev 18 Marts 1789 gift med Anne Katrine Staal, døbt 3 Nov. 1769, død 182., en Datter af Kjøbmand, Hofagent Dibrik Staal i Stubbekjøbing og Karen Berrig. — De havde ingen Børn, men nuværende Prokurator i Stege Kristian Søndahl Uttermøllen optog som deres Plejesøn Navnet Gad.

16. Hr. Kristen Wolf er født 1743 (døbt 3 Sept.[1]) i Skælby, hvor Faderen Hr. Hans Wolf var Sognepræst (se I. S. 246). 1750 sattes han i Vordingborg Skole, hvorfra Rektor Mag. Heiberg dimitterede ham 1759. 5 Juni 1760 tog han Exam. philos., 28 Okt. 1761 theol. Attest. (Laud.). Han underviste derefter i Sælland, Jylland og Norge, indtil det asiatiske Kompagni 29 Sept. 1774 kaldede ham til Skibspræst. 4 Dsbr. 1782 blev han kaldet til Sognepræst paa Bogø, og 27 Nov. 1789 til Sognepræst i Tingsted, hvor han døde 20 Febr. 1814. — 11 Sept. 1776 ægtede han Johanne Marie Giessing, f. 7 April 1742, død 10 April 1797, en Datter af Garver Nils Giessing og Maren Jonasdatter Wærum i Kbhavn. — 5 Janv. 1798 ægtede han sin anden Hustru Katrine Elisabet Wolf, f. 26 Juli 1768, død som Enke i Kbhavn 8 Febr. 1853, en Datter af

---

[1]) Ifølge Kirkebogen. Paa A. Teilmanns Stamtavle over Familien Teilmann S. 20 sættes 20 Avg. 1744 som Fødselsdagen. Dagen er maaske rigtig, men Aaret er urigtigt.

Hr. Kristen Wolfs Broder Hans Vilhelm Wolf, der døde som Degn i Sæby ved Kallundborg. (Jfr. I. S. 250 med „Rettelser og Tillæg"). — Hans 4 Sønner, 3 af første, 1 af andet Ægteskab vare:

1) Hans Ejler Wolf,[1]) f. 28 Juni 1777, Student fra Vordingborg Skole 1794 (Udmærket), tog anden Examen 1795 (Udmærket), theol. Attest. 22 Janv. 1799 (Laud.), 15 Nov. 1805 kaldet til Feltpræst, 28 Febr. 1810 Sognepræst i Ødbis, 29 Sept. 1818 i Mavstrup og Jægerup, død 15 April 1844. — Gift 14 Juli 1808 med Katrine Elisabet Groth. 4 Døtre og 4 Sønner.

2) Nils Giessing Wolf,[2]) f. 6 Avg. 1779, Student fra Vordingborg Skole 1796 (Laud.), tog anden Examen 1797 (Laud.), theol. Attest. 13 Janv. 1803 (H. ill. sp. scr. laude dign.), Missionær i Grønland 16 Dsbr. 1803, Sognepræst i Præstø 8 Janv. 1813, Præst i Kastellet samt ved Fredr. Hosp. og Fødselsstiftelsen 2 Febr. 1821, tillige Lektor ved det grønland. Semin. 18 Okt. 1822, Præst ved Vartov 19 Febr. 1823, fik Rang med Kbhavns Sognepræster 1 Avg. 1829, Tittel af Professor 9 April 1834, Sognepr. ved Helligg. Kirke 19 Marts 1839, entl. 27 Febr. 1845, død 16 Okt. 1848. Gift med Avgusta Margrete Dibrichsen. 6 Sønner og 3 Døtre.

3) Andreas Kristian Wolf, f. 2 Maj 1781, tidligere Kjøbmand i Grønland, død i Præstø. Gift med Fro Worm, f. Salomonsen. Ingen Børn.

4) Jakob Vilhelm Wolf, f. 7 Nov. 1802, Student fra Metropolitanskolen 1820, tog theol. Attest. 21 Juli

[1]) Jfr. Fr. Barfods Danmarks Gejstlighed, 1ste Aarg. S. 168.
[2]) Sammesteds S. 177—78.

1827 (H. ill.), pers. Kap. i Esbønderup og Røddebo 14 Avg. 1829, Sognepr. i Frøsløv og Mollerup 4 Sept. 1833, død 17 Avg. 1838, ugift.

17. Hr. Hans Ditlev Heineth var her fra 1814 til 1825, da han blev Sognepræst i Bæggerløse. (Se I. S. 284—85).

18. Hr. Johan Fredrik Biering er født 30 Maj 1785 i Maarsby, hvor Faderen Mag. Henrik Kristian Biering var Sognepræst. 1803 blev han Student fra Vordingborg Skole (H. ill.), tog filolog. Examen 13 April 1804 (Laud.), filos. 8 Okt. s. A. (H. ill.), theol. Attest 14 Okt. 1808 (H. ill.), homil. Prøve 1810 (H. ill.) og katek. (Non cont.). — 3 Janv. 1814 blev han kaldet til Vicepastor i Jærnved, Ribe Stift, 14 Sept. 1825 Sognepræst i Tingsted, 2 Nov. 1843 i Vig og Asmindrup i Sælland. — Om hans Ægteskab og Børn se Stamtavlen over Familien Biering S. VII.

19. Mag. Jakob Kristian Lindberg[1]) er født 14 Janv. 1797 i Ribe, hvor hans Fader Hr. Nils Lindberg var resid. Kapellan ved Domkirken og Sognepræst til Sem (død 1 Avg. 1830), Moderen Anne Magdalene Jakobsen (død 11 Febr. 1840). 1815 blev han Student fra sin Fødebys Skole, tog 1816 anden Examen (Udmærket), blev s. A. Alumnus paa Valkendorfs Koll., studerede Theologi, i Særdeleshed de østerlandske Sprog, samt, under Biskop Münters Vejledning, Numismatik og Epigrafik, lagde sig samtidig efter Træskærerkonsten, for selv at kunne udføre Figurerne til sine antikvariske

[1]) Efter Erslew II. S. 144—49, hvor hans Skrifter, i det Væsentlige af theologisk, filologisk og numismatisk Indhold, findes nævnede. — Jfr. Brockhaus's Conversations-Lex. der Gegenwart 1839. XVIII. S. 312—14.

Arbejder. 14 Janv. 1822 tog han theol. Attest. (Laud. et qvidem imprimis egregie), udnævntes 12 Nov. s. A. til Adjunkt ved Metropolitanskolen, hvorfra han 21 Avg. 1830 efter Ansøgning entledigedes, disputerede for Magister-Graden 7 Nov. 1828, privatiserede derefter i Kjøbenhavn og Fredriksberg, indtil han 8 Janv. 1844 uden Ansøgning blev kaldet til Sognepræst i Tingsted, ordin. 8 Marts. 26 Febr. 1853 valgtes han til Rigsdagsmand for Maribo Amts første Valgdistrikt (Nasskov), og, efter Rigsdagens Opløsning 18 April s. A., gjenvalgt 27 Maj s. A. — Han ægtede 7 April 1826 Anne Katrine Hansen, f. 1 Janv. 1805 i Kbhavn, hvor Faderen Jens Peter Hansen (død omtr. 1812) var Destillatør og Brændevinsbrænder, Moderen Elise Kristiane f. Jørgensen. — Deres Børn ere:

1) Jens Nikolaj Lindberg, f. 16 Janv. 1827, Landmand.
2) Nils Lindberg, f. 15 Febr. 1829, Student 1849, studerer de østerlandske Sprog.
3) Elise Kristiane Lindberg, f. 15 Sept. 1832.
4) Johan Peter Lindberg, f. 30 Okbr. 1834.
5) Anna Magdalene Lindberg, f. 20 Febr. 1837.
6) Johan Ferdinand Lindberg, f. 30 Marts 1839.
7) Jørgen Emil Lindberg, f. 31 Avg. 1846.

B. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Peder Werløs, fra 1696 til 1705, da han blev Sognepræst.

2. Hr. Peder Povlsen, født i Øster-Risør 23 Jan. 1714. Faderen Hr. Povl Pedersen (se S. 160—61)[1].

[1]) I sit Vita i Odense Bispe-Arkiv kalder han Kirstine Nyrop

1731 sattes han i Vordingborg Skole, hvorfra han 1734 blev Student, tog 1735 Exam. philos., 9 Janv. 1740 theol. Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 4 Marts s. A. (Laud.), blev 30 Sept. s. A. kaldet til Kapellan hos sin Fader, ordin. 28 Okt., og efter dennes Død 23 Febr. 1748 til Sognepræst for Ingstrup, Hjermitslev og Alstrup i Aalborg Stift, hvor han døde 31 Dsbr. 1780, efter i nogle Aar at have haft sin Eftermand Hr. Peder Hostrup Worm (f. 1746, død 1807) til Kapellan. Han ægtede 4 Nov. 1745 Sofie Katrine Juul, død 8 Nov. 1790, en Datter af Kjøbmand Jakob Juul i Nykjøbing i Sælland. Med hende havde han 13 Børn, af hvilke han efterlod 2 Sønner og 6 Døtre. Vi kjende kun Navnene paa følgende 3:

1) Maren Kirstine døbt 19 Okt. 1746, begr. 22 Febr. 1747.
2) Maren Povline, døbt 3 April 1748.
3) Juliane Antonette, gift 11 Nov. 1777 med ovennævnte Hr. Peder H. Worm, og død 1 Janv. 1848, 94 Aar gl., hos Datteren Sofie Katrine Worm, Enke efter Provst Fibiger i Jetsmark.

VII. Lillebrænde.

Sognepræster fra Reformationen til 1692.

1. Hr. Hans Hansen var Stedets sidste katolske og første evangeliske Præst, thi han underskrev baade Ravnstrup-Dokumentet 1530 og Ønslev-Afbigten 1549.

-sin Moder, men det er vist, at hun var hans Stifmoder; Moderens Navn vides ikke.

Det maa uden Tvivl have været efter hans Død, at Sognepræsten i Stubbekjøbing forhværvede sig Kong Kristian III's Brev, at Sognefolket i Lillebrænde Sogn skulde søge til Stubbekjøbing Kirke, hvorefter Lillebrænde Kirke aldeles blev tillukket. Men da menige Sognemænd i Lillebrænde Sogn besværede sig over, at denne Forandring var sket, uanset at de tilforn havde haft deres egen Sognepræst, „og hannem saa underholdt, at han ikke haver haft sig at beklage", — lod Kong Fredrik II. 14 Janv. 1570 Brev udgaa til Superintendenten Mag. Nils Jespersen, at denne desuagtet skulde tilsige Præsten i Stubbekjøbing, at han skulde rette sig efter strax at forskaffe og holde en Kapellan til Lillebrænde Kirke, og dersom Sognepræsten i Stubbekjøbing ikke vilde gjøre dette, skulde Superintendenten forskaffe Sognefolket i Lillebrænde en Sognepræst.[1] Dette Sidste er uden Tvivl sket, og den Følgende atter beskikket til Sognepræst.

2. Hr. Nils Hansen var her 1584 (se I. S. 5 Not. 2).

3. Hr. David Sørensen, tidligere Kapellan hos Provsten Hr. Nils Axelsen i Riserup, blev dette Steds Sognepræst i Foraaret 1599.[2])

4. Hr. Jens Lavritsen var her 1627.[4])

---

[1]) Tegnelser over alle Lande Nr. 11, fol. 19 a—b. (K. R.)

[2]) I et Brev fra Dronning Sofias Ridefoged Abraham Hansen til Biskop Jakob Madsen, dat. 2den Paaskedag (ɔ: 9 Apr.) 1599, skrives: „Presten i Lillebrænde er død, och Probstens Cappellan HEr. David i stedden mz Dron. Maj. Beuilling paa Evers gode Behag."

[4]) I Knud Hansens Poematum decades (1628, Dedikationen er dat. 29 Sept. 1627) findes nemlig et „Ad D. Joann. Laur. in Lillebrende." K. R. — Bl. Ms. sætter en Hr. Jens før Hr. David, men udelader ham her. Saaledes ogsaa den Hosumske Præsterække.

5. Hr. Jørgen Hansen Kruse er født 1591, ordineredes til dette Steds Sognepræst i Ønslev Kirke af Bisskop Hans Mikkelsen 9 Juli 1630. Det hedder i et Konge-Brev, dat. 12 Nov. 1646, at han — ligesom ogsaa Præsten Hr. Povl paa Bogø — formedelst sit Kalds Ringhed var geraadet i stor Armod, hvorfor disse to fattige Præster begge tilsammen lige mod En af de andre Præster maatte udgive de paabudne Præsteskatter.[1]) — 1662 fik han Eftermanden til Kapellan, og døde 1664. Hans Hustru Kirstine nævnes i Eskildstrup Kirkebog 1657.

6. Hr. Gregers Madsen er født 1630, en Søn af Hr. Mads Gregersen i Kippinge. 17 Avg. 1662 blev han i Odense ordineret til Medtjener hos Formanden, blev 1664 af Menigheden kaldet til hans Eftermand som Sognepræst, 27 Marts 1679 af Kongen kaldet til Sognepræst paa Fæjø, hvor han døde 1691. Hans første Hustru Kirsten (maaske Formandens Enke) nævnes i Maglebrænde Kirkebog 1677. — 24 Sept. 1683 ægtede han sin anden Hustru Else Hansdatter Kingo, en Søster til Bisskoppen, samt Enke efter en Forpagter i Sælland. Han havde selv ingen Børn[2].)

7. Hr. Eskil Avgustinsen Schandorf, en Søn af Mag. Avgustinus Schandorf i Toreby paa

---

[1]) Smaal. Reg. Nr. 5, fol. 245 a—b. (K. R.)

[2]) Han blev ved denne sidste Hustru Stiffader til:

1. Johanne Jensdatter, død i Odense 1741, først gift med Anders Mortensen Pil, Klokker i Nyborg, siden med Mag. Hans Stub, Rektor i Assens (død 1721). Jfr. Næraae II. S. 189.
2. Kristen Jensen, Klokker i Odense, gift med Anne Sofie Lang, en Søster til Hr. Jørgen Lang i Højrup.
3. Elisabet Jensdatter, gift 3 Oktbr. 1679 med Hr. Oluf Lunde, Sognepræst i Norup.

Lolland, blev 28 Maj 1675 indsat til Hører i Nykjøbing Skole (se I. S. 94), 27 Marts 1679 (samme Dag Formanden blev kaldet herfra) kaldet til dette Steds Sognepræst. Døde 1682.

8. Hr. Jørgen Oluffsen Kallundborg var her fra 1682 til 1692, da han blev kaldet til Sognepræst i Gunslev, hvorefter Lillebrænde annekteredes til Torkildstrup.

VIII. Torkildstrup.

Sognepræster fra Reformationen til 1692.

1. Hr. Hans Pedersen underskrev Onslev-Afbigten 1549, og maa s. A. være død.

2. Hr. Jens Jensen blev kaldet til dette Steds Sognepræst 1549[1]) og døde 5 April 1580.

3. Hr. Peder Kristensen Jyde, kaldet 1580, død 1608[2]).

---

[1]) En Series past. paa en Træetavle i Kirken begynder saaledes: „Primus ab ordine, qvem tenemus, sed secundus a Reform., ut cernimus, fuit Mag. Janus Jani, qui creatus pastor hujus loci Ao. 1549, obiit 1580." — At han imidlertid ikke har været Magister, sees af Ligstenen i Kirken: „Her liger begrafvit Her Jens Jensøn Sognepreſt i Torkilstorp, som døde 5 April: 1580."

Foruden denne Series i Kirken findes en anden, skreven foran i et i Præstegaarden beroende Ritual; den begynder med 1. Mag. Jens Jensen, Provst, død 1548. 2. Hr. Jens Jensen, kaldet 1548, død 1580. Saaledes ogsaa Bl. Ms. og den onslevske Series, formodentlig fra samme Kilde. Det synes tydeligt, at baade den Førstes Navn og Aarstallet 1548 ere urigtige.

[2]) Rigtigheden af denne Angivelse paa den omtalte Kirke-Tavle: „Secundus fuit Dnus Petrus Christierni Cimber, qvi vocatus past. h. l. Ao. 1580, excessit Ao. 1608 Ao. 28 officii

4. Mag. Kristoffer Jørgensen Svindinge, en Søn af Hr. Jørgen Jespersen i Svindinge i Fyn[1]), blev kaldet hertil 1608.[2]) og døde 25 Juni 1623. Havde 10 Børn.

5. Hr. Peder Hansen Brun er født 1594. Han blev immatr. 10 Juni 1613 og tog Baffalavr-Graden 21 April 1618, da Hans Povlsen Resen var Rektor, Longomontanus Dekanus. Naar han derefter er bleven Rektor i Nykjøbing kan ikke nøje bestemmes[3]); men 7 April 1622 blev han — ifølge Bl. Ms. — ordineret til Kapellan i Østofte, hvorfra han 3 Juli 1623 blev kaldet til Sogne-

---

ecclesiæ," — bestyrkes derved, at blandt Udstæderne af Fuldmagten til Prins Kristians Valg, der affattedes af Falsters Præster 2 Maj 1608, nævnes Præsten i Torkildstrup ikke, saa Embedet formodentlig da har staaet ledigt.

[1]) Se Giess. Jubell. II. 2. S. 148—49 og 231.

[2]) Han er blandt de Præster i Nørre-Herred, som bleve sendte til Prins Kristians Hylding 1610.

[3]) Den Plads, der er givet ham I. S. 60, maa være urigtig, saafremt den først nævnte Rektor Mads Simonsen Sass (S. 59) blev beskikket lige fra Rektoratet til Præst i Gamtofte. Da Brun (ifølge en Optegnelse i Bl. Ms., som først senere er kommen Forf. til Hænde) blev ordineret 7 April 1622, og Sass 10 April 1622, kunne de umuligt begge være komne umiddelbart fra Rektoratet. Hvad der har bestemt Forf. til den S. 59 og 60 givne Orden er følgende Notits i Bl. Ms., hvor Brun omtales som Præst i Torkildstrup: „Mag. Alb. Thura [i Valv. ap. schol.], som kalder ham Bugonianus, tæller ham først blandt Rektorer i Nykjøbing, men i min Fortegnelse er En for ham, nemlig Mads Simonsen, som blev kaldet 1618, men maa nok være beskikket i Mag. Hans Knudsen Weyles Tid. Forunderligt er det, at Hr. Peder Brunov ikke findes som Rektor beskikket i Dr. Hans Mikkelsens Bog, hvorfor jeg vel ser, at han er kaldet derfra 1623, men hidtil ikke, naar han er beskikket." — Sandheden maa rimeligvis være den, at Sass er kommen fra Rektoratet en Tid forend han er ordineret, og at Brun da har været der fra denne ubestemte Tid til 1622.

præst i Torkildstrup, og døde 1653. — Med Hensyn til hans Ægteskaber, synes det, at han først har været gift som Rektor i Nykjøbing, hvor Sønnen Mag. Nils Brun skal være født [1]). Dernæst synes han, efter en næsten udslidt Ligsten i Kirken, at have ægtet sin Formands Mag. Kristoffers Efterleverske, Karine Jørgensdatter, død 13 Maj 1631, og efter hende Dortea Rasmusdatter, død 9 Dsbr. 1644. Fremdeles findes 1647 „Lusie Hr. Peders i Torkildstrup“ — og 1650 „Ellin Hr. Peders i Torkildstrup“ nævnede som Faddere i Stubbekjøbings Kirkebog. Det synes altsaa rimeligt, at han har været 5 Gange gift, af hvilke Ægteskaber han ifølge Kirke-Tavlen havde 14 Børn, men foruden den omtalte Søn Nils kjende vi kun Sønnen Rasmus, der ligeledes blev Rektor i Nykjøbing (se I. S. 69).

6. Hr. Nils Hansen Munk er født 1626 i Kjøbenhavn, hvor Faderen Hans Munk var Brygger. Ved privat Dimission blev han immatr. 23 Juni 1645, og 10 Juli 1653 ordineret til Sognepræst i Torkildstrup, hvorfra han sidst paa Aaret 1665 [2]) blev kaldet til Kapellan i Helsingør, og døde 1682. Hans Hustru var Karen Sabolin, en Datter af Provst Hans Sabolin i Horbelev (I. S. 168). Med hende havde han 5 Børn, som dog mulig her ere opførte i urigtig Alders-Følge:

---

[1]) Se I. S. 63. Det maa ifølge Not. 3 s. S. bemærkes, at hans Fødselstid maa sættes noget tidligere.

[2]) 14 Avg. 1662 udgik følgende Konge-Brev: „Vi Fredrik III o. s. v. Gjøre alle vitterligt, at vi efter underdanigst Ansøgning og Begæring haver bevilget og tilladt, saa og herved bevilge og tillade, at os elskelige hæderlige og vellærde Hr. Nils Munk, Sognepræst til Torkildstrup i vort Land Falster, at maa paa vaserende Præstekald lade sig høre og dertil kaldes, saafremt det lovligen ske kan.“ (Fynske og smaal. Reg. Nr. 8, fol. 51 a).

1) Hans Munk, blev Student fra Helsingørs Skole 1672 (immatr. 18 Juli), Mag. 1677, Præst i Kallundborg 1680, Stiftsprovst i Kristiania 1686, Bisp i Kristiansand 8 Avg. 1694, i Kristiania 15 April 1699, siden Dr. theol. bullatus, døde 24 Juni 1712 [1]).
2) En Datter, gift med Mag. Israel Pontoppidan, Rektor i Kallundborg, siden Provst og Præst til Butterup og Tudse.
3) Povl Munk, blev Præst og Provst i Kristiania.
4) Sidse Elisabet Munk, gift med Oberst Hylsberg (Heilsberg?).
5) En Søn, Renteskriver og Kommerseraad.

7. Hr. Dines Jakobsen Rosendal er født 1630, formodentlig paa Lolland, da han i Matriklen kaldes Lollandus. Han blev Student i Sorø, hvorfra han 3 Maj 1653 blev immatrik. ved Kbhavns Universitet, ordineredes 1663 af Bisp Bang til Kapellan paa Fæjø, hvorfra han 18 Dsbr. 1665 blev kaldet til Sognepræst i Torkildstrup, døde i Begyndelsen af 1681. Hans Enke „Maren sl. Hr. Dines's" døde i Nykjøbing 1693. Ifølge Kirke-Tavlen havde han 8 Børn, af hvilke følgende kjendes:

1) Hedvig Marie Rosendal, begr. 2 April 1757, først gift med Klokker i Nykjøbing Kristian Brandrup (blev Klokker 1694, død 1701), med hvem hun havde en Datter Maren, f. 1699, død 1707, — atter gift med Brandrups Eftermand, Klokker og Hører Thomas Warde (se I. S. 103).
2) Hans Dinesen Rosendal, Student fra Slagelse Skole 1690 (immatr. 25 Juli), død som Student i Kjøbenhavn 1693.

[1]) Ifølge Pont. annal. IV. S. 210—11. — Jfr. Lengnicks Stamtavle over Brygger Hans Munks Desendens.

3) Nils Dinesen Rosendal var 1699 Skriver hos Amtsforvalteren i Nykjøbing, boede i Nykjøbing til 1718, da han flyttede til Vaalse, hvor han døde 1721 (begr. 26 Febr.), 44 Aar gl., mindre end 3 Uger og 4 Dage, altsaa født i Marts 1677. Han ægtede 13 Febr. 1709 Mette Elisabet Mand i Vaalse, en Datter af Løjtnant Morten Mand (f. 1648, død i Vaalse 1702). Af deres 7 Børn døde de 4 smaa; de 3, som levede, vare: 1) Dines R., født 1713. 2) Daniel Fredrik R., f. 1717. 3) Margrete Sofie R., født 1718, død ugift hos Degnen i Aastrup 24 Febr. 1800.

4) Sofie Amalie Rosendal, gift 7 Juni 1712 med Ernst Bertelsen Brun.

5) Ulrikke Eleonora Rosendal, død ugift i Nykjøbing 1704.

6) Hedvig Sofie Rosendal nævnes som Fadder i Vaalse 1713.

8. Hr. Kristoffer Jensen Kaalund var i Torkildstrup alene til 1692, da han fik Lillebrænde til Annex.

IX. Torkildstrup og Lillebrænde.

Sognepræster fra 1692 til Nutiden.

1. Hr. Kristoffer Jensen Kaalund er født 1654 i Herfølge, hvor Faderen Mag. Jens Sørensen Kaalund var Sognepræst (se S. 41, Not. 1). Moderen Katrine Knoff, en Datter af Provst Hieronimus Knoff i Alsted. — 1672 blev han Student fra Roskilde Skole, tog 30 Sept. 1674 Attestats (Non. cont.), prædikede for Dimis 22 Dfbr. f. A., blev 12 Marts 1681 kaldet

til Sognepræst i Torkildstrup, fik 11 Okt. 1692 Lillebrænde Sogn tillagt som Anner, og døde 1696. I sit Ægteskab med Karen Lavritsdatter havde han 4 Børn:

1) Jens Kaalund, f. 24 Juni 1682, død 30 Dsbr. 1743 som Sognepræst i Tirsted paa Lolland.

2) Jakob Kaalund, f. 7 Nov. 1684, Student fra Nykjøbing Skole 1706, død 1744 som Ejer af Estruplund, Justitsraad, Krigs- og Landkommissarius. Gift 1719 med Maria Benzon, død i Mariager 1752.[1]

3) Katrine Elisabet Kaalund, gift med Hr. Hans Wolf i Skalby (se I. S. 246).

4) Hieronimus Knoff Kaalund, f. 22 Maj 1694.

2. Mag. Abraham Martinsen Schrøder er født 30 Marts 1662 og stammer, som det synes, fra Stubbekjøbing (se S. 43 Not. 1). Han blev Student fra Nykjøbing Skole 1684 (immatr. 14 Juli), 28 April 1696 kaldet til Sognepræst i Torkildstrup, (ordineret af Kingo Trin. Sønd. i Fravde Kirke). 1702 Mag., valgtes til Provst i Nov. 1723, døde 29 Juni 1726. Torkildstrup Præstegaard[2]) blev 24 Okt. 1719 ved Ildspaasættelse lagt i Aske. Brandstifteren vilde hævne sig paa Præsten, uvist af hvad Grund, og gjorde allerede Forsøg derpaa 14 Avg.[3]), da

[1]) Jfr. Giess. Jubell. I. S. 286; Danske Atlas III. S. 444 og 528. Det første Sted siges de at have haft 13, det sidste 20 Børn.

[2]) Siden Annekteringen 1692 have Præsterne boet i Torkildstrup. Dog maatte Mag. Schrøder i et Aarstid efter Branden, medens Præstegaarden atter blev opbygget, opholde sig i Lillebrænde Annergaard, hvor i dette Aar hans Kone og 2 Børn døde. Denne Annerpræstegaard i Lillebrænde var bortforpagtet indtil 1803, da Provst Grundtvig solgte den for Indløsningssummen (333 Rdd. 2 Mk. eller 500 slette Daler) og en aarlig Afgift til Præstekaldet af 55 Tønder Byg.

[3]) At allerede den Gang Sag er anlagt imod den formodede Brandstifter, sees af et Konge-Brev, dat. 29 Sept. 1719, hvori det be-

Ilden i Tide blev opdaget og slukket; men nu valgte han en Nat, da Mag. Schrøder ikke var hjemme; han var den Dag tilsagt at møde i Nykjøbing at gjøre sin Opvartning for Kongen, som da opholdt sig paa Slottet. Hans Kone og Børn flygtede nøgne ud af Ilden, og fik Intet reddet uden en Dyne, men Sønnen Martin Kristoffer, som laa i en Sidebygning hos Hovmæsteren Jørgen Skovby (se I. S. 208), indebrændte, da denne i sin Forvirring sprang ud af Vinduet uden at huske paa Drengen.

Hans første Kone var Formandens Enke Karen Lavritsdatter¹), død i Sept. 1699²). Hans anden Hustru Birte Katrine Seck, f. i Kjøbenhavn 19 Janv. 1682, død 24 Juli 1720, var en Datter af Henrik Seck og Magd. Sib. Zimmer (se I. S. 15 Not.). 11 Avg. 1721 ægtede han sin tredie Hustru Marie Elisabet Hagemejer, f. 1693, død i Nysted 27 Febr. 1770,

---

vilges, „at der maa bruges ustæmplet Papir i en Sag mod afskaffet Underofficer Johan Henrik Humble og løsagtigt Kvindfolk Margrete Jensdatter, der have avlet 3 Børn sammen, skjøndt hans Kone lever, og ere mistænkte for at have stukket Ild paa Torkildstrup Præstegaard." (Fynske og smaal. aabne Breve Nr. 14 fol. 203 a—04 a.)

¹) Dette sluttes med Sikkerhed deraf, at Mag. Schrøder i Kirkebogen (begyndt 1720, da de ældre fra 1646 tabtes ved Branden) 1721 kalder Mag. Jens Kaalund i Rubbelykke sin „Stifsøn", og 1723 omtaler „min Datter Katrine Elisabet Kaalund, Hr. Hans Wolfs i Skælby".

²) Dette erfares af den gejstlige Rets-Protokol. Der begyndte nemlig 7 Nov. 1699 en Provsterets-Sag imod Mag. Schrøder, anlagt af Klokker Brandrup i Nykjøbing og Nils Dinesen Rosendal, fordi Mag. Schrøder, da han for 5—6 Uger siden lod grave en Grav i Kirken til sin Kone, skulde have flyttet Hr. Dines Rosendals Kiste og forstyrret hans Ben. Det blev bevist, at Skallen og Laarbenene af Hr. Dines's Lig vare komne til Syne, men Mag. Abraham frikjendtes, da Saadant ikke var sket efter hans Ordre.

en Datter af Forpagter Johan Kasper Hagemejer paa Skørringe og Margrete Paal. — Af første Ægteskab havde han 1, af andet 13, af sidste 4 Børn:

1) Kristoffer Schrøder, f. 14 Sept. 1698, død som Barn.
2) Karen Schrøder, f. 13 Maj 1701, død som Barn.
3) Malene Katrine Schrøder, f. 9 Juli 1702, død som Barn.
4) Birgitte Schrøder, f. 10 Avg. 1703, død som Barn.
5) Johan Henrik Schrøder, f. 6 April 1705, blev Præst i Vaalse.
6) Karen Malene Birgitte Schrøder, f. 9 Sept. 1706, var ugift 1745, da hun skriver fra Nysted, at hun vil rejse til Kjøbenhavn at søge Tjeneste.
7) Martin Kristoffer Schrøder, f. 14 Marts 1709, død som Barn.
8) Engel Fredrikke Schrøder, f. 4 Avg. 1710, død ugift 1 Avg. 1759.
9) Martin Kristoffer Schrøder, f. 17 Juli 1712, indebrændte 24 Okt. 1719.
10) Malene Katrine Schrøder, f. 16 Nov. 1713, død 22 Maj 1720.
11) Gregers Schrøder, f. 2 Janv. 1716, død i Febr. f. A.
12) Gregers Schrøder, f. 3 Febr. 1717, var 1735 i Lære hos (Kandestøber?) Gebler i Nykjøbing; 1759 var han ansat ved Toldvæsenet i Aarhus.
13) Dortea Schrøder, f. 18 Juli 1718, død 26 Maj 1720.
14) Martin Kristoffer Schrøder, f. 27 April 1720, blev først tagen i Huset af Eftermanden Hr. Pontoppidan, siden var han i Huset hos Skolelærer Joh. Demondt i Brarup, kom derefter i Lære hos

Kandestøber Ole Holm i Nykjøbing, hvor han døde 1736 (begr. 2 Marts).

15) Abraham Kløcker Schrøder, f. 11 April 1722, begr. dom. sexag. (ɔ: 28 Janv.) 1731.

16) Johan Markus Schrøder, f. 28 Juni 1723, begr. 5 Avg. 1726.

17) Hans Schrøder, f. 4 Avg. 1724, begr. 29 Juli 1726.

18) Andreas Schrøder, f. 21 Marts 1726, var 1759 Skolelærer i Flaarup i Fuglse Sogn paa Lolland.

3. Dr. theol. Kristian Pontoppidan[1]) er født 16 Juni 1696 i Aarhus, hvor Faderen Mag. Ludvig

[1]) Da der paa Falster har været 5 Præster af Navnet Pontoppidan, findes det passende, at der for disses Vedkommende hidsættes en genealogisk Oplysning om Forbindelsen mellem denne store Families forskjellige Led. (Jfr. Giess. Jubell. II., 2. S. 184—234: „Pontoppidanernes Slægt-Register.")

Jesper Lavritsen,
Bonde i Aaby i Fyn.

Lavrits Jespersen,
f. 1522, † 1604, Provst og Præst i Espe.

Hans Lavritsen,
f. 1559, † 1619, Præst i Kirkeby og Lunde i Fyn.

Pernille Hansdatter,
* Hans Mikkelsen, Præst i Longelse paa Langeland.

Dines Hansen,
f. 1633, † 1709, Præst i Sønder-Broby.

Børge Pontoppidan,
f. 1683, † 1758, Præst i Torkildstrup.

Dines Pontoppidan,
f. 1733, † 1791, Præst i Landum, (se I. S. 50).

Børge Pontoppidan,
f. 1776, Præst i Damsholt, (se Bogø Præster S. 57).

Anna Lavritsdatter,
f. 1579, † 1670, * 1598 Erik Knudsen, Forvalter paa Broby Geværfabrik, f. 1568, † 1631.

Knud Pontoppidan,
f. 1599, † 1662, Præst i Halsted.

Kristen P.,
f. 1624, † 1674, Præst i Uttersley.

Henrik P.,
f. 1679, † 1760, Pr. i Frederits.

Else Sofie P., * Hr. Jens Kellinghusen, Præst i Kippinge.

Henrik Pontoppidan,
f. 1608, † 1659, Præst i Vejle.

Ludvig P.,
f. 1648, † 1706. Stiftspr. i Aarhus.

Kristian P.,
f. 1696, † 1765, Stiftspr. i Aarh., tidl. i Torkildstrup.

Hans P.
f. 1730, † 1802, Præst i Idestrup.

Erik P.,
f. 1698, † 1764, Prokantsler.

Krist. Fred. P., f. 1738, † 1815, Kontreadmiral.

Erik Peter P., f. 1785, Birkedommer paa Falster.

Pontoppidan da var Stiftsprovst (død 27 Sept. 1706). Moderen var Else Sofie Spend (død 1707), Datter af Provst Kristen Spend i Vordingborg. Da han 10 Aar gl. havde mistet sin Fader og det følgende Aar sin Moder, blev Mag. Mads Trane, Stiftsprovst i Viborg, hans Formynder. Han tog ham ud af Aarhus Skole, hvor han hidtil havde gaaet, og sendte ham til hans ældre Halvbroder Mag. Henrik Pontoppidan, Sognepræst i Frederits, som dimitterede ham til Universitetet 1714.[1] 1715 tog han Exam. philos. og Bakkalavrgraden, fik Kosten paa Klosteret, samt de Scheelske og Frisiske Stipendier, tog 19 Okt. 1716 Attest. (Laud.), prædikede for Dimis 31 s. M. (Laud.), og ordineredes 6 Sept. 1719 til pers. Kap. hos den gamle Hr. Jørgen Pougdal i Horne i Fyn, i hvilket Embede han tillige fungerede som Præst i Svanninge, da den dertil kaldede Hr. Fr. Kr. Holm ej kunde blive ordineret paa Grund af Mindreaarighed. — 25 April 1722 blev han derfra kaldet til resid. Kapellan i Nykjøbing, og 2 Sept. 1726 til Sognepræst i Torkildstrup. Her havde han ønsket at blive: at det var hans Tanke sees deraf, at han havde bekostet en muret Begravelse i Kirken, og ladet opsætte et stort og kostbart Epitafium. Paa Grund af Falsters mindre sunde Luft og Vand søgte han dog siden Forflyttelse, og blev 17 Avg. 1736 kaldet til Sognepræst i Ebeltoft, derfra 1 Avg. 1738 til Præst ved Frue Kirke i Aarhus, endelig 19 Juni 1748 til Præst ved Domkirken, Stiftsprovst og Provst i Hasle Herred. 14 Okt. 1752 kreeredes han til Dr. theol.

---

[1]) Hertel, Aarh. Domk. Beskr. II. 419 siger, at han dimitteredes fra Aarhus Skole, men i Matriklen anføres han som Privatist immatr. 14 Juli.

og døde 16 Avg. 1765. — Han udgav aldrig Andet i Trykken, end sin Doktor-Disputats, men en hel Del Skrifter, som nævnes i Bl. Ms., af dels theologisk, dels filosofisk Indhold, laa ved hans Død færdige til Udgivelse. Af disse blev hans „Forslag til nøjere Kundskab om Sjælen" udgivet af Sønnen Hans.[1])

Han var 2 Gange gift. Først ægtede han 1720 Margrete Katrine Winterberg, f. i Frederits 9 Febr. 1695, død i Nykjøbing 9 Okt. 1723,[2]), en Datter af Borgermæster Andreas Winterberg i Frederits. Derefter ægtede han 25 Febr. 1724 Anne Flindt, f. i Sarkjøbing 16 Nov. 1703, død i Aarhus 1761, en Datter af Kjøbmand Hans Bergeshagen Flindt i Sarkjøbing, 12 Janv. 1711 beskikket til Forstander og Spisemæster ved Nykjøbings Hospital (se I. S. 20). Af det første Ægteskab havde han ingen Børn, men af det andet følgende 5:

1) Ludvig Theosofos Pontoppidan, f. 11 Dsbr. 1728, tog som Hører i Aarhus Skole Attest. 17 Janv. 1750 (Non cont.), præd. for Dimis 28 s. M. (Laud.), blev 31 Janv. 1755 Præst til Torstrup og Horne i Ribe Stift, 1 Okt. 1777 til Hvidberg i Ty, 29 Avg. 1781 til Hygom i Ribe Stift, hvor han døde 1793.

---

[1]) Dr. Pontoppidan har i Torkildstrup Kirkebog anført alle de Texter, han har brugt til Ligtaler. Som Exempel paa en karakteristisk Anvendelse af et Skriftsted, anføres deraf Følgende: „1729, 21 trin. sepulta Simeonis Lejre ex Daggerup mulier nullius frugis et vitæ adeo contaminatæ, ut peccatrix fuerit notoria, mort. æt. 42. Text. Phil. 3. Men Andre vandre anderledes — — som have et jordisk Sind. Exordium de Simeone ex Syrena crucem portante."

[2]) Hendes Lig blev 1727 ført til Torkildstrup, og nedsat i den omtalte murede Begravelse.

2) Hans Pontoppidan, Præst i Idestrup. (Se I. S. 215).
3) Johan August Stevens Pontoppidan, f. 3 April 1735, død som Barn.
4) Margrete Katrine Pontoppidan, døbt 29 Juli 1738, død 1775, først gift 1762 med Præsten Hr. Thams, anden Gang med Hr. Jakob Aagaard, Præst i Østbirk (død 1 April 1776).
5) Anne Hedvig Pontoppidan, opholdt sig hos Broderen Hans i Idestrup indtil hans Død, derefter paa Bogø, hvor hun døde ugift 1813.

4. Dr. theol. Povl Mattias Bildsøe er født 15 Febr. 1710 i Kættinge paa Lolland, hvor hans Fader Mag. Lorens Bildsøe var Sognepræst (død 1 Janv. 1736), Moderen var Anne Sofie Lundt, (død 8 Nov. 1749), en Datter af Mag. Oluf Lundt i Væggerløse. Han underviistes i Hjemmet først af Faderen, siden af Johan Kuhlmann, der blev Præst i Rise paa Ærø, endelig af den senere Professor Peder Rosenstand Goiske, der med Faderens Testimonium affendte ham til Universitetet 1726, tog 1727 Exam. philos. og Bakkalavr-Graden, kom 29 Marts f. A. ind paa Valkendorfs Kollegium, og begyndte paa sit theologiske Studium, som han paa Grund af Ildebranden i Okt. 1728 maatte afbryde, fortsatte det saa i Hjemmet til 1730, da han atter drog til Kjøbenhavn, og tog 11 Juli s. A. Attest. (Laud.), prædikede for Dimis 20 Marts 1735 (Laud.). — 23 Nov. 1730 blev han af Biskop Lodberg beskikket til Rektor i Svendborg, hvorfra han 17 Avg. 1736 blev kaldet til Torkildstrup, ordineret af Biskop Ramus 26 Sept. Til Eftermand i Rektoratet fik han sin yngre Broder, Kristoffer, hvem han selv havde dimitteret og siden indsat til Hører ved Skolen. — I Tor-

kildstrup var han kun kort, thi allerede 9 Maj 1738 blev han kaldet til dansk Præst ved Garnisonskirken i Kjøbenhavn (og tillige ved Sitadellet Fredrikshavn indtil 9 Janv. 1739, da det fik sin egen Præst), kreeredes til Dr. theol. samme Dag, som Formanden i Torkildstrup, 14 Okt. 1752, udnævntes 5 April 1754 til Sognepræst ved Helliggeistes Kirke, 29 April 1757 ved Nikolaj Kirke, 23 April 1759 ved Holmens Kirke,[1]) endelig 10 Avg. 1764 til Biskop i Aarhus, hvortil han (tilligemed Mag. Jørgen Karstens Bloch, der var bleven Biskop i Ribe), 28 Okt. indviedes af Biskop Harboe. Døde 27 Juli 1777.

Som Rektor i Svendborg ægtede han først Marie Kristiane Ernst, død i Torkildstrup 12 April 1738, en Raadmands-Datter fra Svendborg. Deres 2 eneste Børn ere fødte i Svendborg. — 8 Maj 1739 havde han Bryllup med sin anden Hustru Anne Marie Fjelsted, en Datter af Justitsraad, Raadmand og Stadshauptmand Mikkel Fjelsted. Hun døde 1756. — 30 Marts 1757 ægtede han sin tredie Hustru Elisabet Sofie Hagerup, f. 16 Febr. 1729, død 24 Nov. 1773, en Datter af Biskop Ejler Hagerup i Trondhjem og Anne Katrine Barchow. Sin fjerde Hustru Sofie Elisabet Nørkenkrone, død 15 Avg. 1786, en Datter af Generalmajor Nørkenkrone, fradøde han efter 2½ Aars Ægteskab. — Af disse 4 Ægteskaber fødtes ham ialt 16 Børn, men det vides ikke, hvormange han havde med hver Hustru. Vi kjende kun følgende:

1) Kirsten Bildsøe, f. i Svendborg, begr. 11 Nov. 1737.

---

[1]) Det Besynderlige ved denne Omflytning i Kjøbenhavn hæves fra Bildsøes Side derved, at han baade til Nikolaj og Holmens Kirker blev kaldet imod sit Vidende og Ønske.

2) Lorens Kristian Bildsøe, f. i Svendborg 6 Janv. 1733, priv. dim. til Univ. 1750, tog theol. Attest. 3 Avg. 1752 (Laud.), prædikede for Dimis 8 Sept. 1758 (Laud.). 1755 blev han Informator for de kongelige Pager, 21 Juli 1758 Sognepræst ved St. Peders Kirke i Næstved, hvilket Embede 1763 ved det residerende Kapellanis Nedlæggelse efter Kapellanen Hr. Nils Haar Wegeners Død blev meget mere indbringende, end tilforn. 13 Okt. 1779 blev han efter Ansøgning entlediget med 230 Rdl. Pension og døde 21 Maj 1781. — Gift 27 Nov. 1758 med Bente Dortea Lemming, f. 1736, død 18 April 1809, en Datter af Hr. Hans Lemming, Sognepræst ved Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn. Deres 6 Børn nævnes paa den Lemmingske Stamtavle, Giess. Jubell. II. 1. S. 350.

3) Mikkel Fjelsted Bildsøe, kom over til Farbroderen Oluf Lundt Bildsøe, Foged i Bergens Stift, blev 1767 Toldbetjent i Fredriksstad, 1772 Toldkontrollør i Kragerø, 1798 Toldkasserer ssteds, død 1803.

4) Mattias Hviid Bildsøe, f. 15 Febr. 1746, blev Sekondløjtn. 6 Avg. 1766, kasseredes 17 Sept. s. A., erholdt sin Afsked 15 April 1767, optoges atter i sit Nummer 23 Dsbr. s. A., døde som Premierløjtn. 10 Nov. 1781.

5) Marie Kirstine Bildsøe, f. 1747, død 2 Febr. 1807, gift 20 Juni 1764 med Hr. Steffan Middelboe, da Præst i Askevold i Bergens Stift, død 1 Dsbr. 1811 som Biskop i Ribe.

6) Anne Sofie Bildsøe, døbt 8 Maj 1748, død 1807, gift 11 Sept. 1772 med Mag. Ture Krarup, da

Konrektor, siden Rektor i Aarhus, f. 26 Nov. 1739, død 7 Marts 1808.

7) Karen Bildsøe, døbt 10 Juni 1749, død som Barn.

8) Andreas Kristoffer Bildsøe, døbt 13 Sept. 1751, tog theol. Attest. 22 Juni 1779 (H. ill.), 1 Maj 1782 Sognepræst til Løsning og Korning, død 10 Maj 1793. Gift med Kirstine Stallknecht, død 19 Febr. 1791, anden Gang med Margrete Kristine Mathfeldt, død 27 Avg. 1825.

9) Karen Bildsøe, døbt 5 April 1754.

10) Charlotte Amalie Bildsøe, døbt 13 Marts 1758.

5. Hr. Kristian Jensen er født paa Als 1696, og havde i sin Ungdom lært Bødker-Haandværket, kom ung til Norge, hvor han 1725 blev Klokker eller Degn ved Sandeherreds Menighed i Aggershus Stift, og da Hr. Langemach Leth der blev hans Sognepræst, fik han efter dennes Tilskyndelse Lyst til at studere, blev Student, tog 4 Juni 1731 theol. Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 6 f. M. (H. ill.), vendte derpaa tilbage til Norge, og blev 4 Dsbr. 1733 kaldet til Hr. Leths Medtjener. Da Hr. Leth 1736 blev kaldet til Kjøbenhavn, og Eftermanden Hr. Peter Floor ikke behøvede Hr. Jensens Hjælp som Medtjener, blev denne 1 Avg. 1738 kaldet til Præst i Torkildstrup, hvor han dog næppe var et Aar, da han 9 Okt. 1739 blev befordret til dansk Kompastor i Magleby paa Amager efter Hr. Gunder Bigerslev, som ved Hr. Nils Barfods Død var bleven Stiftsprovst i Kristiania. 1740 beskikkedes han til Feltprovst over de danske Tropper, som stode i hannoversk Sold, og ved sin Hjemkomst til Sognepræst ved St. Mikkels Kirke i Slagelse efter Mag. Joh. Bartsker 31 Juli 1744. I dette

Embede døde han paa et Besøg i Assens 1 Maj 1746. Hans Kone var Margrete Bind.

6. Hr. Børge Pontoppidan er født 10 Avg. 1683 i Brobh i Fyn, hvor Faderen Hr. Dines Hansen var Sognepræst, Moderen, Faderens anden Hustru, Mette Jensdatter Lucoppidan,[1] en Datter af Hr. Jens Mogensen Hosum, Sognepræst til Landet og Bregninge paa Taasinge. Efter at være undervist i Hjemmet, blev han sat i Odense Skole, og 1702 dimitteret fra Gymnasiet, tog Aaret efter den filosofiske Examen og i Juni s. A. erholdt han Bakkalavr-Graden. Han kom da strax ind paa Elers Koll., hvor han var lige til sin Befordring 1710. — 25 Maj 1705 tog han Attest. (H. ill.), prædikede for Dimis 1 Juli s. A. (Laud.), blev 30 Juni 1710 kaldet til resid. Kapellan for Rudkjøbing og Skrøbelev, ordin. 17 Oktbr., derfra 31 Okt. 1722 til Kompastor paa Herlufsholm med Løfte om Suksession, endelig 8 Janv. 1740 til Sognepræst i Torkildstrup, hvor han døde 17 Maj 1758.[2] — Han ægtede 8 April 1723 Magdalene Sofie Lee-

[1]) Giessi. Jubell. II. 2. S. 189 siger, at Hr. Børge P. var en Søn af Faderens første Hustru Dorte Alexandersdatter, Datter af Hr. Alexander Kristensen i Aaby, og at ovennævnte Mette Lucoppidan kun havde 3 Sønner, Jens, Nils og Jakob, som døde unge (jfr. l. c. S. 176), foruden en Datter, som levede. Men dette er urigtigt, thi Hr. Dines's første Hustru, Dorte, med hvem han havde Bryllup 14 trin. 1667, døde 5 Avg. 1680, hvorefter han 12 Okt. 1681 ægtede Mette Luc., der først fødte ham Sønnen Børge og derefter de andre 3 Sønner og Datteren.

[2]) Blandt hans akademiske Afhandlinger kjendes:

1. Diss. de apostoli St. Thomæ itineribus, sive ὁδοποριχὸν Thomæanum. Part. I. 20 Dcbr. 1706. Resp. Sören Elers.
2. Ejusd. Part. II. 18 Dcbr. 1709. Resp. Anders Skov.

gaard, f. i Maj 1700, død i Stubbekjøbing (begr. 11 Avg.) — Deres Børn vare:

1) Charlotte Amalie Pontoppidan, hjemmed. 1 Febr. 1724, gift 23 Maj 1766 med Hr. Jørgen Schaarup, resid. Kap. i Mariager.

2) Mette Sofie Pontoppidan, hjemmed. 23 Avg. 1725, begr. 25 Avg. 1728.

3) Kristian Leegaard Pontoppidan, døbt 26 Febr. 1728, begr. 15 April s. A.

4) Kristiane Sofie Pontoppidan, døbt 13 Febr. 1730, begr. 12 Marts s. A.

5) Dines Pontoppidan, f. 21 Juni 1733, død 1791 som Præst i Lundum. (Se I. S. 50—51).

6) Johan Ludvig Kristian Pontoppidan,[1]) f. 12 Okt. 1735, Student fra Nykjøbing Skole 1752, tog 15 Juni 1758 Attest. (Laud.), blev 1764 Prof. hist. & elogv. ved Sorø Akademi, 22 Febr. 1765 Prof. theol. samt Sognepræst i Sorø (ordin. 17 April), 31 Marts 1779 Sognepræst ved Budolfi Kirke i Aalborg og 1789 Stiftsprovst, døde 14 Febr. 1799. — Gift 23 Maj 1766 med Bolette Katrine Elling, død 23 Maj 1772, Datter af Postmester og Byskriver Ove Elling. — Atter gift 2 Febr. 1773 med Onse Marie Kraft, f. 24 Okt. 1748, død i Aalborg 10 Sept. 1793, Datter af Prof. Math. Justitsraad Jens Kraft i Sorø. — En Søn af hans første Ægteskab Børge Pontoppidan (f. 26 Juli 1768, død 20 Juni 1817 som Sognepræst for Rær, Hansted og Vigsø) var gift med Mette Magdalene Glahn (død 9 Avg. 1848 i Aalborg) en Søster til Prof. Glahn i Nisserup, og

---

[1]) Se Worm II. S. 211; III. S. 613; Nyerup S. 467.

ved hende Fader til Provst Andreas Kristian Pontoppidan i Vester-Ulslev paa Lolland.

7) Kristian Jokum Pontoppidan,[1]) f. 20 Febr. 1739, gik i Vordingborg Skole til 1757, da han gav sig i fremmed Krigstjeneste, kom hjem 1773, blev Lærer i Tegnekunsten for de kongelige Pager og ved Landkadet-Akademiet, entled. 1800, død 1807.

8) Fredrik Pontoppidan, Forr. Tvillingbroder, begr. 6 Febr. 1754.

7. Hr. Mattias Garman Bergh er født 7 Marts 1725 i Strømsø, hvor Faderen Gunder Garman Bergh (født i Kristiania) da boede, efter tidligere at have været Kjøbmand i London. Moderen Mary Dalthen var en Englænderinde. Da bægge hans Forældre døde i hans 6te Aar, tog Peter Leuch, Grosserer i Kristiania og en Fætter til hans Fader, sig af ham og satte ham 1734 i Huset hos Provst Morten Leuch i Elverum, fra hvis Undervisning han 1740 blev indsat i Kristiania Skole, men paa Grund af et Uvenskab, der opstod imellem Rektoren Arbin og Hr. Leuch, tog denne ham kort Tid efter ud af Skolen og sendte ham til Kjøbenhavn, hvor han fra privat Undervisning i Juni 1743 blev dimitteret af Jakob Hvid, dengang Alumnus paa Elers Kollegium, siden Præst til Frelsers Kirke paa Kristianshavn. I Juni 1745 tog han theol. Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 1 Juli s. A. (H. ill.), hvorefter han gjorde en Reise til Engelland. Her var han et Aarstid, da han i August 1746 tog hjem til sin Fætter Hr. Nils Arctander, Sognepræst i Borge, for at undervise nogle Børn, denne havde i Huset. 1749 rejste han til Kjøbenhavn for at søge, og blev da 18 Juni 1751 kaldet til resid. Kap. i

[1]) Se Nyerup S. 467.

Kvinnisdal med Annexer, ordin. 3 Nov. I dette besværlige Embede, hvor han paa de farlige Sogne-Rejser led meget paa sit Helbred, var han i 9 Aar, boende paa Gaarden Hegbostad, som af ham blev indrettet til en Præstegaard. 18 Avg. 1758 blev han kaldet til Torkildstrup, hvorfra han i Foraaret 1774 atter blev forflyttet til Norge som Sognepræst i Toten. Døde 15 Avg. 1782. I hans Tid brændte Torkildstrup Præstegaard 29 Janv. 1760. — Han ægtede 8 Avg. 1753 Elisabet Faye, død 17 Okt. 1808, en Datter af Hr. Gerhard Faye, Sognepræst til Holt i Kristiansand Stift. Af dette Ægteskab fødtes 10 Børn, af hvilke de 3 ældste, fødte i Norge, overlevede Faderen, de 7 yngste, fødte paa Falster, døde smaa eller vare dødfødte:

1) Gerhard Gunder Bergh, Student fra Herlufsholm Skole 1773, blev først Præst i Tønsberg, 13 Juli 1798 kaldet til Ringsager, hvor han endnu levede 1815.
2) Hedvig Bergh, konfirm. 1771.
3) Cecilie Katrine Bergh, konfirm. 1771.

8. Hr. Søren Ingemann er født 22[1]) April 1735 i Stege, hvor Faderen af samme Navn var Kjøbmand, Moderen Bodil Post. 1756 blev han Student fra Vordingborg Skole, tog Exam. philos. 21 Maj 1757, theol. Attest. 12 Juni 1762 (Non cont.), blev 12 Okt. 1770 kaldet til pers. Kap. for Baarse og Beldringe, ordin. 19 Okt., derfra 19 Maj 1774 til Sognepræst i Torkildstrup, hvor han 13 Febr. 1782 valgtes til Provst, nedlagde Provstiet 1797, og døde 31 Dsbr. 1799. Der var et inderligt Venskabs-Forhold imellem Ingemann og hans 2 hæder-

[1]) Denne Fødselsdag, som angives ved hans Død i Torkildstrup Kirkebog, har Sønnen Etatsraad Ingemann erklæret for rigtig. Erslew I. S. 744 har 7 April, som ogsaa er anført i hans Vita i Ordin.-Prot.

lige Nabopræster, Blicher i Gunslev og Glahn i Riserup, der dog bægge vare ham aandelig overlegne. De sluttede sig ængt sammen i Modsætning til de 3 stridbare og ustyrlige Præster, der boede omkring dem, Volchersen, Humble og Biering. Glahn kalder i sin Kirkebog Ingemann „en sand Natanael"; men hvad der i Særdelesched har bevaret hans Minde paa Falster, er Sagnet om hans Dygtighed til at mane og vise igjen, der er en fast indgroet Folkemening.

Hans Hustru var Birgitte Swane, død i Slagelse 3 Maj 1809, en Datter af Skibskapt. Lars Swane, Ejer af Torkildstrup Kirke, og Johanne Marie Harbow (f. i Kbhavn 15 Febr. 1726, død 28 Dsbr. 1796 i Torkildstrup Præstegaard, hvor hun levede sine 10 Enke-Aar). Deres Børn vare:

1) Johanne Lavrense Ingemann, f. 14 Juli 1777, død 18 April 1778.
2) Søren Lavrentius Ingemann, f. 22 Juni 1778, Student fra Nykjøbing Skole 1794 (Laud.), tog Exam. philos. 1795 (Udmærket), theol. Attest. 5 Maj 1801 (Laud.), kaldet til Sognepræst i Aarby i Sælland 30 Dsbr. 1809, død 1813. Gift med Dortea Kikibusch, der lever som Enke i Slagelse. De havde et Barn, som døde faa Dage før Faderen.
3) Lars Swane Ingemann, f. 12 Maj 1779, død som Kjøbmand i Kbhavn. Gift med Anne Lene Johanne Irgens, siden gift med Hostrup, og ved ham Moder til Digteren Jens Kristian Hostrup og Lavra Hostrup, der er gift med Henrik Spur (se No. 6). — Ingemann havde Sønnen Edvard, død som Parfymehandler i Kjøbenhavn, der i Ægteskab med Avrelia Lauritzen har 2 Sønner Bernhard og Valdemar.

4) Hans Emanuel Ingemann, f. 20 Avg. 1780, kom til Handelen, død ugift 1809.

5) Johanne Lavrense Ingemann, f. 16 Febr. 1782, død ugift i Sorø 3 Okt. 1839.

6) Bolette Fransiska Ingemann, f. 23 Avg. 1783, gift med Hr. Nils Kristian Spur, Sognepræst til Hem og Sem, død 2 Nov. 1817 som Sognepræst i Hobro. Hun lever som Enke i Kbhavn, har 2 Børn: Birgitte Spur, ugift hos Moderen, og Henrik Spur, Kateket i Holbæk, gift med Lavra Hostrup.

7) Katrine Nikoline Ingemann, f. 7 Dsbr. 1784, lever i Kjøbenhavn som Enke efter Ritmæster Thorup, død som Toldforvalter i Hobro 1827.

8) Kristoffer Fredrik Kristian Ingemann, f. 16 Juni 1787, død som Kjøbmand i Kjøbenhavn 1812, ugift.

9) Bernhard Severin Ingemann,[1] f. 28 Mai 1789, Student fra Slagelse Skole 1806; Lektor i Sorø 1822, R* 1828, D. M. 1840, interimistisk Direktor ved Sorø Akademi fra Dsbr. 1842, entlediget ved Akademiets Ophævelse 12 April 1849, Etatsraad 28 Juni 1845. Gift 1822 med Lusie Marie Mandix, f. 1792, Datter af Konferensraad Jakob Mandix (død 1831) og Margrete Elisabet Hvistendahl (død 1816).

9. Hr. Otto Grundtvig[2]) er født 20 Okt. 1772 i Odden, hvor Faderen Hr. Johan Grundtvig var Sognepræst (f. 22 Nov. 1734, død 5 Janv. 1813 som Sognepræst i Udby ved Vordingborg), Moderen Katrine Marie Bang (f. 1 Juli 1748, død i Præstø 17 Sept.

[1]) Se Erslew I. S. 744—49.

[2]) Fr. Barfods Danmarks Gejstlighed, 1ste Aarg., Sp. 156; Erslews Forf.-Lex. I. S. 507.

1822) var en Datter af Kammerraad Nils Kristian Bang til Egebjærggaard. Underviist i Hjemmet til sit 14de Aar sattes han 1786 i Herlufsholm Skole, hvorfra han 1789 blev Student (Laud.), tog 1790—91 anden Examen (Laud.), og 29 April 1794 theol. Attestats (H. ill. sp. scr. laude dign.). I Efteraaret 1795 blev han Prædikant ved det Harboeske Frueklosfter, 3 Janv. 1798 kaldet til St. Jørgens og St. Ibs i Roskilde, ordin. 2 Marts, til Torkildstrup 14 Marts 1800, blev 1805 Provst i Nørre-Herred, fik Rang med Amtsprovster 31 Juli 1815, kaldet til Gladsaxe og Herlev 23 Maj 1823, døde 14 Janv. 1843. — Han ægtede 8 Sept. 1798 Marie Amalie Balle, f. 3 Dsbr. 1778, død 16 Dsbr. 1833, en Datter af Biskop Nikolaj Edinger Balle og Fredrikke Severine Grundtvig. Deres Børn ere:

1) Nikoline Marie Fredrikke Grundtvig, f. 28 Janv. 1800, ugift.
2) Johanne Severine Grundtvig, f. 24 Avg. 1801, gift 24 Juli 1829 med Hr. Johannes Angel Sørensen i Gunslev (se S. 90).
3) Johan Edinger Balle Grundtvig, f. 3 Maj 1803, død 17 Avg. 1804.
4) Ulrikke Eleonore Grundtvig, f. 28 Juli 1805, død 1846. Gift med Snedker Jørgensen i Gladsaxe. 2 Børn: 1) Amalie Marie Jørgensen, f. 1832, hos Præsten N. F. S. Grundtvig i Kbhavn. 2) Johan Otto Grundtvig Jørgensen, f. 14 Okt. 1844, hos Præsten J. A. Sørensen i Gunslev.
5) Bolette Charlotte Grundtvig, f. 13 Marts 1808, gift 1839 med Præsten Ludvig Blædel i Brande.[1]) 2 Sønner og 4 Døtre.

[1]) Se ovenf. S. 16, — og Fr. Barfods Danm. Geistl., 1ste Aarg. Sp. 102.

6) Johan Edinger Grundtvig, f. 17 Maj 1811, Student (privat dim.) 1829 (H. ill.), død 1830.
7) Katrine Elisabet Grundtvig, f. 8 Marts 1814, ugift.
8) Karl Kristian Fredrik Grundtvig, f. 3 Febr. 1817, død 29 Nov. 1818.

10. Hr. Karl Fredrik Jansen er født 13 Okt. 1778[1]) i Kjøbenhavn, hvor Faderen Mikael Jansen var Parykmager, senere Billiard- og Spisevært, død hos Sønnen i Brovst 28 Febr. 1817. Moderen hed Kristine Marie Niemeyer. Han blev 1792 Student (Non cont.), tog 14 Apr. 1794 Exam. philos. (H. ill.), 29 Okt. 1799 theol. Attest. (Non cont.), prædikede for Dimis 1801 (Laud.). Efter sin Attestats blev han Hører ved Aarhus Skole, men gik ved Skole-Reformen 20 Dsbr. 1805 af med Pension, hvilken han beholdt som Kapellan; ja endog efter at være kaldet til Brovst, beholdt han Halvdelen deraf i Naadensaaret. 15 Maj 1807 beskikkedes han til pers. Kap. ved Budolfi Kirke i Aalborg hos Dr. theol. Provst Klaus Wilhelm Claudi, 21 Juli 1809 til Sognepræst i Brovst og Svenstrup, 14 Maj 1817 alene i Brovst, hvor han 11 Juni 1817 tillige blev Amtsprovst over Øster- og Vester-Hanherred, samt Hvetbo-Herred, endelig 22 Okt. 1823 til Torkildstrup, hvor han døde 26 Juni 1831. — Han var gift med Anne Katrine Jansen, f. 28 Febr. 1777, død 19 Febr. 1842 i Stubbekjøbing, Datter af Biskop Rasmus Jansen i Aalborg. — Af deres 13 Børn, af hvilke de ikke anførte ere døde smaa, kunne kun Følgende nævnes:

1) Fredrik Jansen, f. 25 Nov. 1803, gik i Aalborg Skole fra 1813 til 1821, priv. dim. til Univ. 1822 (Non cont.), anden Ex. 1823 (H. ill.), død som Militær i Vestindien omtr. 1845.

---

[1]) Ifølge Gravmælet; i Ordin.-Prot. staar 1777.

2) Kristine Marie Jansen, i Nykjøbings Kloster.
3) Anne Katrine Jansen, lever i Korsør som Enke efter Styrmand Pontoppidan. 2 Sønner.
4) Hanne Sofie Jansen, ugift i Stubbekjøbing.
5) Kristiane Jansen, f. 29 Juli 1814, ugift i Stubbekjøbing.
6) Hans Peter Jansen, f. 11 Febr. 1816, Kjøbmand i Stubbekjøbing.
7) Margrete Jansen, f. 27 Febr. 1820, død 5 Maj 1833.

11. Hr. Hans Jørgen Giessing er født 3 Maj 1784 i Storvorde i Viborg Stift, hvor Faderen Hr. Rasmus Jørgen Giessing var Sognepræst (f. 1746, død som Sognepræst i Bogense 1 Okt. 1812), Moderen Jakobine Kirstine Sommer (død 29 Sept. 1796). 1801 blev han Student fra Aalborg Skole (Udmærket), tog 1802 anden Examen (Udmærket), og 9 Juli 1804 theol. Attest. (Laud.), optoges derefter i det daværende pædagogiske Seminariums historiske Klasse, hvorfra han 5 Sept. 1806 blev beskikket til Adjunkt ved Viborg Skole, blev Overlærer ssteds 13 Avg. 1814, entledigedes fra dette Embede 20 Marts 1815, blev derefter 28 Febr. 1816 kaldet til Sognepræst for Herslev og Viuf, 28 Sept. 1831 til Torkildstrup, 3 Dsbr. 1842 til Ballerup og Maalev. 28 Juni 1840 blev han Ridder, 26 Avg. 1849 Medlem af den aldrig sammenkaldte Landkommunal-Kommission, 18 Avg. 1850 Formand for Husmandshoveriafløsnings-Kommissionen i Kjøbenhavns Amt.

Han ægtede 8 Nov. 1816 Sofie Kristine Raben, f. 29 Avg. 1794, en Datter af Jens Peter Raben, Ejer af Frørupgaard ved Haderslev. Deres Børn ere:
1) Jakobine Elisabet Giessing, f. 11 Avg. 1817.

2) Anne Marie Katrine Giessing, f. 4 Okt. 1818, gift 18 Nov. 1849 med Kjøbmand Grimm i Bogense.
3) Søren Sommer Giessing, f. 7 Maj 1820, pers. Kap. i Toreby paa Lolland.
4) Peter Holger Giessing, f. 3 Sept. 1821, Student 1841 (Laud.), anden Examen 1842 (Laud.), theol. Attest. i Janv. 1849 (Laud.)., beskikket til pers. Kap. hos sin Fader 25 Marts 1851.
5) Abelone Lovise Giessing, f. 3 Janv. 1823, død paa Fredriks Hospital i Kbhavn 1 Juli 1851, gift 3 Maj 1847 med Kammerraad Severin Lund Møller paa Skjørringe, f. 24 Okbr. 1810.
6) Jens Georg Giessing, f. 1 Okbr. 1824, Student 1844 (Laud.), anden Examen 1845 (Laud.), theol. Attest. i Juli 1849 (Laud.).
7) Sofie Kristine Giessing, f. 20 Okbr. 1826, død 21 Febr. 1847.
8) Johanne Giessing, f. 13 Sept. 1828.
9) Karoline Giessing, f. 29 Juni 1830.
10) En Søn, f. 10 Juni 1833, død efter faa Timer.
11) Erasmine Severine Giessing, f. 3 Avg. 1835.

12. Mag. Hans Ulrik Møller[1]) er født 19 Okt. 1796 i Jellinge i Jylland, hvor hans Fader Mag. Rasmus Møller,[2]) siden Dr. theol. og Biskop over Lollands Stift, da var Sognepræst. Moderen Bodil Marie Thaulow. Efter at være underviist hjemme af sin Fader, sattes han 1807 i Naskov Middelskole, kom i Okt. 1810 i Nykjøbing Skole, hvorfra han blev Student 1814 (M. godt), tog anden Examen 1815 (Laud.), theol. Attest. 22 April 1819 (Laud., sp. scr. præcipua laude dign.), præd. for Dimis

[1]) Erslews Forf.-Lex. II. S. 386.
[2]) Stiftets S. 409—13.

20 Nov. 1821 (Egregie), aflagde f. D. kat. Prøve (Laud.), beskikkedes 14 Maj 1823 til resid. Kapellan for Købelev og Vindeby, disputerede 15 Juli 1825 for Magistergraden, blev 4 Janv. 1832 kaldet til Sognepræst i Radsted paa Lolland, 27 Marts 1841 tillige Stiftsprovst i Lolland-Falsters Stift, 10 Febr. 1843 Sognepræst i Torkildstrup, 28 Juni 1847 R*, 2 Sept. 1852 paa Ansøgning i Naade entlediget som Stiftsprovst. — 24 Okt. 1823 ægtede han Marie Lovise Hulda Sidenius, f. 22 Marts 1804, en Datter af Kjøbmand Kristian Sidenius i Nykjøbing paa Falster. — Deres Børn nævnes paa Stamtavlen over Familien Sidenius.

X. Vaalse.

A. Sognepræster.

1. Hr. Mogens Jakobsen Ørn[1]) holdt her den første evangeliske Prædiken 2den Søndag efter Paaske 1537, døde 1559.

2. Hr. Nils Sørensen, kaldet 1559, døde 1571.[2])

3. Hr. Jørgen Jensen Faaborg, kaldet 1571, døde 1603, efter i 4 Aar at have haft Eftermanden til Kapellan. Denne ægtede ogsaa hans Enke.

4. Hr. Eskild Hansen er født i Svendborg, var

---

[1]) Se Ønslev-Afbigten. Tilnavnet Ørn gives ham paa den ønslevske Series Pastorum i Nørre-Herred. — Hans Formand, den sidste katolske Præst, som levede her 1530, hed Hr. Søren. — Naar det paa en Tavle i Kirken siges, at Stedets Præst i dette Tidsrum 1537—59 hed Hr. Peder Klavsen, maa det — ifølge Ønslev-Afbigtens sikre Vidnesbyrd — være urigtigt.

[2]) Saaledes Bl. Ms. — Tavlen i Kirken sætter 1577 som Hr. Nils's Dødsaar og Eftermandens Kaldsaar.

Formandens Kapellan i 4 Aar, derefter Sognepræst i 15 Aar, døde 15 Sept. 1618.[1] Han ægtede Formandens Enke Karen Hansdatter.

5. Hr. Nils Kiær Wellejus er født 1576, maaske — efter Navnet — i Vejle, var først Kapellan i Holsten (betyder vel snarere Slesvig) i 4 Aar, derefter i Nykjøbing i 6 Aar, fra 1612 til 1618, da han blev Præst i Vaalse, hvor han døde 2 Okt. 1623. Hans Hustru hed Anne Pedersdatter.[2]

6. Hr. Rasmus Sørensen Rosenqvist er født 1584 og blev 11 Avg. 1619 af Bisskop Hans Mikkelsen ordineret til Medtjener hos Hr. Eskil Klavsen i Rødby, men Aaret efter, 1620, forfremmet til Nykjøbings Kapellani, hvorfra han 1623 blev kaldet til Vaalse og døde 1639.[3] Hans Enke hed Kirsten Hansdatter. Vi kjende 2 af hans Børn:

---

[1] Indskriften paa hans Ligsten er denne:
„Herunder ligger begrafven hederlig och vellert Mand Herr Eschil Hansön barnfödt udi Svenborrig udi Fyn, fordom Capelan udi IIII Aar och Sognepræst paa XV Aar, (som döde den XV Septemb: Anno MDCXVIII och blef her samesteds begrafvit S: Michels Aften) med sin kiere Hustru Karrin Hansdather S. Her Jörgen Jensön Foborrig hans eftherlefverske, hvis Sielle Gud hafver."

Det er altsaa aldeles ugrundet, naar Bl. Ms. og Rhode (Falst. Hist. S. 244) antage ham for Formandens Søn og kalde ham Hr. Eskil Jørgensen.

[2] Kilden til disse Data er Ligstenen, hvis Indskrift er denne:
„Nicolaus Paludanus Wellejus in Holsatia qvadriennium, Nycopiæ sexennium et ecclesiæ hujus Valneusis qvinqvennium pastor, pie in domino migravit a. 1623 octob. 2, ætat. 47, cujus anima in manu Dei. Ipsius reliqviis amoris conjugalis ergo conjunx relicta Anna Petri f. lugens posuit."

[3] En Ligsten i Koret har følgende Indskrift:
„Herunder omkring i Kors Gulved ligger begraved H. Rasmus Sörensen oc hans hustro Kisten Hansdatter oc

1) Eskil Rasmussen Rosenqvist, f. 1632, ordin. til Kapellan i Toreby 11 Juli 1660, Sognepræst i Vesterborg 20 Sept. 1668, død i Sept. 1678.

2) Bodil Rasmusdatter, Moder til Hr. Kneutels første Hustru.

7. Hr. Kristoffer Hansen Beck er født 1610 i Ønslev, hvor hans Fader Hr. Hans Knudsen Beck var Sognepræst. 1638 [1]) blev han Rektor i Rudkjøbing, aflagde Rektor-Eden 4 Nov. og indviedes samme Dag til Kapellan ssteds, hvilke Embeder vare forenede. I Juni 1639, da Hr. Rasmus i Vaalse var død, rejste han hid for at blive valgt, og opnaaede sit Ønske: 5 Juli fik han Bispens Brev med sig til Lensmanden som kaldet til dette Embede. — 9 Juni 1639 [2]), da Bispen var i Birket at visitere, blev Hr. Kristoffer anklaget for ham af Hr. Hans Hansen Brun i Taagerup, fordi han skulde have beskyldt Formandens Hr. Rasmus's Enke for Hor, hvilket hans Stiffader Hr. Lavrits Agendorph i Ønslev 11 s. M. søgte at undskylde for Bispen og tillige bevise de rette Kilder til denne Sag. Bispen henviste ham til Enkens Venner, for at faa Sagen afgjort med dem, men disse mødte med Enken selv Dagen efter hos Bispen i Landet, og paastode Dom og Kjendelse. Endelig var Bispen dog saa heldig, inden han

---

deris Datter Bodel oc hindis D. Magrete P. D. H. Christian Kneutels hustro oc deris Datter Catrina saa oc Margrete I. D. H. Christians Hustro oc Maria Cneutel. C. D."

[1]) 1 Juli 1630 findes immatr. en Christophorus Johannis Barderupius, kan dog efter dette Tilnavn næppe være denne.

[2]) Dette Aarstal sættes i Bl. Ms., men synes nødvendigvis at maatte være urigtigt.

Formandens Kapellan i 4 Aar, derefter Sognepræst i 15 Aar, døde 15 Sept. 1618.[1]) Han ægtede Formandens Enke Karen Hansdatter.

5. Hr. Nils Kiær Wellejus er født 1576, maaske — efter Navnet — i Vejle, var først Kapellan i Holsten (betyder vel snarere Slesvig) i 4 Aar, derefter i Nykjøbing i 6 Aar, fra 1612 til 1618, da han blev Præst i Vaalse, hvor han døde 2 Okt. 1623. Hans Hustru hed Anne Pedersdatter.[2])

6. Hr. Rasmus Sørensen Rosenqvist er født 1584 og blev 11 Avg. 1619 af Bisop Hans Mikkelsen ordineret til Medtjener hos Hr. Eskil Klavsen i Røddy, men Aaret efter, 1620, forfremmet til Nykjøbings Kapellani, hvorfra han 1623 blev kaldet til Vaalse og døde 1639.[3]) Hans Enke hed Kirsten Hansdatter. Vi kjende 2 af hans Børn:

---

[1]) Indskriften paa hans Ligsten er denne:
„Herunder ligger begrafven hederlig och vellert Mand Herr Eschil Hansön barnfödt udi Svenborrig udi Fyn, fordom Capelan udi IIII Aar och Sognepræst paa XV Aar, (som döde den XV Septemb: Anno MDCXVIII och blef her samesteds begrafvit S: Michels Aften) med sin kiere Hustru Karrin Hansdather S. Her Jörgen Jensön Foborrig hans eftherlefverske, hvis Sielle Gud hafver."

Det er altsaa aldeles ugrundet, naar Bl. Ms. og Rhode (Falst. Hist. S. 244) antage ham for Formandens Søn og kalde ham Hr. Eskil Jørgensen.

[2]) Kilden til disse Data er Ligstenen, hvis Indskrift er denne:
„Nicolaus Paludanus Wellejus in Holsatia qvadriennium, Nycopiæ sexennium et ecclesiæ hujus Valnensis qvinqvennium pastor, pie in domino migravit a. 1623 octob. 2, ætat. 47, cujus anima in manu Dei. Ipsius reliqviis amoris conjugalis ergo conjunx relicta Anna Petri f. lugens posuit."

[3]) En Ligsten i Koret har følgende Indskrift:
„Herunder omkring i Kors Gulved ligger begraved H. Rasmus Sörensen oc hans hustro Kisten Hansdatter oc

1) Eskil Rasmussen Rosenqvist, f. 1632, ordin. til Kapellan i Toreby 11 Juli 1660, Sognepræst i Vesterborg 20 Sept. 1668, død i Sept. 1678.

2) Bodil Rasmusdatter, Moder til Hr. Kneutels første Hustru.

7. Hr. Kristoffer Hansen Beck er født 1610 i Ønslev, hvor hans Fader Hr. Hans Knudsen Beck var Sognepræst. 1638 [1]) blev han Rektor i Rudkjøbing, aflagde Rektor-Eden 4 Nov. og indviedes samme Dag til Kapellan sstds, hvilke Embeder vare forenede. I Juni 1639, da Hr. Rasmus i Vaalse var død, rejste han hid for at blive valgt, og opnaaede sit Ønske: 5 Juli fik han Bispoppens Brev med sig til Lensmanden som kaldet til dette Embede. — 9 Juni 1639 [2]), da Biskoppen var i Birket at visitere, blev Hr. Kristoffer anklaget for ham af Hr. Hans Hansen Brun i Taagerup, fordi han skulde have beskyldt Formandens Hr. Rasmus's Enke for Hor, hvilket hans Stiffader Hr. Lavrits Agendorph i Ønslev 11 s. M. søgte at undskylde for Biskoppen og tillige bevise de rette Kilder til denne Sag. Biskoppen henviste ham til Enkens Venner, for at faa Sagen afgjort med dem, men disse mødte med Enken selv Dagen efter hos Biskoppen i Landet, og paastode Dom og Kjendelse. Endelig var Biskoppen dog saa heldig, inden han

deris Datter Bodel oc hindis D. Magrete P. D. H. Christian Kneutels hustro oc deris Datter Catrina saa oc Margrete I. D. H. Christians Hustro oc Maria Cneutel. C. D."

[1]) 1 Juli 1630 findes immatr. en Christophorus Johannis Barderupius, kan dog efter dette Tilnavn næppe være denne.

[2]) Dette Aarstal sættes i Bl. Ms., men synes nødvendigvis at maatte være urigtigt.

drog hjem, at faa Sagen forligt i Ræbbelunde.[1] — 1667 fik han Eftermanden til Kapellan, og døde 9 Maj 1673.

8. Hr. Kristian Falentinsen Kneutel (Cneutelinus) er født 1630 i Nykjøbing, hvor hans Fader Falentin Henriksen Kneutel var Dronning Sofias Apoteker,[2] Moderen Lisbet Mortensdatter.[3]) 7 Febr. 1667 blev han kaldet til Kapellan og Suksessor i Vaalse, ordin. 19 Apr., erholdt 8 Marts 1671 Kong Kristian V.s Konfirmation paa Suksessionen og tiltraadte 1673 Embedet som Sognepræst, døde 15 Juli 1707.[4] — Han omtales første Gang i den gejstlige Rets-Protokol 19 Maj 1696, da Sr. Andreas Schumacher, Forvalter paa Vordingborg Slot, stævnede ham for en Provste-

---

[1]) I sine sidste Leveaar havde han en Sag for ved Lollands Landsting mod en Studiosus Eskil Jørgensen, der blev dømt paa sin Ære for hvad han havde paasagt Præsten i Vaalse uden at kunne godtgjøre det. Et Kongebrev dat. 20 Juli 1668, meddelte dog bemældte Eskil Æresoprejsning, saa denne Dom ikke skulde komme ham til Skade paa Ære, Navn og Rygte. (Fynske og smaal. Reg. Nr. 8, fol. 206 a.).

[2]) Han kaldes næmlig i Knud Hansens Poematum decades „R. M. Pharm."

[3]) Hun blev gift med Kneutel 17 Juni 1627 (ifølge ovenomtalte Poem. decad.), men maa tidligere have været gift med en Rostorff, thi i Smaalandske Tegnelser Nr. 6, pag. 326 omtales et Brev fra Kongen til Palle Rosenkrans (Stiftsbefalingsmand og Lensmand over Aalholm og Nykjøbing), dat. 31 Marts 1630, at han skulde beordre Anders Jespersen, Borger i Nykjøbing at bilægge en Tvist imellem Fredrik Rostorff og hans Stiffader Falentin Kneutel, Indvaaner sammesteds, anlangende et Skiftebrev, der i hins Barndom var gjort paa hans Fædrenearv. — Rimeligvis har da Hr. Kneutels Kapellan og Eftermand, Thomas Rostorph, været af samme Familie.

[4]) 1 Oktbr. 1703 fik han Kongens Brev for sig og sin Hustru, at hvilken af dem, der først dør, maa begraves om Aftenen. (Fynske og smaalandske aabne Breve Nr. 12, fol. 311 a—b).

ret i Anledning af et uartigt Brev, Hr. Kneutel havde tilskrevet ham, men hvorfor han nu bad om Forladelse. Samme Aar fik han Eftermanden, Hr. Thomas Rostorph til Medtjener, og 22 April 1697 indførtes den mellem dem oprettede Forening i Rets-Protokollen. Hr. Kneutel skulde, foruden Kost og Kammer, give ham 15 Sletdaler om Aaret og indrømme ham Offer paa de 3 store Højtider. Hr. Rostorph lover efter Hr. Kneutels Død at indløse Præstegaarden med 500 Sletdaler til Arvingerne, og føjer da til: „Saa længe jeg skal blive her efter Guds Villie i Hr. Kristians levende Live, vil jeg ikke med Nogen indgaa Ægteskab, og efter hans Død, naar jeg da vil gifte mig, ej gaa hans Hus forbi med Giftermaal.“ — Der indtraadte imidlertid snart et saadant Misforhold imellem de to Præster, at det ikke lod sig vænte, at hint Løfte var blevet holdt. Hr. Rostorph vilde ikke længere være i Hr. Kneutels Hus, og bragte 18 Okt. 1699 deres Tvistigheder for en Provsteret, hvor de bleve saaledes forligte, at Hr. Rostorph skulde forlade Præstegaarden, og af Hr. Kneutel nyde 50 Sletdl. til nødtørftig Underhold, samt 30 Sletdl. i Løn foruden Offeret. — Der høres nu Intet til dem før 15 Avg. 1704, da Provsteretten paa ny maatte mægle. Søndagen 3 Avg. havde Hr. Kneutel for Alteret i Kirken begyndt Klammeri med Hr. Rostorph om det faldne Offer, og tilsidst tiltalt ham saaledes: „Lich fossen, Du Hundsfot!“ — hvorpaa Hr. Rostorph svarede: „Det er min Høflighed, Hr. Kristian! at jeg ikke paa dette Sted svarer til Sligt“. Men da lidt efter Hr. Kneutel fra Korsdøren talede til Menigheden om nogle Stolestader, afbrød Hr. Rostorph ham med de Ord: „Det er Eder vel bevidst, at jeg har Hans

Mai allern. Brev,"[1]) — hvortil Hr. Kneutel kort og godt svarede: "Pfuj, holt Din Mund!" — Paa Kirkegaarden overfusede atter Hr. Kneutel sin Kapellan med Skældsord, og at det ikke kom til Haandgribeligheder, afværgedes af hans Søn Falentin. Degnen Hans Thura forklarede, at Kapellanen for Alteret havde sagt til Præsten, at der havde han Intet mere at bestille, hvorefter denne i Vaabenhuset havde forbandet sig paa, "at hvis Alle, der fortjente det, skulde kagstryges, da skulde han kagstryges med, som stod for Alteret, at Hr. Thomas havde sneget og løiet sig ind i Menigheden m. m." — Sagen blev forligt og — Hr. Rostorph holdt sit Løfte.

Hr. Kneutel var 3 Gange gift. Hans første Kone Margrete Povlsdatter, en Datter-Datter af Hr. Rasmus Sørensen, døde 1675 (begr. 10 Sept.), 29 Aar og 3 Maaneder gl., kort efter at have født en Søn, foruden hvilken hun idetmindste havde 2 Børn. Hans anden Kone Margrete Jørgensdatter døde 1684 (begr. 11 April), 34 Aar gl., og fødte 4 Børn. Hans tredie Hustru Anne Katrine Jensdatter Skytte,[2]) en Datter af Hr. Jens Skytte i Taaderup, fødte ham 3 Børn og ægtede siden Eftermanden. Hans Børn vare disse:

---

[1]) Til denne Ytring havde Hr. Rostorph formel Ret, thi han var i sit Kaldsbrev udnævnt til "Sognepræst i Vaalse efter Hr. Kneutel, der har resigneret ham Embedet" — en Form, der ofte findes brugt, hvor dog den resignerende Sognepræst har fungeret til sin Død. — 4 Janv. 1701 erholdt Hr. Kneutel, "forrige Sognepræst i Vaalse", Kongens Brev paa at maatte blive Sognepræst i Vaalse igjen, dersom han skulde overleve Hr. Rostorph. (Fynske og smaal. aabne Breve Nr. 12, fol. 136 a—b.)

[2]) Hun nævnes allerede som hans Hustru i Vaalse Kirkebog 18 trin. 1685.

1) Katrine Kneutel,[1]) gift 17 Okt. 1709 med Hans Sakariasen Sabolin, Vice-Rektor og Klokker i Rødby.

2) Falentin Henrik Kneutel, f. i Maj 1671, begr. 26 Febr. 1721, boede og døde i Vaalse. 5 Børn.

3) Martinus Kneutel, døbt 12 trin. 1675, Student fra Vordingborg Skole 1694, blev 1745 Skolelærer i Maglebrænde, begr. i Stubbekjøbing 9 Apr. 1748.

4) Margrete Kneutel, døbt 10 trin. 1677, gift 6 Juli 1712 med Kristian Brandt i Stubbekjøbing.

5) Elisabet Kneutel, døbt 1 Janv. 1680, gift 14 Juli 1724 med Skipper Villum Erikssen Bartholl.

6) Sofie Kneutel, døbt cant. 1681.

7) Jørgen Kneutel, døbt qvasim. 1683.

8) Samuel Kneutel, døbt Palmesønd. 1687, begr. i Stadager 2 Adv. 1732, nævnes i Kirkebogen „en Fattig", ligesom hans Søn Thomas, der fødtes og døde s. A., blev begravet i de Fattiges Jord.

9) Marie Kneutel, hjemmedøbt, begr. 15 Marts 1688.

10) Jens Kneutel, døbt 18 Juli 1690, blev Hører i Nykjøbing. (Se S. 108—09).

11) Anne Marie Kneutel, døbt cant. 1693, begr. 15 Sept. 1721.

9. Hr. Thomas Rostorph er født 1660 i Nykjøbing, hvor Faderen Hr. Hans Rostorph da var Kapellan (se I. S. 39). — 18 Juli 1696 blev han kaldet til Formandens Medtjener med Sukcession (se S. 204 Not. 1),

[1]) Hun nævnes som Fadder i Vaalse 1683. At det er hende, der den angivne Dag i Taagerup havde Bryllup med Sabolin, bør næppe betvivles, da hun i Kirkebogen kaldes Kristiansdatter. I Nasłovs Kirkebog findes 15 Maj 1703 en Andreas Kristensen gift med Katrine Kneutel ſl. Hans Metners. Er det den Samme, bliver Sabolin altsaa hendes tredie Mand.

han levede godt og fortjente store Penge, da Musik der var noget Rart; han vilde aldrig tilbage til Evropa, men rejse videre om i Verden, før han søgte sig et Blivested.

11. Hr. Johan Henrik Schrøder er født 6 April 1705 i Torkildstrup, hvor Faderen Mag. Abraham Schrøder var Sognepræst. Han blev Student fra Nykjøbing Skole 1725 (immatr. 21 Juli), Baccalavr 1726, tog Attest. 4 Maj 1728 (H. ill.), prædikede for Dimis 19 s. M. (Laud.). 22 Juni 1731 blev han kaldet til Præst paa Anholt, hvor han 1733 indvikledes i store Stridigheder med Øens Ejer, Etatsraad Fr. Rostgaard, over hvem han ifølge Fuldmagt af 18 Mænd paa Øen havde indgivet Klage til Kongen [1]). Da Tiderne ikke vare gunstige for et Bonde-Klæremaal, kom Intet ud af Klagen. Hr. Schrøder kunde da ikke godt blive i sit Embede, og forflyttedes derfor 18 Marts 1735 til Vaalse, hvor han døde 27 Maj 1758. — Allerede 6 Sept. 1729 havde han i Nykjøbing Bryllup med Bodil Larsdatter Hald, f. 1697, død 25 Janv. 1747, en Datter af Vandmøller Lars Hald og Anne Thomasdatter Flindt, Stifdatter af Raadmand Gabriel Bold. — Hun fødte ham 4 Døtre. — 17 Okt. 1749 ægtede han Charlotte Amalie Getreuer, f. 13 Sept. 1729, død som Enke i Vaalse 19 Maj 1784, en Datter af Hr. Kristian Peter Getreuer i Ønslev. — Med hende havde han 6 Børn. Navnene paa hans 10 Børn ere:

1) Anne Kirstine Schrøder, f. paa Anholt 5 Sept. 1732, gift 20 Okt. 1752 med Degnen Martin Didrik Wiberg i Riserup. 10 Børn.

---

[1]) Se Beckers Orion, Maanedsskr., IV. S. 270—92.

2) Birgitte Katrine Schrøder, Forr. Tvill., død som Enke i Ravense 30 April 1796, gift 20 Janv. 1764 med Skipper Andreas Schumacher Wolf i Nykjøbing (se I. S. 248).

3) Lorense Schrøder, f. 8 Juli 1736, gift 25 Sept. 1761 med Degnen Ebbe Ebbesen i Kastrup ved Vordingborg, tidligere Hører ved Vordingborg Skole. (Suhrs Smaaskr. II. S. 100 og 104).

4) Magdalene Katrine Schrøder, døbt 13 Nov. 1737, var 1765 gift med en Sr. Nils Viborg.

5) Bolette Johanne Schrøder, f. 21 Juni 1750, gift 2 Maj 1777 med Jens Andreas Guldberg, Byfoged, Byskriver og Postmæster i Stavanger.

6) Abraham Schrøder, døbt 6 Sept. 1751, begr. 11 Sept. 1752.

7) Kristian Peter Schrøder, f. 6 Janv. 1753, begr. 30 Okt. s. A.

8) Dortea Katrine Schrøder, f. 12 April 1754, død 1802, gift 1785 med Lars Fogh, Fuldmægtig ved Assistenshuset i Kjøbenhavn, f. 1754, død 1804.

9) Sara Schrøder, f. 24 Dsbr. 1755.

10) Kristian Peter Schrøder, f. 8 Okt. 1757, død 1763.

12. Hr. Lorens Floor er født i Trondhjem 10 Avg. 1720. Hans Fader, Skibskapt. Peder Floor, var fra Amrom, Moderen Elisabet Lusie Flensburg, en Kjøbmands-Datter fra Trondhjem, døde hos Sønnen i Vaalse 20 Okt. 1761, 84 Aar og 1 Maaned gl. — Fra hans 12te Aar blev han undervist i Huset hos Over-Auditør Peder Brønlund, Ejer af Dønnes Gods paa Helgeland, tilligemed dennes Børn, først 1½ Aar af Studios. Gerhard Gelmuyden (død som Præst i Leganger),

siden 2 Aar af Hr. Jens Hersleb paa Brønøen. Da han havde været her i 4 Aar, kom han i Trondhjems Skoles 4de Klasse under Høreren Daniel Brunbasß, flyttedes 2 Aar efter ind i Mæsterlektien under Rektor Mag. Benj. Dasß og Konrektor Mag. Hans Hagerup, og blev efter 2 Aars Forløb dimitteret til Univ. i Maj 1739, findes dog først immatr. 18 Dsbr. — 1740 tog han Exam. philos. (Laud.), men maatte af Mangel paa Stipendier og anden Understøttelse rejse tilbage til Norge, hvor han underviste i Lavgmanden Kanselliraad Povl Dons's Hus til Juli 1745, da han atter drog til Kjøbenhavn, og tog 2 Dsbr. s. A. Attestats (H. ill.), prædikede for Dimis 24 s. M. (Laud.), og fik da atter i Norge Kondition som Informator hos Provst Tarald Rosß i Ørkedal i Janv. 1746, udnævntes 29 Juli s. A. til hans pers. Kapellan, og var den Første, der blev ordineret af Biskop Harboe, 14 Dsbr. Næste Aar ansattes han som pers. Kap. hos Provst Hans Hornemann i Meldalen, hvor han 9 Avg. 1748 udnævntes til residerende Kapellan. Her udstod han meget Ondt og var ofte i Livsfare paa de yderst besværlige Sogne-Rejser, hvorfor han i Febr. 1753 rejste til Kjøbenhavn, for at søge anden Beforbring, ansattes da kort efter som Feltpræst ved Artillerikorpset, blev saa en kort Tid Hjælpepræst hos Hr. Gerhard Treschow i Birkerød, derefter atter Feltpræst ved Livgarden, tilbragte paa ny en Tid hos Hr. Treschow, indtil han endelig 18 Avg. 1758 blev kaldet til Sognepræst i Vaalse, hvor han døde 15 Dsbr. 1776.

Han ægtede 2 Maj 1759 Elisabet Milan, f. 1740, en Datter af Gabriel Ferdinand Milan (9 Dsbr. 1740 udnævnt til Hofforgylder, senere Borgermæster i Helsingør). Hun ægtede efter Hr. Floors Død 28

Nov. 1777 Hans Jakob Lemming, Færgemand i Guldborg, og døde 30 Sept. 1809. Med Hr. Floor havde hun 8 Børn:

1) Anne Marie Floor, f. 15 Marts 1760, død som Enke efter Murmæster Rasmus Larsen i Næstved.

2) Gabriel Ferdinand Floor, f. 2 Avg. 1761, Student 1781, tog theol. Attest. 5 Okt. 1786 (H. ill.), blev 3 Maj 1793 resid. Kap. til Hellevad, Hellum og Ørum, derfra 21 Nov. 1798 kaldet til Solbjærg og Sundby paa Mors, død 1815. — En Søn af ham, Jens Kristian Floor, tog 1813 Veterinær-Examen og er død som Regimentsdyrlæge i Odense.

3) Elisabet Lusie Floor, f. 30 Sept. 1762, død i Vordingborg 12 Juni 1812, gift 1785 med Jørgen Heeboe, da boende som Prokurator i Rødstofte ved Vordingborg, siden Byfoged i Vordingborg, død sstds, efter at være afgaaet med Pension, 10 Marts 1820. — Deres Børn ere: 1) Lorens Heeboe, f. 6 Okt. 1786, Student 1804 (Laud.), tog anden Ex. 1805 (Laud.), død 22 Sept. 1806. 2) Jørgen Siersted Heeboe, f. 5 Juni 1788, død som pension. Kaptejn og Branddirektør paa Femern 25 Apr. 1839. 3) Peter Kristian Heeboe, f. 26 Okt. 1794, Kommissionær i Kbhavn. 4) Johan Nikolaj Heeboe, f. 25 Avg. 1797, Assistent i Avktionskontoret i Kbhavn. 5) Gabriel Ferdinand Floor Heeboe, f. 27 Marts 1800, død 19 Marts 1823, Farmasevt, sidst Lysestøber i Kbhavn.

4) Fredrikke Floor, Forr. Tvill., død som Enke 17 Sept. 1818, gift 2 Janv. 1796 med Benjamin Sebbelov, da Styrmand ved det asiatiske Kompagni, senere Skibsfører, død paa Hjemrejsen fra Kina 1804. —

Deres Børn ere: 1) Jørgen Floor Sebbelov, f. 1 April 1797, bor i Kbhavn, gift 26 Marts 1842 med Ovine Fr. Dor. Maale, f. 26 Marts 1808. Ingen Børn. 2) Valdeline Kristine Elisabet Sebbelov, f. 23 Febr. 1799, død 24 Avg. 1839, gift 23 Febr. 1828 med Ritmæster Nils Gotfred Sauerbrey, f. 29 Nov. 1795, død som Oberstløjtn. 11 Marts 1851. 6 Børn. 3) Nikolaj Kristoffer Sebbelov, f. 10 Febr. 1801, Inspektør paa Klampenborg, gift 5 Marts 1828 med Joakime Fredrikke Carlsen, f. 18 Juni 1801. 4 Børn.

5) Petrea Rikkardine Floor, f. 5 April 1764, blev gift med H. O. Nørager, da Forpagter af Store-Fuglede Præstegaards-Avling.

6) Karoline Kristiane Floor, f. 15 Janv. 1766, død 1 April 1845 i Baalse som Enke efter sin Stiffaders Broder Fredrik Lemming, døbt 27 April 1752, begr. 21 Sept. 1806, først Gæstgiver i Kjøge, sidst boende i Baalse. De havde Børn, men som døde spæde.

7) Lovise Floor, f. 13 Avg. 1767, død 12 Marts 1829, gift 27 April 1792 med Forvalter Nils Adolf Bagger paa Nilstrup, siden Forvalter paa Bækkeskov, kjøbte en Bondegaard i Bakkebølle ved Vordingborg, hvor han døde 29 Dsbr. 1840. — De havde 6 Børn: Lorens Floor B., f. 1793, druknede 13 Nov. 1817. 2) Martin Kristian B., f. 1794, Landmand paa Enø. 3) Karl Adolf B., f. 1795, Gaardejer i Bakkebølle. 4) Fredrik Vilhelm B., f. 25 Marts 1797, Urtekræmmer og Gaardejer paa Vestergade i Kjøbenhavn. 5) Hansine Kristine B., f. 19 Febr. 1801, gift med Landmand Hans Jørgensen. 6) Petra

Rikkardine B., f. 10 Juni 1804, død 21 Dcbr. 1845, gift med Smedemæster Cappion.

8) Anne Dortea Floor, f. 7 Febr. 1770, død i Baalse, ugift og sindssvag 11 Dcbr. 1840.

13. Hr. Jørgen Stauning[1]) er født 28 Marts 1739 i Nørup ved Vejle, hvor hans Fader Hr. Peder Stauning var Sognepræst og Provst (død i Juni 1749), Moderen Maren Schaarup (død 1740). Da han 1750 ogsaa mistede sin Stifmoder, satte hans Morbroder, Apoteker Schaarup i Randers, ham i Huset hos Nabopræsten Jørgen Bang i Bresten[2]), og efter 4 Aars Undervisning i dennes Hus kom han 1754 i Ribe Skole, hvorfra han blev Student 1756, var derefter Huslærer for Hr. Andreas Balslevs Børn i Stavning, hvorfra han næste Aar rejste til Kbhavn og tog Exam. philos. 20 Sept. 1757, ernærede sig derefter atter som Huslærer forskjellige Steder i Jylland, sidst i Aarhus, rejste herfra 1761 til Kbhavn, for at fuldende sine akademiske Studier og tog theol. Attest. 2 Marts 1763 (H. ill.). — Fra den Tid var han Huslærer og Hjælpeprædikant hos Stiftsprovst Dr. theol. Pontoppidan i Aarhus, indtil han 25 Janv. 1765 blev kaldet til resid. Kapellan ved Frue Kirke i Aarhus og Hospitalspræst sstds, 5 Febr. 1777 til Sognepræst i Baalse, 1 Dcbr. 1779 Sognepræst for Maribo og Hillested, 4 Janv. 1799 Sognepræst i Stege og Provst over Møen, fik 13 Avg. 1813 Rang med Amtsprovster, døde 31 Maj 1814. „Hans mange Skrifter vidne baade om

---

[1]) Tildels efter Erslews Forf. Lex. III. S. 216—17, hvor hans ikke faa Skrifter, dels theol. Afhandlinger og Taler, dels Oversættelser, findes anførte. — 1762 anføres der urigtigt som hans Kandidataar istedenfor 1763.

[2]) Om ham see Giess. Jubell. III. S. 111—115.

hans grundige theologiske Kundskaber og hans utrættelige Arbejdsvirksomhed, ligesom hans kraftige Taler om hans Nidkjærhed for Religionen. Hans redelige Embedsførelse og hans ustraffelige Vandel erhvervede ham i høj Grad alle Godes Agtelse." [1])

6 Dsbr. 1768 ægtede han Anne Kirstine Kirketerp, død 10 Avg. 1788, 40 Aar gl., en Datter af Kjøbmand Morten Kirketerp i Hobro. De havde 16 Børn. — 16 Okt. 1789 ægtede han Anne Huulegaard, Enke efter Hr. Andreas Samsing Fibiger i Fanefjord paa Møen, død 19 Apr. 1794. Hun fødte i dette Ægteskab ingen Børn, men var en ualmindelig kjærlig Stifmoder. — 11 Febr. 1795 ægtede han Anne Elisabet Danchel, døbt 6 Marts 1766, en Datter af Hr. Povl Danchel, [2]) da Sognepræst i Tirsted paa Lolland, og Margrete Elisabet Kristensen. Hun døde Aaret efter, 10 April [3]) 1796, uden Børn. — Endelig giftede han sig 1 Sept. 1797 med Anne Kirstine Bille, f. 1768, en Datter af Præsten Hr. Jens Bille i Haarlev. Ogsaa hun døde før sin Mand 23 Marts 1808, efter at have født 3 Børn. — Samtlige hans 19 Børn vare:

1) Peder Stauning, f. 1769, blev Barber, var som Underlæge med et Skib i Ostindien, fik ved Hjemkomsten Tilladelse at nedsætte sig som Fribarber i Kjøben-

---

[1]) Af Palubans Møens Beskr. I. S. 490—92.

[2]) Han blev s. A. 22 Avg. 1766 afsat ved kgl. Resolution, fordi denne Datter var født for tidlig efter Bryllupet, der holdtes 25 Okt. 1765, men 15 April 1768 kaldte Kongen ham dog til Sognepræst for Fjeldsted og Harrendrup. — Se I. S. 142, hvor Tidsbestemmelserne bedes rettede.

[3]) Ifølge Opgivelse til Enkekassen. Den af Erslew l. c. anførte Dag 17 April er formodentlig Begravelsesdagen.

havn, hvor han døde omtr. 1820, kort efter at være bleven gift.

2) Morten Kirketerp Stauning, f. 1770, død som Student i Maribo 1790.

3) Maren Schaarup Stauning, f. 1772, død 1796.

4) Anne Marie Stauning, f. 1772, død 1796.

5) Malta Kristian Stauning, f. 1774, studerede, døde ung.

6) Kristiane Johanne Stauning, f. 1775, død 21 Nov. 1810, ugift.

7) Dorte Katrine Stauning, f. 1776, død 1 Febr. 1803.

8) Ditlev Nikolaj Stauning, f. 19 April 1778, død 8 April 1779.

9) Nikoline Stauning, f. 23 Maj 1779, død 16 Febr. 1803.

10) Mette Elisabet Stauning, døbt 1 Sept. 1780, død Barn.

11) Mette Elisabet Stauning, døbt 28 Sept. 1781, død Barn.

12) Anne Elisabet Stauning, f. 1782, begr. 24 Maj 1810, gift 1806 med Kjøbmand Hans Arrebo Gram i Nykjøbing, f. 24 Juni 1772, død 3 Marts 1842. — 3 Børn: 1) Anne Sofie Gram, f. 7 Maj 1807, gift med Propr. Wichmann i Fuglse; 2) Anne Kristine Bille Gram, f. 6 Janv. 1809, begr. 4 Marts 1810; 3) Ulrik Fredrik Gram, f. i Marts 1810, Døvstum, Lærer ved Døvstuminstitutet i Kjøbenhavn.

13) Juliane Fredrikke Stauning, døbt 28 Janv. 1784, død 3 Okt. 1800.

14) Petrea Stauning, døbt 22 Marts 1785, død Barn.

15) Jakobine Fredrikke Antonette Stauning, f. 27 Juni 1786, gift 15 Sept. 1809 med Hr. Andreas Boje (se S. 148).

16) Kristen Schaarup Stauning, døbt 3 Dsbr. 1787, død 1788.

17) Jens Bille Stauning [1]), f. 1 Avg. 1798, død 16 April 1849, Sognepræst i Herlufmagle.

18) Mariane Julie Stauning, f. 10 Nov. 1800, død 28 Febr. 1833, gift med Kjøbmand Joh. Kirchhejner i Stege. (Se S. 32).

19) Jørgen Stauning, f. 1 Maj 1803, Skolelærer i Haarbølle paa Møen, gift 3 Okt. 1825 med Konradine Zeuthen, f. 25 Dsbr. 1798. 3 Sønner leve.

14. Hr. Hans Egede Saabye [2]) er født i Juli 1746 paa Strynø, hvor Faderen Hr. Jørgen Saabye var Sognepræst (f. i Tirstrup, Aarh. Stift, 11 Juni 1705 [3]), pers. Kap. til Strøms Prgld. 13 Juni 1730, Præst paa Strynø 20 Febr. 1739, i Aagerup og Kirkerup 1758, død 1767), Moderen Petronelle Egede (f. 8 Nov. 1716, gift 24 Janv. 1741, død i Værsløv i Sælland 5 Febr. 1805), yngste Datter af Biskop Hans Egede og Gertrud Rasch. — 1759 sattes han i Roskilde Skole, hvorfra han blev Student 1764, tog Exam. philos. 6 Maj 1765 og Attestats 26 Marts 1767 (H. ill.), blev strax derpaa Alumnus i det grønlandske Seminarium, og 20 April 1770 kaldet til Missionær i Klavshavns og Kristianshaabs Di-

---

[1]) Se Fr. Barfods Danm. Gejstl., 1ste Aarg. Sp. 81.

[2]) Tildels efter Erslews Forf. Lex. III. S. 1, hvor han anføres som Forf. til „Brudstykker af en Dagbog, holden i Grønland i Aarene 1770—78", et Skrift, der blev meget læst og oversattes paa Svensk, Tydsk og Engelsk.

[3]) Ifølge Erslews Forf. Lex. III. S. 1 og Distinktionsprot. — Bl. Ms. sætter 1707.

strikter. Efter Hjemkomsten blev han 1 Okbr. 1779 kaldet til Sognepræst i Vaalse, 3 Febr. 1792 til Raklev i Sælland, 29 Marts 1799 til Værslev og Jordløse, endelig 6 Okbr. 1811 til Ubby i Fyn, hvor han døde 31 Nv. 1817. Han ægtede 28 Apr. 1770 Vibeke Margrete Thye, døbt 14 Marts 1748, død som Enke hos Sønnen i Valby 5 Marts 1833, en Datter af Hr. Lavrits Munch Thye, Sognepræst til Hvedstrup og Flyng. Deres Børn vare:

1) Lars Saabye, f. 1775, blev Skolelærer i Sælland.
2) Petronelle Georgine Saabye, døbt 2 Febr. 1780, død, var gift med Hr. Nils Jakob Bolbroe, Sognepræst til Klemensker paa Bornholm.
3) Jørgen Saabye, f. 1 Sept. 1782, Toldkontrollør i Ringkjøbing.
4) Povl Nikolaj Egede Saabye, f. 27 Avg. 1785, Student fra Roskilde Skole 1805, tog 18 April 1806 Exam. philos. (Non cont.) og 3 Okt. s. A. Exam. philol. (Non cont.), blev Skolelærer i Valby.
5) Johan Ulrik Saabye, f. 7 Janv. 1791, død som Barn.

15. Hr. Johan Henrikssen Formann er født omtr. 1747 i Bergen, fra hvis Skole han blev Student 1767, tog Exam. philos. 21 Juni 1768 og theol. Attest. 1 Juni 1769 (Non cont.). — 5 Sept. 1781 udnævntes han til pers. Kap. hos Dr. theol. Kristian Fredrik Hagerup, Stiftsprovst og Sognepræst til Domkirken i Trondhjem. 1788 var han Feltpræst ved den paa Øjegaard i Melhus forsamlede Lystlejr, og blev 17 Febr. 1792 kaldet til Sognepræst i Vaalse, hvor han døde 31 Janv. 1817. — Han var en dygtig Præst og en god Taler, men hæftig og opfarende, hvilket paa Grund af ulykkelige Familieforholde tiltog bestandig mere i hans ældre Aar. — Han æg-

tede 7 Juni 1792 Sofie Henriette v. Deurs, en Datter af Justitsraad, Grosserer Jakob Kristian v. Deurs (død 1800) og Henriette Johanne Dortea de Ployart. — Ved kongl. Bevilling af 18 Febr. 1803 separeredes hun fra Hr. Formann og ægtede siden (1814?) Kammerraad Peter Dahlstrøm, Birkedommer paa Falster, død 10 April 1829, flyttede da til Sønnen paa Bellinge, hvor hun døde 2 Avg. 1832. Af sidste Ægteskab havde hun ej Børn, men med Hr. Formann følgende 7:

1) Henrik Formann, f. 31 Maj 1793, var først Landmand, havde Strøby Præstegaards-Avling i Forpagtning i 3 Aar, men levede derefter som Hestehandler i Roskilde, hvor han døde 6 Nov. 1846. Gift 1824 med Mariane Dortea Fold. Har efterladt 4 Børn, 3 Sønner og en Datter.
2) En dødfødt Søn, Forriges Tvillingbroder.
3) Nils Ryberg Formann, f. 14 Febr. 1795, Exam. juris, i flere Aar Godsforvalter paa Skjørringe, tilsidst Materialforvalter under det Classenske Fideikommis, boede paa Bellinge, hvor han døde i Febr. 1835. Gift 1832 med Elise Kirstine Drewes. Efterlod 2 Børn, en Søn og en Datter.
4) Katrine Formann, f. 29 Avg. 1796, begr. 10 Febr. 1797.
5) Abraham Formann, f. 16 Avg. 1797, Exam. juris, Godsforvalter paa Gedsergaard, derefter paa Lyngbygaard ved Aarhus, senere Forvalter paa de kgl. Gaarde Mejlgaard, Silkeborg og Ulstrup, tilsidst Ejer af Dronninglund, hvor han døde 1844. Gift 1830 med Anne Henrikke Volqvartz. Efterlod 6 Børn, 2 Sønner og 4 Døtre.
6) Jakob Kristian Formann, f. 18 Juli 1798, nu

Sognepræst i Kundby i Sælland [1]). Gift 12 Avg. 1830 med Fredrikke v. Deurs. Har 5 Børn, 3 Sønner og 2 Døtre.

7) Jørgen Formann, f. 7 Avg. 1800, blev Militær og er nu Major. Gift 21 Okt. 1838 med Emilie Karoline Bentzen. Har 4 Børn, 1 Søn og 3 Døtre.

16. Hr. Jens Erikssen Wraae blev kaldet hertil 21 Maj 1817, forflyttet til Kippinge 13 Janv. 1832. (Se S. 112).

17. Hr. Fredrik Karl Rosen [2]) er født 3 Okt. 1787 i Ebeltoft, hvor Faderen Kristian Rosen da var Toldinspektør (f. 1733, død i Nysted 1820) og Elisabet Kirstine Sletting. — 1805 blev han Student fra Nykjøbing Skole, tog 2 Okt. 1806 anden Examens filosofiske (H. ill.) og 6 Okt. s. A. den filologiske Del (Laud.), studerede derefter Theologi og Filologi, blev Alumnus paa det pædagogiske Seminarium, vandt 1809 Universitetets Guldmedallie for den historiske Prisopgave, blev 30 Juni 1813 Alumnus paa Valkend. Kollegium, tog 10 Janv. 1815 theol. Attestats (Laud.), prædikede for Dimis 10 April 1816 (Laud.), og tog s. A. den katekettiske Prøve (Egr.). — Allerede 14 Apr. 1809 var han kaldet til Adjunkt i Horsens, hvilken Post han forlod for at fuldende sine theologiske Studier i Hovedstaden, men efter Attestatsen atter tiltraadte. 15 April 1818 blev han kaldet til ordineret Kateket i Horsens, 14 Sept. 1827 til Sognepræst i Hals, 2 Maj 1832 til Sognepræst i Vaalse, endelig 19 Maj 1845 til Sognepræst for Kættinge og Bregninge paa Lolland, hvor han døde 21 Juli 1847. — Han ægtede 28 Juli 1818 Bodil Marie Mandix, f. 24 Maj 1794, nu boende som

[1]) Se Fr. Barfods Danm. Geistl., 1ste Aarg. Sp. 80.

[2]) Se Ssteds Sp. 210—11; Erslews Forf. Lex. II. S. 686.

Enke i Nykjøbing, Datter af Landvæsenskommissær Ole Mandix til Tambrup-Visgaard ved Horsens og Johanne Marie Kruuse. — Deres 10 Børn ere:

1) David Rosen, f. 17 April 1819, Uhrmager i Irkutsch.
2) Emma Theodora Rosen, f. 26 Sept. 1820, gift 9 Maj 1845 med Karl Ludv. Ferd. Pontoppidan, f. 11 Okt. 1815, da Stiftsfuldm. i Nykjøbing, nu Borgermæster og Byfoged i Ribe. 3 Børn.
3) Karl Gustav Rosen, f. 24 Marts 1822, Typograf, gik under Krigen ind paa den militære Bane, og er Sekondløjtnant i Linien siden 1848.
4) John Collet Kristen Rosen, f. 20 Dsbr. 1823, Student fra Nykjøbing Skole 1844 (Laud.), studerer Medisin.
5) Jens Borgen Rosen, f. 25 Okt. 1825, Snedkermester i Nykjøbing, død i Wien 3 Febr. 1853.
6) Rasmus Secher Rosen, f. 3 Dsbr. 1827, død 1828.
7) Thomas Reutze Rosen, f. 20 April 1829, Avlsforvalter paa Gedsergaard.
8) Kristian Hellmann Rosen, f. 26 Febr. 1832, Student fra Nykjøbing Skole 1849 (Laud.), anden Exam. 1850 (Udmærket), studerer Theologi.
9) Johanne Mariane Rosen, f. 26 Juni 1834.
10) Ludvig Mikael Rosen, f. 1 Avg. 1836, død 18 Nov. s. A.

18. Hr. Peter Høy Aabye er født 3 Janv. 1801 i Horsens, hvor hans Fader Rasmus Aabye var Skræddermæster (født i Taaning ved Skanderborg 9 Febr. 1765, Borger i Horsens 1792, forlod Horsens 13 Okt. 1831 og opholdt sig afvexlende hos sin Svigersøn Præsten Terman Nikolaj Windfeldt i Ulstrup, nu i Skibsted, og denne Søn, i hvis Hus han døde 22 Okt. 1846), Moderen Ane

Helene Høy (født i Hopballe Mølle ved Vejle 28 Janv. 1765, gift i Paasken 1794, død 6 Juli 1831). Efter tidlig Undervisning af den nidkjære Provst Brøndsted i Horsens, der opmuntrede ham til Studeringerne, kom han i Sept. 1812 i Horsens Skole, og „af sine Lærere bevarer han i Særdeleshed den som Præst i Nørbæk 1833 afdøde Otto Ludvig Holst i en kjærlig, og Rektor, Professor O. Worm, tillige i en ærefrygtsfuld Erindring.“ Herfra blev han 1819 dimitteret (Laud.), tog næste Aar anden Examen (Laud.), var derefter fra Midsommer 1821 til Efteraaret 1823 Huslærer i afdøde Pastor K. M. Claussens Hus i Landet paa Lolland, fik strax, da han var vendt tilbage til Kjøbenhavn, Kommunitetet, og i Foraaret 1824 Regentsen, tog theol. Attest. 17 Janv. 1826 (Laud.), aflagde 22 Febr. s. A. den homil. (Egregie) og katek. Prøve (Laud.), blev samme Efteraar Huslærer hos Kjøbmand Staal i Vordingborg, men konstitueredes allerede 24 Marts 1827 som Lærer ved Horsens Skole. 13 Febr. 1828 blev han resid. Kap. for Skovlænge, Søllested og Gurreby paa Lolland, 20 Janv. 1830 Sognepræst for Tæbring, Ovtrup og Rakkeby paa Mors, 28 Juli 1845 for Vaalse, 10 Marts 1849 for Anst og Gjesten ved Kolding og 26 Sept. 1850 for Hejls og Vejstrup ved Kristiansfeld.

11 Dsbr. 1829 ægtede han Ovidia Margrete Lytzen, f. i Rødby 20 April 1806, Datter af Kjøbmand sstds Nils Lytzen (f. i Rødby 17 Marts 1767, død 5 Maj 1821) og Palline Kirstine Margrete Saabye (f. paa Søholm i Sælland omtr. 1779, død i Vejleby paa Lolland 8 Okt. 1846). — Deres Børn ere:

1) Rasmus Aabye, f. 12 Okt. 1830.
2) Ane Palline Aabye, f. 8 Febr. 1832, død 17 April 1848.

3) Ane Helene Aabye, f. 13 April 1833, død 18 Marts 1847.
4) Johanne Jakobine Aabye, f. 11 Marts 1835.
5) Nils Martin Lytzen Aabye, f. 1 Oktbr. 1836, død 2 Janv. 1837.
6) Nils Martin Lytzen Aabye, f. 25 Oktbr. 1837, død 7 Juli 1838.
7) Peter Emil Aabye, f. 4 Oktbr. 1839, død 5 April 1840.
8) Petra Ovidia Aabye, f. 8 Janv. 1842, død 17 Maj 1847.
9) Kristiane Dortea Aabye, f. 25 Oktbr. 1843.
10) Thora Kirstine Nilsine Aabye, f. 5 Nov. 1845.
11) Petra Helene Aabye, f. 2 Febr. 1848, død 7 April s. A.
12) Karl Jørgen Vilhelm Aabye, f. 10 Nov. 1849.

19. Hr. Anders Ammentorp er født 4 Oktbr. 1809 i Dalum Præstegaard i Fyn, hvor Faderen Hr. Kristian Ditlev Ammentorp var Sognepræst. Moderen Kristiane Lorentine Dreyer var en Datter af Provst Peder Dreyer i Østrup. 1828 blev han Student fra Odense Skole (H. ill.), tog anden Examen 1829 (H. ill.), theol. Attest. 26 April 1833 (Laud.) og de praktiske Prøver 16 Febr. 1835 (Laud.). I Oktbr. 1833 ansattes han som Lærer ved Fattigvæsenets Drengeskoler i Kjøbenhavn, blev 1834 Alumnus paa Elers Koll., og i August s. A. Lærer ved Søetatens Drengeskoler. 28 Juni 1836 beskikkedes han til Sognepræst for Kobberup, Feldingborg og Gammelstrup i Viborg Stift, og 25 Maj 1849 til Sognepræst i Vaalse. — 31 Okt. 1834 ægtede han Ida Luise Brandt, f. 31 Avg. 1810 i Kjøbenhavn, hvor hendes Fader var Murmæster, død 30 Juli 1843. — Anden Gang

blev han gift 29 Sept. 1850 med Karen Andersen, f. 12 Febr. 1812 i Jylland, hvor hendes Fader var Smed. Hans 5 Børn, alle af første Ægteskab, ere:

1) Kristian Ditlev Johan Mikael Ammentorp, f. 31 Avg. 1836, død 9 Janv. 1837.
2) Kristian Mikael Ammentorp, f. 2 Janv. 1838, Disipel i Nykjøbing Skole.
3) Marie Sofie Ammentorp, f. 4 Maj 1839.
4) Kristiane Lorentine Ammentorp, f. 7 Marts 1841.
5) Ida Luise Ammentorp, f. 13 Juli 1843.

B. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Eskil Hansen, fra 1599 til 1603, da han blev Sognepræst.

2. Hr. Kristian Kneutel, fra 1667 til 1673, da han blev Sognepræst.

3. Hr. Thomas Rostorph, fra 1696 til 1707, da han blev Sognepræst.

XI. Nørre-Alslev.

Sognepræster fra Reformationen til 1695.

1. Hr. Bærtel Lydiksen[1]) (lat. Bartholomæus Ludolphi) er ifølge Bl. Ms. kaldet hertil 1532, og har underskrevet Ønslev-Afbigten 1549.[2])

[1]) Før ham nævner Bl. Ms. Hr. Peder Diriksen og Hr. Jens Andersen, der altsaa tilhøre den katolske Tid. En Series i Nørre-Alslev Kirkebog begynder med de samme, men kalder den Sidste Hr. Jakob Andersen.

[2]) I Tegn. over alle Lande Nr. 1 b, fol. 180 b findes følgende Antegnelse, der hører til Efteraaret 1542: „Hans Urne (Stifts-

2. Hr. Simon Andersen var her 1584 (se I. S. 5 Not. 2).

3. Hr. Oluf Dyste.[1]).

4. Hr. Jørgen Pedersen er kaldet omtrent 1593, og var her endnu 1608 og 1610, da han underskrev Valg- og Hyldingsbrevene.

5. Hr. Peder Kristoffersen.[2])

6. Hr. Hans Jørgensen Faaborg er ifølge sin egen Angivelse i Ordinations-Bogen født 1594[3]). Til dette Steds Sognepræst ordineredes han af Bisskop Hans Mikkelsen 14 Juli 1622. Han blev 1626 beskyldt for Hor, hvorom Provsten Hr. Hans Jakobsen i Nykjøbing

---

lensmanden) og Mæster Jørgen (Superintendenten) citant Hr. Lavrits i „Alslø", fore han haver trængt sig ind i samme Kirke og ej er funden duelig derfore." Dersom Hr. Bærtel er kaldet hertil 1532, har Embedet jo ikke været vakant 1542, saa det synes, at Hr. Lavrits har trængt sig ind i en anden, endnu levende, Mands Embede, hvilket ikke har været uden Exempel. (Jfr. I. S. 224).

[1]) 22 Sept. 1592 udgik Brev fra Breide Ranzov og Arrild Hvitfeld, som Kristian IVdes Regjeringsraad, til Bisskop Jakob Madsen, „at Hr. Oluf Andersen, Sognepræst i „Allerslef", der beklager sig over, at hans Sogn er meget ringe, maa forhjælpes til et bedre Kald." — Det maa uden Tvivl være ovenstaaende Hr. Oluf Dyste, men hvorhen han er kaldet, vides ikke.

[2]) Han sættes paa denne Plads baade i Bl. Ms. og i den Not. 1 paa f. S. nævnte Series i Kirkebogen, saa han tør ikke udelukkes, skjøndt de hosføjede Tidsbestemmelser slet ikke passe. Han siges nemlig at være kaldet 1603, da Formanden dog endnu levede i Embedet, og at have været her 1631, da Bisskop Hans Mikkelsen i sin Tegnebog beretter at have spist hos ham, hvilket sidste bliver uoverensstemmende med Eftermandens Ordinations-Tid. Maaske 1631 kan være en Fejlskrift for 1621?

[3]) Efter Tiden kunde han passende antages at være en Søn af Hr. Jørgen Faaborg i Vaalse, men det lader sig da ej let forklare, at han ved Edens Underskrift — ifølge Bl. Ms. — kalder sig Hans Jørgensen Aastrup.

tilskrev Biskoppen 4 Marts. Hr. Faaborg søgte 23 Marts at retfærdiggjøre sig for Biskoppen, men kunde dog ikke undgaa Suspension. Den Sag, der i denne Anledning blev anlagt imod ham, skulde optages til Doms 15 Janv. 1627, men man lod den dog henstaa, til Biskoppen Sommeren efter kom til Falster. Denne gjorde da Forestilling derom hos Enkedronningen paa Nykjøbing Slot, og Udfaldet blev, at Hr. Hans 16 Juni s. A. paa Forbøn af Lensmanden Lavrits Grubbe og Biskoppen blev benaadet, imod at give en Forpligt. Dagen efter, som var en Søndag, blev han paany offentlig indsat af Biskoppen, der da talte hans Sag paa bedste Maade hos Menigheden. — Der høres nu Intet til ham før 1633, qvo anno uxori suæ propter suspicionem fidei violatæ bracas induisse dicitur claustrumqve iis affixisse. Tre Præster fra Sælland klagede derover for Biskoppen 18 Juli, og erholdt Stævning over ham til en Provsteret. Denne henskjød Sagen under det næste Landemode i Maribo, hvor han blev affat med det Tillæg, at han aldrig mere maatte beklæde gejstligt Embede „paa Grund af hans ugudelige Behandling af sin Ægtefælle.“

7. Hr. Nils Kristensen Solgaard[1]) er født 1603, blev Rektor ved Nykjøbing Skole 19 Maj 1628, nedlagde Rektoratet 22 Nov. 1630,[2]) da han var kaldet til resid. Kap. ssteds, og allerede 6 Sept. ordineret i Odense.

[1]) Hr. Peder Hansen, forhen Kap. i Nykjøbing (I. S. 37) bliver af Bl. Ms. indskudt mellem Hr. Faaborg og Hr. Solgaard, men selv om det antoges, at han fra 1620, da han blev kaldet fra Nykjøbing, til 1634 havde beklædt et andet Embede, kan dog ingen Plads indrømmes ham mellem disse Mænd, der sees at følge umiddelbart efter hinanden. Han nævnes ej heller paa den ovenomtalte Series, saa der maa uden Tvivl være sket en Forvexling med et andet Sted, der i Bl. Ms. er forskrevet.

[2]) „Dend 6 Junii Anno 1631 giorde H. og B. Hr. Nils Christensen Soelgaar Regnskab om huis hand haffde Anammed

1633 blev han kaldet til Præst i Nørre-Alslev, hvor han døde 1648. — Han var Svoger til Hr. Hans Hansen Mule i Dannemarre, maaske gift med dennes Søster. I Stubbekjøbing blev 18 Juni 1703 begravet Maren Nilsdatter Solgaard, 58 Aar mindre end 14 Dage, altsaa født 1645, formodentlig hans Datter.

8. Mag.[1]) Søren Oluffsen Kok er født 1620, blev ordineret til dette Steds Sognepræst 2 Juni 1648, men var her kun til 1650, da han enten er død eller forflyttet. Han nævnes hos Worm I. S. 231 som Forf. til 2 danske Smaaskrifter: „Fast Borg imod alle Fiender" og „Pintze Fryd og Glæde", bægge trykte i Rostok 1647. — Ved Universitetet har han desuden skrevet 2 latinske Taler: Oratio in vituperium Cimbrorum og Oratio in laudem Cimbrorum.

9. Hr. Jesper Pedersen er født 1614, formodentlig paa Langeland, da han kalder sig med dette Tilnavn i Bispens Tegnebog, hvor han af denne nævnes: Scholæ & gymnasii alumnus verecundus, obediens, diligens. 24 Marts 1639 (immatr. 6 Juni) blev han dimitteret fra Odense Skole af Rektor Mag. Henrik Pontoppidan, hos hvem han et Aar tilforn havde fungeret som nederste Hører. — Det er uden Tvivl ham, der 1646 nævnes som Hører i Nykjøbing Skole (se I. S. 92). 12 Maj 1650 ordineredes han til dette Steds Sognepræst, men da Eftermanden tiltraadte 1652, maa Hr. Jesper inden den Tid være død eller forflyttet.

---

och Vdgiffued paa Skolens Vegne fra dend 19 Maji 1628, da hand bleff Skolemæster och till den 22 Novemb. 1630, da hand resignerede." (Nykjøb. ældste Skolebog).

[1]) Magister-Graden har han ikke taget ved Kjøbenhavns Universitet. En **Nicolaus** Olai Coccius blev 5 Juli 1641 immatr. fra Helsingørs Skole.

10. Hr. Hans Steffensen er født paa Falster[1]) 1621, blev ordineret hertil 8 Okt. 1652, og døde 1663.

11. Hr. Simon Nilsen Svend er født 1633 i Sæby i Vensyssel, hvor Faderen Mag. Nils Kristensen Svend da var Sognepræst (fra 1629 til 1642, da han blev Provst ved Holmen, død 1 Janv. 1664), Moderen Anne Lavritsdatter.[2]) — 1662 blev han antagen til Medtjener i Vesterborg paa Lolland, og dertil ordineret af Biskop Lavrits Jakobsen Hindsholm 16 Janv. 1663, men samme Aar blev han Præst her i Nørre-Alslev, hvor han døde 1681. Han var gift med Lisbet Hansdatter Hammer, f. 1653, en Datter af Provst Mag. Hans Jørgensen Hammer i Førslev i Sælland, men han maa have været gift tilforn, thi 7 Nov. 1683 blev Anne Katrine Simonsdatter Svend (der ikke kan have været en Datter af sidste Ægteskab) gift i Stubbekjøbing med Sr. Frans Kristensen af Kjøbenhavn.

12. Mag. Lavrits Hansen Fiil er født 1645. Hvor han tidligere har været ansat, vides ikke, men han var ordineret,[3]) da han 12 Marts 1681 blev kaldet til dette Steds Sognepræst. Da det 1687 var bestemt, at dette Sogn skulde annekteres til Nørre-Vedby, blev Mag.

---

[1]) Under Fuldmagten til Hertug Kristians Hylding 1655 skriver han sig ogsaa Hans Steffensen Falst. — (K. R.)

[2]) Hr. Simon er ikke medtaget paa Slægt-Registeret over Familien Svend (Giess. Jubell. II. 2. S. 237—40), hvor han burde haft Plads hos sine to mere bekjendte Brødre Mag. Kristen Svend i Vordingborg og Mag. Jens Svend i Herlufmagle. Der er ligeledes glemt en Søster, som var gift med Rektor Kristen Bistrup i Sæby.

[3]) I Fynske og smaal. Reg. Nr. 10, fol. 18 a, hvor hans Udnævnelse findes, kaldes han nemlig Hr. Lavrits Hansen. Paa samme Maade benævnes han 1695 ved sin Kaldelse til Landet, saa han maa i dette sidste Embede have erholdt Magister-Graden.

Fiil 30 Juli 1695 kaldet til Sognepræst for Landet, Ryde og Aageby paa Lolland, hvor han døde 1720. Han var gift med Karen Vidsted, døbt 1 April 1655, død 1728, en Datter af den bekjendte Mag. Lavrits Mortensen Vidsted i Nasкov. Med hende havde han 5 Børn:

1) Margrete Lavritsdatter Fiil, begr. 5 Maj 1682.
2) Margrete Lavritsdatter Fiil, døbt 27 Febr. 1684, død 1729, gift 1708 med Hr. Svend Poulsen, som 30 Sept. 1699 var bleven Mag. Fiils Kapellan, død som Kap. hos Eftermanden Hr. Nestius 26 Febr. 1724.
3) Hans Jørgen Fiil, døbt Allehelgensdag 1687, gift 4 Febr. 1710 med Sille Lene Snistorph, Provst Dannefers Stifdatter i Karleby.
4) Maren Lavritsdatter Fiil, døbt 10 Nov. 1689, gift med en Winther.
5) Lavrits Lavritsen Fiil, døbt 24 April 1695, blev Borger i Rødby.

XII. Nørre-Vedby.[1])

Sognepræster fra Reformationen til 1695.

1. Hr. Rasmus Olsen fik secunda ferie post dom. Judica (ɔ: 18 Marts) 1532 Præsentats paa Vedby Kirke, „dog med saa Skæl, at han skal være en ret-evangeliske Prædiker og uden al Menneskers Sæt og Lære rent og klart prædike Sognefolket det hellige Evangelium 2c. Sammeledes skal han ej holde nogle ukristelige Ceremonier imod Guds Lærdom 2c.“[2]) — Han døde 1567. Ifølge Grav-

---

[1]) Præstegaarden ligger i den nærliggende By Riserup.
[2]) Registre over alle Lande, Nr. 3, fol. 187 a.

skriften¹) ægtede han 25 Marts 1537 Bodil Jepsdatter, der døde 23 Marts 1560.

2. Hr. Nils Axelsen, kaldet 1567, død 1601. Efter Landeprovsten Hr. Peder Sørensens Død 1588 blev

¹) En af en Egeramme indfattet Trætavle, som hængte i Nørre-Vedby Kirke, men nu er forsvunden, indeholdt den omtalte Gravskrift af Hr. Rasmus over hans Hustru. Da Tavlen henimod Slutningen af forrige Aarhundrede blev ulæselig, tog Degnen Viberg en Afskrift, tildels ved Hjælp af Erindringen fra sin tidligste Ungdom — (han var nemlig født i Menigheden 1712). Denne Afskrift, der i Skrivemaaden aabenbart maa afvige en Del fra Originalen, hænger endnu i Kirken:

„MD paa det LX Aar
Effter atth Christus fødder vaar
J Mars Maned d. XXIII Dag
Gud skicker alle Ting vel i Lau.
Der vij hadde leffvidt i Ecteskaff her
XXIII Aar paa II Dage neer
Gud min Hustrue mon tell sey kalle
Jey vil hende altijd Gud befalle.
Boel Jepsdotter Quindens Nafn er
Rasmus Olsen hendes Husbonde Sogenprest er
Den først yst, som hadde Hustrue til ecte
Effter Guds Lov kan ingen fornecte
Hun vaar kommen af fattijgt Bloed
Hun ville dog alle være gaad
Att tiene Gud giorde hun sin Flijd
Att høre hans Ord ville hun altijd
Sin Husbonde giorde hun megen Ære
Hver Dannequinde mon hun saa lære
Hun lærde altijd sine Børn Bud
Troelig att arbede oc tiene Gud
Fattige oc Rige giorde hun altijd beste
Saa mange som hende ville gieste.
Norden Høye Alter under Mul og Steen
Hveder hun oc skal staa op igien
Oc lefve med Gud i Himlen oc boe
Mig hoffves hun der haffver evig Roe
Det siger jeg nu foruden Gammen
Gud være Tak oc Ære evindelig. Amen."

Hr. Nils Provst i Nørre-Herred, i hvilken Egenskab han 1590 underskrev Kapellanen Hr. Jens Nilsens Affættelses-Dom [1]), optog 1593 Forhør i Hr. Kristoffers Sag i Tingsted, og 1598 i Hr. Rasmus's Sag i Kippinge. — En Datter af ham var gift med bemældte Hr. Kristoffer (se S. 153).

3. Hr. Hans Justesen var res. Kap. i Nykjøbing fra 1588 til 1601, da han blev kaldet hid som Sognepræst, døde 5 Juni 1616.[2])

4. Hr. Hans Nilsen Borre (Borræus) døde som Provst 50 Aar gammel 6 Janv. 1641 [3]). Til Provst er han uden Tvivl udnævnt 1627 ved Hr. Anders Besses Død i Stubbekjøbing. — Hans Hustru Marie Jokumsdatter døde 28 Aar gl. dom. rog. (ɔ: 3 Maj) 1640.

5. Hr. Nils Kristensen Othsing er født 1603, efter Navnet at slutte, i Ods-Herred, hvilket bestyrkes ved, at han gik i Roskilde Skole, hvorfra han 1626 blev Student.[4])

[1]) Kirkehist. Saml. I. S. 266.

[2]) Hans Ligsten paa Kirkegulvet har denne Indskrift:

„Johannes Justi tria cum per lustra minister
Sparsisset verbi hic semina viva Dei
Exuvias moriens parvo hoc sub marmore liqvit
Devotamqve animam misit ad astra Deo
5 Junii Ao. 1616."

[3]) Ligstenen over ham og hans Hustru paa Kirkegulvet har denne Indskrift:

„Hic sepultus est doctꝰ vir D. Johannes Nicolai Borræꝰ provinciæ borealis præpositꝰ & verbi divini in hac æde minister vigilantissimꝰ qvi viam universam carnis pie ingressus est 6 Jan. Anno 1641 ætatis a. 50 ut et lectissima foemina Maria Joachimi qvæ morte subitanea extincta est dominica rogationum peractis sacris qvibus et religiose interfuit anno 1640 ætatis a. 28 atqve ut uterqve antea thalami ita nunc tumuli consors archangeli tubam certa spe exspectat."

[4]) Se Blochs Rosk. Domsk. Hist. III. S. 49. En Alexander Nicolai Othing nævnes sstds II. S. 33 som Hører i Roskilde

1630 var han Hører i Nykjøbing Skole,[1]) kom 11 Avg. 1631 til Bispoppen med sit Kaldsbrev til Rudkjøbings Kapellani, hvortil han 14 s. T. blev ordineret. I Sept. 1633 blev han kaldet til Nykjøbings Kapellani, hvorfra han 1641 blev kaldet til Nørre-Vedby,[2]) og foreviste han 16 Febr. sit Kaldsbrev. I dette Embede døde han i Slutningen af 1657. — Der findes et Kongebrev til Lensmanden Offe Skade, dat. 6 Sept. 1653, at Hr. Nils Kristensen i Nørre-Vedby aarlig maa bekomme et Træ af Nørre-Vedby Skove, eftersom Præstegaardens Skovslod ganske skal være forhuggen[3]). — Om hans Hustru (som Rhode siger Falst. Hist. S. 214) var en Datter af Formanden, vides ikke, men Gunder Hr. Nilses i Riserup nævnes 1651 og 1655 som Fadder i Stubbekjøbings Kirkebog.

6. Hr. Rasmus Pedersen Scarvin, født 1622, blev 17 Janv. 1658 ordineret til Sognepræst i Nørre-Vedby. 1668 blev han valgt til Provst efter Hr. Jes,

Skole 1593—94, ordineret til Præst 15 Okt. 1595. Ligeledes skrevs II. S. 36 Olaus Martini Otzingius, der blev Student fra Skolen 1616, og var Hører 1618. — Ifølge Meddelelse af Pastor A. Teilmann var Hr. Mikkel Adamsen Othsing 1575 og 1587 Præst ved St. Mikkels Kirke i Slagelse. — Det er rimeligere, at disse Mænd efter Tidens Skik have antaget Navnet efter Fødestedet Ods-Herred, end at de skulle tilhøre samme Familie.

[1]) „Den 5 September Anno 1631 bleff lignett imellem Hederlig och Vellertt Her Niels Christensøn Othsing, Som da sin Skolebestilling resignere, og Erich Breball, Som succederede." — — (Nykjøbings ældste Skolebog).

[2]) Kaldet var ellers tiltænkt den unge Jørgen Eilersen, der siden blev Professor ved Kjøbenhavns Universitet, hvem Lensmanden Hr. Palle Rosenkrans tilbød Embedet, men han afslog det, baade fordi han endnu ikke havde fyldt sine 25 Aar, og fordi han stod i Begreb med at gjøre en Udenlandsreise, som han ikke vilde opgive. (Vind. Acad. Hafn. p. 409).

[3]) Smaalandske Tegnelser, Nr. 8, fol. 67 a. — (K. A.).

per Engberg i Stubbekjøbing, og døde i Begyndelsen af 1674[1]. Med sin Hustru Elisabet Lasson, der ægtede Eftermanden, havde han 2 Sønner:

1) Lavrits Rasmussen Scarvin, blev Bakkalavr 19 Maj 1683. Var endnu 1690 Studiosus.

2) Rasmus Rasmussen Scarvin, f. i Marts 1669, opholdt sig hos Moderen i Stubbekjøbing til sin Død 1723, begr. 18 Marts. — 1691 anlagde han Sag imod sin Morbroder, Velb. Jens Lasson til Grubbesholm ved Odense angaaende sin Fædrenearv.

7. Mag. Gert Mejer er født 24 Sept. 1646 i Sorø, hvor Faderen Mag. Albert Mejer var Professor i det græske Sprog; Moderen Karen Jakobsdatter Lerche[2]. Efterat have modtaget Undervisning af sin Fader til sit 16de Aar, blev han sat i Sorø Skole, hvorfra han af Rektor Mag. Kristian Ørn blev dimitteret 1665, immatr. 1 Avg. — Attestats tog han paa Sorø Akademi 1668, og blev, som hans Testamente udtrykker sig, dømt værdig attestatione admirabili. 24 Marts 1674 blev han efter Dronningens Indstilling af Kongen kaldet til dette Steds Sognepræst, ordin. 4 Maj. — 1677 tog han Magistergraden, og døde anden Pintsedag (ɔ: 15 Maj)

[1]) I Kirken er 1686 opsat et prægtigt Epitafium over Hr. Scarvin og Eftermanden Mag. Mejer, samt bægges Hustru, paa hvilket disse Trende ere afmalede med Hr. Scarvins 2 Sønner. Til dettes Vedligeholdelse er udsat en Kapital af 100 Daler, men da alle Renterne ikke behøvedes til denne Hensigt, og Kavitalen ved Begyndelsen af dette Aarhundrede var løben op til det Tredobbelte, fik Provst Nyrop ved et kongl. Reskript af 9 Nov. 1805 bestemt, at det Overskydende anvendes til Skolevæsenet. (Jfr. Hoffm. Fund. VI. 2. S. 151—53, og Schacks Fundatssamling VI. S. 250—51.)

[2]) En anden Søn af disse Forældre, Hr. Kornelius Mejer, var Præst og Provst i Søborg.

1687 [1]), hvilket i det opbevarede Begravelses-Brev poëtice udtrykkes saaledes: „han sat ved en Salig og Sagtelig Død punctum til sin libelsis Memorial."

Han ægtede [2]) Formandens Enke Elisabet Lasson fra Grubbesholm, der, 97 Aar gammel, døde som Enke i Stubbekjøbing 1728, begr. 10 Sept. [3]). Hun var en bemidlet [4]), men yderst trættekjær Dame, med hvem Sognepræsterne i Nørre-Vedby stadig for Provsteretten havde Strid om Enkepensionen. — Af dette sidste Ægteskab havde hun ingen Børn.

8. Hr. Peder Henriksen Krog var Sognepræst for denne Menighed alene fra 1687 til 1695, da Nørre-Alslev blev tillagt.

---

[1]) Hans Enke fik 21 Maj kong. Tilladelse til, at Sognepræsten i Stubbekjøbing, Hr. Jakob Birch (— altsaa med Tilsidesættelse af Provsten Hr. Frans Brun i Gunslev —) maatte gjøre Ligprædiken over hendes Mand, saafremt Dr. Kingos Lejlighed ej faldt den selv at forrette. „Desligeste maa og samme Ligs Begravelse udi nogle Dage over den i vores om Begravelser allernaadigst udgivne Forordning anrørte Tid opstaa." (Fynske og smaal. Reg. Nr. 10, fol. 370 b—371 a).

[2]) Ved deres Ægteskab oprettede de et Testamente, dat. 7 Janv. 1676, konfirm. 24 Maj 1687, hvori erklæres, „at, da han er gaaen ind til al hendes Formue, skal hun, hvis han dør først, have al Boen, men hvis hun dør først, skal hendes Børn have 3000 Rdlr. foruden den udestaaende Fædrenearv." (Fynske og smaal. Reg. Nr. 10, fol. 371 a—372 b.)

[3]) Hun erhværvede sig en kong. Tilladelse, dat. 14 Maj 1706, at hendes Lig, naar hun var død, maatte begraves om Aftenen. (Fynske og smaal. aabne Br ve Nr. 12, fol. 455 b.)

[4]) Om hendes Donationer til Stubbekjøbings Skole og Fattige se Hoffm. Fund. VI. 2. S. 149—51; — til Idestrup Kirke ib. S. 200; — til Nørre-Vedby og Nørre-Alslev Sognes Fattige ib. S. 149 og 153; jfr. Schacks Fundatssamling VI, S. 250.

XIII. Nørre-Vedby og Nørre-Alslev.

A. Sognepræster fra 1695 til Nutiden.

1. Hr. Peder Henriksen Krog er født i Kærteminde, hvor Faderen Henrik Sørensen Krog var Raadmand. Moderen Engel Pedersdatter Kall fra Flensborg ægtede efter dennes Død Hr. Holger Bosen, resid. Kapellan sstedś, der satte denne sin Stifsøn i Roskilde Skole, hvorfra han 1656 deponerede, immatr. 27 Nov. — 1666 blev han beskikket til Rektor i Saxkjøbing, erholdt 5 Maj 1674 Kaldsbrev paa det resid. Kapellani i sin Fødeby, hvilket Embede han først tiltraadte ved Stiffaderens Død 1678. Han havde her langvarige Stridigheder med sin Sognepræst Hr. Hans Sørensen om Kapellan-Lønnen, der ved Provsterets-Dom af 8 Marts 1680 blev bestemt til 40 Sletdl. aarlig foruden en Trediedel af samtlige Akkſidenser, medens Landemods-Dommen 21 Juni s. A. fastsatte den til 40 Sletdl. og hvad der faldt ved Barnedaab og Kirkegangskoner i Annexet Drigstrup. — 21 Maj 1687 forflyttedes han til Nørre-Vedby, hvortil han 24 Juli 1695 fik Nørre-Alslev annekteret. Døde 1700, efterat han kort Tid i Forvejen havde nedlagt Embedet, og blev 3 September begravet i Nørre-Alslev Kirke. — Som Rektor i Saxkjøbing ægtede han Maren Jensdatter[1]), død i Kærteminde 1684. Med sin anden Hustru Maren Knudsdatter, en Datter af Hr. Knud Jakobsen i Ringe, havde han mange Børn, af hvilke vi ingen kjende. Hans tredie Hustru Margrete Pe-

[1]) 6 Aug. 1669 erholdt han kgl. Tilgivelse for begangen Forseelse, at denne hans Hustru var kommen 12 Uger for tidlig i Barselseng. (Fynske og smaal. Reg. Nr. 8, fol. 250 a—251 b.)

dersdatter overlevede ham, og boede som Enke i Annexgaarden i Alslev, indtil hun i Janv. 1704 giftede sig med sin Tjenestekarl Hans Andersen Iver, i hvilken Anledning Eftermanden Mag. Suhr skriver om hende i Kirkebogen: „Hun war min formands Enche og skichede sig som et shaaren.“

2. Mag. Johan Kristoffer Suhr er født 1676 (døbt dom. oculi) paa Aalholm Slot, hvor Faderen Fredrik Suhr boede som Kammerraad og Amtsforvalter (f. 1644, begr. 20 Dsbr. 1706). Moderen hed Katrine Pedersdatter (begr. 3 Maj 1706). Han blev Student fra Herlufsholms Skole 1696 (immatr. 17 Juli)[1]), blev 7 Juli 1700 kaldet til Sognepræst for disse Menigheder, ordineret af Kingo i Nysted Kirke 25 Juli, tog Magistergraden 1704, og døde 29 Janv. 1711. — Han var forlovet med Mag. Oluf Lundts Datter Karen Lundt, men da hun døde 22 Marts 1701, blev han 4 Juli s. A. gift med hendes yngre Søster Marie Elisabet Lundt, f. i Dsbr. 1682[2]). (Se I. S. 269). Deres Børn vare:

1) Dorte Katrine Suhr, først gift omtr. 1731 med Hr. Burserus i Bæggerløse, atter 1755 med Hr. Nils Hjort i Vaabensted. (Se I. S. 271).
2) Oluf Lundt Suhr, døbt 24 Nov. 1704.

3. Mag. Søren Hansen Payngk er født 14 Dsbr. 1674 i Løsning i Aarhus Stift, hvor Faderen Hr. Hans Payngk var Sognepræst, blev Student fra Aar-

---

[1]) I Dsbr. 1696 var han Respondens ved Mag. Jørgen Ursins Disputats: de scholis & academiis Ebræorum.

[2]) Hvor eller naar hun er død, vides ikke, men hun levede endnu 1732, da hun bar sin Datterdatter Birte Marie Burserus til Daaben i Bæggerløse Kirke.

hus Skole 1696 (immatr. 17 Juli), tog Bakkalavrgraden 1697, theol. Attest. 26 Janv. 1701 (H. ill.), og prædikede for Dimis 1 Febr. s. A. (H. ill.), laa derefter i flere Aar paa Elers Koll., hvor han gjorde sig bekjendt ved sine Disputatser[1]), blev Magister 1708, og ansattes kort efter som Feltpræst ved Livgarden, hvorfra han 13 Marts 1711 af Fredr. IV. blev kaldet til Sognepræst for disse Menigheder, udnævntes 9 Janv. 1730 til Provst, og døde 8 Febr. 1731. — Sin første Hustru Anne Katrine Jungfos[2]) ægtede han 9 Nov. 1712. Naar hun er død, sees ikke af Kirkebogen, men hun levede endnu ved Nyaar 1722. Med hende ingen Børn. Derefter ægtede han 9 Juni 1724 Maren Hvalsøe, en Datter af Jakob Jørgensen Hvalsøe til Gislingegaard, Amtsforvalter først i Fredriksborg, siden i Nykjøbing. Hun

---

[1]) Hans ved Universitetet udgivne Disputatser ere:

1. Schediasma historico-elenchticum de Melchizedeco, Part. Ima, hab. 22 Oct. 1706. Resp. Pet. Knudsen Lange.
2. ejusd. Part. IIda, hab. 23 Nov. 1707. Resp. Henr. Meller J. fil.
3. De memoriis sanctorum anniversariis, hab. 21 Nov. 1708. Resp. Jens Lavritsen Hunderup.

[2]) Hun var Søster til Mag. H. Pontoppidans Kone Anne Rosine Jungfos i Frederits (se S. 104), ved hvis Datters Daab hun 26 April 1712 nævnes i Kirkebogen: „Anne Katrine Jungfos, Kronprinsessens Kammerjomfru". Desuden nævner Mag. Payngk 1713 i Kirkebogen som Fadder „min Kones Søster Mad. Biehl fra Kjøbenhavn, Ms. Hans Kristoffer Biehl, Klavs Biehl, Kristian Biehl, Fredrik Biehl og liden Kristian Æmilius Biehl." (Om Familien Biehl se Ynslev). — Naar det hedder i Giess. Jubell. II. 2. S. 181, at Mag. H. Pontoppidan var gift med Anne Rosine Biehl, en Kjøbmands Datter fra Hamborg, da er Navnet urigtigt og en Forvexling med Søsterens, men Hamborg er formodentlig disse tre Søstres Fødested.

blev siden gift med Sr. Mikkel Bentzen i Korsør. Med Provst Payngk havde hun 4 Børn:

1) Hans Ferdinand Payngk, døbt 10 Avg. 1725.

2) Kristiane Katrine Payngk, døbt 16 Juli 1726, gift 1745 med Peder Pedersen, Raadmand og Byskriver i Korsør.

3) Mette Kristine Payngk, døbt 5 Nov. 1727, gift 1747 med Sr. Iver Albret Dam i Korsør.

4) Jakob Severin Payngk, døbt 29 Dkbr. 1730.

4. Hr. Nils Hansen Olivarius er født 11 Dkbr. 1702 i Fanefjord paa Møen, hvor Faderen Mag. Hans Olivarius var Sognepræst (død i Janv. 1726), Moderen Anne Margrete Coelichen. — 17 Juli 1723 blev han som Privatist immatr. ved Univ., tog 2 Juni 1728 theol. Attest. (H. ill.), prædikede for Dimis 11 Febr. 1730 (Laud.), blev 6 April 1731 kaldet til Sognepræst her, og ordin. 18 Maj, men døde 5 Aar efter, 13 April 1736 paa en Rejse i Kjøbenhavn. — Han var gift[1]) med Fredrikke Lovise Horn, som efter hans Død boede i Nørre-Alslev, hvor hun døde 1741, begr. 19 April. — Ingen Børn.

5. Hr. Kristian Povlsen er født i Ribe 1691, Student fra Ribe Skole 1711, tog Attest. 14 Sept. 1713 (Laud.), prædikede for Dimis 27 s. M. (Laud.), blev derpaa Hører i Ribe Skole, og Aaret derefter Hører og Kantor ved Odense Skole, hvorfra han 27 Avg. 1718 blev kaldet og 26 Okt. af Biskop Thestrup ordineret til Sognepræst for Tødse og Erslev paa Mors, blev derfra af Kristian

[1]) Giessings Angivelse, at Hr. Olivarius var gift med Lovise Wulf, Søster til Hr. Jakob Wulf, Kapellan ved Helliggejst Kirke, (Jubell. III. S. 304, Tab. I.), synes urigtig, da Ovenstaaende er overensstemmende med Kirkebogen og Stiftsprotokollen.

VI. 17 Febr. 1736 kaldet til Sognepræst for Kættinge og Bregninge paa Lolland, og erholdt Bispoppens Kollats derpaa 7 Apr., men da det befandtes, at ikke Kongen, men Gehejmeraad Fr. v. Raben havde Jus vocandi, blev Hr. Sten Winther 29 Maj kaldet til Kættinge (konf. 9 Juli), medens Hr. Povlsen allerede 9 Maj var kaldet til disse Menigheder. Han blev Provst efter Hr. Dietrichs i Ønslev 1741 og døde 1 Janv. 1751. Hans Hustru Anne Katrine Rauschutz døde 1773 i Maribo, 82 Aar gl., efterladende en betydelig Formue. De havde ikke Børn.

6. Hr. Isak Sidenius er født 24 Sept. 1712 i Jæmteland, hvor Faderen Abraham Olsen var Peltsværkshandler. Efter dennes Død satte hans ældre Broder Leonard, da Missionær i Finmarken, ham i Trondhjems Skole 1726, hvorfra han 1734 blev Student, tog theol. Attest. 27 Okt. 1736 (H. ill.), prædikede for Dimis 16 Dsbr. s. A. (Laud.), hvorefter han strax blev Hovmæster paa Broholm i Fyn hos Oberstløjtnant Niels Sehested, der 12 Febr. 1738 kaldede ham til Sognepræst i Tved (kgl. konf. 14 Marts). Herfra blev han 5 Marts 1751 af Kongen kaldet til disse Menigheder, blev 1760 Provst efter Hr. Dorph i Ønslev, og døde 15 Dsbr. 1780. Fra 1772 til 1776 havde han Hr. Flindt til Kapellan.

Provst Sidenius fulgte Tidens strænge Ortodoxi; hans Prædikener vare alvorlige, aldeles knyttede til Bibelens Ord og Udtryk, og bleve derved indtrængende og saare opbyggelige. Herom vidne de faa Prædikener af ham, som endnu ere i hans yngste Søns Eje, og navnlig den S. 136 Not. omtalte til Jomfru Mossin, der følte sig saa rystet ved den, at hun frabad sig at høre ham tiere. Præsten Sontum i Kippinge, som holdt Ligprædiken over ham over Matt. 25, 21, udtaler sig saaledes om ham: „Gud,

om efter sit vise Raad havde udset ham til sit Sendebud, havde ogsaa udrustet ham dertil med fornødne Naturens Gaver. Han havde en skarp Forstand og Dømme-Evne. Han kunde vel fatte og lige saa vel forklare sine Begreber, hvilket han noksom beviste i sine grundige og opbyggelige Prædikener og Taler." — Stræng var han i sine Pligters Opfyldelse, men ogsaa stræng i at forsægte hvad han ansaa for Ret, hvorfor han ogsaa miskjendtes som trættekjær og proceslysten. Sin Strænghed lagde han saaledes for Dagen mod sin Kapellan F., der var forlovet med Datteren Nikoline. Hun aabenbarede for sin Moder, at hun var den faldne Pige, og dette Budskab meddelte hun igjen sin Mand en Søndag, da F. var i Kirken. Ved Hjemkomsten modtog den opbragte Gamle ham med en Ørefigen, hvorpaa han øjeblikkelig blev indstillet til Suspension og strax viet, — erholdt dog siden Oprejsning og Beforbring. — Om den samme Strænghed vidner et endnu opbevaret Brev fra Provst Sidenius til Svogeren Kristian Hinchelde j, som byggede Ourupgaard. Denne var tilligemed sin Svoger Kancelliraad Tersling til Vennerslund, med hvis Søster han var gift, indbudt til Barselgilde i Riserup Præstegaard ved Sønnen Benjamins Daab 1774. Dertil var ogsaa indbudt Konsistorialraad Humble i Ønslev, som var bekjendt ved sine Processer til Bøndernes Forsvar mod de graadige, nybagte Godsbesiddere. Alle Falsters Tingstude vare satte i Virksomhed for at styrte Humble og faa ham suspenderet, hvilket dog ikke vilde lykkes dem, saa længe Sidenius var Provst. Ved denne Lejlighed vare nu de to Svogre blevne enige om at drille Humble, for at faa ham til at forløbe sig og saaledes faa Sag med ham. Dette lykkedes dog ikke. De opnaaede kun, at Glæden blev forstyrret og at Humble

rejste hjem i Vrede uden at have forløbet sig. Sidenius skrev da hint Brev til Svogeren, hvori han alvorligen revser baade ham og Tersling, og betragter deres barnagtige Færd meget strængt og indtrængende fra flere Sider. — Men var han end en stræng Opdrager, var han dog i sit Husliv til sine Tider munter og spøgefuld, og altid en kjærlig og omhyggelig Fader. „Ogsaa de Fattige", siger Sontum i sin Ligprædiken, „savne i ham en stor Patron. Det var ham en aparte Fornøjelse at kunne hjælpe de Fattige og dem, som trængte til at raadføre sig med ham, og det baade i og udenfor hans Menighed." — Han befattede sig aldrig videre med sin Mark eller Have eller nogen lignende verdslig Gjerning; naar han ikke var hos sin Familie, var han sikkert at træffe i sit Studerekammer, „Hr. Kochs Kammer", som det kaldtes. Kun i to Tilfælde gjorde han en Undtagelse. Naar han havde Tækkemand, laa han paa Taget hos ham, for at hjælpe ham; saa var han og meget ivrig med at fange Mus og stoppe Musehuller. Disse to Ting morede ham. — Af Udvortes var han høj og smal, hans Ansigt alvorligt og strængt, hans Stemme stærk og klar, og han beholdt bestandig den norske Tone i sin Udtale. Hans Bryst var ikke stærkt, navnlig led han i sine sidste Leveaar af en besværlig Hoste, hvilket Onde han mente at have paadraget sig i sin Skoletid, da han som fattig Disipel maatte møde ved Froprædiken og anden Tjeneste i Trondhjems Domkirke i strængeste Vinterkulde, uden Strømper med bare Ben i sine Sko. — Med hans Befordring til Nørre-Vedby gik det saaledes til. Kong Fredrik V var i Sommeren 1750 paa Valdemars Slot, og Hr. Kristoffer Iversen i Bregninge skulde som Sognepræst prædike for Kongen 5 S. e. Tr. (28 Juni); men da han ikke torde, fik han Hr. Sidenius i Tved til det i sit

Sted, og denne holdt da over Evangeliet en Prædiken, hvis Thema var: „Evangelium som et Guds Raad til det aandelige Væsen og herlige Liv i Kristo.“ Hr. Sidenius i Særslev har endnu en Afskrift deraf. Da Kongen næste Dag rejste til Odense, havde Hr. Sidenius stillet sig ved Vejen med sine 6 Børn for at bukke for Herskabet. Gamle Adam Moltke, som var i Kongens Svite, blev opmærksom paa ham og sagde til Kongen: „Deres Majestæt ser der Manden, som prædikede igaar, han har Kjød nok, men kun lidt Brød.“ Kongen tilbød ham da Nyborg Kald, som 21 April s. A. var blevet ledigt ved Hr. Crondahls Død, og endnu ej besat, men da han frabad sig det, skal Nørre-Vedby være ham tilbudt, hvilket dog ikke synes rimeligt, da Hr. Povlsen endnu levede et halft Aar efter, med mindre han har været saa sygelig, at hans Død var forudset. Tilbudet er vel stillet lidt anderledes, f. Ex. at han skulde faa det første Kald, han søgte, eller Lignende. Nok er det, at hin Prædiken gav Anledning til hans Beforbring.

Han var først gift med Abel Marie Jensdatter, begr. 7 Sept. 1757, Datter af Jens Hansen, Kjøbmand i Ærøskjøbing, og Marie ...., der senere boede i Svendborg. — 6 Juli 1758 ægtede han sin anden Hustru Anne Margrete Hincheldej, f. 24 Juni 1731, død i Maribo 1809, begr. 18 Marts, en Datter af Raadmand Edvard Hinchelde j og Karen Høy i Nykjøbing. — Navnene paa hans talrige Efterkommere ere, saavidt muligt, samlede paa hosføjede Stamtavle.

7. Hr. Henrik Kristoffer Glahn er født 13 Oktbr. 1738 i Alling Præstegaard i Aarhus Stift, hvor Faderen Hr. Adam Vilhadt Glahn[1]) var Sognepræst,

[1]) Familien Glahn stammer fra Hannover. Den første af dette Navn i Danmark var Henrik Kristoffer Glahn, Søn af en Musikus,

Moderen Inger Kirstine Wefflingh. Sin første Undervisning modtog han af sine Forældre, siden underviftes han med flere fremmede Børn i Hjemmet af Huslærere. Da hans Moder døde, tog hans Farfader ham til sig til Kjøbenhavn, og da han var en bemidlet Mand, holdt han private Lærere til ham. Men da Bedstemoderen døde, forlod Bedstefaderen strax Kjøbenhavn, og den unge Glahn kom i Huset hos en Morbroder Wefflingh, i hvis Hus han blev undervist og 1755 dimitteret af Hr. Peder Gutfeldt, der samme Aar blev Præst paa St. Croix (død 1797 som Præst i Skærbæk). Næste Aar tog han Exam. philos. og Bakkalavrgraden, opholdt sig derefter i halvandet Aar hjemme i Alling, dels beskæftiget med at læse med sine to Halvbrødre, dels med egne Studier, hvori Faderen, der var en velstuderet Mand, især dygtig i det græske Sprog, vejledede ham. Han kom da igjen til Kjøbenhavn, hvor hans Velynder Professor Peder Holm skaffede ham Kloster og Regens. 28 Maj 1761 tog han theol. Attest. (Non cont.), efter Aaret tilforn 1760 at være indskreven som grønlandsk Seminarist. Læsningen af Egedernes, især Kaptejn Nils Egedes Beretninger om Grønland havde nemlig givet ham en fra hans Barndom bestandig voxende Lyst til at komme derop som Missionær, uagtet denne Beslutning stred ganske imod Faderens og Familiens Ønske. 1763

---

hvis Fader var Bonde i Hannover. Han blev Kok i det kongelige Køkken, og havde kun den ene Søn Adam Vilhadt, som blev Præst i Alling. Hans Kones Navn vides ikke. Hun døde omtr. 1752, 85 Aar gl., hvorefter hendes Mand rejste over til Sønnen Alling, og døde faa Aar efter i hans Hus, ligeledes 85 Aar gl. — Hr. Adam Vilhadt Glahn i Alling var i 12 Aar gift med ovennævnte Inger Kirstine Wefflingh, der døde i sin ottende Barselseng omtrent 1750. Hvem hans anden Kone var, vide vi ikke, men ogsaa med hende havde han flere Børn.

skulde 2 Missionærer sendes derop, og Glahn blev den ene. Han fik sin Kaldelse 4 Marts, blev 27 s. M. ordineret af Bisskop Harboe, og afgik med Skibet et Par Dage efter. Han blev ansat ved Missionerne i Holstejnsborg og Amertlok, og befandt sig vel i denne Virkekreds, især paa Grund af det Venskabs-Forhold, han her traadte i til omtalte Kaptejn Egede. At han havde Grønland kjært, viser hans utrættelige Virksomhed med Udarbejdelsen af sine mange Skrifter, dels om Grønlænderne, dels til deres Brug og Nytte.[1]) — Da de 6 Aar vare omme, bestemte han sig til Hjemrejsen, men da Skibet ankom fra Kjøbenhavn, medbragte det Missions-Kollegiets Bestalling til ham at være Landets Vice-Provst og Visitator med 100 Rdd. Tillæg til hans Løn, hvormed dog fulgte Tilladelse til Hjemrejse, hvis han foretrak denne. Da han imidlertid — som han selv skriver[2]) — ikke saa sig voxen nok til dette nye Embede, vedblev han sit Forsæt, fulgte hjem med Skibet, og fik i Vartpenge 100 Rdd. aarlig, men „formedelst Struensees Regjering, som kort efter begyndte“, maatte han ligge i Kjøbenhavn til 25 Juni 1771, da han

[1]) Af disse findes de i Trykken udkomne nævnede dels hos Worm III., S. 252—53, dels hos Nyerup S. 194, men en Mængde andre Arbejder, navnlig 6 Bind Dagbøger fra hans Ankomst til Grønland 1 Juli 1763 til hans Afrejse i Sept. 1769, — Almindelige Regler for de grønlandske Nomina og Verba composita, — Anekdoter til sl. Bisskop Egedes Levnetsbeskrivelse, — Testamentetäb Okalluktue ɔ: det nye Testamentes Historie paa Grønlandsk, efter Rambachs Maade, — Ni af det gamle Testamentes Historier, efter Hübners Maade, — Samling af adskillige Skrifter til den grønlandske Histories Oplysning, — forbleve Alle i Manuskript, og ere formodentlig nu tabte. Kun de af Worm nævnte Samlinger af grønlandske Skrifter, 4 Dele 4to, opbevares maaske endnu i det Holstejnsborgske Missions-Bibliotek.

[2]) Han har nedskrevet sit Levnetsløb meget udførligt i et Exemplar af Treschows Jubellærere, der tilhører Sønnen i Bæggerløse.

endelig blev kaldet til Sognepræst for Kinservig i Hardangers Provsti, hvorfra han 3 Juni 1778 blev kaldet til Sognepræst i Tingsted paa Falster. Forskjellige Omstændigheder foranledigede, at han først kom ned til Danmark 6 Sept. 1779, og blev 17 S. e. Tr. næstefter (26 Sept.) indsat af Provst Sidenius[1]). Imidlertid var der 7 Apr. 1779 meddelt ham Prædikat af Professor i det grønlandske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet. Da Provst Sidenius døde Aaret efter, blev Hr. Glahn først udnævnt til hans Eftermand som Provst, og kort efter, 7 Marts 1781, ogsaa som Sognepræst for Nørre-Vedby og Nørre-Alslev. Han frasagde sig dog strax Provste-Embedet, endnu førend han blev indsat, og overgav det til sin Ven og Nabo Hr. Ingemann i Torkildstrup. Han døde 21 Juli 1804. Det vilde være overflødigt at tilføje Noget til det Vidnesbyrd, en af hans Eftermænd har givet ham i Kirkebogen: „Han var i sit Embede en høitfortjent, oplyst, from og virksom Mand, som man vel tør kalde Pastor consummatus.“ Han førte en god og klar, stundum lidt skarp Pen, som han ogsaa holdt meget af at bruge, hvorom blandt Andet hans mange Optegnelser i Nørre-Alslev Kirkebog vidner.

Da han var kaldet til Kinservig, ægtede han 14 Avg.[2]) 1771 Biskop Povl Egedes ældste Datter Gertrud

---

[1]) I den lange Tid, der hengik inden Hr. Glahns Nedreise fra Norge, forrettedes Embedet i Tingsted af Hr. Hans Jørgen Jæger, der 1768 havde fulgt ham som Missionær og nu var hjemkommen. Han kom til Falster 1 Sept. 1778 og forblev her til Hr. Glahns Ankomst, blev 2 Juni 1779 Sognepræst i Mariager, og 17 April 1782 til Damsholt paa Møen, hvor han døde 16 Janv. 1794.

[2]) Vi tør ikke vige fra denne Angivelse af Professor Glahn selv i Tingsted Kirkebog. I Lengnicks Personalhistoriske Bidrag S.

Kirstine Egede, f. 17 Nov. 1748, død 10 Febr. 1815. Deres Børn [1]) ere:

1) Inger Kirstine Glahn, f. 21 Juni 1772, død i Nykjøbing 27 Dsbr. 1843, gift 21 Okt. 1798 med Karl Ludvig Julius Budtz, f. 24 Avg. 1774, død i Febr. 1816, Ejer af Gaarden Elysium i Nørre-Vedby Sogn.
2) Povline Marie Amalie Glahn, f. 9 Janv. 1774, lever som Enke i Nykjøbing, gift 18 Avg. 1805 med Forstskriver Lars Bagger Orbeck, f. i Jylland omtr. 1772, død 1 Okt. 1812 paa Kristiansminde, Systofte Sogn.
3) Adam Vilhadt Glahn, f. 17 Okt. 1775, Præst i Bæggerløse, Konsistorialraad. (S. I. S. 285—86.)
4) Povl Egede Glahn [2]), f. 28 Okt. 1778, død 15 Juli 1846 som resid. Kap. ved Garnisons Kirke i Kjøbenhavn, R*.
5) Markus Glahn, f. 2 Janv. 1781, Oberst, C* D. M., afgaaet med Pension.
6) Hans Egede Glahn, f. 22 Apr. 1783, tog farmacevt. Examen 1805 (H. ill.), fik 8 Nov. 1811 Privilegium som Apoteker i Sorø, er tillige Forstkasserer ved Akademiets Skove.
7) Gertrud Rasch Glahn, f. 16 Avg. 1786, gift 29 Juli 1825 med Skovrider, Forstraad Timm Sievers i Hannenav paa Falster, f. 19 Juli 1795.

---

17 anføres 3 Dsbr. som Vielsesdagen, men her kan man formodentlig ligesaa lidt stole paa Dagen, som paa Navnet, da hun kaldes Karen Egede.

[1]) Med Hensyn til den senere Descendens henvises til en af Kapt. Lengnick udgiven og — hvad den Glahnske Familie angaaer — nogenlunde rigtig Stamtavle over Familien Egede.

[2]) Se Fr. Barfods Danm. Gejstl. 1ste Aarg. Sp. 197.

8) Tønne Bloch Glahn, f. 2 Dsbr. 1788, Oberstløjtn., Krigskommissær i Vejle, R*.

8. Hr. Kristoffer Nyrop er født 22 Sept. 1752 i Nordrehovg Præstegaard i Kristiania Stift, hvor hans Fader Hr. Peder Jespersen var Sognepræst (død 1774 som Sognepræst i Eger og Provst i Kongsbergs Provsti), Moderen Magdalene Johanne Sofie Hjort. Efter at have gaaet i Kristiania Skole, blev han privat dimitteret til Universitetet 1766, tog Exam. philos. 19 Maj 1767. Efter et frugtesløst Forsøg (31 Juli 1771, Immat.) tog han theol. Attest. 5 Avg. 1772 (Non. cont.), hvorefter han ernærede sig ved Informationer i Kjøbenhavn, indtil han 12 Aug. 1778 blev kaldet til resid. Kapellan i Grans Præstegæld, Aggershus Stift, forflyttedes 7 Avg. 1782 til Vallensbæk i Sælland som Sognepræst, derfra 16 Dsbr. 1791 til Glostrup, hvor han 28de Juni 1797 tillige blev Provst over Smørum Herred, endelig 14 Dsbr. 1804 udnævnt til Sognepræst for Nørre-Vedby og Nørre-Alslev, hvor han døde som Jubellærer 11 Sept. 1831. — 10 Avg. 1780 ægtede han sin første Hustru Vilhelmine Johanne Svanitz, hvis Fader var praktiserende Læge i Kjøbenhavn. Hun døde 16 Marts 1794, efterat have født ham 7 Børn, af hvilke de 3 døde smaa. — 23 Okt. 1795 havde han Bryllup med sin anden Hustru Katrine Elisabet Magdalene Heilmann, f. 16 Okt. 1765, død 24 Nov. 1842, en Datter af Hr. Johan Ernst Heilmann, Sognepræst i Kærteminde (død 24 Nov. 1800) og Karen Buch. Af hendes 8 Børn døde de 2 smaa. — Provst Nyrops 10 Børn, som naaede voxen Alder ere disse:

1) Magdalene Johanne Sofie Nyrop, f. 14

Marts 1784, gift med Dr. Zimmermann i Gunslev (se S. 86).

2) Johannne Nyrop, f. 6 Juli 1788, død ugift hjemme 27 April 1815.

3) Petronelle Nyrop, f. 13 Sept. 1791, død hos sin Stifmoder paa Nebøllegaard paa Falster 11 Marts 1836, ugift.

4) Vilhelm Peter Bartolomæus Nyrop, f. 1794, døde paa et Besøg i Hjemmet 6 April 1813, kort efter at have taget Styrmands-Examen.

5) Vilhelmine Nyrop, f. 11 Sept. 1798, først gift 11 Nov. 1820 med Løjtnant Daniel Brinck (død 1826), atter gift 1830 med Anton Monrad Krabbe, Ejer af Hellebækgaard ved Helsingør. Af sidste Ægteskab 3 Børn, hvoraf den yngste er død.

6) Karen Nyrop, f. 10 Dsbr. 1800 } ugifte i
7) Jørgine Nyrop, f. 13 Maj 1803 } Kbhavn.

8) Kristoffer Nyrop[1]), f. 28 Okt. 1805, kaldet til Sognepræst paa Holmsland, Ribe Stift, 30 Juni 1848. Gift med Helene Ahlmann. 8 Børn.

8) Johan Ernst Nyrop, f. 18 Okt. 1807, Student fra Vordingborg Skole 1826 (H. ill.), tog kirurgisk Examen i Efteraaret 1832 (2den Kar. med Fortrin), medis. Examen i Foraaret 1833 (H. ill.), nedsatte sig som praktis. Læge i Nykjøbing paa Mors, hvor han 17 Juli 1840 blev Distriktslæge. — Gift 5 Juni 1839 med Emma Benedikte Rummelhoff, Datter af Justitsr., Byfoged Kristoffer Henrik Rummelhoff sstEds. — En Datter, født og død 12 Juli 1847.

---

[1]) Se Erslew II. S. 480; Fr. Barfods Danm. Gejstl. 1ste Aarg. Sp. 108.

10) Kamillus Nyrop, f. 18 Febr. 1811, Universitets-Instrumentmager i Kbhavn. Gift i Juli 1839 med Kamma Andersen, hvis Fader er Forpagter af Toldbod Vinhus. — 5 Børn, af hvilke 3 ere døde.

9. Hr. Ludvig Mikael Lund[1]) er født 6 Okt. 1771 i Storehedding, hvor hans Fader Hr. Bjørn Kristian Lund dengang var resid. Kapellan (død 4 Okt. 1809 som Sognepræst i Hellested), Moderen Anne Margrete Braae. — Først sattes han til at lære Guldsmed-Professionen hos en Juveler i Kjøbenhavn, hvor han stod i Lære i næsten 5 Aar, da hans ældre Broder Johannes Lund (død 1813 som Amtsprovst og Sognepræst i Lemvig) begyndte at forberede ham til Exam. art., som han ved hans Dimission tog 2 Aar efter 1791 (Laud.). Næste Aar tog han Exam. philos. (Laud.) og 25 April 1796 theol. Attest. (H. ill.). Samme Aar ansattes han som Adjunkt paa Herlufsholm, hvorfra han 21 Juni 1799 blev kaldet til resid. Kapellan i Skærbæk, prædikede for Dimis 12 Juli (Laud.), tog kateketisk Prøve (Laud.), og ordineredes 8 Sept. — 15 Avg. 1801 blev han Sognepræst i Brande, 16 Sept. 1808 for Starup og Nebel, endelig 4 Janv. 1832 for Nørre-Vedby og Nørre-Alslev, udnævntes 28 Juni 1840 til Konsistorialraad, døde 11 Marts 1843. — 8 Okt. 1802 ægtede han Elisabet Kristine From, f. 7 Avg. 1774, død 4 Juli 1819, Søster til Stiftsprovst Steenstrups Hustru i Karleby (se I. S. 184). — Deres Børn ere:

1) Johan Kristian Resen Lund[2]), f. 10 Juni 1803, nu Sognepræst for Udby og Ørslev ved Vordingborg.

---

[1]) Jfr. Nyerups Litt.-Lex. S. 356; — Erslews Forf.-Lex. II. S. 170—71; — Melchiors Herlufsholms Historie S. 311. 313. 334; — Fr. Barfods Danm. Gejstl., 1ste Aarg., Sp. 158—59.

[2]) Fr. Barfods Danm. Gejstl. 1ste Aarg. Sp. 82.

2) Marie Elisabet Lund, f. 1805, opholdt sig hos Broderen Joakim, dengang Præst i Gjern, hvor hun efter en Væltning døde ugift 11 Sept. 1846.

3) Joakim Otto From Lund[1]), f. 6 Febr. 1808, siden 14 Juli 1850 Sognepræst til Korup og Ubberud i Fyn.

4) Anne Nikolette Lund, f. 22 Maj 1811, gift 11 Juli 1834 med Hr. Johannes Meller Valeur[2]), Sognepræst, dengang i Sønderfelding, siden 17 Marts 1850 for Vitten, Haldum og Hadsteen.

5) Johannes Vellejus Lund, f. 3 April 1815, død 6 Nov. 1845 som pers. Kapellan i Aastrup (se I. S. 157—158).

10. Hr. Peter Andreas Heiberg Jürgensen er født 20 Febr. 1800 i Kjøbenhavn; Faderen var Dispacheur Froderus Kristian Jürgens'en (død 1819), Moderen Dortea Elisabet Buntzen. 1819 blev han Student fra Roskilde Skole (Laud.), tog 1820 anden Examen (Laud.), 26 April 1824 theol. Attest. (Laud.), aflagde 2 Juni 1825 den homil. (Laud.) og 12 Okt. s. A. den katek. Prøve (Laud.), blev 4 April 1827 kaldet til Sognepræst for Rold og Vebbestrup, 24 Juni 1827 for Sønder-Kirkeby og Sønder-Alslev, blev 25 Febr. 1841 udnævnt til Provst paa Falster, 10 Juni 1843 til Sognepræst for Nørre-Vedby og Nørre-Alslev, 2 Sept. 1852 tillige til Stiftsprovst i Loll.-Falst. Stift. — Med Hensyn til hans Ægteskab og Børn henvises til Stamtavlen over Familien Koch S. XXI.

[1]) Fr. Barfods Danm. Gejstl. 1ste Aarg. Sp. 96.
[2]) Sstedes Sp. 71.

B. Residerende Kapellan.[1])

1. Hr. Hans Peter Koch, kaldet 14 Janv. 1752, forflyttet til Horbelev 8 April 1765. (Se I. S. 196—99).

C. Personelle Kapellaner.

1. Hr. Sigvard Kristian Flindt er født i Kippinge 10 Nov. 1737. (Se S. 103). I Avg. 1752 sattes han i Nykjøbing Skole, hvorfra han blev dimitteret 1760, tog Exam. phil. 4 Okbr. 1761 og Attest. 6 Marts 1765 (Non cont.). 6 Avg. 1772 blev han kaldet til pers. Kap. hos Provst Sidenius, 21 Avg. 1776 til Sognepræst paa Askø, 7 Avg. 1782 til Sognepræst for Torslunde og Ishøj, entlediget 2 Okt. 1816, død 19 Okt. 1819. — Han ægtede 8 April 1774 Nikoline Elisabet Sidenius; f. 2 Marts 1750, død 1793. (Om Børnene af dette Ægteskab se Stamtavlen over Familien Sidenius). — 4 Janv. 1797 ægtede han derpaa Anne Petronelle Friis, f. 23 Juni 1768, død 19 Juni 1837, en Datter af Overavditør og Sorenskriver Jens Friis, Ejer af Gaarden Falkensten i Lavrvig Grevskab. Af dette sidste Ægteskab havde han 4 Børn:

1) Nikoline Elisabet Flindt, f. 13 Okt. 1797, død ugift 15 Janv. 1836.
2) Sigvard Kristian Flindt, f. 10 Maj 1799, død 16 Febr. 1802.

---

[1]) Nørre-Vedby og Nørre-Alslev var et af de Kald, der ifølge kgl. Reskr. 2 Marts 1742 ved indtrædende Vakanse skulde have 2 faste Lærere. Ved Hr. Kochs Forflyttelse blev dog Sognepræsten ved kgl. Reskr. 28 Juni 1765 fritaget for resid. Kapellan indtil videre, og der har siden ingen været.

3) Fredrik Konrad Flindt, f. 12 Nov. 1801, Student, død 13 Nov. 1837.
4) Sigvard Theodor Decimus Flindt[1]), f. 30 Maj 1805, kaldet til Sognepræst paa Askø 16 Juni 1851, død 3 Janv. 1852.

2. Hr. Johannes Vellejus Lund (se I. S. 157—58).

XIV. Eskildstrup.

Sognepræster fra Reformationen til 1694.

1. Hr. Peder Pedersen, tidligere katolsk Præst, antog Luthers Lære og fik da nyt Kaldsbrev af Kong Kristian III.[2])

2. Hr. Jørgen Steffensen, kaldet hertil 1541.[3])

3. Hr. Peder Pedersen, kaldet hertil 1549, i hvilket Aar han ogsaa underskrev Onslev-Afbigten.

4. Hr. Peder Jørgensen levede her i Kaldet 1584 (se I. S. 5) og 1585[4]).

---

[1]) Se Fr. Barfods Danm. Geistl., 1ste Aarg. Sp. 99.

[2]) Rhode Falst. Hist. S. 195, hvor dog Aarstallet 1548 er tilføiet. Da Kilden er saa usikker, burde der maaske ikke gives ham Plads her.

[3]) Saavel dette, som Eftermandens Kaldsaar, er efter Bl. Ms. og den Hofumske Fortegnelse over Nørre-Herreds Præster.

[4]) 10 Avg. 1585 udgik et Kongebrev, at eftersom Hr. Peder Jørgensen, Sognepræst i Eskildstrup Sogn, har ladet give tilkjende, hvorledes der til hans Præstegaard skal være ringe Avl og Brug, da, paa det han og hans Eftermænd kunde desbedre have deres nødtørftige Underholdning, under Kongen, at han maa bekomme en øde Jord, liggende norderst paa den østre Gade i Eskildstrup,

5. Hr. Jens Madsen levede i Kaldet 1596 [2]), var 1610 med at udstæde Fuldmagt til Hertug Kristians Hylding og fik 1620 Eftermanden til Kapellan.

6. Hr. Mads Jensen, født 1589, rimeligvis Søn af Formanden, til hvis Medtjener han blev ordineret 29 Nov. 1620. Naar han er bleven Sognepræst, vides ikke, men han døde 1629. Sønnen Mads blev Præst i Ønslev.

7. Hr. Peder Kristensen Ørslev, født 1599 paa Falster, med hvilket Tilnavn han oftere nævnes, efter Navnet formodentlig en Søn af Hr. Kristen Pedersen i Ørslev (se I. S. 165). 28 April 1626 blev han af Bisp Hans Mikkelsen beskikket til Rektor i Stubbekjøbing, hvorfra han 1629 blev kaldet til Kapellan i Skovlænge, ordin. 15 Marts, men endnu samme Aar blev han kaldet hertil, og foreviste Bispoppen sit Kaldsbrev 2 Dsbr. Om hans Forhold som Præst vides kun, at han 13 Avg. 1632 i et godt Lag hos Færgemand Fredrik Mortensen i Gaabense blev beskænket og ragede i Klammeri og Slagsmaal, saa han ikke kunde komme hjem, men maatte blive paa Stedet om Natten. Ved samme Gilde var ogsaa Hr. Jørgen Lavritsen, Medtjener i Stubbekjøbing, der sigtedes for samme Brøde (se S. 20), Hr. Hans Dinesen, Sognepræst i Maribo, der havde deltaget i Slagsmaalet, Hr. Hans Iversen, Sognepræst i Lan-

---

som hidtil haver skyldt til Kronen VII Tønder Byg, og samme øde Jord kvit og fri uden Indfæstning eller Afgift til fornævnte hans Præstegaard for sig og sine Efterkommere altid herefter at mue have, nyde, bruge og beholde. (Fynske og Smaalandske Registre Nr. 1, fol. 586 a.)

[2]) 8 Dsbr. 1596 fik Hr. Jens Madsen Enkedronning Sofies Brev paa nogen Bispe-Tiende, bestaaende af 10 Tønder 2½ Skpe. Byg og 10 Skpr. Havre. Denne Tiende bekræftedes for Eftermanden og blev ved Kaldet, indtil det blev forenet med Ønslev.

det, og Hr. Oluf Kristensen, Hr. Peders Broder, Sognepræst i Vaabensted. En Provsteret blev nedsat, bestaaende af Provsten Hr. Hans Borre i Riserup og Præsterne Hr. Rasmus Lavritsen i Stadager og Hr. Rasmus Sørensen i Vaalse, men da Sagen af dem blev afvist, fordrede den kgl. Ridefoged paa Nykjøbing Slot, Peder Hansen, dem tiltalte ved Landemodet, og Stævningsbrevet[1]) blev 27 Maj 1633 udstædt af Provst Lavrits Pedersen i Nykjøbing. Ved Landemodet, som afholdtes i Maribo 24 Juni s. A. maa Sagen have faaet et lignende Udfald, i det mindste beholdt baade Hr. Peder og Hr. Jørgen deres Embeder, paa hvilke de anklagedes. — Hr. Peder døde i Embedet 2 Juni 1664, efter i henved 4 Aar at have haft sin Eftermand til Kapellan.

Af hans Børn med den første Kone Ide (død 14 Avg. 1653, 48 Aar gl.) kjendes kun 2 Døtre, der findes i Kirkebogen som døde. — 4 Juli 1654 viede Biskop Lavrits Jakobsen ham til hans anden Hustru Sofie Lavritsdatter Thura, Datter af nysnævnte Provst Mag. Lavrits Pedersen i Nykjøbing (se I. S. 8—9). Hun blev siden gift med Eftermanden, men havde med Hr. Peder 5 Børn. — Navnene paa de af hans Børn, som kjendes, ere:

1) Mette Pedersdatter, begr. 7 Juli 1654, 22 Aar 3 Dage gl.
2) Anne Pedersdatter, død 20 Juni 1654, 19 Aar 12 Dage gl.
3) En dødfødt Søn, begr. 14 Juni 1655.
4) Lavrits Thura Pedersen, døbt 8 Okt. 1656.
5) Kristen Pedersen, døbt 24 Marts 1658.

---

[1]) Det findes aftrykt i Rhodes Falst. Hist. S. 196—97.

6) Fredrik Pedersen, f. 28 Marts 1660[1]), begr. 9 April f. A.

7) Ide Pedersdatter, f. 27 Maj 1661.

8. Hr. Nils Madsen Hommel var her fra 1664 til 1678, da han blev kaldet til Skælby. (Se I. S. 243—44).

9. Hr. Kristian Avgustinsen Schandorf er født 1643 i Flintinge, hvor Faderen Mag. Avgustinus Schandorf var Sognepræst (jfr. S. 173). 1662 blev han Student fra Frue Skole i Kjøbenhavn tilligemed sin ældre Broder Povl[2]). 20 Sept. 1677 blev han af Kong Kristian V. kaldet til Medtjener og Sukcessor hos Hr. Kristen Arrebo i Ræbbelunde, saaledes at han først skulde ordineres til Medtjener, naar Hr. Arrebo formedelst Alder og Svaghed eller af anden Grund selv begærede hans Hjælp, men da Hr. Nils Madsen Aaret efter blev kaldet fra Eskildstrup til Skælby, androg Schandorf for Enkedronningen, „at han bekom ganske Intet til Ophold af Hr. Arrebo, der desuden var en frisk og rørig Mand, som endnu i mange Aar kunde leve, saa han ikke kunde vide, hvor snart han Noget af Kaldet kunde bekomme", bad derfor om at maatte blive Præst i Eskildstrup, indtil Ræbbelunde blev ledigt. Dette indvilgede Enkedronningen og gav ham Præsentats paa dette Kald, hvorpaa allerede 21 Dfbr. fulgte kgl. Konfirmation. Her var han til Slutningen af 1680, da han ved bemældte Hr. Arrebos Død tiltraadte Ræbbelunde Kald, i hvilket han døde 1712 (Eftermanden er kaldet 8 Juli). — Han var allerede gift som

---

[1]) Ved hans Daab læses i Kirkebogen: „Fadderne var af fridtzfolcket her i Sognet ligendis, efftersom ingen anden paa denne tiid var at faa og bekomme".

[2]) Denne blev 19 Avg. 1668 kaldet til sin Faders Sukcessor i Toreby, men døde før denne.

Præst i Eskildstrup. Hans Enke Margrete Schandorf døde i Uttersløv 1718 [1]). En Datter Maren Schandorf, gift med Mag. Peter Suhr i Uttersløv, døde som hans Enke 1740.

10. Hr. Peder Jørgensen Stabager var her fra 1680 til 1694, da han blev kaldet til Aastrup (se I. S. 138), og Eskildstrup lagdes som Annex til Ønsløv.

XV. Önsløv.

Sognepræster fra Reformationen til 1694.

1. Hr. Rasmus Hansen fik Kaldsbrev hertil som første evang. Præst 1537, og døde 1548. Han gav den Gaard næst Præstegaarden mod Vesten til Præstegaardens Forbedring.[2])

[1]) Dersom det altsaa er rigtigt, hvad Rhode siger i Loll. Hist. S. 670, at han var gift med „fin Margrete" i 20 Aar, maa han have været gift 2 Gange.

[2]) Fra ham have vi en latinsk Fortegnelse paa Ønsløv Præstekalds Indtægter, saaledes som de ved hans Embeds-Tiltrædelse bleve bestemte og konfirmerede af Bispoppen. Den lyder i Oversættelse saaledes:

„I Faderens, Sønnens og den Hellig Aands Navn! Ønsløv Præsts aarlige sikre og usikre Indtægt, bifaldet og bekræftet i Bispoppens M. Jørgen Jensens Nærværelse: Ønsløv Sogns Tiendeydere bebo 55 Helgaarde, nemlig 19 i Kloskov, 13 i Byskov, 19 i Ønsløv og 4 i Boderup, hvilke 55 alle give Præsten til Løn og aarlig Indtægt lige meget af Viktualier og faste Ydelser, nemlig hver især Æg til Paaske, en Ost til St. Hansdag, en Gaas til Mikkelsdag, 6 Bygbrød til Allehelgensdag; foruden disse Viktualier give alle Tilhørerne i det Hele ved Høstens Tid forholdsvis Tiender af Jordens Afgrøde; ligeledes give de ved Mikkelsdagstider efter gammel Skik Kvægtiende af Lam, Kalve,

2. Hr. Rasmus Sørensen er kommen hertil 1548 og maa være død før 1572. For at blive valgt, begik han den Forseelse at love Bønderne en Lettelse i deres Afgifter, en Adfærd, der meget lignede Simoni. Dette rygtedes snart, hvorfor Hr. Rasmus blev anklaget paa sit Embede, men slap med at gjøre følgende paa Latin affattede Afbigt i Provstens og samtlige falsterske Præsters Overværelse:

„Ve mig Elendige! Hvo vil bede for mig? Jeg bekjender af Hjærtet, at jeg med Overlæg har handlet imod bedre Vidende, idet jeg skammeligen har givet Slip paa adskillige Naturalydelser og retmæssige Indkomster, der hidtil aarlig til bestemte Tider ere ydede mine Formænd af Sognefolkene, og til evig Skændsel underskrevet og givet Bønderne en Forpligtelse Dagen før min Kaldelse 1548. Jeg eftergav nemlig hver en Snes Æg til Paaske, en Ost til St. Hansdag, en Gaas til Mikkelsdag og 6 Brød til Allehelgens-Dag, til hvilket jeg forledes af Mangel paa Kraft og af aandelig Skrøbelighed, men stærkere drev mig dog dertil mine Tilhøreres onde Sind og de Gjenstridiges Rigdom og Misundelse. Men da denne min Taabelighed af Lavrits Brunche, Provst over Falster og

---

Føl og Grise; men til Mortensdag betaler hver især i Smaaredsel 6 Skpr. Byg, som fra Sognets vestre Del skal erlægges Præsten i Kloskov og Boderup, fra dets nordre Del i Ønslev og Byskov. Fremdeles gives Præsten til Julen af de samme Steder og Gaarde i det vestre og nordre Sogn 6 Bygbrød med den bestemte Flæskeskinke efter gammel Skik. Foruden disse 55 findes endnu sex Tiendeydere i Kloskov, som kun betale Halvdelen af ovennævnte visse i aarlig Afgift bifaldede og bekræftede Ydelser.

Første Advent-Søndag 1537.

Jørgen Jensen, Bisp over Fyns Stift.

Rasmus Hansen, den første evangeliske Præst og Jesu Kristi uværdige Tjener i Ønslev Sogn.

Præst i Stubbekjøbing, blev anmældt for Lensmanden Hans Urne og Bisskop Jørgen Jensen som Simoni, saa ere vi, forat jeg ikke skal stødes fra Embedet, og Sognefolkene lide Straf tilligemed mig, ved Menighedens Fuldmægtig Ole Hansen, Præste-Bonde i Klosskov, komne overens om at bilægge denne Sag for Provsten i Kirken, og ved Lavrits Wenstermans Forbøn at afbede den hos Lensmanden, saaledes at Sognefolkene, uden at nyde Mad og Drikke eller anden Løn af mig, skulle pløje og harve min Jord, samt baade Sommer og Vinter forsyne mig med alt mit Gærdsel og nødvendigt Brændsel, hvilket de have ydet i de sidste 4 Aar, men siden haardnakket nægtet, sigende, at jeg skulde rette mig efter mit Kaldsbrevs Bogstav. Derfor maa Du, min kjære Eftermand! ikke slaa Haanden af mig, men lær heraf at kræve disse store uundværlige Indkomster, og tag tillige i Betænkning, hvilke Ulykker Du ellers vilde udsætte Dig for, Elendighed, Vanære, den største Trang og Nødlidenhed! Luk derfor Dine Øjne op og erkjend ved min Tort Dit eget Vel, og læg Dig af al Formue efter hine Ting, at Du kan have det, hvoraf Du kan leve, at Du ej skal gaa tilgrunde! Vær nu, o milde Jesu! mig Synder naadig! Tilgiv og udslæt formedelst Dit hellige Navn denne Ugudelighed, Uretfærdighed, Uredelighed og Brøde imod Gud, Øvrigheden og mig selv, som og mine andre begangne Synder! Forny mit Hjærte i min Sjæls Inderste, at jeg maa vandre et nyt Liv og alle mit Livs Dage i Vandel og Lære foregaa mine Tilhørere med et godt Exempel til Guds evige Ære og Kirkens Gavn! Forund mig dette, o kjærligste Jesu! for Dit hellige Navns Skyld! Amen! Denne min Bekjendelse og Afbigt, som jeg med grædende Taarer har afgivet fra Prædikestolen i Ønslev Kirke St. Dionysii Dag

1549 i samtlige Herredsbrødrenes Nærværelse, og tre Gange gjentaget, samt i denne Kirkens Bog nedskrevet med rødt Blæk for Varighedens Skyld, har jeg med egen Haand underskrevet og med nedenstaaende fromme Brødres Underskrift bekræftet, som foran skrevet er.[1])

Rasmus Sørensen.

Hvo der fordølger sin Synd, skal ikke opreises, men hvo der bekjender den, ham skal vederfares Forbarmelse.

Lavrits Brunche, Provst.

Peder Sørensen, Præst i Nykjøbing. Nils Hansen, i Falkerslev.
Rasmus Mikkelsen, i Kippinge. Hans Øster, i Gunslev.
Hans Jakobsen, i Horbelev. Nils Justsen, i Skælby.
Rasmus Olsen, i Bedby. Hans Andersen, i Idestrup.
Jakob Olussen, i Tingsted. Jørgen Jakobsen, i Bæggerløse.
Peder Pedersen, i Eskildstrup. Hans Hansen, i Lillebrænde.
Hans Mortensen, i Kirkeby. Hans Pedersen, i Torkildstrup.
Mogens Jakobsen, i Baalse. Kristoffer Jørgensen, i Karleby.
Nils Brunch, i N. Ørslev. Hans Nilsen, i Stadager. Bærtel Lydiksen.

---

[1]) Uagtet denne Hr. Rasmus's ulovlige Eftergivelse af Embedets retmæssige Indtægter kun kunde være forbindende for ham selv, vare dog Bønderne uvillige til at levere hans Efterkommere de omrørte Ydelser, saa at nedennævnte Hr. Lavrits Agendorph ved Nørre-Herreds Ting 3 Juni 1651 maatte erhverve sig Dom paa, at Sognemændene skulde give deres Præst „efter gammel Sædvane og Landsens Vis" med Henvisning til Kong Kristian

3. Hr. Jens Oluffen, hvis Navn skal være[1]) fundet i et gammelt Tingsvidne 1572, og i en samtidig Provstebog.

4. Hr. Lavrits Jørgensen, kaldet 1580, døde 29 Avg. 1609[2]). Hans første Hustru Gertrud døde uden Børn efter 15 Aars Ægteskab. Hans anden Hustru Regisse døde efter 6 Aars Ægteskab i Barselseng med en dødfødt Søn 26 Sept. 1602[3]), efter at hun havde

---

III.s Befaling, dat. Dom. cant. 1541 (Pont. Ann. eccl. III. pag. 266) og Fredrik III.s Befaling, dat. 21 Juli 1649 (kjendes ikke). I denne Anledning blev ovenstaaende Afbigt oversat af Herredsprovsten Hr. Oluf Tøgersen i Tingsted og Hr. Peder Hansen i Torkildstrup, og læst paa Landstinget i Maribo 1 Okt. 1651. Imidlertid klagedes endnu senere af Præsterne over, at disse Indtægter vare tabte for Kaldet.

[1]) Ifølge en Optegnelse af Mag. Hosum i Onslevs ældste Kirkebog. Bl. Ms., som ogsaa nævner ham, sætter 1580 som hans Døds-Aar, formodentlig fordi det er Eftermandens Kalds-Aar.

[2]) Ifølge en Træramme i Kirken med denne Indskrift:
„D: Laurentius Georgii, vocatus anno 1580 pastor hujus ecclesiæ, obiit Anno 1609 die 29 August: et hic sepultus est, cujus anima in manu domini."

[3]) Herom læses paa en lille Trætavle i Kirken følgende næppe læselige Vers:

Anno 1602, thend 26 Septemb: tiid
Richisse Gundersdater døde. Merck med fliid
J Ecteskab lefde hun siet aar paa,
velsignet aff Gud met 4 sønner smaa.
Benoni Barn det siste monne verre,
af pest i fødsel døde saa here,
i kiste og i graf self tridie kom.
Mand kand betencke sorgen derom.
Hendis legom hviliss under denne hoff(?),
i troen til herren hun heden soff.
. . . . sielen i paradiis,
Gud gifve os alle den evige priis. amen.

Laurentius Georgii f.
anno 1603.

født ham 3 Sønner: Jørgen, Jens og Erik. Hans tredie Hustru hed Karen.[1])

5. Hr. Hans Knudsen Beck blev 1602[2]) Kapellan paa Bogø, kom hertil 1609, druknede 1630[3]). Han roses for sin Lærdom[4]) og Nidkjærhed, især i at forfølge Hexe[5]), men maa dog have begaaet en Forseelse i sit Embede, da Bispen 27 Juni 1626 bad for ham hos

[1]) Over disse Hr. Lavrits's tre Hustruer ligger i Koret en Sten med denne rimede Indskrift:

> **Her Laurids egtidt Hustruer tre,**
> **Gertrud, Regissa og Karene.**
> **Femten Aar Gertrud uden lifs fruct,**
> **Derefter döde hun i Troen smuct.**
> **Regissa hannem paa siette Aar**
> **Fire Sönner til Verden bar,**
> **Jörgen, Jens, Erich och benoni Barn,**
> **Döde saa strax i Jordemoders Arm.**
> **For han hos denne vil hvile sine Been,**
> **Med Karen lagde de denne Steen.**

[2]) I Dedikationen af den i Not. 4 nævnede Oversættelse til Dronning Sofie, dat. 1 Maj 1627, skriver han nemlig, at han for en fem og tyve Aar forleden blev Kapellan paa Bogø. K. R.

[3]) Rhode Falst. Hist. S. 232 tilføjer „under Færø", formodentlig den lille Ø Farø ved Bogø.

[4]) Worm I. S. 89—90 nævner ham som Oversætter af „Lucæ Pollii Guds Børns daglige Memorial om det evige Livs Glæde. Kjøbenhavn 1627." Nyerup S. 48 nævner ham tillige som Forf. til „Solis qvotidianus ortus & occasus. Hafn. 1625." (Hos Nyerup er nogen Forvirring, thi skjøndt han S. 48 anfører Hr. Hans Knudsen Bech i Onslev paa Falster som Oversætter af hint „Lucæ Pollii" Skrift, sætter han dog siden S. 313 Hr. Hans Knudsen, „Præst til Ensleb i Skaane", som Oversætter af „Lucas Pollio's 7 Prædikener om det evige Liv. Kbhavn 1627." — Mon ikke ogsaa den anden latinske Afhandling er forverlet med „Tavle om Solens Op- og Nedgang, Dagenes Længde o. s. v. Kbhavn 1641", som hvis Forf. baade Worm I. S. 208 og Nyerup S. 313 nævner Hans Knudsen, „Skibskaptejn i Kong Kristian IVdes Tid"?)

[5]) Se Pontopp. Ann. eccl. Dan. III. p. 797.

Dronningen om Formildelse i nogle ham idømte Pengebøder. Eftermanden oprettede ham i Kirken et Epitafium [1]), der ved Jubelfesten 1717 blev restavreret af Mag. Hosum. Ved samme Jubelfest lod Mag. Hosum hans Skilderi hente fra Vaalse Præstegaard, renovere og ophænge som et Inventarium i Ønslev Præstegaard [2]). — Hans Enke Anne Ditlevsdatter ægtede Eftermanden. To Sønner kjendes: 1) Knud Hansen Falster, Forfatter af nogle latinske Vers [3]), og 2) Kristoffer, som blev Præst i Vaalse (se S. 201).

6. Hr. Lavrits Oluffsen Agendorph blev Student fra Roskilde Skole 1627 [4]). 19 Janv. 1631 blev han af Biskop Resen ordineret til Kapellan i Bordingborg, men samme Aar kaldet til Sognepræst i Ønslev, hvortil

[1]) Dette Epitafium er ødelagt af Kirke-Ejeren Henr. Kr. Toxverd paa Boderup, der i Anledning af sin Datter Anne Cecilies Bryllup 22 Nov. 1787 med Gæstgiver Jørgen Sorterup i Kbhavn har indsat en ny Tavle med Efterretning herom i hint Epitafiums gamle Ramme, som derfor stikker sært af til den nye Skrift. Indskriften paa en lille Tavle under selve Epitafiet har han ladet overstryge med sort Farve, under hvilken dog de gamle Bogstaver hæve sig frem, saa Følgende lader sig læse:

„Opsat Anno 1636 af Sl. Hr. Lars Olsen
Agendorph oc Anna Ditlefsd. til Sl. Hr.
Hans Knudsen Bekes Æreminde.
Renoverid til Jubelfesten 1717 til Kirkens Prydelse oc . . . bygning baade paa . . . . Huus og hans Bolig
saa flittige salige
Mands Hukommelse."

[2]) Dette Skilderi findes nu ikke mere hverken i Præstegaarden eller i Kirken, hvorhen det synes at være flyttet, thi i Marm. Dan. II pag. 327—28, hvor Indskriften under samme, ligeledes forfattet af Mag. Hosum, er opbevaret, staar som Overskrift: In Templo ØNSLØV.

[3]) Worm I. S. 296 og 504.

[4]) S. N. J. Blochs Rosk. Domsk. Hist. III. S. 23.

Lensmanden Palle Rosenkrans 22 Maj s. A. meddelte ham Kollats. Han døde 1655 og var gift med Formandens Enke Anne Ditlevsdatter.

7. Hr. Mads Madsen Eskildstrup eller Schildorf tog dette Tilnavn af sin Fødeby Eskildstrup, hvor Faderen Hr. Mads Jensen var Sognepræst (S. 252). Han er født i Slutn. af August 1629, blev 30 Sept. 1654 ordineret til Kapellan i Nykjøbing (se I. S. 39), kaldet til Sognepræst i Ønslev 5 Avg. 1655, døde 12 Dsbr.[1] 1676. — Med sin første Hustru, hvis Navn ikke kjendes, havde han i det mindste 2 Børn, med den anden, Margrete Pedersdatter Turen, der ægtede Eftermanden, 6. — Disse hans 8 Børn ere:

1) Ide Madsdatter Schildorf, begr. i Stubbekjøbing 21 Febr. 1727 som Enke efter en Lars Thomsen, 72 Aar gl. mindre end 5 Uger og 2 Dage, hvorefter hun maa være født i Marts 1655.
2) Jørgen Madsen, begr. 20 Dsbr. 1671.
3) Peder Turen Madsen, døbt 30 Maj 1666.
4) Mads Madsen, f. i Dsbr. 1668, begr. 27 Sept. 1671.
5) Anne Madsdatter, døbt 1 trin. 1670, begr. 23 Okt. 1684.
6) Dorte Madsdatter, døbt 22 Nov. 1671, begr. 27 Nov. 1730, gift 13 Juli 1691 med Hr. Jesper Engberg, Kapell. i Stubbekjøbing.
7) Jørgen Madsen, f. og død 1673.
8) Mads Madsen, f. efter Faderens Død, døbt Mariæ Besøgelsesdag 1677, døde ugift som Guldsmed i Stubbekjøbing 1717, begr. 23 Marts.

---

[1]) Baade Rhode Falst. Hist. S. 234 og Bl. Ms. sætter urigtig hans Dødsdag 13 Nov. — 12 Dsbr. er efter Kirkebogen.

8. Hr. Knud Mogensen Hosum var Sognepræst for Ønslev alene fra 1676 til 1694, da Eskildstrup blev tillagt som Annex. (Se nedenfor).

XVI. Önslev og Eskildstrup.

A. Sognepræster fra 1694 til Nutiden.

1. Hr. Knud Mogensen Hosum er født 29 Dsbr. 1639 i Haasum i Jylland, hvor Faderen Hr. Mogens Jensen var Sognepræst (død 24 Avg. 1641); Moderen, dennes 3die Hustru, Anne Knudsdatter (f. 19 Apr. 1615, død 22 Janv. 1703), var en Datter af Hr. Knud Jensen i Solbjærg. — 4 Nov. 1661 blev han immatr. som Student[1]) fra Viborg Skole, 10 April 1670 anden Lektie-Hører i Nykjøbing, i Marts 1671 øverste Lektie-Hører og installeredes 28 Juni 1675 som Rektor sstds. 28 Dsbr. 1676 blev han kaldet til Sognepræst i Ønslev, og ifølge kgl. Resolution, dat. 6 Janv. 1694 fik han tillige Eskildstrup til Annex. 22 Febr. 1710 fik han sin Søn til Kapellan og døde 16 Juli 1714, „efter at have forestaaet disse Menigheder med stor Berømmelse i 37 Aar, 7 Maaneder og 12 Dage." — 24 Okt. 1677 ægtede han Formandens Enke Margrete Pedersdatter Taxen, f. i Avg. 1646, død i Stubbekjøbing 1720, begr. 3 Juni, med hvem han næppe havde flere Børn end Eftermanden.

2. Mag. Mogens Knudsen Hosum, Formandens Søn, er født i Ønslev Præstegaard 23 Okt. 1681,

[1]) 2 Janv. 1663 findes han paa Walkend. Koll. at have været Defensor ved Lavrits Lavritsens Diss. Decuria thematum philosophicorum.

Student fra Nykjøbing Skole 1698 (immatr. 19 Juli), Baccalaur 1699, tog 4 Okt. 1700 Attest (H. ill.), laa en Del Aar paa Borchs Koll.[1]), prædikede for Dimis 15 Oktbr. 1707 (Laud.), blev Mag. 28 Marts 1710, efter en Maaned før, 22 Febr., at være kaldet til sin Faders Eftermand[2]). I dette Embede havde han ifølge det af ham selv forfattede Epitafium i Ønslev Kirke[3]) tænkt

[1]) Som Allumn. coll. Med. udgav han 3 Disputatser (jfr. Worm I. S. 476):

1. De inauspicato Die Jovis, hab. 11 Decbr. 1706. Def. Jac. Kaalund.
2. De templi Kippingensis in Falstria viciniqve medicati fontis origine, progressu et abusu, hab. 23 Juni 1707. Def. Petr. Olufsen Lundt. (Se I. S. 269).
3. De Asmodæo dæmonico maligno, hab. 21 Jun. 1709. Def. Casp. Nic. Pedersen Möller.

[2]) I hans Kaldsbrev staar han udnævnt til Sognepræst for Ønslev og Eskildstrup efter sin Fader, „som har resigneret ham Embedet." (Fynske og Smaal. aabne Breve Nr. 13, fol. 158 a). Men denne Udnævnelse kan kun have været formel, da Faderen vedblev at styre Embedet, medens Sønnen til hans Død boede i Annexpræstegaarden i Eskildstrup. Jfr. S. 204 Not. 1.

[3]) Dette kuriøse Epitafium har følgende Indskrift:

Mogens Knudsen Hosum
indsat her i Ønsløv Kirke
til en levende Steen 1681, til en Bygnings Mand 1710,
da han i VI Aar hafde faaed bygt i Guds Huus ad-skilligt,
dog ved dets egne Midler, efter dets Patroners Tilladelse,
stræbende der hos ved Guds Finger at opbygge et Stykke Verk efter andet
efter brave Formænd paa Apostlernes Grundvold,
at oprette Davids forfaldne Hytte,
til des kraftigere Fortsettelse ved bedre Efterkommere
i Haab at have der hos mæsten afbygt paa egne Boliger,
og det, næst Guds Forsyn, med saa stor egen Omkostning og Møve,
som, næst Guds Hielp, til længst Brug og Nytte for andre,
daglig dog for alting stræbende at bygge endnu meer og meer,
men efter Guds Ords rette Snoor,
paa Saligheds Klippe mod paa kommende Storme.
At ei udelukke sig fra Arken selv, som han bygte til andre

at blive til sin Død, stiftede dog Sind og blev 2 April 1723 kaldet til Sognepræst for Saxkjøbing og Majbølle. Døde 20 Maj 1745. — Uagtet Mag. Mogens ved sin Pen har efterladt sig mange Minder i Kirken og Embedsbøgerne baade i Ønslev[1]) og Saxkjøbing[2]), er dog kun

indrettede hand i det 7de Aar i Kirkens Chor et Sove Kammer
til Eyendom og Hvile for sig og sine,
at ligesom han hafde bygt, som hand skulde altid leve,
hand da ogsaa kunde leve, som hand skulde altid døe,
naar han i alle levendis Huus skal samles til sit Folk Anno 17..
ei til hende alene Gud hafde bygt og som et rif been ham tilføyet
Anna Magdalene Hansdatter Ellers,
hvis Tabernaculs Nedbrydelse skeede Anno 17..
og til dem, som af deris Egteskab vare opbygte,
men endog dennem, i hvis Lender han selv hafde ligget,
Hr. Knud Mogensen Hosum og Margrete Pedersdatter Tuxen,
hvilke forhen vare komne til Hvile, han 1714, hun 1720,
da han især i Guds Huus i 38, hun udi 2de Egteskaber i eget Huus i 50 Aar
hafde sammesteds giort stor Opbyggelse,
i Særdeleshed at hand kunde for sin egen Person i levende Live,
staaende en Kortid under Arbeidet over Hvile-Stædet for Herrens Altar,
erindres om sit Huuses Beskikkelse,
opmuntres til Menighedens Opbyggelse,
styrkes med Haab om fulkommen Opreisning,
naar hand, efter hafde Skiul i Herrens Bolig i den onde Tid,
skal overklædes med en Bolig af Himmelen
paa det hellige Bierg, i dend Stad, der har Grundvold,
i det Huus, som er giort uden Hænder, i de mange Værelser,
naar hand med sine for Jesu Trone evig staaende holder
De VDVaLDe Christnes rette IVbeLaar.

[1]) I Ønslev Kirke har han foruden de omtalte Epitafier ladet ophænge en Tavle med Præsterækken fra Reformationen.

[2]) Under Saxkjøbings Kirke-Uhr satte han 1734 følgende Distikon (Pont. Marm. Dan. II. p. 318), der nu ikke findes:
Paa Sielens Viiser Øyne kast,
Saa gaaer Din Uroes Hiul
Med Hast.
I Kirken har han ogsaa her bekostet en Tavle med Præsterækken efter Reformationen og tilføiet følgende Kronostikon: „Tollatur ibi superstitio ac ruditas qvæ ex ignorantia senum." [1742]. (Marm. Dan. l. c). — I Sakristiet findes en Tavle, indehol-

Lidet eller Intet opbevaret til hans Karakteristik. Af den gejstlige Rets-Protokol sees han 1718 at have indstævnet en af sine Sognefolk, Lars Andersen i Byskov. Denne havde nemlig tilbudt for den verdslige Ret at aflægge en Ed, som Mag. Mogens antog for Mened, hvorfor han næste Søndag sagde fra Prædikestolen: „Dersom der er et Menneske i Menigheden, som grunder paa at gjøre falsk Ed, da lader os bede om Omvendelse for ham!“ Lars Andersen, som var tilstæde, og forstod, at det gjaldt ham, rejste sig op i sin Stol og med Trusel og Stampen i Gulvet spurgte han Præsten, „hvad han vilde med ham paa Prædikestolen.“ — Provsteretten dømte Bonden for Brud paa Kirkefred til offentligt Skriftemaal og 4 Rdd. Mulkt.

Han var 2 Gange gift. 25 Janv. 1712 ægtede han

---

vende „Saxkjøbings Kirkes, Skoles, Fattiges og Hospitalets største, bekjendte, særdeles Velgjørere, staaende i Hukommelsens Bog for Herrens Ansigt, opførte i Aarenes Orden efter Reformationen i det nye Sacristi, til den aarlig Jubelfest 1742, at invitere Mange Herefter.“ Under hans twende Formænds, Mag. Nils Svendsen Kastrups, og Mag. Kristian Fredrik Winterbergs, Skilderier, der ogsaa hænge i Sakristiet, har Hosum ligeledes anbragt sit Mærke, idet han under den Førstes har skrevet: Mindst Her, under den Andens Meest Hisset. Endelig lod han i Sakristiet ophænge en Tavle med det kgl. Reskript 18 Okt. 1743 om Provsterets Holdelse, og derunder sat følgende Vers (Hoffm. Fund. VI. 2. S. 39):

Er Kirken lukt, gaaes den forbi,
Her bede Præsten eene fri,
Her sin Concept han læser i,
Her prædikes af Theologie,
Her dempes reist Anomali,
Ved Medhielps Megler Harmoni,
Naar Provste-Ret her holdes; thi
Hin Røst af falske Maskepi
I alle slags Phantasterie,
Bliv uden for! St. Sacris! Sti.
Merk Hvorfor.

Anne Magdalene Elers, f. 1693, begr. 12 Marts 1736, en Datter af Borgermæster Hans Elers i Nykjøbing (I. S. 195 Not. 1). — 4 Marts 1738 blev han atter gift med Dortea Emerense Mikkelsen, f. 1703, død 15 Dsbr. 1768, tydsk af Fødsel og Sprog[1]). Af sidste Ægteskab havde han ingen Børn, men af første følgende 9:

1) Hans Kristian Hosum, f. i Nykjøbing 10 Janv. 1713, død i sin Ungdom i Saxkjøbing.

2) Margrete Hosum, f. 23 Maj 1714, begr. 4 Janv. 1716.

3) Sofie Amalie Hosum, f. 21 Sept. 1715, død ugift paa Nilstrup 1748, begr. 13 April.

4) Margrete Dortea Hosum, f. 11 Nov. 1716, død 28 Dsbr. 1763, gift 25 Janv. 1741 med Hr. Andreas Klein, dengang Kapellan i Saxkjøbing, 12 Maj 1747 Sognepræst til Vinding, Brads og Brydrup i Tyrsting Herred i Jylland, død 24 Marts 1754. De havde 3 Børn: a) Mogens Hosum Klein, døbt 15 Maj 1745, fik 28 Juli 1779 Privilegium som Apotheker i Sorø, hvor han siden blev Postmæster og døde 1815. b) Anne Magdalene Klein, døbt 13 Juli 1746, blev gift, med hvem vides ej, og døde i Barselseng med en Datter, som døde lille. c) Dortea Johanne Klein, f. 17 Nov. 1749, blev gift med en Sadelmager i Vejle (?).

5) Bodil Katrine Hosum, f. 20 Okt. 1718, begr. 18 Febr. 1767, gift 1745 med Stud. Nikolaj Kort Holm, Degn til Agersø og Omø, derfra 21 Febr. 1753 kaldet til Degn i Maglebrænde, begr. 2 Febr. 1778.

[1]) Hun var uden Tvivl fra Fredriksstad i Slesvig, hvor hendes Broder Friedr. Honnens var Borgermæster. En anden tidligere afdød Broder Jens Mikkelsen havde i Ægteskab med en Johanne Kiær 2 Børn, der arvede ovennævnte Tante.

6) Charlotte Amalie Hosum, f. 1 Nov. 1719, begr. 5 Janv. 1720.
7) Cecilie Johanne Hosum, f. 12 Nov. 1721, begr. 3 Janv. 1722.
8) Anne Sofie Hosum, f. 28 April 1723, død 30 Marts 1748 i Saxkjøbing, ugift.
9) Cecilie Johanne Hosum, f. omtr. 1725, ugift ved Faderens Død.

3. Hr. Kristian Peter Getreuer er født 16 Janv. 1695 [1]) i Odense, hvor Faderen Kristian Sakarias Getreuer [2]) var Maler, Moderen Anne Margrete Pedersdatter. 1705 sattes han i sin Fødebys Skole under Rektor Mag. Thom. Birkerod, af hvem han „med et berømmeligt Testimonio og meget stattelig profect" 1713 dimitteredes til Universitetet (immatr. 21 Juni), blev 12 Maj 1714 Bakkalavr, og tog 2 Avg. s. A. Attestats (Laud.). I to Aar havde han derefter en Kondition i Sælland, tog da tilbage til Kbhavn og fik 1 Oktbr. 1716 Walkend. Koll., hvor han var i 5 Aar, prædikede imidlertid for Dimis 2 Febr. 1718 (Laud.) og udgav aarlige Disputatser [3]). Derefter tog han til sin Broder, Hof-

[1]) Saaledes skriver han selv i Ønslev Kirkebog; i Stift. Protokollen staar 1694.

[2]) Navnet Getreuer skal have sin Oprindelse af, at Slægtens Stamfader, der tjente ved en holstensk Hertugs Hof, af denne plejede at kaldes „Mein Getreuer". — Præstens Oldefader blev forskreven fra Holsten til Odense, for at arbejde paa Altertavlen i St. Knuds Kirke, hvor hans Navn med Aarstal skal være paasat. — Farfaderen Sakarias Getreuer var ligeledes Maler i Odense.

[3]) Disse og hans siden udgivne Vers anføres her noget fuldstændigere end hos Worm III. S. 244:

1. Disp. historico-critica de Synchronismo Regum Judæ Amaziæ & Uziæ, & Regum Israelis Joæ, Jeroboami & Sachariæ. — Hafn. 16 Nov. 1718. Def. Greg. Christophori Müller.

maler Sakarias Getreuer, og antog under sin Information Karl Ernst (eneste Søn af Justits- og Kanselliraad, Generalbygmæster og Assessor i Hofretten Johan Konrad Ernst) og dimitterede ham efter 2 Aars Undervisning til Univ. — 14 Febr. 1723 blev han beordret at prædike for Kong Fredrik IV., hvorefter han uden Ansøgning blev kaldet til Præst her i Ønslev 2 April 1723, ordineredes 30 April, og indsattes 30 Maj. Døde 3 Febr. 1730. — Han var (siger Bl. Ms.) en lykkelig Poet, det har han vist i Gjerningen ved sine udarbejdede Stykker. Ellers arbejdede han paa at sætte adskillige vore gamle Psalmer paa bekvemmere Toner og bedre Vers, og skal have gjort en Prøve paa de tvende: „Aleneste Gud i Himmerig" og „Vi tro allesammen paa een Gud", men da han foreviste Bisskop Lodberg dem, skal denne have svaret: „Lad Eders Bønder blive ved den gamle aleneste Gud!"

Han ægtede 8 Dsbr. 1723 Dorte Katrine Kamp, en Datter af Nils Regnholtzen Kamp, Kasserer

2. Positiones tumultuariæ. ib. 19 Dcbr. 1720. Def. Laurentius Bierregaard.
3. Problemata miscellanea, exercitium academicum. ib. 6 Sept. 1721.
4. Journal over det fornemmeste af Kong Friderich den 4des Regiering fra hans Fødselsdag den 11 Okt. 1671 til 1720. Kbhavn 1720. 4.
5. Fødsels-Vers til Kong Friderich den fierde 1721.
6. Brænd-Offer af de kgl. autoriserede Penge-Sedler den 8 April 1720. 4.
7. Fælles Suk i fælles Sorg over Kiøbenhavns Ildebrand 1728. 8.
8. Den Nordiske Printz Agapeti og Princesse Venucinæ sandfærdige Kiærligheds Historie, sammenskrevet i Frothes den Godes Tid, funden paa Lethra blandt Antiqviteter, oversat af en gammel Runne-Bog i vore Tiders fæderne Maal, dediceret Cron-Prinzen Christian med sin Gemahl Sophia Magdalena ved deres kgl. Indtog til Kiøbenhavn. 4

ved Kbhavns Tugthus, og Dorte Margrete Barfod (død hos Dattern her i Ønslev, 59 Aar gl., 1724, begr. 12 Dsbr.). Efter Hr. Getreuers Død giftede hun sig 13 Maj 1737 med Jokim Bødker, Kræmmer i Nykjøbing, en Søn af Andreas Bødker, Klokker i Lybæk. Hvor og naar hun er død, vides ikke, men hun overlevede ogsaa denne sin anden Mand (død 14 Febr. 1750), med hvem hun ej havde Børn, men med Hr. Getreuer 4:

1) Nikolaj Kristian Getreuer, f. 23 Dsbr. 1724, blev Sognepræst i Gunslev. (Se S. 77).
2) Anne Dortea Getreuer, f. 25 Juni 1726, levede endnu 1784, ugift.
3) Charlotte Amalie Getreuer, f. 27 Febr. 1728, død 13 April s. A.
4) Charlotte Amalie Getreuer, f. 13 Marts 1729, gift med Præsten Schrøder i Vaalse. (Se S. 208).

3. Hr. Klavs Biehl er født 9 Juli 1700 i Kjøbenhavn, hvor Faderen af samme Navn var Vinhandler[1]), tog 10 Juni 1720 Attestats (Laud.), rejste nogle Aar udenlands[2]), prædikede for Dimis 27 Juni 1725 (Laud.), blev 19 Juli 1727 af Abrah. Lehn kaldet til resid. Kap. for Toreby (konf. 28 Juli), og 17 Marts 1730 til Ønslev, hvor han døde 23 Janv. 1733. — 1728 ægtede han Charlotte Amalie Fugl, Datter af Pe-

---

[1]) Vinhandler Klavs Biehl, som nævnes i Holbergs Vægelsindede 2 Akt 2 Scene, boede paa Hjørnet af Fortunstræde og Admiralgade. Af hans første Ægteskab vare uden Tvivl Sønnerne Hans Kristoffer, Klavs (Præsten), Kristian (Vinhandler efter Faderen) og Fredrik, af andet Kristian Æmilius, Digterindens Fader. Hans tredie Hustru Elisabet Mouritzen overlevede ham. — Jfr. S. 236 Not. 2.

[2]) I Rostok disputerede han 10 Dsbr. 1721 de studiorum corruptelis. Præside Thoma Havere.

der Fugl, Færgemand i Sundby og Sofie Amalie Busch. Efter Hr. Biehls Død ægtede hun 12 Sept. 1738 Toldkontrollør Johan Peter Mulvad i Nykjøbing (død 7 Nov. 1767). Naar hun er død, vides ikke. Med Mulvad havde hun 5 Børn [1]), med Hr. Biehl 2:

1) Karen Biehl, f. 21 Dsbr. 1729, gift 30 April 1749 med Hans Henrik Mastman.
2) Klavs Biehl, f. 6 Okt. 1731, død 1738.

4. Hr. Filip Adam Dietrichs er født i Ørslev i Sælland 13 Nov. 1687, blev Student fra Odense Skole 1709 (immatr. 13 Juli), tog Attestats 7 Avg. 1713 (Laud.), præd. for Dimis 22 Sept. 1715 (Laud.), opholdt sig derefter i Kbhavn, indtil han 8 Okt. 1723 blev kaldet til Præst for den lutherske Menighed paa St. Thomas, og 20 Febr. 1733 til Sognepræst i Ønslev, blev Provst 1736, døde 10 Dsbr. 1741. Han var gift med Gertrud Helene Brandt [2]), f. paa Als 15 Avg. 1702, død 10 Juni 1741. Af deres 4 Børn er den ældste baade født og død paa St. Thomas, de andre 3 ere:

1) Johan Henrik Dietrichs, f. paa St. Thomas 6 Nov. 1731.
2) Peter Dietrichs, f. 16 Juni 1733.
3) Carl Brandt Dietrichs, f. 3 Nov. 1735, død 5 Avg. 1741.

5. Hr. Jens Solgaard er født 8 April 1702 i Holstebro. Faderen hed Rasmus Solgaard. 1727 blev han Student fra Viborg Skole, tog 24 Maj 1729

[1]) Af disse døde de to smaa, de tre, som levede, vare:
1. Klavs Biehl Mulvad, døbt 31 Juli 1739, blev Typograf.
2. Peder Mulvad, døbt 30 Marts 1743, blev Juveler.
3. Dorte Kirstine Mulvad, døbt 23 Janv. 1745.

[2]) Hun var en Broderdatter af en Gehejmeraad Brandt, — (maa være Peder Brandt, død 1701. — K. R.)

Exam. phil. og 14 Nov. s. A. Attestats (Non cont.), prædikede for Dimis 2 Febr. 1730 (Laud.), var derefter i 3 Aar Hjælpeprædikant hos Hr. Lavrits Fog i Lønborg i Ribe Stift, drog saa tilbage til Kjøbenhavn, hvorfra han 23 Juli 1733 blev kaldet til resid. Kap. i Maribo, ordin. 30 Sept., derfra til Ønslev 2 Marts 1742, døde 29 Janv. 1743. Hans Enke Margrete Hjort boede efter hans Død i Stubbekjøbing, hvor hun døde 1775, begr. 21 Febr., 58 Aar gl. — Deres Børn vare:

1) Karen Solgaard, døbt 15 Juli 1735.
2) Margrete Solgaard, døbt 23 April 1737.
3) Anne Solgaard, døbt 29 Maj 1739.
4) Nikolaus Solgaard, døbt 11 Maj 1740.
5) Jens Solgaard, døbt Faderens Dødsdag 29 Janv. 1743.

6. Hr. Ole Dorph er født 13 Febr. 1711 i Krummerup i Sælland, hvor Faderen Frans Olsen Dorph var Degn (Student fra Kjøge Skole 1691, immatr. 24 Juli, død 1736); Moderen Bente Binding var en Datter af Formanden i Degne-Embedet Nils Binding. — Han gik først i Korsørs, siden i Næstveds Latinskole, hvorfra Rektor Mag. Jonas Gam dimitt. ham 1730. 1731 tog han Exam. philos. [1]) og 31 Marts 1735 Attestats (Non cont.), prædikede for Dimis 13 Febr. 1737 (Laud.). I Sommeren 1737 blev han af Biskop Worm udnævnt til Præst paa St. Croix, blev og prøvet, men da han med Brev fra Biskoppen kom til daværende Hofmarskalk Fredrik Karl v. Gram, erklærede denne, at Kongen nu havde bestemt Ingen at sende, hvorhos han ogsaa var for ung

[1]) 9 April 1732 var han paa Walkend. Koll. Respondens ved Kristen Olivarius's Disputats: De Judæis ante Christum natum platonizantibus.

til dette Embede — skjøndt over 26 Aar. — Dorph beklagede sig for Bispoppen, at han i dette Haab havde opsagt sine Konditioner. Denne lod ham derfor kort efter prædike paa Valg til Præste-Embedet for Børnehuset, og Dorph fik Alles Stemmer undtagen den vigtigste: Erik Pontoppidans, hvorfor han ogsaa gik Glip af denne Ansættelse; men faa Dage efter, 6 Dsbr., blev han af det afrikanske Kompagni kaldet til Præst ved Fortet Kristiansborg paa Ginea. Imidlertid var Bisp Worm død, og Hersleb ikke ankommen, saa Dorph maatte rejse til Fyn og lade sig ordinere af Bisp Ramus 18 Dsbr., holdt endnu i samme Maaned Bryllup, og afgik kort efter til sit Embede. Efter 5 Aars Forløb kom han tilbage, og blev 15 Marts 1743 kaldet til Sognepræst i Ønslev, hvor han 1751 blev valgt til Provst. Her var det hans Agt at blive, men en særegen Tildragelse bevægede ham til at søge Forflyttelse. Da hans Nabopræst Hr. Clausen i Sundby 30 April 1755 havde faaet Gift (se S. 136), og af de hæftige Smærter formodede Sammenhængen, lod han øjeblikkelig Provst Dorph hente og aabenbarede ham sin Mistanke. Efter hans Død var det derfor Dorph, der fordrede Sagen undersøgt og lod Liget obdusere. Følgen blev hans Forlovedes Tilstaaelse og Henrettelse, men hendes Moder, hvem den almindelige Mening ansaa for den, fra hvem den forbryderske Plan var udgaaet, pønsede paa Hævn. Kort Tid efter at Jomfru Mossin var arresteret, kom Jomfru Sofie Magdalene Stensdatter Faske, dengang opholdende sig i Gunslev Præstegaard, en Dag til Ønslev og begærede at tale med Provst Dorph i Enrum. Samtalen var af ingen Betydenhed, men hun udraaber nu, at Provsten har haft ulovlig Omgang med hende. Næste Foraar fødte hun

i Tingsted, hvor hun da havde taget Ophold, et Barn, til hvis Fader hun 2den Pintsedag 1756, da det blev døbt, udlagde Provst Dorph. Da denne erfarede dette, lod han hende anholde, da hun allerede var paa Vej til at tage Flugten. Sandheden kom for Lyset kort efter, da en Mand, som var Medvider, paa sit Yderste erklærede Provsten uskyldig og bekjendte det skriftlig. Ogsaa Sofie Faske gik til Bekjendelse, at hun samtidig med hint Besøg hos Provsten var besvangret af en Anden. Madam Mossin, der havde spundet Intrigen, blev udenfor Sagen. — Denne Historie gjorde imidlertid Provst Dorph ked ad sit Embede i Ønslev, fra den Tid søgte han Forflyttelse og blev 22 Marts 1760 kaldet til Sognepræst i Raskov, hvor han 1767 valgtes til Provst, og døde 28 Nov. 1777[1]). Provst Dorphs Skilderi er ifølge hans Daters og Svigersøns testamentariske Bestemmelse [2]) ophængt i Kirken i Raskov.

Hr. Dorph ægtede 23 Dsbr. 1737[3]) Anne Elisabet Pantlitz, f. i Nov. 1717, begr. 16 Maj 1760, en Datter af Møntmæster Pantlitz i Kjøbenhavn. Hun fødte ham paa Ginea 4 Børn, af hvilke kun den ene kom levende til Danmark: Anne Marie Dorph, f. 1740, død 1824, gift 27 Okt. 1778 med Kjøbmand Tønne Rasmussen i Raskov. De havde ingen Børn. — 14

[1]) Han havde været meget svag i længere Tid, og skrev 9 Sept. s. A. til Biskoppen, om han ikke uden at søge kgl. Konfirmation maatte antage Hr. Westergaard som en ordineret Mand til sin Kapellan. — Om han kom, vides ikke. Denne Hr. Jørgen Westergaard havde været Kapellan hos sin Fader i Vigerslev, men var efter dennes Død ledig. Han blev siden Kapellan i Svallerup, Sognepræst paa Odden, sidst i Søborg, død 1818.

[2]) Se Schacks Fundatssamling VI. S. 141—42.

[3]) Lengnick Personalhist. Bidrag S. 11 sætter fejlagtig 1738.

Dfbr. 1761 ægtede Provst Dorph Charlotte Amalie Suhr, f. 1714, død 1793, Datter af Mag. Bernd Suhr i Kjøbeløv, og Enke efter Tolder Rasmus Tønnesen i Naskov (død 1745), ved hvem hun var Moder til nysnævnte Provst Dorphs Svigerson.

7. Hr. Johan Georg Smith er født 14 Febr. 1722 i Kjøbenhavn. Faderen Justitsraad Peder Larsen Smith var Kommitteret i Kammerkollegiet, Moderen Katrine Riber. Efter privat Undervisning i Hjemmet sattes han i Helsingørs Skole under Rektor Mag. Clod, der 1742 dimitterede ham til Universitetet. 1743 tog han Exam. philos. og 27 Juni 1746 Attestats (Laud.). 10 Sept. s. A. blev han kaldet til Skibspræst paa Skibet Dokken, bestemt til Ostindien (kgl. konf. 15 Sept.), prædikede for Dimis 16 Sept. (Laud.), og blev samme Dag ordineret af Biskop Harboe. Han kom dog ikke længere end til Bergen, thi paa Vejen herhen havde han været saa plaget af Søsyge, at han maatte frasige sig sin Tjeneste, og da han havde faaet en Kapellan i Nærheden af Bergen til at overtage sin Post, drog han tilbage til Kjøbenhavn, hvor han forblev indtil han 26 Juli 1754 blev kaldet til Sognepræst i Ærøskjøbing. 7 Juni 1760 blev han derfra forflyttet til Ønslev, 16 Juli 1772 til Tisted og Tilsted i Aalborg Stift, udnævntes 23 Febr. 1780 til Konsistorialraad, og da hans aldeles svækkede Helbred nødte ham til at søge om Entledigelse, blev denne ham meddelt 31 Okt. 1789 med 400 Rdl. aarlig Pension af Tisted Sognekald, imod at han skulde udrede den halve Enkepension til Formandens Enke. Han flyttede da til Gaarden Ulstrup i Ty paa Grund af det Venskab, der bestod mellem ham og dennes Ejer Justitsraad Bruun, tidligere Amtsforvalter i Tisted, og døde her efter store

Lidelser 13 Marts 1791. — Han antoges for en velstuderet Mand, men da han talte hurtig og temmelig utydelig, vandt han ikke stort Bifald som Prædikant; han var af et pirreligt Gemyt, vistnok en Følge af hans legemlige Svaghed. Han ejede et godt Bibliotek og en Samling af adskillige Sjeldenheder, og var en velhavende Mand. I de sidste Aar havde han til personel Kapellan Hr. Kristen Høyer, siden Sognepræst for Skyum og Hørdum. — Medens han var i Ønslev, blev han voldelig overfalden af en Husmand i Byskov, Rasmus Kurvemager, som derfor blev dømt til Kastellet, men deserterede til Møen, hvor han opholdt sig et Aarstid, troede saa Sagen glemt og vendte tilbage til sit Hjem. Da han lod sig tegne til Alters, lod Hr. Smith ham arrestere og bevogte i Præstegaarden fra 19 til 22 Dsbr. 1770, indtil han kunde faa ham affendt til Kjøbenhavn; men ved en Gløð, som han havde faaet til sin Pibe, fik bemældte Rasmus Lejlighed til at sætte Ild paa Præstegaarden, som dog ved hurtig Hjælp blev reddet. Han førtes da som Arrestant til Nykjøbing, tilstod sin Forbrydelse, men brød ud og blev næppe siden paagreben. — Denne Begivenhed skal især have tilskyndet Hr. Smith til at flytte fra Ønslev. I Tilsted Kirke, hvor han formodentlig er begravet, hænger hans Epitafium, hvor han skildres saaledes: „Flittig var han i sit Kald, nidkjær i sit Embede, en Hader af Vellyst og Uordener, forfulgt og beundret tillige af Fiender, elsket af sine Menigheder og sine Venner, skrøbelig i Legemet, men stærk i Sjælen. Som Enok vandrede han med Gud og Gud tog ham til sig.“

Han var gift med Marie Sofie Ziervogel, f. 23 Dsbr. 1719. Hendes Fader Løjtnant Hans Sigismund Ziervogel (12 Sept. 1740 udnævnt til Kammer-

raad) boede først i Sælland, sidst i Aalborg; Moderen Kristiane Charlotte Laroche de Gallichon. — Før sit Giftermaal var hun Kammerjomfru hos Prinsesse Sofie Magdalene; efter sin Mands Død flyttede hun til Kjøbenhavn, hvor hun døde 8 Maj 1804. De havde ingen Børn.

8. Mag. Kristian Reitzer Humble er født 14 Marts 1730 paa Gaarden Damsgaard i Grurup Sogn i Ty, hvor Faderen Lars Humble boede som Herredsskriver i Hassing og Refs Herreder; Moderen Anne Marie Kristine Beyer, en Datter af Falentin Hermansen Beyer, Herredsfoged i bemældte Herreder. 7 Aar gl. mistede han sin Fader, siden kom han i Huset hos sin Morbroder Præsten Peder Grove Beyer i Glumsø (f. 30 Nov. 1707, Præst i Glumsø 9 Maj 1738, Provst 1755, Mag. 1773, resign. som Præst 1783, død 11 Febr. 1790), der efter nogen Tids Undervisning satte ham i Slagelse Skole under Rektor Holger Nyholm, hvis Eftermand Mag. Otto Rhud dimitterede ham til Universitetet 1752. Næste Aar tog han Exam. philos., hvorefter han i 5 Aar var Huslærer hos Prof. Kraft i Sorø, tog imidlertid Attestats 28 Marts 1757 (Laud.), og prædikede for Dimis 1758 (Laud.); forblev derefter i Kjøbenhavn, hvor han en Tid skal have været Hovmæster for Arveprins Fredrik, indtil han 17 Dsbr. 1762 blev kaldet til Sognepræst for Hvidberg, Ørum og Lodberg paa Mors, ordin. 6 April 1763. 30 Juli 1765 tog han Magistergraden, blev 16 Juli 1772 forflyttet til Ønslev, udnævntes 25 Marts 1773 til Konsistorialraad, og døde 28 Janv. 1799.

En af Konsistorialraad Humbles Herredsbrødre, en brav og sandhedskjærlig Mand, Professor Glahn i Riserup, har givet følgende Skildring af hans Færd og Ka-

rakter, uden Tvivl træffende i det Væsentlige, maaske temmelig skarp: „Han var en sand Ismael. Hans Haand var imod Alle og Alles imod ham. Han trivedes ved Processer og døde nu, da alle hans Sager vare komne til Ende. Han havde erhvervet sig en Færdighed i Rabulisteri, som var ualmindelig. Han tabte næsten altid, ikke fordi han altid havde Uret, men fordi han næsten altid tog Sagen fra den forkerte Ende, og tildels fordi mange Hunde ere Harens Død. Venner kunde han ikke have, thi han vilde ikke, uden i yderste Nøds-Tilfælde, følge deres Raad, som vilde ham vel, og kastede sig strax over Ende med dem, naar han var udviklet af sin Nød, og de ikke kunde føje ham i Urimeligheder. Det var altsaa ikke at undre over, at han havde virksomme Efterstræbere, at han mod Slutningen af sit Liv blev suspenderet, og at Mange vare misfornøjede over, at han ved Højesteret ikke blev dømt fra sit Embede. Han døde i stor Armod, elsket af en stor Del af sin Menighed, og agtet næsten af alle Bønder i Landet, efterdi de Fleste troede, at han var en Pest for Godsejerne og Bøndernes Forsvar, hvilket efter deres Mening havde paadraget ham de Forfølgelser, han var underkastet, hvoraf Nogle ikke gjøre hans Modstandere Ære."

Som en sand Bondeven var han ved enhver Lejlighed villig til at antage sig de fortrykte Bønders Sag imod Herskaberne. Dreven af en naturlig Retfærdigheds-Følelse og Harme over den hyppige Misbrug af de Stores Magt, tiltroede han sig Evne og Dygtighed til at skride ind som de Undertryktes Forsvarer, men da hans Fremgangsmaade altid var forkert og fremfusende, bevirkede han ikke Andet derved, end Fortred baade for sig selv og Bønderne. Derved fik han alle Falsters Mægtige imod sig, og deres mang-

folbige Planer til hans Undergang synes ikke at være mislykkede. — Den første Sag, Mag. Humble havde her paa Falster, var i sig selv af ringe Betydning, men omtales, fordi den gav hans Modstandere en saa rig Lejlighed til at udgyde deres Forbitrelse. Et Barn skulde 14 April 1776 døbes i Ønslev Kirke og bæres til Daaben af sin Moster. Humble maa vel have haft Noget imod hende, thi da hun kom med Barnet, forbød han hende at holde det over Daaben. Da Pigen vægrede sig ved at give Barnet fra sig, tog Præsten det med Magt fra hende i Kirken, og holdt det i sine Arme, sværgende ved sin Sjæl og Saligheb, at bemældte Pige ikke skulde faa Lov at bære det, ved hvilken Adfærd han foraarsagede megen Larm og Støjen i Kirken. Endelig blev det indrømmet Barnets Bedstemoder, som var tilstede, at bære det. Herover blev Humble anklaget, ikke af Barnets Forældre, der ønskede Sagen fortiet, „at det kunde ligge med Ro i sin Grav" (thi det døde faa Dage efter), men af Kirke-Ejeren Henr. Kr. Torverd til Boderupgaard, der var Humbles bitreste Avindsmand. Da Provsteretten ved Vidne-Forhør havde begyndt Sagens Undersøgelse, ansøgte Humble først Kongen om dens Ophævelse, men da dette nægtedes, indgav han Klage over Provsteretten, forlangte Nedsættelse af en Kommission, ja forlangte tilsidst Bisp, Amtmand, Provst, Assessorer og Vidnerne stævnede til en ny Provsteret, som han dog ikke fik nedsat. Saaledes trukken i Langdrag endtes Sagen først 17 Nov. 1780, da Humble forpligtedes til offentlig Afbigt i Kirken efter en af Bispen forfattet Formular, Mulkter til Enke-, Fattig- og Justitskassen, samt Prosessens Omkostninger. — For at give et Exempel paa, hvorledes Torverd vovede for Retten at omtale sin Præst, der vel stod som anklaget, men

ikke domfældt for Skranken, meddeles et Brudstykke af hans anklagende Indlæg:

„Jeg maa med Forundring erfare, hvorledes denne Sag saaledes paa fjerde Aar ved Intriger, som spilles af denne forargelige Præst Hr. Humble, i saa lang Tid har kunne været opholdt, i hvilken Tid han har haft Lejlighed i mange andre Dele at vise endnu større Forargelse, end denne, saa han vist, naar alle hans forargelige, ugudelige og ondskabsfulde Optrin bliver lagt for Dagen, vil blive et Exempel paa, hvorledes en ond Mand kan vanære en hel Orden og Stand, som er saa vigtig i Staten, men det synes ved denne Hr. Humbles Adfærd, som kun lidet er kjendt endnu under denne Sag, ligesom Religionen og dens fornemste Øvere, hvis Gjerninger skal frugte paa det Hele, kun i nærværende Tider tages i liden Betragtning. . . . Denne Præst, som kan ikke klage paa at mangle Naturens Gaver, og dog saa forsætlig har begaaet i en af de helligste Forretninger en saa grov Forargelse, han skal endnu kunne mene at undgaa den velfortjente Straf, men og daglig øver langt større Forargelser, ikke alene Bedragerier i hans sivile Omgang, Bedragerier mod de Fattige, hvis Forsørger han borde være, Forargelser i Guds Hus næsten daglig, da han gjør Skriftemaalet til Tortur, ja tvinger Folk til at udøse blodige Eder og Bander i Skriftestolen og derpaa antager dem til Absolution i Jesu Navn. Han viser en forargelig Opførsel til at forværre Ungdommen i sine Menigheder, da han understaar sig de Selvsamme, som han nylig har opdraget og fremført (— skulde været til Guds Kundskab —), strax derpaa, naar de ikke ville føje hans onde Sind, bereder dem med blaa Slag, Hug og læderede Lemmer til at imodtage Alterens Sakramente, — og saaledes maa disse arme Folk

i hans Menighed lade sig føre af denne Ledsager. . . . . Men vi haabe dog nu engang at faa hævet saadan skammelig Forargelse, som disse tvende Menigheder i Særdeleshed fremfor andre i hele Danmark er infiseret med . . ." osv.

Det var bleven Skik, at naar Humble mødte i Retten, skulde Alle have ham til Bedste. Saaledes mødte engang i denne Sag en Sr. Worsøe fra Nykjøbing imod ham, og begyndte sit Foredrag, der var fuldt af den mest bidende Spot, paa denne højtidelige Maade: „Jeg vil ønske den fremkomne Guds Ords Tjener alt Godt, men maa derhos forestille ham, at der paa hans Krop og Kjortel er af Adskillige lagt en Del Pletter, som han bør at afvaske." Man havde da ikke blot besudlet hans Klæder med paakastet Skarn, men endog, hvis Sagnet derom ikke lyver, sat en Del Smaainsekter paa hans Kjole. Det maa give en ganske egen Forestilling om den Tids Rettergang, at ikke blot denne skamløse Adfærd kunde taales, men at navnlig hine Torverds Beskyldninger kunde føres til Protokols, uden at det Mindste deraf fordredes bevist. Rigtignok havde Strandinspektør Leegaard 1778 ved Birke-Tinget stævnet Vidner imod Mag. Humble, for at søge oplyst, „om denne ikke var en Tyv og en Skælm". Han beskyldtes da for at have indtaget nogle af Torverds Faar i sin Faareflok, og derefter ladet dem slagte, skjøndt de havde Torverds Mærke, at han havde stjaalet Naboernes Høns og Ænder, og at han uden Vidners Nærværelse havde udtaget Penge af Kirkeblokken og beholdt dem. Men ved Vidne-Forhøret blev Intet af alt Dette oplyst eller bragt til Sandsynlighed; medens det rigtignok sees, at han næppe har handlet forsvarligt i Bestyrelsen af de Fattiges Penge, da han istedenfor at uddele blandt Sognets Fattige 10 Rbd., der i dette Øjemed vare givne af

Agent v. Westen til Vestensborg, havde tilbudt dem Ekvivalent i Korn, som de ikke vilde modtage, da det kun var nogle „Snattinger af Hejre og Klinte." — Ret megen Sandhed kunne Torverds Beskyldninger ikke have indeholdt, thi havde blot et eneste Stykke af dem kunnet godtgjøres, vilde Modstanderne næppe have hvilet, før de havde faaet ham afsat. Med Hensyn til hans Embedsførelse blev han ingen Overtrædelse overbevist om, undtagen i den anførte Daabssag, skjøndt Torverd 1784 sagsøgte ham for Forsømmeligheder i Ministerialia. Det kunde vel hænde sig, at en eller anden ministeriel Forretning maatte vente paa Præsten, men heri vare de mange Rejser Skyld, som han for sine Processers Skyld maatte gjøre enten til Maribo eller Odense eller andre Steder, og det til Fods, da han hverken ejede Rejsepenge eller Befordringsmidler: han nødtes derfor ofte til at være borte fra sit Embede i længere Tid, — og til sine Herredsbrødre stod han i et saadant Forhold, at de ingen Hjælp vilde yde ham. Efter at en Del Vidner vare afhørte, faldt denne Sag hen, men endnu i samme Aar 1784 indstævnte Humble flere af sine Modstandere, foruden Torverd formodentlig Leegaard og Vennerslunds Ejer Tersling, for Birketinget for deres Beskyldninger om Bedragerier, han skulde have gjort sig skyldig i ved de mange Exekutioner og Avktioner, der til Dækning af Mulkter og Proces-Omkostninger vare afholdte i Onslev Præstegaard. Denne Sags Udfald kjendes ikke, men Vidne-Forhørene ved Provsteretten afgive interessante Bidrag til at belyse Humbles økonomiske Forfatning. Alt, hvad han ejede, var solgt, ikke blot Møbler, Sengeklæder og alt indvendigt Bohave, men Heste, Kvæg, Vogne og Avlsredskaber, saa hans Mark i flere Aar laa' aldeles øde, da han slet ingen Midler

havde til at drive den, og det lidet Hø, der voxede paa den udyrkede Mark, blev Aar for Aar solgt for Spotpris. Der var lagt Beslag paa hans Tiender, baade Korn- og Kvæg-Tiender, saa at Spesialoptegnelser over hans Indtægter gik omkring blandt hans Kreditorer. Ja man tog endog Offeret fra Alteret, saa det er næppe nogen Overdrivelse, hvad Sagnet beretter, at han maatte bede om Mad hos Naboerne, og liggende paa Knæ skrive sine Prædikener ved en gammel Fjerding. Et Aar havde han solgt Tienderne af bægge Sognene til Skolelærer Sidenius i Egelev for 310 Rbd., men denne Handel fik Kreditorerne snart omstyrtet, da — Tienderne tilhørte dem, og Mag. Humble maatte baade betale Mulkt, fordi han havde solgt fremmed Ejendom, og udrede Skades-Erstatning til Sidenius, fordi han ikke kunde opfylde den indgaaede Kontrakt. Der fortælles ogsaa, at Humble en Vinter havde lejet en Kakkelovn af en Smed i Ønslev, da hans egne vare solgte, men paa en rigtig haard Vinterdag fik Tersling paa Vennerslund Smeden til at gaa op i Præstegaarden og nedbryde den, saa Humble ikke kunde faa Varme i et eneste Værelse. — 1794 begyndte Mag. Humbles sidste og farligste Proses, beordret anlagt imod ham for Provsteretten af Kanselliet og Biskoppen. — Stavnsbaandets Løsning var de falsterske Herremænd en Torn i Øiet: det var dem noget saa Uvant og Urimeligt, at Bønderne kunde have Friheder og lovbegrundede Rettigheder ligeoverfor dem, at de toge saa liden Notits som muligt af hint menneskekjærlige Lovbud og med yderste Strænghed benyttede sig af de ikke ringe eller faa Rettigheder og Herligheder, de havde beholdt. Bønderne paa Vennerslund Gods følte sig især besværede, og da de klagede for Mag. Humble, fik denne dem til den dengang uhørte Forbry-

delse at indsende Klager over deres Husbonde til Kronprinsen. Den Mand, der satte sit Navn under disse Klager og Memorialer, var Bonden Jens Lejre i Lundby, men Raadgiveren og Forfatteren var Mag. Humble. Kronprinsen sendte Klagerne til Øvrighedens Erklæring, hvorefter Lejre ikke blot blev stævnet for at bevise sine Udsagn, men endog belagt med Arrest. Da indgiver Humble i eget Navn en ny Klage til Kronprinsen, og besværer sig heri over den uretfærdige Medfart, Lejre havde lidt, ja kalder Sagens Behandling ligefrem ulovlig. Endvidere sender han sit Bud til Birke-Tinget med et Brev, hvori han tilbyder sig at være den aktionerede Lejres Sagfører, erklærende deres Handlinger for „skammelige" og Sagens Behandling for „Mishandling", og skaffer sig hemmelige Samtaler med Lejre i Arresten. Udfaldet af Undersøgelserne blev imidlertid, at „Klagerne i Et og Alt erklæredes for usande", hvilken Eragtning Humble for Retten erklærede for usand og uretfærdig. Dette blev indmældt til Kancelliet, og Humbles Færd fremstillet med de sorteste Farver. Efter Brevvexling med Bisskoppen blev han suspenderet og 11 Juli 1794 anlagdes Sag imod ham for en Provsteret, „fordi han havde bevæget Bønderne til at indgive urigtige og løgnagtige Klager, samt derefter fremstillet sig selv i Egenskab af Sagfører, hvilket var ulovligt for en Præst". — Provsteretten, der bestod af Provst Ingemann i Torkildstrup, samt Præsterne Wolf i Taaderup og Formann i Vaalse som Assessorer, afsagde Dommen 13 Marts 1795. I denne hedder det, „at det tydeligt er lagt for Dagen, at Humble har søgt at raade, hjælpe, understøtte og opbringe Almuen til skammelige og urigtige Andragender, ja attraaet selv for dem at bevise, oplyse og forsvare samme, søgt ved høje Deklamationer for

Retten, der saa let indtager og forfører den enfoldige Almue, at faa dem til selv at tro, at de virkelig skete Uret der, hvor de ere vederfarede Naade og Skaansel, at han med største Dristighed endnu mere til de Enfoldiges Forledelse har villet paastaa for dem at kunne bevise, at deres urigtige og skammelige Klager vare sande, at Højesterets-Domme og andre autentique Handlinger vare uretfærdige, og saaledes derved søgt at tilbringe Bønder-Almuen under Vennerslunds Gods den ubillige og til Oprør saa let forledende Tanke, at de ikke nød Godt af vor milde Regjerings vise og gode Love og Foranstaltninger. Han henhører derfor til de Personer, Forordn. af 28 Dsbr. 1792 betegner som farlige og straffortjenende, da det hedder, at Ingen uden de beskikkede Prokuratorer maa skrive Klager og Ansøgninger for Almuen; jævnfør 2—11—10, hvor det forbydes Præsterne at agere Procuratores. Thi kjendes for Ret: 1) at Konsistorialraad Humble bør for anførte sit Forhold og lovmodstridige Foretagende have, efter 4de §s udtrykkelige Bydende i Forordn. af 28 Dsbr. 1792, det ham allernaadigst forundte Embede som Præst for Ønslev og Eskildstrup Menigheder forbrudt og som Følge deraf i Overensstemmelse med Reskr. af 7 Okt. 1740 at nedlægge den gejstlige Habit. 2) bør han og, som han herved tilpligtes, betale denne Provsterets Omkostninger med Aktors Rejser og Sallarium. 3) forbeholdes iøvrigt i Overensstemmelse med 1—2—15 Enhver, som ved Konsistorialraad Humbles Forhold finder sig læderet, sin lovgrundede Tiltale til ham, efter lovlig Omgang.″ — Det bør bemærkes, at denne Dom blev affagt, uden at noget Forsvar var indgivet eller hørt fra Humbles Side, da han paastod, at Provsterets-Sagen maatte hvile, indtil han ved Birke-Tinget havde afhørt nogle Vidner, og før kunde han intet Defensions-

Indlæg indgive. Men Birke-Tinget havde ingen Forhørs-Dommer, da Humble selv havde indstævnet Birkedommer Allerup til Undgældelse og Ansvar i Sagen med Lejre, saa at denne altsaa ikke kunde betjene Retten, og — en Sættedommer var ikke til at faa. Det var sagtens en saaledes af Humble snildt anlagt Plan at faa Sagen udsat i det Uendelige, men Provsteretten vilde ikke vænte og domfældte ham uden Forsvar. — Sagen gik til Højesteret, der forandrede Dommen derhen, at Humble beholdt sit Embede imod at betale en Mulkt paa 300 Rdlr., der siges aldrig at være betalt.

Humble var en Kampens Mand[1]), men medens det ikke kan nægtes, at han manglede Klogskab til at begynde Kampen ret og Besindighed til at udføre den, bør det ikke heller glemmes, at han stod ene ligeoverfor de mange

[1]) Vi hidsætte en ikke tidligere trykt Gravskrift over ham af Student Søren Skouboe, senere Præst i Vigsnæs:

„Herunder hviler Humble,
som vidste sig at tumle.
At drille og at skumle,
at yppe Trætte var hans Liv.
Han kun paa Daarskab prøved,
med Klager Bispen døved,
i Skrivning Provster øved,
var hele Falsters Tidsfordriv.

Slig Daad, i alle Dele
forkert, skal i det Hele
ej Manges Kage mele,
— dog paa Juristens Mølle Vand. —
Nu er han os berøvet,
mer glade, end bedrøvet,
vi ønske: „Fred med Støvet!
Sov rolig nu, urolig Mand!"

Hvor bagvendt man end Alting gjør,
man dog omsider engang dør."

Smaatyranner og deres Kreaturer, der idelige æskede ham til en Strid, han ikke var voxen.

Mag. Humble levede ugift til sit 62de Aar, da han 16 Marts 1792 giftede sig med sin Husjomfru Johanne Margrete Richter[1]), en Kjøbmands-Datter fra Odense, med hvem han havde 4 Børn, af hvilke dog kun den ene blev voxen, og om dennes Skjæbne vides Intet.

1) Marie Kirstine Humble, f. 19 Apr. 1793, død 11 Juni s. A.

2) Fredrik Kristian Humble, f. 1 Maj 1794, begr. 24 Sept. 1810.

3) Juliane Fredrikke Humble, f. 15 Febr. 1796.

4) Anne Marie Kirstine Humble, f. 28 Apr. 1797, død 1803.

9. Hr. Peder Dalhoff[2]) er født 8 Juni 1757 i Hvirring, hvor Faderen Herlov Dalhoff var Degn, Moderen Ane Margrete Brangstrup. Undervist fra sit 11te Aar af Hans Fredr. Plesner, siden Præst og Provst i Raarup, sattes han 1771 i Fredriksborg Skole, hvorfra han 1776 blev Student (H. ill.), tog 1777 Exam. philos. (Laud.), 29 Juli 1780 den store filologiske Examen (Laud.) og 9 Apr. 1782 theol. Attest. (H. ill.), blev s. A. Alumnus paa Borchs Koll., 1784 Hører i Vordingborg, 1788 Orlogspræst, 9 Dsbr. 1791 Sognepræst til Ring og Føvling, 12 April 1799 til Ønslev og Eskildstrup, hvor han døde 19 Avg. 1827. — 8 Juni 1792 ægtede han

---

[1]) Efter Mag. Humbles Død tog hun Bopæl i Nykjøbing, i hvis Kirkebog findes antegnet, at hun 19 April 1802 havde til Daaben en uægte Søn Lavrits Jakobsen, hvis Fader efter Sigende skal have været en Matros. 1 April 1803 blev hun siden gift med Skræddermæster Rasmus Jensen Bølle fra Nakskov.

[2]) Se Suhrs Smaaskr. II. S. 119—20; Hundrups biogr. Efterretn. osv. S. 27; Erslews Forf. Lex. I. S. 322.

Anne Margrete Plesner, døbt 3 Okt. 1766, død 17 Marts 1817, en Datter af Degnen Knud Plesner i Raarup og Mette Elisabet Has. Derefter ægtede han i Maj 1822 Johanne Erasmine Grundahl, f. 25 Nov. 1799, en Datter af Degnen Kristian Grundahl i Hvirring og Kristine Møller. — Efter Hr. Dalhoffs Død giftede hun sig 26 Sept. 1830 med Ritmæster, nu Major Kaspar v. Elberg. — Hr. Dalhoffs Børn, 7 af første, 3 af andet Ægteskab, ere disse:

1) Herlov Dalhoff, f. 1793, død 7 Maj 1802.
2) Knud Plesner Dalhoff, f. 1794, død i Avg. 1832, Hofgjørtler. Gift 31 Maj 1830 med Katrine Gerber, siden gift med Broderen Herlov.
3) Peter Schæfer Dalhoff, f. 16 Janv. 1796, nu Sognepræst for Nykjøbing, Lodderup og Elsø.[1])
4) Nikolaj Kristian Dalhoff, f. 1798, død omtr. 1838 som Snedker i Filadelfia. Gift med Evelina Wimmersdorf. 3 Børn.
5) Jørgen Baltasar Dalhoff, f. 11 Nov. 1800, Hofguldsmed. Gift 28 Okt. 1829 med Vilhelmine Henriette Hanuschke. 12 Børn, af hvilke 4 døde.
6) Margrete Elisabet Dalhoff, f. 17 Nov. 1804, gift 2 Juni 1830 med Kammerraad Nikolaj Müllen, Fuldm. i Statsgælden. 7 Børn.
7) Herlov Dalhoff, f. 12 Sept. 1806, Hofgjørtler. Gift 13 Sept. 1836 med sin Broder Knuds Enke Katrine Gerber. 5 Børn, af hvilke 3 døde.
8) Kirstine Regine Lovise Dalhoff, f. 1 Nov. 1823, død 24 Sept. 1825.
9) Regine Optata Dalhoff, f. 2 Okt. 1826, gift 4 Sept. 1852 med Skuespiller Nielsen i Fyn.

[1]) Se Fr. Barfods Danm. Geistl. 1ste Aarg. Sp. 60 Nr. 357.

10) Theodora Jukunda Dalhoff, Forr. Tvill., gift 1 Febr. 1845 med Billedhugger Scholl i Bremen. 2 Sønner.

10. Hr. Kristian Erhard Hansen er født 8 Avg. 1777 i Hammel ved Aarhus, hvor Faderen Nils Hansen (en Bondesøn fra Daknæs, f. 1736, død 1812) boede som Berider hos Grev Frys paa Frysenborg, Moderen Maren Nilsdatter havde tidligere været gift med Gotfred Manniche, Løjtnant ved Landmilisen. — I Begyndelsen af 1788 kom han fra Hjemmet til Rosborggaard, hvor hans ældre Halvbroder Johan Gotfred Manniche (død 18 Marts 1850 som Konsistorialraad, Præst i Søften) var Informator hos Ejeren de Linde, med hvis Børn han blev undervist til Nyaar 1791, da han blev sat i Viborg Skole, hvor Manniche Aaret efter blev Hører. 1795 blev han herfra Student (Laud.), tog 2 April 1796 anden Examens filosofiske, 15 s. M. dens filologiske Del (Laud.), og 22 April 1799 theol. Attest. (Laud.). Han kom da til Broderen Manniche, der var bleven Præst i Hammel, for at læse med nogle Børn, han havde i Huset; Aaret efter kom han til Hr. Movrits Mørch i Fersløv som Huslærer og Prædikestudent, og dimitterede 1804 dennes 2 Sønner Peter Mørch (nu Degn i Fly) og Povl Mørch (død 1832 som Præst i Mosbjerg), var derefter fra 1804 til 1807 i samme Stilling hos Hr. Gerh. Tetens i Gunnerup, hvorfra han 1807 blev Prædikestudent hos Provst Lavrits Gregersen i Todberg. — 30 Marts 1810 blev han ved Indstilling af Baron Rosenkrans til Rosenholm kaldet til Sognepræst for Mygind, Krogsbæk og Skjørring, ordin. 2 Maj, 4 Okt. 1811 til Todberg og Mejlby ved Indstilling af Justitsraad Nils Secher til Skaarupgaard, endelig 7 Nov. 1827 til Ønslev, hvor han

døde 4 Marts 1853.[1]) Havde siden 29 Sept. 1848 Hr. Klein til pers. Kapellan. — 8 Avg. 1810 ægtede han

[1]) I Berl. Tid. for 1853 Nr. 78 læses følgende latinske Digt:

In memoriam
Integerrimi et dilectissimi amici,
Viri doctissimi et plurimum venerandi
Christiani Erhardi Hansen,
olim pastoris paroeciarum
Önslev et Eskildstrup
in Falstria.

Integrior mihi qvo nullus fuit inter amicos,
Hanseni! mundo jam saturatus abis.
Heic ego non lacrymis proseqvar Tua funera, nempe
Me scio visurum Te, Peramande! brevi.
Ast animo potius referam lepidissima qvondam
Tempora, qvæ junctos nos habuere diu.
Qvam læti fuimus tunc his melioribus annis!
Qvam lepide nobis hora diesque ruit!
Qvotqve habui Tecum pergrata negotia dudum,
Qvæ memori merito mente reposta manent!
Qvamqve sagax visus qvavis mihi parte fuisti!
Qvam strenuus lingva, qvam calamoqve simul!
Arbiter æqvus item nulli sua jura negabas,
Qva licuit, monstrans undiqve pulchra lubens.
At magis insidiis nil et Tibi fraude maligna
Exosum, nempe his hostis acerbus eras.
Sana dabas populo doctor præcepta docendo,
Nec valuit sacris fabula ficta Tibi.
Nempe hominum numen respicere facta superne,
Ac operis pretium qvemqve manere sui;
Hæc doctrina fuit, primum qvam cuiqve dedisti;
Qvaqve regi debent omnia facta probi.
Non Tibi divitias terris cumulare studebas,
Perdere qvas tineæ qvasqve rubigo valet;
Sed Tibi thesauros coelo probitate fideqve,
Qvi remanent firmi, qværere cura fuit.
Mitis eras conjux, pater optimus, hospes, amicus
Indubius, constans, officiosus item.
Effigies Tua sic oculos mihi sistitur ante,
Stabit et assiduo dum mihi vita manet.
Jam Tibi dico vale, frater lectissime! tandem
Nos melior junget mox oriunda dies.

J. F. Biering.

Anne Marie Mørch, f. 15 Marts 1780, Datter af Hr. Movrits Mørch, Sognepræst i Fersleo (f. 6 Janv. 1729, theol. Kand. 9 Dsbr. 1756 (N. C.), død 23 Sept. 1801) og Karen Flechtner (f. 16 Sept. 1750, død 30 Nov. 1789). Deres Børn ere:

1) Marie Hansen, f. 24 Juli 1811, gift 7 Juni 1839 med Kammerraad Johan Ditlev Friderichsen til Røbbøllegaard paa Lolland, f. 30 Juni 1791. 6 Børn, af hvilke 1 Søn død.
2) Nils Hansen, f. 23 April 1813, Sognepræst i Snedsted. (Se I. S. 124).
3) Movrits Mørk Hansen, f. 28 Sept. 1815, Sognepræst i Felsted ved Aabenraa. (Se I. S. 58—59).
4) Anna Karense Adelaide Hansen, f. 27 Okt. 1817, død 5 Avg. 1852, gift 14 Janv. 1850 med Hr. Henrik Posselt, Provst og Sognepræst i Holeby paa Lolland.
5) Lovise Dortea Hansen, f. 3 Sept. 1819.
6) Lavrits Hansen, f. 20 Avg. 1821, Gaardejer i Løjt ved Aabenraa.

11. Hr. Jørgen Overgaard er født paa en Bondegaard, Hamborg kaldet, i Nær Sogn, Tisted Amt, 8 Sept. 1793. Faderen Morten Overgaard var i flere Aar bosiddende i Tisted som Over- og Underrets-Prokurator og tillige Fuldmægtig paa Amtskontoret, Moderen hed Sigbrit Kristine Mygind, Datter af Proprietær M. i Ty. — Efter at have modtaget privat Underviisning først af resid. Kap. Kabell i Tisted (senere Provst og Præst i Hjørring), siden af Pastor Benzon i Snedsted (senere Provst og Præst i Ringsted), sattes han 1812 i Viborg Skole, hvorfra han blev Student 1816 (H. ill.). tog 1817 anden Examen (Laud.), theol. Attest. 20 Juli 1820 (H. ill.), og aflagde s. A. den homiletiske (H. ill.) og katekettiske Prøve

(Laud.). — Samme Aar 22 Dfbr. 1820 blev han paa Indstilling af Kammerherre Juel i Horsens som Direktør for Taarupgaards Stiftelse, kaldet til Spr. for Taarup og Kvols i Viborg Stift, med hvilke Sogne Borris blev annekteret 19 Okt. 1825. Derfra blev han 9 Juni 1827 kaldet til Aslev og Hostrup i Ribe Stift, 18 Okt. 1833, paa Indstilling af Baron Kragh Juel Wind Arenfeldt til Sæbygaard, til Volstrup og Hørby i Aalborg Stift, og endelig 12 Juni 1853 til Ønslev og Eskildstrup. — 18 Janv. 1821 ægtede han Henriette Amalie Stützer, hvis Fader var Brændevinsbrænder i Kbhavn. Deres 7 Børn ere:

1) Johan Martin Kristian Overgaard, f. 31 Janv. 1822, Sigarfabrikør i Kbhavn.
2) Johan Peter Overgaard, f. 7 Okt. 1823, Landmand.
3) Marie Kristine Fredrikke Overgaard, f. 12 Juni 1825.
4) Matilde Elisabet Overgaard, f. 15 Apr. 1827.
5) Fransiska Lovise Fredrikke Overgaard, f. 6 Avg. 1829.
6) Johan Albert Henrik Overgaard, f. 25 Marts 1832, Landmand, for Tiden Kastelsjæger.
7) Johan Fredrik Sigfred Overgaard, f. 8 Dfbr. 1842, Disipel i Viborg Skole.

B. Personelle Kapellaner.

1. Mag. Mogens Knudsen Hosum, blev Sognepræst (se S. 264).

2. Hr. Karl Edvard Klein, tidligere i Aastrup (se I. S. 158).

Provster i Nørre-Herred.

1.	Hr. Lavrits Brunch (S. 2) . .	1549		. . . .
2.	Hr. Peder Sørensen i Nykjøbing, Provst over hele Falster fra		til	1588.
3.	Hr. Nils Axelsen (S. 229) .	— 1588	—	1601.
4.	Hr. Anders Beske (S. 3) .	— 1601	—	1627.
5.	Hr. Hans Borre (S. 230) .	— 1627	—	1641.
6.	Hr. Oluf Skytte (S. 157) .	— 1641	—	1654.
7.	Hr. Jesper Engberg (S. 3)	— 1655	—	1668.
8.	Hr. Rasmus Scarvin (S. 231)	— 1668	—	1670.
9.	Hr. Frans Bruun (S. 62) .	— 1670	—	1692.
10.	Hr. Lavrits Berløs (S. 158)	— 1692	—	1705.
11.	Mag. Jesper Engberg (S. 5)	— 1706	—	1723.
12.	Mag. Abraham Schrøder (S. 179)	— 1723	—	1726.
13.	Hr. Sigvard Snistorf (S. 98)	— 1726	—	1729.
14.	Mag. Søren Payngk (S. 235)	— 1730	—	1731.
15.	Mag. Hans Bødtker (S. 206)	— 1731	—	1735.
16.	Hr. Filip Adam Dietrichs (S. 271)	— 1736	—	1741.
17.	Hr. Kristian Povlsen (S. 227)	— 1741	—	1751.
18.	Hr. Ole Dorph (S. 272) . .	— 1751	—	1760.
19.	Hr. Isak Sidenius (S. 238)	— 1760	—	1780.
20.	Hr. Henr. Kr. Glahn (S. 241)	— 1780	—	1782.
21.	Hr. Søren Ingemann (S. 192)	— 1782	—	1797.
22.	Hr. Didr. Nik. Blicher (S. 81)	— 1797	—	1805.
23.	Hr. Otto Grundtvig (S. 194)	— 1805	—	1823.

24. Hr. Hans Resen Steenstrup
i Karleby, Provst over hele Falster — 1824 — 1841.

25. Hr. Peter Andreas Heiberg
Jürgensen (S. 249), Provst
over hele Falster . . . . — 1841.

Rettelser og Tillæg
til 1ste Del.

S. 5. Naar Hr. Peder Sørensen blev Provst over hele Falster, kan ikke siges, men i Loll.-Falst. Bispe-Arkiv findes en Inventarie-Liste for Nykjøbings Hospital, dat. 22 Febr. 1569, hvor han blot kalder sig Provst i Sønder-Herred. — En Fortegnelse over hans „Liberi", som skænkedes Nykjøbings Kirke, findes i samme Arkiv.

S. 6. I Bestemmelsen om Naadsensaaret mellem Hr. Jens Vejles Enke og Eftermanden (L.-F. B.-A.) sees, at hendes danske Navn var Karine.

Sammestebs findes opbevarede nogle højst interessante Dokumenter om en Hexeproses, hvori Hr. Jens Vejle blev indviklet. En omhyggelig Afskrift er tagen af disse, der kaste et ikke ringe Lys over Hexeprosessernes Mysterier, men da de ere for vidtløftige til her at meddeles udførligt, maa det være tilstrækkeligt at give et kort Omrids af Sagen selv. — 22 Marts 1598 indgav Hr. Jens Vejle med Nykjøbings 2 Borgermæstere, Rasmus Jensen og Povl Abraham, samt Nils Friis i Idestrup en Begæring til Nykjøbings Byting, at 16 Mænd maatte granske og

forfare over en Sigtelse, der var gjort imod Hospitalsforstanderen Kristoffer Jørgensens Kone Margrete af nogle Troldkvinder, som vare dømte til Baalet og brændte. Hr. Jens havde næmlig faaet „en Svaghed paa sin Røst hasteligen og uforvarendes, saa han næppeligen kunde tale der Nogen kunde forstaa“, uden at have mærket til nogen anden indvortes eller udvortes Sygdom; Rasmus Jensens Skib var omkommet paa Søen; i Povl Abrahams Skib var der brudt Hul, og Nils Friis havde lidt Skade paa sit Helbred. Til alt Dette skulde omtalte Margrete Skrivers efter hine Troldkvinders Sigtelse have været Aarsag, da hun selv havde sagt til dem, at hun havde taget Mælet fra Præsten, manet Djævelen til at bryde Hul i Povl Abrahams Skib osv. — De 16 Mænd gransker over Sagen, de 15 oversvor hende skyldig i Troldoms-Sag, men den Sextende svor hende „skjæret og qvit“. — Sagen gik til Landstinget og Landsdommeren dømte hende fri, hvorpaa hun blev løsladt af sin Arrest. — Men dermed er Kristoffer Skriver paa sin Kones Vegne ikke tilfreds, henvender sig direkte til Kongen med Anklage imod Hr. Jens, fordi han har „indblagt sig i verdslige Sager, som gjaldt Liv og Ære“, hvilket var imod Ordinansen, saa han formente, han dermed havde sit Kald forbrudt. — Der udgik da Befaling til Høvidsmanden paa Aalholm Anders Dresselberg til Vognserup og Biskop Jakob Madsen at dømme i Sagen. 3 Maj 1599 havde disse Parterne samlede for sig paa Raadhuset i Nykjøbing, og efterat baade Anklage og Forsvar vare indgivne og drøftede, afsagde de Dommen, at

„Hr. Jens Mikkelsen bør over slig sin Forseelse og hvis Forargelse han dermed har givet den kristne Menighed, til en Straf, Advarsel og Paamindelse at suspenderes og opholdes fra hans Kirke-Tjeneste udi to Aar, og imidlertid at forsørge Tjenesten inden Kirken med en dygtig, bekvem og skikkelig Kapellan og Guds Ords Tjener saa at Intet bliver dermed forsømt, uden han kan det hos hans høje Øvrighed igjenvinde og faa paa Tiden Benaadning, Formildelse og Forskaanelse o. s. v." — Denne Dom synes at tyde paa, at Dommerne gærne vilde have frikjendt Hr. Jens aldeles, dersom de imod Ordinansen og og Resessen torde have gjort det. Men har den end ikke fra Dommernes Side været afsagt pro forma, har den dog uden Tvivl været uden videre Følger for Hr. Jens, da det jo stod hans høje Øvrighed frit for at give ham Benaadning, Formildelse og Forskaanelse paa Tiden. Og en saadan Benaadning er vist paafulgt, da vi ikke blot finde, at hans høje Øvrighed (ɔ: Enkedronning Sofia paa Nykjøbing Slot) sendte sin Ridefoged til hans Forsvar for Retten, men at ogsaa denne Sidste i to private Skrivelser til Bispen, førend han kom over at dømme i Sagen, havde søgt at indtage ham for Hr. Jens og vise hans Uskyldighed.

S. 6. Hr. Hans Jakobsen blev kaldet til Nykjøbing 15 Nov. 1612. — Den omtalte Dr. Hans Mule er formodentlig Dr. med. Jens Mule i Odense. (Se Giess. Jubell. II. 1. S. 133.)

S. 9. Jessæus Jessæi Holsatus blev 22 Juli 1647 immatrikuleret fra Odense Skole. (Univ. Matr.)

S. 11. Hr. Jessen havde ifølge Bl. Ms. (om Rebbelunde) en Datter, der som en fornem Kjøbmands-Enke i Rødby blev gift med Hans Kristoffer Nilsen, der derved blev Kjøbmand, men senere Præst i Rebbelunde 1713, † 1721. Rødby Kirkebog kan ingen Oplysning give, da den først begynder 1763.

— Til Mag. Fr. Brandts Levnet kunne føjes følgende nærmere Oplysninger. Han var sine Forældres 9de og yngste Barn, blev holdt over Daaben af Hertug Fredrik til Holsten-Norborg, efter hvem han blev opkaldt, gik først i Sønderborg, siden i Odense Skole under Rektor Mag. Henning Actonius, dernæst studerede han ved Gymnasiet i Stettin 3 Aar, blev derfra immatr. ved Univ. i Wittenberg af Rektor Dr. Sennert, besøgte Univ. i Lejpsig og Grejfsvalde, hvorfra han vendte hjem, kom først til Sorø, derfra til Kbhavn, hvor han blev immatr. 22 Nov. 1653 og tog 2 Maaneder efter i Begyndelsen af 1654 theol. Attest. — Til Svindinge blev han kaldet af Hr. Henning Walkendorfs Enke, Fru Margrete Blome til Glorup, og ordineret 21 April 1658. Paa Glorup fandt han henslængt i en Krog paa Loftet et Skilderi af den store Kristoffer Walkendorf, der havde bygget Gaarden, og lod det ophænge i Svindinge Kirke med et tysk Vers. — Til Nykjøbing blev han kaldet 25 Juli 1676 og holdt der sin første Prædiken Mikkelsdag. — For Magister-Graden disputerede han allerede 24 Maj 1677, men da Embeds-Forretninger forhindrede ham fra at rejse til Kbhavn at faa Graden konfereret, skete dette først 28 Maj 1690. (Bl. Ms. 4to).

S. 13. Hans første Kone Anna Lorensen var en Datter af Raadmand Lorens Lorensen i Sønderborg. Over hende ligger i Svindinge Kirke en Gravsten med følgende Indskrift: Anna Laurentii Sonderburgica florenti ætate pietateqve obiit puerpera XV. Kalend. Martii MDCLXIII. Ad fratris latus qviescit, maritum moestissimum Frideric. Brandt sub æternitate complexura. (Meddelt af Pastor Joh. Fr. Plesner i Bøstrup).

— Hans anden Hustru S. E. Rehefeld, som han ægtede 6 Sept. 1664, døde 27 Aug. 1667 i Barselseng med Sønnen Bonaventura. (Af Samme efter Næraae I. S. 410 og Gravskriften).

S. 14. De i Not. 2 og 3 udtalte Formodninger ere rigtige (Bl. Ms. 4to). Kammerraad Johannes Brandt var gift med en Hansen, og havde i det mindste 6 Børn, 4 Sønner og 2 Døtre.

S. 15. Den i Not. 1 under Nr. 3 nævnte Hans Jakob Schermacher blev Student fra Fredriksborg Skole 1701 (Dahl hist. Efterretn. S. XXV). Han var født 27 Sept. 1683, tog theol. Attest. 6 Juli 1705 (H. cont.), præd. for Dim. 1 Febr. 1711 (H. ill.). (Dist. Prot. i Fr. Barfods Danm. Gejstl. 2den Aarg. Sp. 113). Sit Degne-Æmbede i Idestrup tiltraadte han 8de Janv. 1711.

S. 19. Hans Jakob Zimmer er født 24 Juli 1699, tog theol. Attest. 21 Febr. 1719 (Laud.), præd. for Dimis 4 Marts s. A. (Laud.). — (Dist. Prot.). Til Tranderup blev han kaldet 20 Sept. 1730.

— Henrik Herman Røder er født i Nykjøbing 6 Dsbr. 1695, blev Student fra Nykjøbing Skole 1715, tog theol. Attest. 11 Maj 1717 (Laud.), prædikede for

Dimis 18 Okt. 1718 (Laud.) — (Dist. Prot.), blev 19 Sept. 1729 kaldet til res. Kap. ved Graabrødre Kirke i Viborg, 26 Janv. 1731 til Sognepræst for Vemmelev og Hemmeshøj, † 14 Marts 1738. Hans Enke Anne Katrine Zimmer blev 9 April 1741 viet til Hr. Elias Hansen Svane (født paa Langholt i Vensyssel 5 Dsbr. 1690, først i 6 Aar Præst paa Ginea, kaldet til Sognepræst for Sorterup og Ottestrup 20 Okt. 1727, † 1 Okt. 1761). Ogsaa denne Mand, med hvem hun ikke havde Børn, overlevede hun. Med Hr. Røder havde hun 3 Børn: 1) Anne Margrete R., f. 2 Juli 1731, gift 1755 med Brygger Mikael Lange i Kbhavn. 2) Sofie Birgitte R., f. 17 April 1732. 3) Gregers Zimmer R., f. 15 Avg. 1733, tog theol. Attest. 25 Maj 1756 (H. ill.), gik i Marts 1763 som Skibspræst til Kanton, kaldet til Sognepræst for Helsinge og Drøsselberg 5 Juni 1767, † omtr. 1780. (Tildels efter Meddelelse af Pastor A. Teilmann i Sønder-Felding).

S. 22. Mag. Fr. Flindt tog Attest. 6 Avg. 1710 (Laud.) og var da Alumnus paa Elers Koll. — Han prædikede for Dimis 22 Febr. 1711 (Laud.). — Hans Kollats til Nykjøbing er dat. 15 Avg. 1720.

S. 25. Maren Weberkinch døde 11 Oktober 1820. Provst Ussing, der var Sopr. til Torstrup (ikke Torsted) og Horne, døde 31 Marts 1784. (Samme Fejl S. 115.)

— Not. 1. Hr. Avgustinus Meldal (ikke Meldahl) er født 6 Febr. 1755 i Fanø i Bergens Stift, hvor Faderen Hr. Jørgen Meldal var Sognepræst. Moderen hed Kristiane Bergman. Han

var deres 18de Barn. I sit 13de Aar kom han i Bergens Skoles øverste Klasse, dimitteredes 1770 af Rektor, Kanselliraad, Mag. Jens Boalt, tog 1771 Exam. philos. (Laud.), var derefter i 6 Aar Huslærer i Norge, tog Attest. 1778, blev 13 Avg. 1783 konf. som pers. Kap. hos Hr. Weberkinch, ord. 12 Sept., 15 Okt. 1784 konf. som pers. Kap. hos Provst Morten Reenberg With i Kættinge paa Als; 28 Nov. 1792 af Hertug Fredrik Kristian kaldet til Sognepræst i Adserballe efter Hr. Hans Reimuths Død (kgl. konf. 28 Dsbr.) —

S. 26. Hr. Bærtel H. Weberkinch tog Attest. 18 Juni 1766 (Haut. cont.), var derefter Huslærer hos Hr. Peder Danchel i Bringstrup, blev konf. som pers. Kap. hos Faderen 21 Sept. 1770, ordin. 26 Okt.

— Hr. Jørgen Weberkinch tog Attest. 24 Sept. 1766 (H. ill.), blev kaldet til Faderens Eftermand 28 April 1784.

S. 27. Mag. Estrup tog den store filol. Ex. 8 Sept. 1777, theol. Attest. 7 Dsbr. 1779. — Hans Kone var døbt 9 Marts 1757 og døde 1829.

S. 29. Hr. Rasmus Winther tog den store filol. Ex. 5 Juni 1787 (Laud.). — Hans Stiffader, der 15 Avg. 1749 blev Konrektor i Slagelse, hed Nils Borch.

S. 30. Hr. Peter Leonard Trojel er 2 Nov. 1849 beskikket til pers. Kap. hos sin Fader.

S. 31. Konsist. Reefs har 12 Nov. 1851 faaet Cand. theol. Jon Johan Fr. Svendsen beskikket til pers. Kap.

S. 33. Hr. Foghs Moder hed Anne Dortea W. — Den Bondeskole i Stenløse, ved hvilken Hr. Fogh var Lærer, hævedes ved Krigens Udbrud 1848. Nu er han Huslærer i Nærheden af Fredriksborg.

S. 33. Hr. Nik. Kr. Kall Fogh havde 6 Juli 1850 Bryllup i Aalborg med Kamilla Augusta Lund, Datter af Propr. Lund til Ladegaarden. Hun døde i Juli 1851, efterladende en Datter. — Em. Kristian Fogh er Seminarist og Lærer ved Borgerskolen i Fredrikshavn, gift 1852 med Amalie Lund. — Karl Johan Fogh, tog 1851 Magister-Examen, og rejste i Juli s. A. til Amerika som Huslærer hos Grosserer og Konsul Bech i Poughipsi ved New-Orleans. — Fredr. Ad. Fogh er Avlsforvalter paa Viufsgaard ved Kolding.

S. 34. Hr. Th. Nik. Nielsen blev 6 Nov. 1849 beskikket til Sognepræst i Ramløse. — Sønnen J. Karl W. N. blev 1850 Student (Laud.), tog 1851 anden Exam. (Laud.) og studerer Theologi. — J. Tyko H. N. er ved Landvæsenet paa Lerkenborg. — Th. Nikolaj T. N. er Disipel i Fredriksborg Skole.

— Hr. Kristian Sidenius blev 2 April 1850 fra Sønderhaa kaldet til Sognepræst i Nykjøbing. Se Stamtavlen over Fam. Sidenius.

S. 36. Af „Jakob Madsens Visitatsbog“ (udg. af A. Crone 1853) S. 131 sees, at Hr. Nils Bang havde Bryllup i Bogense 18 Juli 1597 (Konens Navn er ikke tilføjet). Faderen Hans **Nilsen** (S. 129), hvem han fulgte i Embedet, døde 29 Dsbr. 1603 „octogenarius.“ — Altsaa er den Giessingske Genealogi urigtig, hvilket end mere bekræftes ved, at den som Hr. Hans Bangs Broder S. 169 anførte Hr. Klavs Bang i Egense baade ifølge Visitatsbogen og Bl. Ms. hed Klavs Nilsen og ikke Klavs Klavsen.

S. 39. Hr. Hans Thomsen Rostorph blev immatr. fra Trondhjems Skole 22 Juli 1647. 3 Avg. 1666 er hans Kaldsbrev til Naskov udstædt, hvori det hedder, at Kongen „bevilger og tillader, at han til Sognepræst i Naskov beforbres og kaldes". 19 Avg. valgtes han da af Menigheden, og erholdt 24 Avg. Kollats af Dronningens Inspektør over Lolland og Falster Hans Hansen. — Hvor lidet det kan siges, at han er valgt ved Menighedens frie Valg, sees fremdeles deraf, at hans Eftermand i Nykjøbing samme Dag (3 Avg.) erholdt sit ganske dermed enslydende Kaldsbrev. Og dog, skjøndt han i Virkeligheden var kaldet før Valget, hedder det i det af Provsten, Borgermæstrene og Raadmændene underskrevne Valgbrev, at de „efter forrettet Gudstjeneste, formedelst hans Gaver os og Menigheden vel befaldt, hannem udvalgt og kaldet have til denne Tjeneste". — Hans anden Hustru „Anne Hr. Hanses i Nykjøbing" nævnes allerede 1 Janv. 1665 i Stubbekj. Kirkebog. — Sønnen Hans Rostorph blev Student fra Vordingborg 1690, tog som Hører i Naskov Skole Bakkalavrgraden 1696, blev Magister 1700, var derefter Skibspræst paa „Dannebrog", og blev 3 Febr. (Bl. Ms. 4to, eller efter Pastor A. H. Nilsens Angivelse 22 Marts) 1703 kaldet til Aggersborg efter Hr. Palle Madsen. Han var gift med Hr. Jens Gjersings Datter i Tværsted.

S. 40. Hr. Wessel Barthling blev kaldet til Nykjøbing 3 Avg. 1666 og valgtes 22 Avg. — Den i Noten udtalte Formodning er funden rigtig. Hr. Wessel blev kaldet til Vesterborg 25 Okt. 1678, og underskrev Eden 4 Dsbr.

S. 41. Hr. Henrik Barthling var født 9 Juni 1671, blev immatr. 24 Juli 1693, tog Attest. 1 Juli 1696 (Non cont.), præd. for Dim. 11 s. M. (Non ill.), var derefter i 10 Aar Hører ved Naskov Skole. (Univ. Matr. og Dist. Prot. — Fr. Barfods Danm. Gejstl. 2den Aarg. Sp. 101). — Han havde 18 Okt. 1709 Bryllup med Ide Malene Bagger.

S. 44. Hr. Johan Rasch Aarhus blev immatr. 23 Juli 1706 fra Naskov Skole, hvor han derefter blev Hører, tog som saadan Attest. 4 Juli 1712 (Laud.), præd. for Dim. 17 s. M. (Laud.). — Han blev ordin. 31 Okt. 1721. (Worms Angivelse er altsaa rigtig).

— Maren Aarhus var født 12 Okt. 1689.

— Hr. Anders Aarhus blev immatr. fra Nykjøbing Skole 14 Juli 1714, tog Attest. 9 Marts 1717 (Laud.), præd. for Dim. 2 April s. A., kaldet til Gloslunde 23 Marts 1725.

— Hr. Gustav Aarhus var født 4 Nov., blev immatr. fra Nykjøb. Skole 14 Juli 1714, tog Attest. 20 Juni 1718 (Laud.), præd. for Dim. 29 s. M. (Laud.), kaldet til Sognepræst i Ebeltoft 22 Okt. 1725. — Sønnen Henrik Smidt Aarhus var født i Ebeltoft 1728, tog Attest. 26 Sept. 1754 (Non cont.), præd. for Dim. s. A. (Laud.), blev Huslærer i Fyn, i hvilken Stilling han formodentlig er død. — Den anden Søn Simon Peter Aarhus fik ikke Attest., men blev Skolelærer i Skalbjærg, hvorfra han 13 Juli 1772 af Professor Nils v. Haven blev kaldet til Degn i Kærte, resign. i Dsbr. 1796 med 50 Rbd. i Pension. (Den urigtige Formening, at han havde været Skolelærer i Kaalberg eller Skallebølle istedenfor i Skalbjærg, hidrører fra, at denne sidste By ikke

staar nævnt i Jensens Provinsial-Lexikon). — Datteren var gift med Andreas Peter Thim, der 5 Maj 1749 blev kaldet til Byskriver i Fredriksborg.

S. 45. Sara Aarhus, født 30 Nov. 1697, død 28 Nov. 1706.

— Simon Aarhus } begge begr. 10 Dsbr. 1706.
— Hans Aarhus }

— Anne Margrete Aarhus, død 16 Avg. 1708.

— Mag. Hans Rasch blev immatr. fra Helsingørs Skole 15 Juli 1682, tog Attest. 20 Juli 1684 (Illum), præd. for Dim. 20 Janv. 1685, efter allerede 10 Janv. at være kaldet til Nykjøbing.

S. 46. Mag. Vinterberg efterlod 4 Døtre: 1) Fredrikke V., gift med Hr. Svend Hansen Mule, først Skibspræst paa en Ostindiefarer, siden Sognepræst i Øster-Brønderslev, Aalb. Stift. 2) Else Margrete V., gift med H. J. Cruchov i Sarkjøbing. 3) Anne Katrine V. 4) Amalie Kristiane V., gift med Hr. Johan Jørgen Behman, Sognepræst til Herringe, siden til Vester-Skærninge i Fyn.

— Mag. Hartmann blev immatr. fra Sorø Skole 22 Juli 1688.

S. 47. Hr. Joh. Ant. Poggense tog Attest. 19 Jul 1700 (Haud. cont.), præd. for Dim. 20 April 1707, efter 12 s. M. at være kaldet til Nykjøbing.

S. 50. Hr. Kr. N. Janson blev ikke kaldet 15, men **13** April.

S. 51. Hr. Dines Pontoppidan blev 9 April 1757 konf. som Faderens Kapellan, og fik med det Samme Tilladelse til at administrere Sakramenterne, „skjøndt han først i Juni blev 25 Aar“. Han har altsaa,

hvad dengang let lod sig gjøre og ikke var ualmindeligt, gjort sig et Aar ældre, end han var; thi — ifølge Herlufsholms Kirkebog — blev han kun 24 Aar. — Han blev ordineret 27 (ikke 24) Maj.

S. 51. Hr. Jørgen Egtveds Fader hed Søren Rasmussen Egtved. 1755 sattes han i Kolding Skole, hvorfra Rektor Mag. Ørsted dimitterede ham 1760. Han tog Exam. philos. 2 Juni 1761, og — efter i 5 Aar at have nydt Regensen — Attest. 18 Febr. 1767 (Non. cont.). Til Nykjøbing blev han kaldet 13 Maj 1773, ordin. 17 Juli. — 30 Marts 1763 findes han paa Valkend. Koll. at have været Respondens ved Johannes Ewalds Disputats de igne.

S. 52. Not. 2. Hr. Jens Jørgensen Seidelin er født 11 Okt. 1719, kaldet til Sognepræst i Ullsted 9 Juli 1745, ordin. 17 Sept. — Hans Fader var den nævnte Jørgen Seidelin Andersen Toustrup der 10 April 1728 blev kaldet til Vonsild, 14 Marts 1729 holdt Bryllup med Katrine Birgitte Rissen, og døde 17 s. M. — Hans første Kone, som var Moder til Præsten i Ullsted, hed Katrine Valdemarsdatter, men hvor han tidligere har været ansat, kan ikke siges, maaske har han været Kapellan hos Faderen i Aarslev. (Jfr. Gjessing l. c.) — (For største Delen medeelt af Pastor A. H. Nielsen.)

S. 53. Mag. Jens Seidelin var, efter 1771 at have taget Exam. philos. (Laud.), i 5 Aar Huslærer i Jylland, nød derefter i 5 Aar Regens og Kommunitet, tog theol. Attest. 19 Juli 1781 (Laud.) og den store filol. Examen 30 Avg. 1783 (Laud.), laa da paa Elers Koll., indtil han 26 Janv. 1787 blev kaldet til Nykjøbing, ordin. 21 Marts, — til Arrild 8 Okt. 1790

død 15 April 1806. — Hans Magisterdisputats: De vocibus qvibusdam hebraicis philologice tractatis. — Hans Hustru Magdalene Schmidt, døbt 15 Sept. 1769, død 26 Marts 1846, var en Datter af Kleinsmed Mads Schmidt og Elisabet Stochter i Kbhavn. (Ordin. Prot., Hundrups biogr. Efterr. S. 39—40). Sønnen Erik S., f. 1 Febr. 1795, er Raadmand i Frederits, tidligere jydsk Stænderdep.

S. 54. Hr. Studsgaard var født 18 Sept. 1766. Hans Fader, Bisskop St. døde 15 Nov. 1806. Moderen Charlotte Hoe, gift 5 Okt. 1759, døde 6 Juli 1797. — Til Nykjøbing blev han kaldet 23 Avg. 1793, ordin. af Bisskop Balle 9 Okt. — Hans første Kone J. K. M. Rahbek døde 29 Marts 1806. — Hans anden Kone N. M. C. Wulf døde 6 Okt. 1821. — Sin sidste Kone M. Thomsen, f. 20 Febr. 1799, ægtede han 30 Marts 1824. Hendes anden Mand, Ritmæster Karl Fredr. Schoppe, er Toldkontrollør i Itzeho. — Sønnen Kr. Beverlin St. tog 1816 farmas. Ex. (Laud.), død 1823 som Provisor paa et Apotek ved det gode Haabs Forbjærg.

S. 55. Jakob N. St. er død som Toldbetjent i Helsingør. — Karl H. St. druknede i Nærheden af Kullen, hvor Skibet — første Gang han selv gik ud som Skibsfører — gik under med alt Mandskabet. Han var kort før bleven gift med Benedikte Luise Amalie Ewald, død som Enke i Fjaltring Præstegaard 7 Juni 1849. — Holger K. M. St. er i Kompagni med Handelshuset Schmidt & Hansen i Kbhavn. — Hektor F. J. St. boede som Vinhandler i Randers.

— Hr. G. Kr. Nik. Borch døde 30 Juli 1849. Han

ægtede 3 Janv. 1832 Elisabet Marie Charlotte Prahl, en Datter af Præsten Hr. Jak. Nik. Prahl i Birkerød, nu Enke med 5 Børn. — (Jfr. Erslew I. S. 170 og Selmers Nekrologiske Saml. II. S. 437—40, ifølge hvilke Provst Borch endnu havde en Søn, der er Landmand i Rusland).

S. 57. Knud Fredrik Theil, død som Handelsbetjent i Maribo 11 Marts 1850.

— L. P. S. Theil er 7 Juli 1853 kaldet til pers. Kap. hos sin Fader.

S. 58. Hr. L. J. R. Schierning er 10 Maj 1850 udnævnt til Provst i Tyrsting-Vrads Herred.

— Hr. M. Mørk Hansen blev 25 Okt. 1850 konstitueret som Sognepræst i Felsted ved Aabenraa, valgt af Menigheden 4 Marts 1851, konf. 7 April.

S. 59. Hr. Henrik Theodor Voss er 8 Juli 1851 kaldet til Kateket i Nykjøbing. Han er født 20 April 1812 paa Førslevgaard, hvor Faderen Johan Henrik Voss var Godsforvalter (f. 25 Avg. 1774, død 26 Janv. 1847), Moderen Regine Abbit, død 1817. 1833 blev han Student fra Herlufsholm Skole (Laud.), tog 1834 anden Examen (Laud.), theol. Attest 29 April 1840 (n. c.) og 25 Janv. 1841 (H. ill.), den homil. (Laud.) og katekestiske Prøve (H. ill.) 18 Juli 1845, blev 28 Juni 1847 Lærer ved Frue Borgerskole i Aarhus, hvorfra han nu er kaldet til Nykjøbing.

— Navnet paa en ældre Rektor end Mads Sass findes i „Jakob Madsens Visitatsbog" S. 290: „Ao. 1588 Aug. 27 var ieg i Bogensø. . . . Erat ibj scholæ Nycopianæ Falstriorum rector, Laurentius Georgius."

S. 59 og 60. De tre første Rektorers Embedstid er

meget usikker. De Oplysninger, der kunne meddeles, findes I. S. 263 Not. 2 og II. S. 175 Not. 3.

S. 61. Mag. Erik Bredals Moder var **ikke** Abigael Kristensdatter, som man maa slutte af Næraaé I. S. 120 og Giesſ. Jubell. II. 1. S. 139, thi denne sin anden Hustru ægtede Faderen Hr. Anders Bredal først 1626. Moderens Navn kjendes ikke. — Mag. Bredal depon. **ikke** fra Odense Skole, men fra Sorø, hvorfra han findes immatr. 13 April 1629. Hans Hustru Johanne Villumsdatter Rogert, med hvem han havde 17 eller 18 Børn, var en Datter af Borgermæster Villum Andersen Rogert i Nykjøbing. (Andr. Erlandsens Nordenfj. Gejstl. Hist. S. 21.)

S. 63. Lin. 4. „Hr." udslettes.

— Mag. Nils Brun maa være født noget tidligere. Jfr. II. S. 175 Not. 3.

S. 64. Mag. Johan Stenson blev Student fra Roskilde Skole 1632. (S. N. J. Blochs Rosk. Domsk. Hist. III. S. 25.)

S. 68. Just Valentin Fulda er født i Nysted 21 Juli 1635 af Forældrene Valentin Justesen Fulda og Kirsten Jakobsdatter, der vare fattige Borgerfolk. Moderen døde kort efter hans Fødsel, og Faderen sørgede da for hans Undervisning indtil hans 9de Aar, da en Farbroder i Randers antog ham som Søn og satte ham i Randers Skole. 6 Maj 1654 blev han derfra immatr., men da alle Forelæsninger standsede s. A. paa Grund af Pesten, drog han til Nysted til sin Fader. 8de Dagen efter hans Hjemkomst fortæredes største Delen af Byen ved Ildebrand (jfr. Rhode Loll. Hist. S. 469), og Fa-

deren mistede al sin Ejendom. Sønnen rejste da til Randers, hvor han var 1ste Lektiehører ved Skolen fra 1655 til 1661, da han drog til Kbhavn, og i Okt. s. A. tog Attestats (Laud.) og prædikede for Dimis (Laud.). Derefter ernærede han sig i Nysted af Informationer i 5 Aar til 1666, da han blev Hører i Nykjøbing Skole. (Meddelt af Pastor A. H. Nielsen efter Ordinations-Prot. — Naar det her videre anføres, at han 1670 blev 3die Lektiehører og først 1672 Rektor, da er dette urigtigt, thi i Nykjøbings Skolebog hedder det: „Justinus Valentinus Fulda, qvi An. 1666 a Rectore Steensd. introductus et præfectus Secundanis, Ao. seqvente Tertianis, Ao. 1670 verum, abeunte Steensdorphio, ad Rectoratum præter opinionem multorum ascendit." — 19 April 1670 er ligeledes i Skolebogen anført som den Dag, han indsattes i Rektoratet. — Naar sammesteds 28 Juni 1675 er angivet som hans Kaldsdag til Saltum, er dette ej heller rigtigt, thi i Skolebogen staar, at han denne Dag forlod Skolen, efter at være kaldet 10 Maj). Han ordineredes 18 August.

S. 68. Rektor Knud M. Hosum var ikke Mag.

S. 69. Mag. Rasmus Brun var allerede 17 Oktbr. 1669 kaldet til Kapellan i Klinte, „naar den der nuværende Sognepræst Hr. Hans Jakobsen formedelst Alderdom og Svaghed eller anden lovlig Tilfælde en Kapellan behøvendes eller begærendes vorder, samt hannem at sukkedere." (Kaldsbrevet i Kopi i Fyns Bispe-Arkiv.) Han tiltraadte først Embedet efter Hr. Hans Jakobsens Død 7 Sept. 1675.

S. 70. Mag. Højelse underskrev Eden som Rektor Nyborg 23 Maj 1684.

S. 75. Hr. Johannes Clod havde Bryllup med Magnille Høiselse 5 Maj 1745.

S. 76. Mag. Maschwedel fik kgl. Konf. paa sit Kaldsbrev som Rektor 10 Juni 1704. — I Saxkjøbing Skoleregnskab fra St. Hansdag 1721 til St. Hansdag 1722 nævnes blandt de i dette Tidsrum der i Byen Døde „Mag. Maschwedels Kjæreste", og da han er blandt de Sidste er formodentlig 1722 hendes Dødsaar. Med sin anden Hustru har han da næppe været gift et Aar.

S. 77. Mag. Fischer blev immatr. fra Herlufsholms Skole 19 Juli 1698.

S. 79. Mag. Lavrits Hammer (Laurentius Martini Hammer) blev immatr. 13 Juli 1715. — Broderen Gert Hammer (Not. 2) blev 29 Janv. 1739 beskikket til Kontrollør og Toldbetjent paa Bornholm, 11 Maj 1743 tillige til Byskriver i Rønne og Herredsskriver i Vester-Herred.

S. 80. 3 Marts 1724 er i Extraordinaire Relationer for 1724 angivet som Mag. Hammers Kaldsdag, men da han allerede 24 Febr. aflagde Rektor-Eden, maa 3 Marts formod. være Dagen, da Kaldsbrevet blev konfirmeret.

— Mag. Peder Jonsen blev immatr. fra Nykjøbing Skole 11 Juli 1711, aflagde Ed som Rektor i Nysted 9 Juni 1723.

S 83. Mag. Bastholms Moder Klara Hosum døde 4 Dſbr. 1789, 69 Aar gl. (K. R.). — Søsteren Margrete Hedvig B. døde paa Stange Præstegaard i Trondhjems Stift 30 Avg. 1832, 82 Aar 5 Maaneder gl. hos Datteren Klara Margrete Oxholm, som var gift med Præsten Heltberg. Hendes Mand

Lorens Oxholm, f. 7 Marts 1749, fik 1780 Afsked som Premierl. i Søetaten, blev siden Kammerraad, Kobbertoldforvalter, Maaler og Vejer i Trondhjem, døde hos samme Datter 30 Janv. 1825. (Andr. Erlandsens Nordenfj. Gejst. Hist. S. 219. — Jfr. Garde Danske og Norske Sømagt IV. S. 676).

S. 86. Etatsraad S. N. J. Bloch blev 25 Sept. 1850 efter Ansøgning i Naade entlediget med 2,200 Rbd. Pension som Rektor ved Roskilde Skole.

S. 87. Dr. jur. Povl Detlev Kristian (ikke P. Kr. D.) Paulsen er nu første Medlem af Overjustitskommissionen for Hertugdømmet Slesvig i Flensborg, R* og D. M. (Jfr. Erslew II. S. 539.) — Sønnen Thorvald Vilh. er nu Disipel i Haderslev Skole. Hans Datter af første Ægteskab Sofie M. M. Paulsen blev 9 Maj 1849 gift med Professor V. Nitzsch i Kiel, men døde allerede 29 Marts 1850, efterladende en spæd Datter, Anne Sofie N., f. 3 Marts, død 6 April s. A.

— Valdemar Tønne Bloch tog 4 Juni 1850 den filologisk-historiske Embedsexamen (H. ill.). aflagde 29 April 1851 den praktiske Prøve (Laud.), vikarierede i Aarene 1850 og 51 som Lærer først i Fredriksborg, siden i Roskilde Skole, var derefter udenlands.

S. 88. Rektor E. P. Rosendahl erholdt 19 Avg. 1853 Titel af Professor og entlediges 23 s. M. i Naade med Pension; i hans Sted er 16 Avg. 1853 Dr. phil., Overlærer ved Odense Skole Kaspar Peter Paludan Müller udnævnt til Rektor. (Se Erslews Forf. Lex. II. S. 334.)

S. 89. N. Kr. Othsing blev 1631 res. Kapellan i Rudkjøbing.

S. 90. Albert A. Bredal blev 13 April 1629 immatrik. ved Kbhavns Univ. fra Sorø.

— Albert Albertsen Ritz (Albertus Ritzius Nicopiensis) blev 1628 immatrik. fra Roskilde Skole.

S. 91. Anders Hvid blev under Navnet Andreas Ericius immatr. fra Odense Skole 7 April 1630, beskikket til Hører i Nykjøbing 19 Okt. 1637, ordin. til Kapellan i Stokkemarke 11 Juni 1638, men 17 s. M. kaldet til Sognepræst for Skovlænge og Søllested efter Hr. Nils Andersen († 29 Maj 1638), død 24 Avg. s. A.

— Note fra forrige S. — Hr. Thomas Albertsen Ritz døde i Tirsted 1676 (begr. 24 April). 27 Febr. 1660 nævnes endnu „Hr. Thomises Hustru" i Halsted Kirkebog, men sammesteds læses: „13 trin. 1660 publ. absolv. Mette Hansdatter, som udlagde Hr. Thomas Ritz, forr. Kap. til Halsted". Han er altsaa formodentlig afsat i dette Aar.

S. 92. Anders Pedersen Minke var Hører ved Skolen i Foraaret 1640, da han lod sig høre paa Vester-Ulslev Kald tilligemed sin Medlærer Axel Bredal, men da dette var sket uden Provstens, den myndige Knud Lerches, Tilladelse, skjøndt efter Menighedens Begæring, bleve de bægge ved Stævning fra Lensmanden og Bisskoppen indkaldte for Landemodet, hvor de for denne deres Forseelse dømtes til at forblive 3 Aar som Hørere uden at søge Præstekald, give et godt Ris Papir til Skolediscipler, samt for Vester-Ulslev Menighed gjøre en af Bisskoppen opskreven Afbigt. (Rhode Falst. Hist. S. 274—75). Minke blev dog allerede 1642 kaldet til resid. Kap.

i Stege, hvor han døde 1655. (Palud. Møens Beskriv. I. S. 493.)

S. 92. En Georgius Canuti, formodentlig den her nævnte Jørgen Knudsen, blev 6 Juni 1639 immatr. fra Kbhavns Skole.

S. 93. Paa denne Side bør indskydes som Hører Jakob Fransen, født i Nysted, immatr. fra Slagelse Skole 12 Juni 1650, kaldet til Rektor i Naskov 1658. I et Brev i Loll. Falst. Bispe-Arkiv, dat. 15 Juni 1666, skriver han nemlig, at han, „før han kom til Naskov, i 4 Aar som Kollega i Nykjøbing Skole havde brugt den gamle græske Pronunsiation, som og Biskop Lavrits Jakobsen brugte". — Da hans Eftermand i Rektoratet underskrev Eden 20 Sept. s. A., maa han rimeligvis være befordret til Præstekald, dog ikke i Fyns Stift. — Om denne Jakob Fransen skriver den bekjendte Provst Mag. Vibsted i et Brev til Biskoppen, dat. 27 April 1666, at han fra Barnsben havde taget sig af ham, forfremmet ham og endelig skaffet ham denne Plads som Rektor, ligesom han og vilde have taget ham til sin personel Kapellan, hvis han kunde være bleven fri for Hr. Kaarsberg. Alligevel sluttede Rektoren sig til Provstens Fjender og bidrog væsentlig til hans Afsættelse.

— At paa denne Side ogsaa Nils Bredal skulde være anført blandt Hørerne, sees I. S. 206 Not. 1.

— Fredrik Pedersen var født 1628 i Vester-Ullslev, hvor hans Fader Hr. Peder Jensen var Sognepræst. Ligesom nysnævnte Jakob Fransen blev han 12 Juni 1650 immatr. fra Slagelse Skole. I Begyndelsen af 1658 blev han Hører ved Nykjøbing

Skole, hvor han forblev indtil han 14 Juni 1667 fik Kongens Bevilling paa at maatte være Medtjener og Suksessor hos sin Stiffader Hr. Jakob Nilsen Winther i Vester-Ulslev, hvorpaa denne med Sognefolkene udstædte hans Kaldsbrev 20 Aug. s. A. — 1671 var han endnu ikke bleven Sognepræst, men døde som saadan 1679.

S. 94. Lavrits Hansen blev kaldet til Radsted 20 Marts 1671 af Gehejmeraad Kristen Jørgensen Skeel til Søstrup, Assessor i Collegio status og Højesteret, paa egne og sin Svoger Frans Ranzovs Vegne til Estvadgaard, hvilken Sidste meddelte ham Kollats 10 April, hvorpaa han ordin. 19 April.

— Johannes Kristensen Bidstrup blev 17 Avg. (ikke i Juni) 1676 kaldet af Kongen til Kapellan og Suksessor paa Fæjø. Da Hr. Gregers Madsen (II. S. 173) blev kaldet til Sognepræst paa Fæjø efter Hr. Lavrits Hansen 27 Marts 1679, maa Hr. Bidstrup vel være død før.

S. 95. Mag. Zitscher blev kaldet til Tønder i Nov. 1693.

— Nils Bring blev Student fra **Vordingborg** (ikke Nykjøbing) Skole 1671.

S. 96. Nils Lyngbye, født 1659, blev immatr. fra Roskilde Skole 12 Juli 1680.

— Knud Lerche blev immatr. fra Sorø Skole 27 Juli 1677.

S. 98. I et Brev fra Provst F. Brandt til Bispen, dat. 23 Okt. 1690 læses Følgende, Klokkeren Montros vedkommende: „Siuntis mig det best at verre, at E. V. V. vilde behage at beordre Rect. M. P. Højelse strax at sette Sør. Montros Klokkeren i den nederste Lectie igien at informere de, som siden

Julio hafve gaait gandske vildfarende: Som er en stoor Ynck oc større Klagemaal; Oc var nu nylig ved Hans Maytts Nerværelse største Tumult ofver det oc andet, Som dog saavit blef dempit —— Dersom bemelte Klokker Montros icke giør sin Devoir: Saa er det billigt, oc finder E. W. W. bedre Occasion til, Ved førstkommende Landemode hannem, omnium consensu, at removere."

S. 99. Hans Kaspar Drejer blev Student 1688, og tog Bakkalavrgraden 14 April 1689.

— Nils Aagaard blev immatr. fra Nykjøbing Skole 20 Juli 1689, blev som Hører Bakkalavr i Maj 1696.

S. 101. Albert Bøgvad blev immatr. fra Nykjøbing Skole 17 Juli 1719; Broderen Jens Bøgvad fra Naskov Skole 29 Juli 1727, døde 1729 som 1ste Lektie-Hører i Naskov.

— Kr. Steffan Vibsted blev 1689 Student fra Frue Skole. 1699 dimitterede han En til Univ. (K. R.).

S. 102. Sten Vindeløv blev Student fra Nykjøbing Skole 1696, Bakkalavr i Maj 1697, da han endnu ej var Hører. (K. R.) — 3 Nov. 1704 fik han kgl. Oprejsning for „den Forseelse, at hans Hustru var kommen nogle Uger for tidlig i Barselseng, saa at han maa vedblive sin Skoletjeneste og søge gejstlig Beforbring." (Fynske og smaal. aabne Breve Nr. 12, fol. 356 a—b.)

— Th. Warde blev Student fra Nykjøbing Skole 1696, men blev først Hører 1698, efter i Maj s. A. at være bleven Bakkalavr.

S. 103. Med Hensyn til Kr. Fr. Wardes Afsættelse og senere Skæbne hedder det i Begtrups „Svendborg Kjøbstæd" S. 125—26, hvor hans Dom er

meddelt: „Nogle vil formene, at han var uskyldig i den paadømte Brøde, og at det Hele var Kabale imod ham, hvori hans Børns Amme lod sig bruge, bestukken af en rig Mand, der vilde skille ham ved Embedet. — — Efterat denne Dom var overgaaet Warde, forlod han Byen og drog til Lybæk, hvor han blev praktiserende Læge.“ — Den af Bl. Ms. meddelte Beretning, at han siden blev Trompeter i Odense, maa drages i Tvivl, da et kgl. Reskr., dat. 16 Nov. 1753 „ophæver den ham tilkjendte Forvisningsstraf, saa at han, der hidtil har opholdt sig i Hamborg, ubehindret maa indkomme i Landet, dog at han ikke opholder sig i Fyns Stift.“

S. 103. Didrik Schytte var født i Kælbdy paa Møen 1678, blev immatr. fra Nykjøbing Skole 22 Juli 1701, tog Attestats 2 Okt. 1710 (Non cont.), præd. for Dim. 10 Okt. s. A. (H. ill.).

S. 104. Jan Samuel var ifølge Dist. Prot. født 9 Avg. 1682, tog Attestats 27 Juni 1703 (H. ill.), præd. for Dim. 22 Juli 1704. (Fr. Barfods Danm. Gejstl. 2 Aarg. Sp. 110). Magister 1710. Den hos Worm III. S. 668 nævnte Henricus Jani Samuel, der 1747 som Alumnus paa Valkendorfs Koll. udgav Dissert. de erroribus ab exteris in Geographia Falstriæ & Laalandiæ commissis er uden Tvivl hans Søn.

S. 106. Nils Horn tog Exam. philos. 1719 og ansattes som Hører 1722.

S. 108. Jens Kneutel var født 14 Juli 1690, tog Attest. 19 Okt. 1717 (H. ill.), præd. for Dimis 16 Janv. 1722 (Laud.) og blev Baffalavr 1 Juli 1741.

S. 109. Jørgen Ries var (ifølge Dift. Prot.) født i Helsingør 1717, tog Attest. 20 Marts 1741 (H. ill.), beskikkedes til Højesterets-Advokat 27 Dsbr. 1748, døde 2 Okt. 1749 i sit 33te Aar.

— Rasmus Kleinholdt blev immatr. fra Nykjøbing Skole 11 Avg. 1734.

S 110. Kr. Kneutel blev Bakkalavr 3 Avg. 1761.

S. 111. Hans Kr. Sartorph tog Attest. 21 Maj 1753, — blev gift i April 1761. — Sønnen Fredrik blev Student 1782.

S. 112. Kaj Ditlev Kruse blev 1750 Student fra Nastov Skole og maa allerede 1754 være bleven Hører ved Nykjøbing Skole, uden Tvivl som Adjunctus hos Jens Kneutel, hvem han 1757 sukkederede i 2den Lektie. I 1ste Lektie kan han næmlig ikke have været, da Kr. Kneutel var der i Aarene 1754-60. At han er kommen saa tidlig, sees af et Brev til Biskop Ramus, dat. 23 Okt. 1782: „I min Alders 51de Aar, efter et besværligt og langvarigt Skole-Arbejde i 28 Aar ere mine Omstændigheder med Hustru og Børn nu næsten komme til det Yderste", og i et andet Brev til Samme, dat. 10 Dsbr. 1783: „Da jeg med denne Post har erholdt den forønskede Efterretning, at jeg nu endelig er kaldet til Konrektor ved den latinske Skole i Viborg, saa aflægger jeg min allerskyldigste og ydmygste Taksigelse for al den særdeles Godhed og Bevaagenhed, mig nu paa 30te Aar her ved Skolen er bevist saavel af D. H. Selv, som Deres Sl. Hr. Fader." — Det sees heraf, at han er kaldet til Konrektoratet i Nov. eller Dsbr. 1783. At han ikke tidligere var befordret, skjøndt han var anseet for en udmærket Lærer, kom af, at han ikke havde taget

Magister-Graden paa Grund af de dermed forbundne Omkostninger. Endelig fritoges han paa Grund af sine ringe Vilkaar for at lade en Disputats trykke, naar han blot vilde skrive den, hvilket han opfyldte ved 15 Janv. 1781 at indsende til Professorernes Bedømmelse „Specimen observationum miscellanearum ad nonnulla Horatii loca in primo odarum libro“. Denne Afhandling fandtes værdig til at skaffe sin Forf. Graden, men først 28 Juni 1782 udstædtes hans Diplom, da han ikke før havde Raad til at løse det. „Nu veed jeg ikke noget videre“ — skriver han derfor i hint første Brev til Bispen — „som kan være til Hinder i min forønskede Forfremmelse til et fordelagtigere Skole-Embede“. Til Beforbring trængte han ogsaa høilig. Han var ved sin Udnævnelse til Konrektor i en Gæld til Nykjøbing Skole paa 231 Rbd., for hvilke hans Bohave stod i Pant, men dersom man nu solgte det, vilde Kruse være ruineret, og Summen dog ikke komme ud, hvorfor Rektor Bastholm foreslog, at Skole-Forordn. af 11 Maj 1775 § 62 (Fogtmans Reskr. S. 526) skulde komme ham tilgode, saa at der tilkjendtes ham 20 Rbd. om Aaret fra 1775, da Forordningen emanerede; der vilde da tilstaaes ham 160 Rbd., og Skolen derved synes at faa denne Kapital, der stod paa svage Fødder; dermed skulde man da lade sig nøje. Dette Forslag blev uden Tvivl antaget. Kruse søgte endvidere om 50 à 60 Rbd. af Hospitalet, men det kan ej siges, om han fik dem.

S. 113. Isak Nobelin blev Bakkalavr 3 Avg. 1761.

— Rasmus Hoffmann var født 22 Febr. 1733, blev 15 Janv. 1772 Regne- og Skrivemæster efter Klein-

holdt. — Hans ældste Datter Anne Margrete Hoffmann, f. 26 Janv. 1773, døde **ikke** som Barn, men blev 11 April 1810 gift med Præsten Hr. Knud Knudsen i Svendborg, hvor hun først døde som Enke 14 Juli 1851. Naar det derfor staar i Nykjøbings Kirkebog: „29 Dsbr. 1777 begr. Sr. Hoffmanns Datter", maa det rimeligviis gælde en anden Hoffmann.

S. 114. Hans Bloch var Philos. baccal. — Han var dansk Skoleholder i Nykjøbing i 7 Aar indtil 1784, da han ved Vandels Død († 13 Janv. 1784) søgte hos Biskoppen om Klokkertjenesten og tillige ved Hoffmanns Oprykning i 2den Lektie om dennes Plads i 1ste Lektie. Dette anbefalede Rektor Bastholm, for derved atter at faae Klokker-Embedet forenet med 1ste Lektie, hvorfra det havde været skilt siden 1702 (se S. 103). — 4 Nov. 1771 har han fra Askø, hvor han da formodentlig har været Skoleholder, udstædt et Afkald paa Arv efter sin Moder, hvis Navn ikke var Katrine men Kirstine Bloch. Hun døde 28 Dsbr. 1787 hos sin Svigersøn Hr. Jakob Thune i Vigsnæs, 87 Aar og nogle Dage gl.

S. 115. Kristian Using affattes ikke før 1803, thi 14 Janv. d. A. nævnes han endnu i Stubbekjøbings Kirkebog som „Student og Kollega i Nykjøbing Skole".

— Jakob Schiernings Datter Mattea Kristine var døbt 9 Avg. 1804, Sønnen Karl Vilhelm August døbt 22 Sept. 1807.

S. 116. Lavrits Balsløvs Moder hed Dortea Brygman (gift 30 Okt. 1778). — Han havde Bryllup i Gloslunde 7 Avg. 1812.

S. 119. Efter en foragtelig Forfatterviirksomhed i sine sidste Leveaar døde Fr. Jul. Schaldemose 1853.

S. 122. Kr. Em. Avg. Fibiger blev R* 6 Okt. 1850, er nu konst. Underlæge ved 4 Forst. Bat.

— Joh. Henr. T. Fibiger blev i Okt. 1850 5te Lærer ved Haderslev Skole, 31 Janv. 1851 tillige kaldet til Hospitals- og Froprædikenspræst sammesteds, 1853 Kollaborator ved Skolen.

— Søren Bloch Thrige udnævntes 6 Sept. 1850 til Rektor for Haderslev Skole; fik 6 Okt. 1853 Titel af Professor.

S. 124. Georg F. V. Lund tog sin Embedsexamen 10 og 11 **Nov.** (ikke April) 1842. — Sønnen Johannes Karl (ikke Karl Johannes) døde 9 Maj 1852.

S. 125. Odin Wolff Tidemand blev 30 Nov. 1850 konst. Sognepræst i Stenbjærg i Angel (fast ansat 3 Marts 1851); 5 Maj 1853 kaldet til Hovedpræst i Tønder og konst. Provst for Tønder og Lygumkloster Amt, samt Medlem af det theologiske Examinations-Kollegium for Slesvig.

— Børge D. Westesen blev 19 Okt. 1853 kaldet til Sognepræst for Binding, Bryrup og Vrads.

S. 126. Fr. Vilh. Lavr. Øhlenschlæger blev 10 Juni 1850 gift med Ida Avgusta Nielsen, f. i Kbhavn 28 Juli 1829, † 23 April 1851, en Datter af Provst Karl Nielsen i Kallehave. — Datteren Ida Avgusta Øhlenschlæger er født 14 April 1851. — Faderen Matthias Ø. udnævntes 1 Maj 1851 til virkelig Kanselliraad og Revisor ved Udskrivningsvæsenet under Justitsministeriets 3 Depart.

S. 126. Georg Karl Ferd. Høeg blev 17 Maj 1852 kaldet til Sognepræst i Sterup i Angel.

— Joh. Peter Buch blev 17 Okt. 1851 Cand. magisterii. Hans yngste Søn Karl Henrik er født 10 Dsbr. 1851 og døde 9 Sept. 1853.

S. 127. Efter Trykningen af 1ste Hæfte og indtil Udgangen af 1853 ere Følgende ansatte som Adjunkter:

I. Kristian Georg Høst Brammer, f. 16 Okt. 1827, en Søn af Biskop Gerh. Peter Brammer i Aarhus (se Ersl. Forf. Lex. I. S. 192), Student fra Nykjøbing Skole 1845 (Laud.), theol. Kand. 29 Okt. 1850 (Laud.), konst. Lærer ved Skolen 23 April 1851, Adjunkt 6 April 1852.

II. Fredrik Theodor Nielsen, f. 22 Okt. 1820, en Søn af afd. Skolelærer Peter Nielsen i Nyraad, og Marie Emilie Blom, Student fra Vordingborg Skole 1839 (Laud.), tog anden Exam. 1841 (Laud.) og Skole-Embedsexamen 11 Nov. 1847 (H. ill.), ansattes 30 Juni 1849 som Adjunkt ved Herlufsholms Skole, 5 Avg. 1851 ved Nykjøbing Skole.

III. Kristian Ehrenfried Lund, født 28 Maj 1825, en Søn af afd. Pastor Nils Bay Lund i Østertørslev ved Randers og Johanne Sofie Carstensen, Student fra Randers Skole 1845 (Laud.), tog anden Examen 1846 (Laud.) og theol. Attest. 2 Maj 1851 (Laud.). Konstitueret til Lærer ved Slagelse lærde Skole 28 Avg. 1851, udnævnt til Adjunkt ved Nykjøbing Skole 13 Avg. 1852.

IV. Karl Theodor Lütken, Søn af Pastor Lütken i Karleby (se I. S. 187), f. 31 Dsbr. 1830 i Mern i Sydsælland, Student i Okt. 1847 (Laud.), privat dimitteret, anden Examen 1848 (Laud.), polyt. Exam. (i den anvendte Naturvidenskab i Januar 1853 (H. ill.), konst. Lærer ved Nykjøbing lærde Skole 24 Dsbr. 1853.

S. 127. Not. 2. Dn. Laurentius Ölmand, K. Maj. Sekretær, en Søstersøn af Erkedegnen Hr. Jens Lavritsen i Roskilde, havde af kongelig Naade „pro servitio facto & faciendo“ Forlening paa forskjellige Præbender. I Juli 1528 havde han saaledes Idestrup Kirke; 1529 fik han Præsentation paa Helligkors-Altar i Nysted; s. A. Brev paa Helligtrekongers Kapel i Roskilde; 1532 paa Erkedegnedømmet i Ribe (hvilket dog forandredes). Ligeledes var det ved Ølmands Resignation, at Hr. Mikkel Ibsen 1533 fik Præsentats paa Horbelev (S. 166), og Hr. Jørgen Oluffen 1536 paa Vestenskov. Hr. Lavrits Ølmand døde i Roskilde som Erkedegn 30 Marts 1538. (Efter Werlauffs De hellige tre Kongers Kapel. 1849. S. 7.)

S. 127—128. At Mag. Hans Sabolin blev kaldet til Toreby 1559 siges med Bestemthed Næraae S. 13, ligesom i Bl. Ms. om Toreby Præster, hvor hans Formand Hr. Hans Vinbjerg siges at være død d. A., men saa længe denne Angivelse ikke er nærmere bevist, bliver den dog usikker. Hans Søns, Hr. Teofil Sabolins, Fødselsaar kan efter Ligstenen være 1558. Hvis derfor Toreby er hans Fødested, maa Faderen sandsynligvis være kaldet hertil 1557.

S. 131. Ifølge Bl. Ms. in 4to, som først senere er kommen Forf. til Hænde, var Hr. Mikkel Hansen Binding født omtr. 1623, efter nogle Beretninger, i Maarsby, hvor hans Fader skal have været Bonde, medens Biskop Lavrits Jakobsen skriver, at han var fra Langeland. — Hvor han er kommen hen fra Snøde Kapellani, vides ikke, men i Sommeren 1657 var han Skibspræst. Der findes nemlig i Odense Bispearkiv et Kongebrev, dat. 14 Dsbr. 1657 (forevist Biskoppen 4 Marts 1658), „at Hr. Mikkel Hansen Bindinge, der i sidste Sommer tjente paa Flaaden, skal atter antages som Kapellan af den Præst, hos hvem han tjente, da han toges til Flaaden, indtil han kan faa anden Beforbring."

S. 132. Mag. Meulengracht blev kaldet til Aastrup 26 Marts 1672.

S. 133. Hr. Peder Damb blev kaldet til Aastrup 20 Febr. 1677. At han da alt var Præst, sees deraf, at han ved Kaldelsen nævnes Hr. (Fynske og smaal. Reg. Nr. 9, fol. 647 b.)

S. 139. 16 Sept. 1682 fik Hr. Peder Stabager kgl. Oprejsning for den Forseelse, at hans ældste Søn Jørgen blev født nogle Uger for tidlig, imod en Bøde til Nykjøbings Hospital. — Sønnen Hans, født 2 Maj 1694, tog Attest. 6 Juli 1717 (H. ill.) og præd. for Dimis 6 Avg. 1718. Han havde 24 Okt. 1724 Bryllup med Maren Madsdatter Saltvig.

S. 140. Hr. Povl Danchel tog Attest. 7 Sept. 1710 (Non cont.), og præd. for Dimis 1 Marts 1711 (H. ill.).

S. 147. Hr. Ambr. Buch blev immatr. fra Assens Skole 11 Avg. 1734.

S. 147. Mag. Kr. H. Biering tog Attest. 15 Juli 1752 (Non cont.) og præd. for Dimis 29 April 1753 (H. ill.).

S. 154. Professor Smidths Enke, Ellen f. Jessen, døde i et Besøg hos Datteren paa Bjerregaard 4 Janv. 1851. Hun opgav selv 1775 som sit Fødselsaar, men ifølge Kirkebogen er hun født 1776.

S. 158. Hr. Karl Edv. Klein er 24 Avg. 1853 beskikket til pers. Kap. hos Hr. P. N. Holst i Elmelunde.

S. 159. Biskop Mag. Markus Humbles rette Fødselsaar er dog ifølge hans Gravmæle 1605. — 29 Maj 1641 holdt han under Mag. Hans Svane sin Magisterdisputats: „De anima in specie". Bekostningerne ved hans Promotion gjorde hans Broder Borgermester Hans Kristensen Humble i Kjøge og Hustru Karen Hansdatter fra Lek i Slesvig. (K. R.)

S. 165. Hr. Jakob Nilsen Bogense var født 1598, maaske i Bogense. 21 Avg. 1629 skrev Biskoppen til Hr. Anders Bredal i Rudkjøbing om at antage ham til Kapellan, til hvilket Embede han ordineredes 20 Sept. s. A. Efter Hr. Bredals Død næste Aar 1630 blev han kaldet til Ørslev og foreviste Biskoppen sit Kaldsbrev 23 Juli. (Efter Bl. Ms. in 4to). Han kan altsaa ikke have været her 1629.

S. 167. Johannes Theophili Sadolinus blev 11 Dsbr. 1615 immatr. fra Sorø Skole.

S. 173. Mads Damsberg blev immatr. fra Helsingørs Skole 16 Maj 1658. Hans Kaldsbrev som Faderens Medtjener og Sukcessor er dat. 29 Nov. 1666, og konfirm. af Kong Kristian V 15 Nov. 1670. Om hans anden Hustru jfr. II. S. 23. Not. 2.

S. 174. Hr. Peder Damsberg blev kaldet til Kapellaniet i Toreby 14 Sept. 1668.

S. 175. Hr. Peder Hjort er ifølge sit Vita i Bispe-Arkivet født 1700 i Lidø i Sælland, hvor hans Fader Peder Jensen da var Bonde. Han gik fra 1713 til 1723 i Frue Skole „donec jubente ita re familiari angustiori in Norvegiam trahebant fata'(K. R.) — 19 Okt. 1731 blev han immatr.

S. 181. Not. 2. 7 Aar gl. læs: 73 Aar gl.

S. 183. Hr. Søren Tybrings Fader var ikke Biskoppen, men dennes ældre Broder Kanselliraad Mads Tybring (f. 1730, † 1786), som førte Sølvposten fra Kongsberg. I Dist. Prot. staar, at han er født in tractu Höland, Kristiania Stift. — Han døde 29 Nov. 1822. — Den skete Fejltagelse hidrører fra Nyerup l. c.

S. 184. Hr. H. N. Steenstrup havde Bryllup 26 April 1793. (Efter Loll.-Falst. Synodalakter 1805 S. 30).

S. 185. Hr. J. D. P. Steenstrup er 22 Dsbr. 1852 kaldet til Sognepræst for Bøstrup paa Langeland. Hans første Kone døde 26 Febr. 1843.

S. 187. Peter Vilh. Lütken døde efter langvarig Kirtelsvaghed i Kjøbenhavn 4 Maj 1851 paa samme Tid, som han havde haabet at tage theol. Attestats. — Joh. Sylv. Lütken tog 21 Juni 1852 statsvidenskabelig Examen (Laud.). Om Sønnen Karl Th. L. se S. 323.

— Efter Dist. Prot. skal Hr. Herm. Fuglsang være født 14 Marts. (8 Maj er efter Bl. Ms.). Han tog Attestats 21 Okt. 1723 (H. ill.), præd. for Dimis 13 Nov. 1723 (Laud.). Hans sidste Hustru døde 1 Dsbr. 1829 som Enke efter Hr. Dall († 23 Febr. 1806).

S. 190. Hr. Jakob Sabolin fik 15 April 1674, alt-

saa før Faderens Død, kgl. Konfirmation som Medtjener med Sukcession.

S. 192. Iver Asfens blev 20 Juli 1726 immatr. fra Nysted Skole.

S. 193. Mag. Peder Aarhus tog Attest. 4 Juli 1710 (Laud.), præd. for Dimis 11 Avg. s. A. (Laud.).

S. 195. Mag. Hans Kr. Elers siges i Dist. Prot. at være født 29 Nov. 1688, men 1692 maa uden Tvivl være det rigtige, thi dels er dette Aar opgivet i et Mskr. af hans Eftermand Hr. Kock, dels siges han i Skiftet efter hans Moder, der foretoges 30 Juli 1705, at være i sit 13de Aar. — Han tog Attest. 19 Maj 1713 (H. ill.), præd. for Dim. 15 Juli s. A. (Laud.).

S. 199. L. 1. Paaskedag 1796, læs: 16 April 1797.

S. 200. Hr. H. H. Müller tog Attest. 27 Sept. 1762. Hans første Hustru døde 9 Febr. 1794, hans anden Hustru døde 24 Sept. 1834.

S. 202. At Hr. Lavrits Ølmand havde Benaadning paa Idestrup Kirke, er meddelt S. 322. I Tegnelser o. a. Lande Nr. 1 fol. 263 b. læses, at „Peder Jensen, Slotsskriver paa Nykjøbing fik Præsentats paa „Yderstrop" Kirke og Sogn ad futuram reformationem", — hvilket synes at maatte henføres til Aaret 1536.

S. 204. De som to forskjellige Præster anførte Jens Pedersen og Hans Pedersen Malmø ere kun een Person, thi iblandt Udstederne af Fuldmagten til Hertug Kristians Valg 2 Maj 1608 nævnes han **Jens** Pedersen. — Det latinske Johannes er jo ganske almindelig en Betegnelse for baade Hans og Jens, men disse to danske Navne pleje ikke saa-

ledes at ombyttes med hinanden, at paa samme Ligsten Faderen nævnes Hans, Datteren Jensdatter.

S. 207. Hr. Frans Skovby blev 18 Maj 1685 kaldet til Medtjener og Sukcessor hos Hr. Peder Andersen Bloch i Vigsnæs. 1 Marts 1690 blev han kaldet til Idestrup.

S. 208. 1585 (i Lin. 4) læs: 1685.

S. 210. Pastor Joh. Fr. Plesner i Bøstrup har meddelt, at Kapellan Fredrik Jessen i Røddy i en af ham selv skreven Beretning om sit Vita kalder sin Moder „Maren Jessen, né de Volquarsen", hvilket, som Hr. Plesner bemærker, maa være en Gallisering af Val. Karstensen[1]). Han siger deri ogsaa, at han er født 7 Febr. 1707, hvilket Kirkebogen modbeviser. (Urigtigheden heraf sees tillige af hans ældre Søsters Fødselstid 13 Nov. 1706). I sit Vita i Ordin. Prot. sætter han 1705 som sit Fødselsaar. — Han blev Student fra Nysted (ikke Nykjøbing) Skole. — Hans Søn Fredrik, der døde som Student i Paris 1762, har til hin Beretning tilføjet, at hans Fader døde „Ao. 1746 d. 7 Marts om Natten Kl. 12". Dagen er maaske rigtig, da den i Kirkebogens Series pastorum anførte 13 Marts gærne kan være Begravelsesdagen, men Aarstallet er upaatvivlelig urigtigt, thi hans Eftermand Hr. Hillebrand Berth blev kaldet 2 Juni 1747.

S. 213. Hr. Avg. Henrikssen efterlod dog endnu en Datter foruden den anførte, næmlig: Agneta Avgusta Henrikssen, der 24 Marts 1784 ægtede

[1]) Man kunde sævnføre Holbergs Epistl. Tom. III. S. 44. Paris = Per Iversen, Hektor = Henrik Thorsen, Agamemnon = Aage Mogensen, Olysses = Ole Lykke o. s. v.!

Pastor emer., Provst Mag. Peder Grove Beyer i Glumsø († 11 Febr. 1790), men døde 25 Sept. s. A. — Hendes Moder levede dengang som Enke i Næstved.

S. 218. Mag. Søren Lemvigh Fog havde H. ill. til Ex. artium og anden Examen. Han tog den store filologiske Examen 30 Avg. 1783 (Laud.), Magister-Graden 8 Sept. 1787.

S. 222. Som Kapellan i Jdestrup er forglemt: Hr. Knud Scriver, f. i Horsens 1768, Student 1787, tog Attest. 4 Nov. 1799 (Non cont.), de praktiske Prøver i Avg. 1801 (Laud.), blev 5 April 1805 Kateket, Kordegn og Skolelærer i Rødby, 27 Dsbr. s. A. kaldet til pers. Kap. hos Provst Friedlieb i Jdestrup; 10 Febr. 1809 pers. Kap. i Vigsnæs. † 1813.

S. 226. Hr. Gregers Humble blev immatr. fra Odense Skole 5 Juni 1617.

S. 231. Hr. Oluf Brasen blev immatr. fra Frue Skole i Kbhavn 20 Juli 1720.

S. 234. Lin. 7. — 1743, læs: 1745.

S. 235. Hr. Ebbe Paludan var født 8 Nov. 1767. Han blev gift 28 Maj 1802 med Katrine **Margrete** (ikke Marie) Dorph, f. 7 Juli 1777, † i Stege 16 April 1853. Hendes Fader † 1 Maj 1826, hendes Moder † 29 Maj 1815. Datteren Jda Fr. blev gift med Kmrd. Puttferchen 16 Sept. 1826. Datteren Sofie Am. K. † 5 Nov. 1835. Sønnen Hr. H. J. P. D. Paludan paa Nyord gift 27 Janv. 1848 med Marie Luise Paludan, f. 21 April 1819, en Datter af afd. Assessor Hans P. i Skien og Elise Birgitte Marker.

S. 236. Fil. Kr. Friedenreich blev 30 Maj 1852 kaldet til ordin. Katekæt i Næstved.

S. 241. Not. 1. Hr. Hans Perßen fik Præsentats paa Skælby cum annexa Gețby per resignationem Mag. Georgij Skottborg secunda feria post nativ. Mariæ (ɔ: 11 Sept.) MDXXV. (Reg. o. a. L. Nr. 3.)

S. 243. Hr. Nils Madsen blev viet til sin tredie Hustru Katrine „Foelmans" i Nysted 23 Okt. 1681. Om hans første Hustru se II. S. 253.

S. 245. Hr. Ejler Kr. H. Wolf blev immatr. fra Sorø Skole 16 Sept. 1660.

S. 248. Sofie Elisabet Jermiin f. Wolf døde 14 Maj 1834.

S. 249. d. Hans Wolf døde som Kjøbmand i Arendal, og havde 2 Børn: α) Henrik Wolf, boede som Sømand i Flensborg og efterlod 3 Børn: 1) Jakobine Kristine Wolf og 2) Anne Avgusta Vilhelmine Wolf, som begge døde i Kbhavn i en Alder af nogle og tyve Aar, samt 3) Jens Olsen Wolf, Sømand, antages for død. β) Anne Mette Wolf, f. 1774, død 11 Juni 1847 hos Præsten Kristen Wolfs Enke i Kbhavn, i hvis Hus hun havde tilbragt 50 Aar.

S. 250. 3) Peder Rudolf Wolf gik til Vestindien, hvorfra man ingen Efterretning har haft om ham.

9) Johanne Sofie Wolf blev 20 Sept. 1747 i Vaabensted viet til Birkeskriver Johan Kort Kristoffer Bertelsen.

13) Hans Vilhelm Wolf døde som Degn i Sæby ved Kallundborg. Han var 2 Gange gift, først med en Jfr. Kjetting, hvis Fader var Skibsfører i Korsør, derefter med en Jfr. Nissen fra Kallund-

borg, der efter Wolfs Død blev gift med en Sørensen til Lille Svendstrup ved Ringsted. Med den sidste Kone havde han flere Børn, som døde i en tidlig Alder, med den første følgende 3: a) Maren Wolf, død som ung Pige hos sin Onkel Kristen, da paa Bogø, 1786. b) Mattias Ejler Wolf, † 1829 som Skolelærer i Kjederup, Tureby Sogn. Hans Enke Mette Kirstine f. Petersen, Datter af Kjøbmand Oluf Petersen i Kjøge, lever endnu i Kbhavn med 3 Børn: *α*) Karen Emilie Vilhelmine Wolf. *β*) Sofie Avgusta Wolf. *γ*) Kristen Wolf, forhen Ejer af Arvefæstegaarden Attrupgaard under Sorø Akademi. c) Katrine Elisabet Wolf, f. 26 Juli 1768, † 8 Febr. 1853 som Enke i Kbhavn, gift 5 Janv. 1798 med Hr. Kristen Wolf i Tingsted. (Se II. S. 167—68).

S. 252. Nils Haar blev immatr. fra Nyborg Skole 17 Juli 1713.

S. 253. Anna Skolastika Samsøe ægtede sin første Mand Nils Mikkelsen Pagh 1705. (Jfr. II. S. 103 Not.)

S. 255. Hanne Kristine Stistrup var født 1771 (døbt 12 Nov.), og ægtede 13 Juli 1821 sin anden Mand Skomager Nils Hansen Colbjørnsen.

S. 262. Hr. J. Wøldike fik 22 Juli 1852 Embedets Besørgelse paa eget An- og Tilsvar.

S. 266. At den myndige Mag. Lundt ikke var Øvrigheden nogen persona grata, ses af Provst Heibergs „Thomas Kingo“ S. 82 Not. 1; thi den der nævnte „Hr. Ole“, over hvem Stiftamtmanden beklagede sig, kan ikke være nogen anden. (Han var dengang endnu ikke Magister).

S. 270. Hr. Burserus havde en Strid med Bøtø Mænd om den Væggerløse Præst af Dronning Sofie Amalie der tilstaaede Græsningsret til 30 Heste og 15 Kør. Sagen blev 9 Juli 1736 forligt og Forliget konfirmeret af Kongen 17 Sept. 1736. (Hoffmanns Fund. VI. 2. S. 213—14; jfr. Schacks Fundatssamling VI. S. 189—90).

S. 274. Ifølge en af Hr. Provst Gad i Kolding efter Kirkebogen meddelt Fortegnelse over Mag. Fr. Kr. Lehmejers Børn har Ellen Kirstine været den ældste, døbt 15 Marts 1712; Kirsten (formodentlig den Samme, som Kirstine Fredrikke) var døbt 14 Janv. 1715; Morten døbt 14 Okt. 1731; Charlotte Amalia (den ved Faderens Død ugifte Datter) døbt 26 Maj 1734. — Børnenes Antal har derefter kun været 14.

S. 281. Hr. Collins 3die Hustru Mette Helene Vandel døde 16 Dsbr. 1831 paa Ulriksdal, Nørre-Vedby Sogn.

S. 283. Lin. 24. Nils Kr. Schyth blev som Medlem af Handelshuset Vever & Comp. i Valparaiso 31 Dsbr. 1850 udnævnt til dansk Konsul ssteds.

Rettelser og Tillæg
til 2den Del.

S. 17. Kristian Blædel † i Kbhavn af Kolera 31 Juli 1853.

— N. G. Blædel er 17 Dsbr. 1853 kaldet til res. Kap. ved Garnisons Menighed.

S. 18. Hr. A. H. Blume blev 3 Juni 1853 valgt til Landstingsmand. — Sønnen P. E. Blume tog i Sommeren 1853 Exam. art. ved Nykjøbing Skole (første Karakter).

S. 24. Om Hr. Jens Withs Søn, Jens With, † 8 Avg. 1814, hans Levnet og Forfattervirksomhed, se Ersl. Forf.-Lex. III. S. 590.

S. 56. Hr. Mikael Rasmussen havde 21 Maj 1783 Bryllup i Landet Præstegaard med D. S. Busch, † 1790, 36½ Aar gl. — 6 Dsbr. 1791 ægtede han sin anden Hustru Ch. Am. Schiern, † 26 Sept. 1806, gl. 52 Aar 7 Maan.

S. 80. Fru Marie Benedikte Rosenstand Goiske f. Wøldike døde i Okt. 1853.

S. 90. Hr. J. A. Sørensen er 26 Nov. 1853 kaldet til Sognepr. for Smidstrup og Skærup.

S. 111. Pastor Medens Hustru var født 11 Sept. 1781; om hans Børn ere følgende Oplysninger senere erholdte:

1) Joh. Kirst. M. er gift med Snedker Hans Emanuel Sorterup i Næstved (f. 21 Febr. 1814).

2) Johan M. gik til Søs, men man har siden 1837 Intet hørt fra ham.

3) Hel. Lavr. M. er gift med kgl. Skuespiller Johan Schneider (f. 6 Febr. 1809). — 2 Børn.
4) Charl. M. er ugift.
5) Marie Magd. M. † 10 Marts 1838.
6) Erasmine M. er ugift.
7) Lavr. L. K. M. er gift med Avrora Stenderup (f. 15 Sept. 1817). — 2 Børn.

S. 122. Not. 2. Hr. Kapt. Lengnick har gjort mig opmærksom paa, at jeg for en Del Aar siden har sendt ham en Berigtigelse med Hensyn til de omtalte Fejltagelser i den Heggelundske Stamtavle, og at han i nogle senere Rettelser (som ikke vare komne mig for Øje) har benyttet sig deraf. Dette har han bedet mig her at bemærke. — I disse Hr. Kapt. Lengnicks Rettelser findes Hr. Heggelunds første Hustrus Navn ikke berigtiget. At han var Præst ved „St. Mortnes" Kirke findes ej heller berigtiget, og Hr. Rasmus Kisbye anføres som Præst til **Sandby** paa Falster, — hvilket bemærkes med Hensyn til mulige senere Berigtigelser.

S. 151. L. 3 f. n. staar „S. 6", skal være „S. 5".

S. 170. Joh. Peter Lindberg døde 18 Juli 1853.

S. 195. L. 2 f. n. staar „Brande", læs „Rustrup", hvortil han blev kaldet 8 Juli 1851.

Stamtavler.

A. Familien Engberg.

Jesper Jepsen Engberg,

f. 1599, † 26 Sept. 1668 som Provst og Sognepræst i Stubbekjøbing, formodes at være en Søn af Raadmand Jeppe Jespersen i Stubbekjøbing. — 1 * Birgitte Nilsdatter, † 9 Juli 1647. 3 Børn kjendes. — 2.* Susanne Hansdatter, † 21 Maj 1655. 3 Børn. — 3 * Karen Sørensdatter, † 3 Nov. 1702. 6 Børn:

1. Andreas v. Engberg, immatr. fra Herlufsholms Skole 20 Dkbr. 1648, blev 31 Marts 1672 bestikket til Landsdommer paa Langeland efter Erik Kaas til Lindskov [1]), 1673 Landsdommer i Sælland [2]), adlet 16 Dkbr. 1679 [3]), blev Justits- og Kancelliraad, døde 1690 som Ejer af Ravnstrup [4]). — * Ottilie Mejer, Søster til den 9 Nov. 1674 adlede Henning Mejercrone.

A. Birgitte Magdalene v. Engberg, f. 13 Janv. 1677 [5]), † 15 Marts 1694. — * 4 Sept. 1692 Hofprædikant Dr. Hektor Gotfred Marsus († 1709), og ved ham Moder til Justitsraad Kristian v. d. Maase til Klavsholm, f. i Marts 1694, † 1753, adlet 1 Juli 1712 [6]).

---

[1]) Fynske og Smaal. Reg. Nr. 9, fol. 327a—328a.
[2]) Pontopp. Marm. Dan. Append. p. 299. — Danske Atlas III. S. 58.
[3]) Lex. over adelige Familier I. S. 138.
[4]) Danske Atlas III. S. 119.
[5]) Zwerg. Sæll. Kler. S. 711.
[6]) Om hans Descendens, hvis Sværdlinie er uddød, se Lengnicks Stamtavle over Fam. v. d. Maase. — Den nulevende adelige Slægt af dette Navn nedstammer fra hans Halvbroder Ritmester Fredrik v. d. Maase til Førslevgaard.

II. **Maren Engberg,** begr. 9 Febr. 1676, * 16 April 1654 Oluf Hansen Piil, begr. 17 Marts 1682, Borger i Stubbekjøbing.

III. **Judit Engberg,** * 3 Okbr. 1654 Hr. Hans Andersen Brun, Sognepræst til Haarlev og Himlingøie.

IV. **Birte Sofie Engberg,** f. 31 Avg. 1650, † 20 Febr. 1677. — * 29 Juni 1667 Sakarias Hansen, † som Borgermæster i Næstved 18 Maj 1688. — 2 Sønner og 2 Døtre.

V. **Abigael Engberg,** f. 11 Febr. 1654, † 21 Sept. 1655.

VI. **Susanne Engberg,** f. 17 Maj 1655, † som Enke i Stubbekjøbing 7 Maj 1720. — 1* Hans Sythei[1], † 16 Janv. 1676, Borger og Handelsmand i Stubbekjøbing. — 2* Kort Plum, Borgermæster i Kjøge. — 3* Hr. Jørgen Torverd, Sognepræst til Ejby og Dalby.

VII. **Søren Engberg,** f. 22 Juni 1659.

VIII. **Jafet Engberg,** f. og † 26 Janv. 1661.

IX. **Marie Engberg,** f. 22 Febr. 1662.

X. **Jesper Engberg,** f. 19 Avg. 1663, † spæd.

XI. **Jesper Engberg,** f. 1 Janv. 1665, Mag., † 1723 (begr. 22 Okt.) som Provst og Sognepræst i Stubbekjøbing. — * 13 Juli 1691 Dortea Madsdatter, døbt 22 Nov. 1671, begr. 27 Nov. 1730. — 10 Børn.

A. **Andreas Engberg,** døbt 21 Okbr. 1692, Student fra Nykjøbing Skole 1712, Alumn. paa Elers Koll. 1714—19, tog Attest. 19 Okt. 1716 (Laud.), præd. for Dimis 10 Juni 1718 (Laud.), Rektor i Kærteminde 14 Sept. 1724, kaldet til Sognepræst i Fledstrup 21 Marts 1737 af Justitsr. Kr. v. d. Maase som Ejer af Rastenberg, kgl. konf. 5 Apr., ord. 8 Maj, † 12 Febr. 1766. — — * Birte Katrine Lavritsdatter, Datter af Hr. Lavrits Hansen, Sognepræst i Flæmløse. 3 Børn.

a. **Jesper Engberg,** døbt 28 April 1739, blev priv. dimitt. til Univ. og tog Exam. philos., kjøbte derefter en Bondegaard ved Ulriksholm i Fyn, hvor

---

[1]) Anderledes skjønnes Indskriften paa hans Ligsten ei at kunne læses.

han boede en Del Aar, ejede da nogle Aar en Gaard i Nyborg, hvorfra han 1 Maj 1804 flyttede til Snoge Vandmølle ved Slagelse, † 10 Oktbr. 1804. — * Anne Kirstine Weierup, f. 1753, † i Allerslev ved Ledreborg 1824, hvis Fader ejede Tarpegaard ved Odense. 5 Børn.

A. Andreas Engberg, f. 1771, † 30 Marts 1810, først ved Handelen, senere Ejer af en Mølle ved Korsør. — * 1794 Elisabet Beck, f. 10 Janv. 1776, nu i Slagelse Hospital, en Datter af Møller Beck og Birte Schiøtz ved Korsør. (Hun ægtede efter Engbergs Død Bomforpagter Peter Winther i Korsør). — 6 Børn.

1. Jens Severin Engberg, † spæd.

2. Jens Engberg, f. 12 Maj 1798, Landmand, dansk Jurist, lever nu i Kjøbenhavn. — * 27 Sept. 1824 Therese Fredrikke Stich, f. 1799, Datter af Hofkurvemager Fredrik Samuel Stich (f. i Danzig 1763, † 1823) og Anne Møller († 26 Febr. 1840). — Ingen Børn.

3. Lars Kristian Engberg, f. 14 Okt. 1799, blev 1818 Forvalter paa Vibygaard ved Roskilde, 1823 Forpagter sstedS, fra 1 Maj 1831 Forpagter af Fjurendal. — * 20 Nov. 1823 Dortea Magdalene Find, f. 10 Juni 1796, Datter af Forvalter Find paa Vibygaard. — 3 Børn.

α) Cecilie Engberg, f. 26 Juli 1827.

β) Ludvig Peter Kristian Engberg, f. 15 Juli 1829, Student.

γ) Julie Elise Marie Engberg, f. 27 Marts 1837.

4) Ludvig Severin Engberg, f. 27 Avg. 1801, Avlsforvalter paa Bemmetofte 1826, paa Grevensvænge 1829, Forpagter paa Vallø 1833, af Rosenfelt 1843, Ejer af Grevensvænge 1847. — * 29 Maj 1833 Charlotte Sofie Myhre, f. 19 April 1809, Datter af Hans Jensen Myhre og Karen Marie Koe, fod. — 5 Børn.

α) Harald Lavrits Engberg, f. 27 Febr. 1834.

β) Johan Peter Axel Engberg, f. 4 Maj 1835.

γ) Elise Cecilie Marie Engberg, f. 25 Marts 1840.

δ) Alberta Charlotte Engberg, f. 24 Juni 1843.

ε) Lavra Dortea Engberg, f. 10 Nov. 1846.

5. Bartoline Kirstine Engberg, f. 21 April 1804, † 24 Oktbr. 1834. — * 14 Juni 1824 Peder Theodor Justesen, f. 24 Sept. 1800, da Fuldm. i Korsør, nu ved Beforbringsvæsenet i Slagelse. — 3 Børn (foruden 3 døde):

α) Ludvig Emanuel Gotfred Justesen, f. 30 Sept. 1824, Fuldm. paa Aagaard.

β) Bartoline Wilhelmine Justesen, f. 5 Sept. 1829.

γ) Vikka Justesen, f. 3 Maj 1832. — * 16 Juli 1849 Kjøbm. Karl Schou i Vordingborg.

6. Karl Kristian Engberg, f. 20 April 1809, først Avlsforv. paa Bemmetofte, siden Gaardfæster paa Lolland, 1845 Forpagter af Hjortholm ved Vordingborg, senere Forvalter paa Østergaard ved Præstø, nu paa Løvenborg. — * 25 Juni 1842 Wilhelmine Krause, f. 9 Sept. 1808, † 12 Sept. 1850, Datter af Doktor Krause i Maribo. 3 Børn:

α) Andreas Georg Engberg, f. 19 Nov. 1842.

β) Anna Wilhelmine Engberg, f. 6 Avg. 1844.

γ) Cecilie Dortea Engberg, f. 5 Sept. 1846.

B. Dortea Engberg, † 1839. — * Nils Thomsen, først Ejer af Skovsgaard, senere Forpagter paa Ledreborg, derpaa Ejer af Torp-Ladegaard, som han efter sin Kones Død solgte, og flyttede til Roskilde, hvor han døde omtr. 1846. — Ingen Børn[1]).

C. Kristen Engberg, f. 10 Nov. 1782, † 20 Juni 1837, var Forpagter af forskjellige Gaarde, sidst af Selsø. — * Juliane Fredrikke Holm, f. 14 Juli 1783, † i Janv. 1852, Datter af Slotsgartner Holm i Odense. — 6 Børn:

1. Nils Engberg, † spæd.

2. Nils Jes Engberg, f. 22 April 1812, Student 1832, Ejer først af Asnæs Mølle, nu af Buskysminde i Holbæks Amt. — * 21 Juni 1839 Karoline Kristine Aaby, f. 4 Nov. 1812, hvis Fader var Kjøbmand i Holbæk. — Ingen Børn.

3. Hans Bentzen Engberg, f. 3 Juni 1814, Forpagter af Bedbygaard ved Holbæk. — 1 * 26 Juli 1840 Dortea Andrea Carlsen, f. 29 April 1821, † 11 Marts 1846 (se nedenfor E. 3.) 2 Børn. 2 * Kristiane Kellinghusen Kruckov, f. 18 Nov. 1820.

α) Kristian Julius Sofus Engberg, f. 11 Juli 1841.

β) Lovise Emilie Engberg, f. 24 Maj 1843.

4. Luise Kirstine Andrea Engberg, f. 18 Juni 1810. — * 5 Okt. 1827 Herman Borgen, f. 22 Okt. 1799, Universitetsforv. i Holbæk. 4 Børn.

---

[1]) 2 Adoptivbørn:
1. Hans Bentzen Thomsen, Student fra Roskilde 1826, Cand. jur. 1831, Regimentskvartermester, † 1845. — * Julie Kierkegaard.
2. Hedvig Charlotte Thomsen, * Artillerikapt. Kristian Hertel. 5 Børn.

α) Hendrine Juliane Margrete Borgen, f. 22 Avg. 1828, † i Kbhavn 26 Nov. 1845.
β) Johanne Kristiane Andrea Borgen, f. 27 Marts 1831.
γ) Karoline Marie Borgen, f. 12 Maj 1834.
δ) Nanna Kamilla Borgen, f. 23 Maj 1842.

5. Kristian Engberg } Tvill. f. 1818, † † 1824.
6. Johanne Engberg }

D. Andrea Cecilie Engberg, f. 24 Juni 1787. — * 20 Maj 1815 Johan Peter Hertel, f. 13 April 1794, først Forpagter af Ledreborg, siden af Bemmetofte, nu Ejer af en lille Gaard Petersborg ved Fredriksborg. — 9 Børn.

1. Agate Lovise Hertel, f. 6 Juli 1816. — * 22 Marts 1838 Hr. August Wolfgang Hertel, nu Sognepræst i Haarslev i Sælland.
2. Nils Theodor Hertel, f. 30 Oktbr. 1818, faldt som Frivillig ved Frederits den 6 Juli 1849, Exam. jur., Landmand.
3. Hans Kristian Hertel, f. 13 Marts 1820, Student 1838 (Laud), theol. Kand. 19 Janv. 1846 (H. ill.), nu Adjunkt i Fredriksborg. — * 18 Maj 1850 Tyra Vilhelmine Charlotte Hertel, Datter af Kapt. Hertel (se ovenfor B. Not.).
4. Hansine Ane Kirstine Hertel, f. 9 Juli 1822. — * 13 April 1844 Karl Jensen, Cand. jur., Ejer af Fritsholm ved Nakkov.
5. Charlotte Sofie Kristiane Hertel, f. 13 Nov. 1823. — * 21 April 1848 Hans Brinck-Seidelin, Forpagter af Bemmetofte.
6. Edle Kristiane Sofie Hertel, f. 1 Juni 1825.
7. Johan Erik Møller Hertel, f. 24 Nov. 1826.
8. Ane Lovise Hertel, f. 6 Febr. 1829.
9. Ida Sofie Hertel, f. 9 Juni 1831.

E. Birgitte Kristiane Engberg, f. 11 Febr. 1791, † 1 Nov. 1839. — * 9 Avg. 1816 Fredrik Carlsen, Skolelærer i Allerslev, f. 26 April 1795. — 7 Børn.

1. Gustav Emil Carlsen, f. 26 Febr. 1817.
2. Emma Kirstine Carlsen, f. 4 Oktbr. 1819.
3. Dortea Andrea Carlsen, f. 29 April 1831, † 11 Marts 1846. — * Hans Bentzen Engberg (se ovenfor C. 3).
4. Kristian Carlsen, f. 20 Maj 1823.
5. Adolf Carlsen, f. 20 Maj 1826.

6. Marie Lovise Carlsen, f. 25 Maj 1828.
7. Johanne Cecilie Carlsen, f. 18 Nov. 1830.

b. **Lavrits Engberg,** døbt 21 Marts 1741, Student fra Odense 1763, Exam. philos. 1764, Attestats 16 Marts 1768 (Non. cont.), var en Tid Forpagter af Nordruplund, kaldet til Adjunctus & Successor i Kullerup og Refsvindinge 5 Sept. 1783 af Bagger til Julskov, kgl. konf. 1 Okt., ord. 24 Okt., † 31 Janv. 1796. — * 1777 Anne Farenhorst Zeuthen, f. 18 Janv. 1753, † 2 Dkbr. 1820, Datter af Hr. Nils Zeuthen, Sognepræst i Skamby og Anne Sofie Topp. — 8 Børn.

A. Andreas Engberg, f. i Skamby 1 Avg. 1777, Student fra Nyborg Skole 1796 (Laud.), Exam. philos. 1797 (Laud.), Attestats 22 Janv. 1802 (H. ill.), kaldet til pers. Kap. i Herrested 31 Avg. 1804, ord. 26 Sept., Sognepræst i Skagen 4 Dkbr. 1812, i Svanninge 9 April 1813, † 1820. — * Karoline Birgitte Nyholm, f. 9 Sept. 1782, † 1 Marts 1849. — 4 Børn.

1. Beate Jakobine Nikoline Engberg, f. 10 April 1810, † 16 Sept. 1826.
2. Kristiane Fredrikke Vilhelmine Engberg, † 4 Aar gl.
3. Petrea Sofie Henriette Engberg, f. 12 Maj 1816. * 5 Febr. 1846 Hr. Johan Kristian Karl Boeck, da Sognepræst til Ulstrup og Gundested, nu til Hornslæt og Rosenholms Kapel. — 4 Børn:
   α) Kamilla Johanne Fredrikke Karoline Boeck, f. 17 Maj 1847, † 4 April 1848.
   β) Marie Kristiane Boeck, f. 24 Dkbr. 1848.
   γ) Kristoffer Nyholm Boeck, f. 18 Sept. 1850.
   δ) Oskar Valdemar Boeck, f. 8 Maj 1852.
4. Lars Kristian Fredrik Kristoffer Engberg, † 2½ Aar gl.

B. Nils Smidt Engberg, f. 23 Dkbr. 1779, først Forpagter af Ravnstrup, senere Ejer af St. Jørgensgaard i Ringsted og et Brænderi, Forligelseskommissær, † 1836. — * Alette Jacobsen, f. 5 Janv. 1769, † 30 Dkbr. 1840. — 2 Børn.

1. Lavrits Andreas Engberg, f. 14 Okt. 1808, Ejer af Faderens Gaard i Ringsted. — * 1841 Karen Star. — 3 Børn.
   α) Nils Andreas Engberg, f. 10 Okt. 1842, Discipel i Sorø Skole.

β) Lavrits Engberg, f. . . . .

γ) N. N. Engberg, f. . . . .

2. Jakob Fredrik Engberg, f. 21 Avg. 1811, Student fra Roskilde Skole 1832 (H. ill.), Exam. phil. 1833 (H. ill.), theol. Attest. 29 Okt. 1838 (Non cont.) og 5 Nov. 1839 (H. ill.), 3die Lærer ved Borgerskolen i Holbæk 1843, pers. Kap. sstedѕ 25 Maj 1844, ordin. 21 Avg., pers. Kap. og Seminarielærer i Skaarup 25 Febr. 1850. — * 20 Okt. 1843 Elise Henriette Teilmann, f. 14 Avg. 1822[1]. — 4 Børn:

α) Nils Kristian Engberg, f. 11 Okt. 1844.

β) Mette Margrete Engberg, f. 15 Marts 1846.

γ) Charlotte Kristine Engberg, f. 3 April 1848.

δ) Harald Lavrits Engberg, f. 18 Marts 1850.

C. Anne Sofie Charlotte Engberg, f. 1780, † ugift paa Hoffmansgave 1839.

D. Fredrik Bagger Engberg, f. 178., var først paa Glorup Godskontor, senere Fuldm. hos Herredsfogden over Bjerre og Hatting Herreder, Justitsraad Brorson, derefter Forvalter paa Palsgaard til 1841, Ejer af Elisedal ved Horsens fra 1842 til 1843, nu boende i Horsens som Kontorist hos Hospitalsforstander, Godsforvalter Hjerrild. — * Else Ludovika Hartmann, f. 1793, † 19 Janv. 1843. — 4 Børn:

1. Nilsine Katrine Sofie Vilhelmine Engberg, f. 1814. — * i Foraaret 1846 Johannes Bernth Secher, Forpagter af Benzonseje.

2. Anne Larsine Davidia Martine Engberg, f. 20 Avg. 1816, † 4 Juli 1845. — * 15 April 1842 Hr. Joh. Kr. Karl Boeck (se ovenfor A. 3). — 2 Børn:

α) Kristian Karl Boeck, f. 25 April 1843, † 26 s. M.

β) Anna Elisabet Ludovika Boeck, f. 31 Maj 1844.

3. Karl Fredrik Engberg, f. 1818, Ejer af Tovsgaard ved Aarhus. — * Matilde Hoffmann, † i Febr. 1853. — 5 Børn (hvoraf 2 døde).

4. Johan Karl Sofus Markus Engberg, f. 1825, Fuldm. hos Birkedommer Lund paa Holstejnborg.

E. Peder Topp Wandal Engberg, hjdøbt 1 Sønd. i Fasten 1786, først Handelsbetjent i Odense, hvor han kjøbte en Gaard og anlagde et Brænderi, men døde kort efter. — * Anne Kristine Larsen, siden gift med en Skræder i Kjøbenhavn. — Ingen Børn.

---

[1]) Se A. Teilmanns Stamtavle over Familien Neergaard S. 21.

F. Lavrits Fredrik Kristian Engberg, f. 16 Maj 1789, Ejer af Gaarden Bondebjærg i Gyrstinge. — * 26 April 1809 Ellen Katrine Kristensen (blind), f. 10 Maj 1788. — 6 Børn.

1. Johan Kristian Ludvig Engberg, f. 4 Marts 1810, Kommissionær i Ringsted. — * 14 Okt. 1842 Karen Lisbet Jensen, f. 1818. 1 Barn.
   α) Ane Dorte Engberg, f. 5 Janv. 1844.
2. Nils Engberg, f. 22 Juni 1815, Hjul- og Karetmager, Ejer af Maglehøjsgaarden i Fjenneslev. — * 10 Nov. 1844 Dortea Hemmingsen, f. 1803, Enke efter Løjtn. Bülow til Engelsholm og Trollesgave. — Ingen Børn.
3. Lavrits Fredrik Engberg, f. 24 Dsbr. 1817, Mekanikus og Møllebygger, paa Fjenneslev Mølle. Ugift.
4. Peter Kristian Engberg, f. 8 April 1820, Ejer af Gaarden Ruhedal i Gyrstinge. — * 26 Okt. 1844 Fredrikke Rose, f. 26 Okt. 1815, en Datter af Konrad Rose, Ejer af Ditlevshøj i Høm. — 3 Børn:
   α) Kristian Konrad Engberg, f. 11 Avg. 1845.
   β) Marie Fredrikke Engberg, f. 11 Dsbr. 1847.
   γ) Elise Engberg, f. 1851.
5. Kristiane Vilhelmine Charlotte Engberg, f. 7 Juli 1825. — * 26 Okt. 1844 Johan Rose, f. 30 Maj 1813, paa Ditlevshøj i Høm. — 3 Børn:
   α) Lavra Konradine Rose, f. 6 Juni 1848.
   β) Thora Kirstine Rose, f. 31 Dsbr. 1849.
   γ) Eleonora (?) Rose, f. . . . .
6. Povl Vilhelm Engberg, f. 31 Juli 1826, ugift, hjemme paa Bondebjærg.

G. Povl Moth Thestrup Engberg, f. 2 Janv. 1791, var først paa Stiftskontoret i Odense, blev Forvalter paa Hoffmansgave, siden paa Nislevgaard, kjøbte Stutterisgaarden ved Faaborg, nu Ejer af Sværupgaarden ved Odense. — * Henriette Charlotte Thomsen, f. 1805, Datter af Propr. Thomsen til Ørnfelt. — 3 Børn.

1. Anne Sofie Charlotte Engberg, f. 1833, † 1848.
2. Henriette Lavrine Engberg, f. 1835.
3. Karoline Nilsine Marie Engberg, f. 1837.

H. Alhed Marie Engberg, f. 4 Maj 1794, † ung hos sin Moder i Rønninge.

c. **Anne Dortea Engberg,** døbt 7 April 1746, konfirmeret 1761 . . . . . .

B. **Birgitte Malene Engberg,** f. 1695, † s. A.

C. **Katrine Margrete Engberg,** døbt 4 Okt. 1696, † 1775 (begr. 30 Dsbr.). — 1 * 7 Maj 1717 Løjtnant Jørgen Schoth, † 1722. — 4 Børn. — 2 * 13 Dsbr. 1724 Hr. Erik Hollender, Sognepræst i Stubbekjøbing. 7 Børn:

a. **Lavrits Schoth,** f. 31 Maj 1717.

b. **Anne Dortea Schoth,** døbt 14 Nov. 1718, † 5 Janv. 1775. — * 12 Marts 1736 Lars Povlsen Martner, Kjøbmand i Nykjøbing og kgl. Toldforpagter. Af 11 Børn bleve 4 voxne:

A. Jørgen Martner, døbt 25 Febr. 1739, boede ved Moderens Død i Kbhavn.

B. Fredrik Henrik Martner, døbt 8 Okt. 1745, Stud. fra Fredriksborg Skole 1765, Baккalavr 1 Avg. 1768, tog theol. Attest. 30 Nov. s. A. (H. ill.), res. Kap. i Fogedby 20 Dsbr. 1780, † 1790. — * Sofie Katrine . . . . . 3 Børn:

1. Henrik Martner, f. 1781.
2. Vilhelmine Avg. Martner, f. 1783.
3. Anne Dortea Martner, f. 1785.

C. Rasmus Martner, en Tid Skolelærer i Gunslev, † omtr. 1770. Var gift og efterlod en Søn Lars og en Datter.

D. Marie Kirstine Martner, f. 1785.

c. **Fredrikke Lovise Schoth,** f. 1719, † 1720.

d. **Hans Jørgen Samsø Schoth,** f. og † 1721.

e. **Nils Hollender,** døbt 24 April 1726.

f. **Dortea Marie Hollender,** døbt 8 Juli 1727, begr. 3 Sept. 1756, ugift.

g. **Jesper Hollender,** døbt 30 Juli 1728.

h. **Anne Hollender,** døbt 16 trin. 1729, begr. 3 Avg. 1801. — * 8 Avg. 1764 Lorens Krøyer, Degn i Kippinge, f. i Okt. 1721, † 8 Janv. 1812. — Af 4 Børn døde 3 smaa.

A. Søren Krøyer, døbt 21 Juni 1765.

i. **Sille Marie Hollender,** døbt 28 Janv. 1731, kom

1789 ind i Nykjøbings Kloster, hvor hun døde 15 Juni 1805, ugift.

j. **Birgitte Magdalene Hollender,** døbt 9 Okbr. 1735.

k. **Inger Marie Hollender,** døbt 23 Janv. 1738, begr. 5 April 1781, ugift.

D. **Jesper Engberg,** døbt 23 April 1699, begr. 6 Maj 1763, Kjøbmand i Stubbekjøbing. — * Anne ...., begr. 5 Marts 1780. Af hans 12 Børn døde 7 smaa:

a. **Dortea Engberg,** døbt 4 April 1725, begr. 13 Avg. 1757, ugift.

b. **Anne Elisabet Engberg,** døbt 4 Febr. 1727.

c. **Karen Malene Engberg,** døbt 8 Nov. 1730, begr. 19 Avg. 1803. — * Skolelærer Rasmus Kindt i Nykjøbing. Ingen Børn.

d. **Jesper Engberg,** døbt 22 Nov. 1743, † 1 Febr. 1828, Bager i Nykjøbing. — 1 * 16 Okt. 1765 Anne Marie fl. Kørbers. — 2 * 15 Okbr. 1768 Anne Katrine Gedde, f. 1736, begr. 12 Febr. 1813, Enke efter Degnen Severin i Systofte. — 3 * 1 Juni 1827 Pigen Anne Kristensdatter, f. 1791.

A. Jokum Fredrik Severin Engberg, f. 1769, † 28 Okbr. 1821, Værtshusholder i Nykjøbing. — Af 2 Egteskaber 11 Børn, af hvilke de 6 døde smaa, og om de øvrige 5 vides Intet uden deres Navne.

B. Jørgen David Engberg, f. 12 Nov. 1773, † 14 Janv. 1841, Kjøbmand i Maribo. — 1 * 19 Okt. 1796 Anne Marie Werløs, f. 1759, † 1798, Enke efter Kjøbmd. Jokum Blich. — 2 * 22 Avg. 1798 Marie Elisabet Wandel, f. i Nov. 1771, † 1802, Datter af Kjøbmand Oluf Wandel i Sakskjøbing. — 3 * 11 Marts 1803 Karen Margrete Mackeprang, f. 1776, † 20 Nov. 1837, Datter af prakt. Læge Mackeprang, boende i Frenderup paa Møen.

1. Jokum Blich Engberg, døbt 29 Juni 1798, † 183., Kjøbmand i Nysted. — * .... Hansen fra Stege, nu gift med Gæstgiver Suhr i Nysted.

α) Karen Engberg, † 1852 ugift.

2. Karoline Anne Katrine Engberg, døbt 3 Juli 1801. — * omtr. 1828 P. Jessen, da Forpagter paa

Knuthenborg, nu Avlsforvalter paa Holmegaard i Sælland. De have 3 Sønner.

3. Nikoline Marie Elisabet Engberg, døbt 7 Sept. 1802, † 1849. — * omtr. 1830 J. Kr. Olsen, da Skræddersvend, senere Fæster af Nagelsti Skovgaard. 3 Børn:

α) Sofie Olsen, f. 1834.

β) Jørgen Olsen, f. 1836.

γ) Jokumine Olsen, f. 1837.

C. Kristoffer Engberg, døbt 20 Marts 1776, † 11 Avg. 1825, Bagersvend i Nykjøbing, ugift.

D. Jørgen Jakob Borch Engberg, døbt 10 Maj 1780, begr. i Nørre-Alslev 11 Okbr. 1851, forhen Bager i Nykjøbing. — Gift, men uden Børn.

E. Petra Lavrense Engberg. — * en Forvalter Leth.

e. Hans Engberg, f. 25 Juni 1746, † . . . . — * 17 April 1771 Volborg Tengelsdatter Berlin, f. 1746, † 1821 som Fattiglem i Stubbekjøbing. Af deres 8 Børn døde flere smaa, de øvrige ere, paa Navnene nær, ubekjendte.

E. Mattias Engberg, døbt 17 Juni 1701, † 1745 (begr. 3 Juli) i Stubbekjøbing som Studiosus.

F. Jakob Engberg, døbt 24 Avg. 1703, blev Ridefoged paa Aagaard i Sælland.

G. Knud Engberg, f. 18 Janv. 1706, begr. 28 s. M.

H. Johannes Engberg, døbt 30 April 1708, begr. 26 Febr. 1715.

I. Knud Engberg, døbt 12 Marts 1711, begr. 28 Avg. 1751 i Stubbekjøbing, ugift.

J. Sille Marie Engberg, døbt 21 Juli 1717, begr. 7 Okt. 1718.

XII. Ottilie Engberg, f. i Maj 1669, begr. 26 Juli 1740. — * 24 Okt. 1699 Gregers Jensen Ferslew, der 10 April 1706 fik Bestalling som Herredsskriver i Sønder- og Nørre-Herred paa Falster.

B. Familien Sidenius.

Abraham Olsen,

Peltsværkshandler i Jæmteland ved Elven Siden, hvorefter de to studerende Sønner toge sig Tilnavnet Sidenius, døde omtr. 1719. * Birte Mogidatter. Hvor mange Børn de have haft, vides ikke, men kun disse 2de antoge Sidenius-Navnet.

A. **Leonard (Linnert) Sidenius**[1], f. i April 1702. Han blev først dimitteret af Rektor Gene fra Hernøsands Gymnasium, kom derefter, for at dannes til Missionær, til den berømte Thomas v. Westen, da Lector theol. og Vikarius for Missions-Kollegiet i Trondhjem, som 20 Marts 1722 dimitterede ham til Kjøbenhavns Universitet (immatr. 18 Maj) og forskaffede ham tillige, som et Redskab, om hvem han havde stort Haab, Kommunitetet, Elers Koll. og anden Underſtøttelse, medens han paa den anden Side forpligtede ham til at holde fast ved det theologiske Studium. — 14 Marts 1724 tog han theol. Attest. (Laud.) og prædikede for Dimis 28 April næstefter (H. ill.), vendte derefter strax tilbage til v. Westen, for af ham videre at uddannes til sit Kald. I Foraaret 1725 beskikkedes han til Missionær i Ibbestad i Senjen i Finmarken, hvor han efter v. Westens Vidnesbyrd arbeidede tro og med god Frugt. 1728 blev han kaldet til Vicepastor for Buksnæs og Hol i Vesteraalens og Lofotens Provsti i Nordlandene, som den Tid og indtil 1740 hørte under Trondhjems Domkapitel. Da Kaldet blev frit, blev han 6 Juli 1740 virkelig Sognepræst sſteds, hvor han døde 1763. — Af hans Ægteskab med Ingeborg Helman kjendes kun 1 Søn:

---

[1]) Jfr. Hammonds Missions-Historie S. 851—854.

I. Jonas Sidenius [1]), kom 14 Aar gl. i Trondhjems Skole, hvorfra han 1739 blev dimitteret, tog 1740 Exam. philos. [2]) og theol. Attestats 5 Avg. 1748 (Non. cont.), prædikede for Dimis f. M. (H. ill.), var derefter indtil 1750 Huslærer hos Præsten Bartolomæus Byberg i Sælland, blev 23 Juni 1751 kaldet til pers. Kap. i Buksnæs, 1752 til Sognepræst for Værø, 13 Maj 1756 til Borge og Valberg i Vesteraalens og Lofotens Provsti, endelig 8 Juni 1770 forflyttet til Lødingen og Hol i Saltens Provsti, hvor han døde 21 Febr. 1785. Han var gift med Elisabet Lusie Kildal, f. 2 Janv. 1737, en Datter af Hr. Sigvard Kildal, Sognepræst til Vaagen og havde med hende 10 Børn, af hvilke de 8 døde før Forældrene. Vi kjende kun Navnene paa disse 3:

a. **Leonard Sidenius** tog 18 Nov. 1777 theol. Attest. (Non. cont.), døde som Kandidat i Nordlandene før Forældrene.

b. **Jakob Andreas Sidenius.**

c. **Jonas Sidenius,** døde omtrent 1 Aar efter Faderen.

B. Isak Sidenius, f. 24 Sept. 1712, sattes 1726 af sin ældre Broder Leonard i Trondhjems Skole, hvorfra han blev Student 1734 (immatr. 11 Avg.), tog theol. Attest. 27 Okt. 1736 (H. ill.), prædikede for Dimis 16 Dsbr. f. A. (Laud.), hvorefter han strax blev Hovmæster paa Broholm i Fyn hos Oberstløjtnant Nils Sehested, der 12 Febr. 1738 kaldede ham til Sognepræst i Tved (kgl. konf. 14 Marts), derfra 5 Marts 1751 kaldet til Sognepræst for Nørre-Vedby og Nørre-Alslev, Provst 1760, † 15 Dsbr. 1780. — 1 * Abel Marie Jensdatter, begr. 7 Sept. 1757, Datter af Jens Hansen, Kjøbmand først i Ærøskjøbing, siden i Svendborg, og Marie .... Med hende 10 Børn. — 2 * 6 Juli 1758 Anne Margrete Hinchelbej, f. 24 Juni 1731, død i Maribo 1809, begr, 18 Marts, en Datter af Raadmand Edvard Hinchelbej og Karen Høy. Med hende 8 Børn.

---

[1]) I Distinktions-Protokollen, hvis Angivelser dog ikke altid ere paalidelige, siges han at være født i Lofoten. Da det Fødselsaar 1722, som sstedś findes anført, ifølge Meddelelse fra Hr. Pastor Erlandsen i Sparboen, er rigtigt, maa Faderen have været gift som svensk Student i meget ung Alder.

[2]) Som Præses og Autor disputerede han paa Regensen i Dsbr. 1740 over Mark. 3, 11. I Aarene 1742, 43 og 44 ligesaa de principio indiscernibilium.

I. **Abraham Sidenius**, f. 9 Avg. 1741, † i Nørre-Alslev uden Børn 29 Nov. 1792. * 23 Juli 1787 Mad. fl. Holm i Torkildstrup. — Han var blind.

II. **Jens Sidenius**, f. 17 Juni 1742, sat i Nykjøbing Skole 1758, derfra Student i Foraaret 1760, † som Studiosus i Riserup Præstegaard 1764, begr. 18 April.

III. **Birte Marie Sidenius**, f. 20 Sept. 1743, † i Damsholte 5 Maj 1830, * 15 Febr. 1764 Hr. Dines Børgesen Pontoppidan, f. 21 Juni 1733, † 1791, da ref. Kap. i Stubbekjøbing, sidst Sognepræst i Lundum. (Se I. S. 50.)

a. **Abele Pontoppidan**, f. 1770, † . . . ., * Hans Peter Møller, Ejer af Kloster-Mølle, † . . . .

A. Dines Pontoppidan, Ejer af Kloster-Mølle. Børn.

B. Fredrik Pontoppidan, Skolelærer, siden Landmand. † . . . ;

b. **Magdalene Sofie Pontoppidan**, f. 27 Sept. 1772, † 29 Janv. 1847, * 14 Janv. 1794 Kjøbmand Jakob Aagaard i Kolding, f. 5 April 1762, † 23 Nov. 1820. Nulevende Børn:

A. Dortea Marie Aagaard, f. 11 Avg. 1800, * 27 Juli 1826 Andreas Winther, f. 15 Nov. 1794, † 20 Maj 1833, Kjøbmand i Kolding.

1. Magdalene Sofie Marie Winther, f. 20 April 1827.
2. Jakob Aagaard Winther, f. 10 April 1830, Bagersvend.

B. Knud Aagaard, f. 22 Juni 1803, Bager i Ribe, * 13 Nov. 1830 Karoline Knudsen, f. 30 Janv. 1812.

1. Jakob Aagaard, f. 13 Nov. 1831, Student.
2. Maren Aagaard, f. 20 Dsbr. 1833.
3. Kristen Knudsen Aagaard, f. 6 Avg. 1836.
4. Magdalene Sofie Aagaard, f. 7 Juli 1838.
5. Karoline Aagaard, f. 4 Avg. 1840, † 26 Maj 1843.
6. Kirstine Aagaard, f. 28 Sept. 1842, † 27 Maj 1843.
7. Karoline Aagaard, f. 2 Maj 1844.
8. Kirstine Aagaard, f. 8 April 1846.
9. Juliane Marie Aagaard, f. 24 Maj 1848, † 1 Juni s. A.
10. Emma Aagaard, f. 16 Nov. 1849.

C. Dines Kristian Jokum Pontoppidan Aagaard, f. 16 Avg. 1807, Maler i Kolding, * 11 Febr. 1836 med Rasmine Fredrikke Kirstine Pontoppidan, f. 4 Avg. 1806 (se III. f. C.).
1. Thora Matilde Aagaard, f. 12 Febr. 1837.
2. Børge Pontoppidan Aagaard, f. 28 Janv. 1839.
3. Marie Aagaard, f. 30 Juli 1845.

D. Marie Dortea Ingeborg Aagaard, f. 5 Oktbr. 1809, * 30 Juli 1840 Hr. Johan Peter Bøttiger, f. 27 Sept. 1810, da Cand. theol., nu Sognepræst til Sønderomme og Hoven.
1. Anne Marie Sofie Bøttiger, f. 2 Juli 1841.
2. Louis Johannes Bøttiger, f. 18 Okt. 1843.
3. Emma Henriette Bøttiger, f. 26 Nov. 1845.
4. Peter Emil Bøttiger, f. 1 Febr. 1849, † 20 s. M.

E. Jakob Aagaard, f. 21 April 1811, Kjøbmand i Kolding, * 29 Maj 1840 Hanne Olesen, f. 24 Maj 1817.
1. Hans Aagaard, f. 30 Marts 1841.
2. Sofie Marie Aagaard, f. 23 Nov. 1843.

F. Magdalene Sofie Aagaard, f. 20 Okt. 1812, * 26 April 1837 Lavrentius Kristian Grandjean, f. 10 Maj 1793, † 8 Okt. 1853, Landmaaler og Toldkontrollør i Roskilde.
1. Lavra Marie Sofie Grandjean, f. 15 Maj 1838.
2. Jakobine Theodora Lavrentine Grandjean, f. 20 Sept. 1839.
3. Kristian Valdemar Ferdinand Grandjean, f. 19 April 1842.
4. Sofus Julius Grandjean, f. 23 Juni 1848.

c. **Anne Margrete Pontoppidan**, f. 1773, † 1846, ugift.

d. **Charlotte Amalie Pontoppidan**, f. 1774, † 1844, ugift.

e. **Kristiane Pontoppidan**, f. 1775, * Forpagter Mohr i Dybvad. Ingen Børn.

f. **Børge Pontoppidan**, f. 27 Sept. 1776, nu Sognepræst i Damsholte paa Møen. (Se II. S. 57). — * 1803 Mette Marie Jansen, f. 1782, Datter af Biskop Rasmus Jansen i Aalborg. Børn:

A. Fredrik Pontoppidan, f. 25 Marts 1804, † 26 Sept. s. A.

B. **Birgitte Marie Pontoppidan,** Forr. Tvill., Institutbestyrerinde i Kolding, ugift.

C. **Rasmine Fredrikke Kirstine Pontoppidan,** f. 4 Avg. 1806. * 11 Febr. 1836 Maler Dines Kristian Jokum Pontoppidan Aagaard i Kolding. (Se ovenfor III. b. C.).

D. **Hans Peter Pontoppidan,** f. 26 Sept. 1810, forliste som Styrmand i Oktbr. 1840. * Avgusta Halß i Kjøbenhavn, der lever ſtedse ſom Enke.

1. Peter Børge Pontoppidan, f. 28 Juli 1840.

E. **Frode Kamillus Pontoppidan,** f. 18 Avg. 1812, tog i Efteraaret 1837 farmasevtiſk Examen (H. ill.), kjøbte 1847 Nysteds Apotek. 1 * 1849 Karoline Haderup, f. 23 Nov. 1824, (en Datter af Grændse-Kontrollør Kristian Ludvig Haderup), † 2 Juli 1850. — 2 * 5 Sept. 1851 Ines Seidelin, f. 30 April 1817, en Datter af Assessor pharm. David Seidelin, forh. Apoteker i Skanderborg.

1. Karoline Pontoppidan, f. 22 Juli 1852.

F. **Dines Pontoppidan,** f. 11 Marts 1814, Student fra Nykjøbing Skole 1832 (H. ill.), theol. Kand. 27 April 1837 (Laud. impr. ob. sp. scr.). Skibspræſt 26 Juli 1840, en kort Tid Hjælpepræſt hos Hr. Weſtengaard i Odenſe, reſiderende Kap. ved Ribe Domk. og Sognepræſt til Sem 10 Febr. 1843. — * 16 Maj 1844 Marie Oxenbøll, Datter af Juſtitsraad Morten Oxenbøll i Vordingborg.

1. Johannes Pontoppidan, f. 5 Sept. 1845, † 11 Febr. 1846.
2. Erik Janſen Pontoppidan, f. 16 Janv. 1847.
3. Inger Pontoppidan, f. 16 Juni 1849.
4. Søn, f. 3 Janv. 1851.

G. **Rasmus Janſen Pontoppidan,** f. 15 Febr. 1815, Diſcipel i Nykjøbing Skole, druknede paa Hjemreiſen til en Ferie 1828.

H. **Fredrik Pontoppidan,** f. 1 Febr. 1816, Kjøbmand i Aarhus, ugift.

I. **Kriſtiane Pontoppidan,** f. 12 Febr. 1817, Lærerinde ved Inſtitutet i Kolding.

J. **Iſak Sidenius Pontoppidan,** f. 18 Marts 1818, Kjøbmand i Helſingør. — * 29 Maj 1846 Sofie Lindhardt, Datter af Stiftsprovſt Lindhardt i Aarhus. Ingen Børn.

K. **Hanne Petrine Pontoppidan,** Forr. Tvill., * 22 Marts 1850 Juſtitsraad, Birkedommer Erik Peter Pontoppidan i Nykjøbing, f. 22 April 1785.

1. Charlotte Vilhelmine Elisabet Pontoppidan, f. 28 April 1851.

L. Julie Kristine Pontoppidan, f. 25 Okbr. 1820. — * 10 Nov. 1846 Frits Walther, Inspektør og Lærer ved Asylskolen i Kjøbenhavn.

1. Konstanse Avgusta Walther, f. 4 Sept. 1847.

M. Vilhelmine Marie Pontoppidan, f. 3 Febr. 1822, * 30 Okbr. 1847 Toldkontrollør Fredrik Jansen paa Silkeborg, f. 15 Nov. 1820.

1. Oskar Fredrik Jansen, f. 13 Febr. 1850.

N. Sofie Pontoppidan, f. 16 Febr. 1824.

O. Karoline Pontoppidan, f. 27 Sept. 1825.

IV. **Kristiane Sofie Magdalene Esaja Sidenius,** f. 9 Okbr. 1745, † Langfredag 1775 i Barselseng med et dødfødt Barn. — * 5 Okbr. 1764 Hemming Kristoffer Carstensen, Færgemand i Grønsund paa Møen, † 1775, 8 Marts.

a. **Karsten Carstensen,** døbt 4 Sønd. i Adv. 1767, † 9 Nov. 1811, blev 1787 Færgemand i Grønsund, kjøbte Sypresegaarden ved Sarkjøbing i Okt. 1811. — * 1788 Kristine Holmsted, en Datter af Kristen Holmsted, Postmester og Apoteker i Svendborg, og Dortea Marie Vestergaard.

A. Kristiane Sofie Carstensen, hjemmed. 26 Juni 1789, † 3 Marts 1830. * Nikolaj Gjelstrup, † 1831, Møller i Flintinge paa Lolland. Han forlod efter sin Hustrus Død Lolland, og drog til Sælland.

1. Kristine Cecilie Gjelstrup, f. 18 Okbr. 1828, † 21 Janv. 1829.

2. Kristian Gjelstrup, f. 26 Febr. 1830, † 1831.

B. Hemming Kristoffer Carstensen, f. 15 Nov. 1792, Student fra Nykjøbing Skole 1812 (godt), Ejer af Sypresegaarden. — * 7 Maj 1820 Katrine Margrete Panum, f. 23 Okt. 1794, † 11 Maj 1848, en Datter Hr. Peder Panum, Sognepræst i Borre, og Susanne Møller. — Af 4 Børn ere de 2 døde smaa; de to levende ere:

1. Andreas Ludvig Carstensen, f. 13 Sept. 1827, Exam. jur. (Bekvem).

2. Susanne Kristine Carstensen, f. 10 Okbr. 1833.

C. Dortea Marie Carstensen, f. 5 Avg. 1795, † 1838. * 1823 Henrik Gjelstrup, † i Janv. 1839, Skolelærer i Rødby. 2 Børn:

1. Nils Kristian Gjelstrup, f. 22 April 1826.
2. Karsten Andreas Gjelstrup, f. 28 Okbr. 1827.

b. Isak Carstensen, f. 2 April 1771, † 1 Juli 1845, Selvejerbonde i Aftebh. — 1 * Ane Katrine Svendsen, † 27 Juli 1799 (4 Børn). — 2 * 8 Nov. 1799 Ane Kirstine Hansen, f. 5 Avg. 1779 (9 Børn).

A. Mette Isaksdatter, f. 9 Marts 1793, † 12 Dage gl.

B. Kristiane Isaksdatter, f. 5 Janv. 1796, † spæd.

C. Hemming Kristoffer Isaksen, f. 8 Juni 1797, † 24 Avg. 1799.

D. Johan Isaksen, f. 21 April 1799, Selvejerbonde i Haarbølle. — * 28 Sept. 1825 Bodil Kirstine Hansen, Enke paa Gaarden, som han fik med hende. Ingen Børn.

E. Hemming Kristoffer Isaksen, f. 13 Nov. 1800, Sømand i Dame. — * 12 Juni 1835 Johanne Pedersdatter, f. 28 Okbr. 1806.

1. Fredrik Ferdinand Hemmingsen, f. 29 Janv. 1836.
2. Isak Kristian Hemmingsen, f. 29 Janv. 1839.

F. Hans Isaksen, f. 3 Sept. 1802, Selvejerbonde i Faderens Gaard i Aftebh. — * 4 Marts 1836 Ane Gertrud Hansen, f. 26 Febr. 1809. Ingen Børn.

G. Lars Kristian Isaksen, f. 6 Marts 1804, boende i Dame. — * 17 Nov. 1837 Anne Kirstine Larsen, f. 16 Nov. 1815.

1. Nils Kristian Larsen, f. 1 Febr. 1840.

H. Karsten Isaksen, f. 31 Okbr. 1805, Parsellist, Stævningsmand i Dame. — * 9 Nov. 1832 Bodil Katrine Madsdatter, f. 26 Marts 1812.

1. Nils Karstensen, f. 12 Marts 1833, † 2 Janv. 1839.
2. Kristiane Karstensen, f. 28 Febr. 1834.
3. Hemming Karstensen, f. 21 Janv. 1836, † 4 Marts 1839.
4. Anne Kirstine Karstensen, f. 10 Okt. 1837.
5. Hemming Karstensen, f. 7 Okbr. 1839.
6. Nils Karstensen, f. 16 Febr. 1842.

7. Isak Karstensen, f. 6 Marts 1844.
8. Hans Kristian Karstensen, f. 19 Sept. 1846.
9. Anne Marie Karstensen, f. 11 Maj 1849.

I. Nils Jørgen Isaksen, f. 19 Febr. 1808, † 22 Okt. 1820.

J. Jens Isaksen, f. 27 Juni 1811, Parcellist i Dame, * 30 Nov. 1838 Bodil Katrine Hansen af Liseby, f. 14 Marts 1815.
1. Kristiane Jensen, f. og † 3 Dkbr. 1839.
2. Nils Jørgen Jensen, f. 27 Dkbr. 1840, † 29 s. M.
3. Nils Peter Jensen, f. 23 April 1842.
4. Isak Sidenius Jensen, f. 21 Sept. 1846.
5. Kristiane Jensen, Forr. Tvill., † 19 Nov. s. A.
6. Hans Kristian Jensen, f. 13 Febr. 1850.

K. Anders Isaksen, f. 12 Okt. 1813, Parcellist i Dame, * 1833 Maren Jensen.
1. Karen Kirstine Andersen, f. 7 Okt. 1835, i Næs paa Falster.
2. Kristiane Dortea Andersen, f. 24 Avg. 1838.
3. Anne Kirstine Andersen, f. 11 Maj 1841, † 9 April 1845.
4. Hemming Andersen, f. 29 April 1845.
5. Anne Kirstine Andersen, f. 16 April 1849.

L. Anne Marie Isaksen, f. 6 Dkbr. 1817, * 20 Nov. 1840 Nils Jørgen Kristensen i Askeby, † 8 Maj 1848.
1. Nils Jakob Nilsen, f. 10 Maj 1841.
2. Hemming Nilsen, f. 1 Febr. 1843.
3. Karen Kirstine Nilsen, f. 2 Nov. 1845.

M. Kristiane Isaksen, f. 20 Febr. 1818, † 19 Maj s. A.

c. **Hans Olivarius Carstensen**, døbt 3 Marts 1773, Selvejerbonde i Tostenæs, † 29 April 1800. * 4 Nov. 1796 Karen Nilsdatter af Askeby.

A. Kristiane Hansdatter, * 16 Okt. 1818 Hans Pedersen, f. 23 Juli 1797, Parcellist i Dame.
1. Marie Kirstine Hansdatter, f. 30 Sept. 1821.
2. Nils Kristian Hansen, f. 6 Juli 1825, * 22 Dkbr. 1849 Johanne Kirstine Olsen.
α) Karen Marie Nilsen, f. 14 Janv. 1851.

3. Dorte Marie Hansdatter, f. 1 Avg. 1827.
4. Else Hansdatter, f. 30 Juni 1830.
5. Hemming Hansen, f. 22 Oktbr. 1833.
6. Peter Hansen, f. 1 Sept. 1836.

B. Maren Kirstine Hansdatter, f. 14 Janv. 1800. — 1 * 28 Maj 1819 Enkemand, Gaardmand Jørgen Nilsen i Haarbølle, † 7 Okt. 1836. (8 Børn). — 2 * 27 Juni 1837 Anders Hemmingsen ssteds. (5 Børn).

1. Jens Jørgensen, f. 2 April 1820, Gaardmand i Haarbølle. * 3 Juli 1846 Enken Anne Jakobsdatter.
   α) Bodil Kirstine Jensen, f. 23 Okt. 1847.
2. Anne Margrete Jørgensdatter, f. 19 Sept. 1821, * 11 Juni 1847 Gaardmand Lars Nilsen i Tostenæs.
   α) Mette Kirstine Larsen, f. 15 Oktbr. 1847.
   β) Karen Kirstine Larsen, f. 11 April 1849.
   γ) Nils Larsen, f. 30 Avg. 1850.
3. Kirsten Jørgensdatter, f. 17 Juni 1824.
4. Karsten Jørgensen, f. 11 Maj 1826.
5. Marie Kirstine Jørgensdatter, f. 28 Febr. 1828.
6. Hemming Jørgensen, f. 17 Avg. 1830.
7. Hans Peter Jørgensen, f. 22 Janv. 1833.
8. Karen Stine Jørgensen, f. 12 Febr. 1835.
9. Nils Jørgen Andersen, f. 26 Sept. 1837.
10. Anne Johanne Andersen, f. 11 Marts 1839.
11. Mette Stine Andersen, f. 1 Sept. 1840.
12. Dortea Andersen, f. 2 Sept. 1842.
13. Trine Andersen, f. 29 Maj 1844.

d. **Abel Carstensen**, døbt 10 April 1774, boende i Haarbølle, † 24 April 1812. — * 8 Juli 1796 Else Nilsdatter. Ingen Børn.

V. **Henning Kristoffer Sidenius**, f. 1 Janv. 1748, blev 1772 Kjøbmand i Nykjøbing, men nedlagde Handelen, og blev 1774 Skolelærer i Egelev, hvorfra han 1785 forflyttedes til Gunslev som Degn. † i Radsted paa Lolland 10 Okt. 1810. — * 2 Juli 1772 Cecilie Katrine Wulf, da opholdende sig i Toreby, f. paa Kallundborg Ladegaard 23 Oktbr. 1743, † i Radsted 8 Avg. 1820.

a. **Isak Sidenius**, f. 10 April 1773, sat i Nykjøbing Skole 11 Sept. 1784, † 3 Maj 1789.

b. **Kristian Ulrik Sidenius**, f. 6 Nov. 1774, var først i Skrædderlære, blev 1794 Skolelærer i Skovby, † 18 Maj 1840. — * 31 Okt. 1798 Karen Birgitte Brandt, da opholdende sig i Gunslev Præstegaard, † 1838.

A. Hans Didrik Sidenius, f. 3 Nov. 1799, blev 1820 Skolelærer i Stavreby, Skælby Sogn, 1835 paa Bogø. — * 30 Okt. 1822 Bodil Jensdatter, f. i Lollands Nørreherred, dengang tjenende i Skælby Præstegaard.

1. Dødfødt Søn 27 Juli 1823.
2. Trine Marie Johanne Sidenius, f. 27 Avg. 1824.
3. Karoline Kristiane Sidenius, f. 16 Juni 1826.
4. Kristian Sidenius, f. 6 April 1828, i Handelslære.
5. Jensine Matilde Sidenius, f. 9 Juli 1830.
6. Jens Georg Peter Sidenius, f. 14 April 1832, i Handelslære.
7. Hanne Sidenius, f. 6 Maj 1834.

B. Isak Sidenius, f. 24 Maj 1801, † 28 s. M.

C. Isak Sidenius, f. 10 April 1802, † 13 April 1804.

D. Jens Paludan Sidenius, f. 15 Dkbr. 1803, † 10 Dkbr. 1809.

E. Didrik Nikolaj Blicher Sidenius, f. 12 Nov. 1805, blev Skolelærer i Sundby 1827, i Skovby 1840, valgt til Rigsdagsmand for Nordfalster 1849 og atter 4 Okt. 1852, kjøbte 3 Janv. 1852 Ny Mejlgaard paa Amager, hvor han døde 6 April 1853. — * 15 Okt. 1829 Trine Lise Holst, f. 6 Marts 1811 (se I. S. 259).

1. Kristiane Holst Sidenius, f. 27 Juli 1830, † 14 Avg. 1832.
2. Karen Birgitte Sidenius, f. 17 Avg. 1834.
3. Ulrikke Kristine Sidenius, f. 9 Janv. 1842.
4. Mary v. Essen Sidenius, f. 21 Febr. 1843.
5. Kristian Madsen Sidenius, f. 26 Nov. 1844.
6. Vihelm Bille Sidenius, f. 24 Nov. 1845, † 27 Janv. 1846.
7. Vilhelm Bille Sidenius, f. 29 Sept. 1847.
8. Nikolaj Sidenius, f. 4 Maj 1851.
9. Katrine Sidenius, Forr. Tvillingsøster.

F. Jensine Marie Sidenius, f. 26 Marts 1809. — 1 * 26 Okt. 1831 Skræddermester Hans Schier i Stubbekjøbing,

f. 12 Janv. 1809, † 3 Nov. 1834. — 2 * 19 Marts 1845 Kristian Serritzlev, Farver i Stubbekjøbing, f. 1808.

1. Jens Paludan Schier, f. 4 Janv. 1833, † Barn.
2. Birte Marie Elisabet Schier, f. 17 Febr. 1834.
3. Margrete Birgitte Serritzlev, f. 27 Sept. 1845.
4. Lavrits Kristian Serritzlev, f. 13 Maj 1847.

G. Dødfødt Søn, 28 Avg. 1810.

H. Cecilie Katrine Sidenius, f. 18 Avg. 1811. — * 18 Avg. 1835 Hans Peter Madsen, f. i Mai 1805 paa Als, Seminarist 1825, først 2den Lærer ved Maribo Borgerskole, 1833 Skolelærer i N.-Vedby.

1. Kristian Madsen, f. 24 Maj 1837, † 20 Nov. 1844.

I. Henriette Kristiane Sidenius, f. 16 Janv. 1814. — * 23 Apr. 1841 Farver Peter Sidenius Petersen. (Se nedenfor e. B.)

c. **Abel Katrine Sidenius**, f. 1 Dsbr. 1776, † 29 April 1849. — 1 * Forpagter Peder Sørensen paa Rosendal i Faxø Sogn i Sælland, † i Nov. 1814 paa Engelsborggaarden i Alsted Sogn. — 2 * 15 Juli 1815 Adam Vilhelm Knipschildt, som derefter var paa Engelsborg i 4 Aar, Forpagter paa Bredeshave ved Præstø i 3 Aar, Forpagter paa Billesborg i 10 Aar, siden 1 Okt. 1831 Skovrider i Ganneskov i Alslev Sogn, Faxø Herred.

A. Søren Sørensen, f. 4 Avg. 1804, nu Ejer af Holbæks Slotsmølle. — * 21 Juli 1830 Henriette Dall, Datter af Kammerraad, Proprietær Dall til Sædding e, samt Enke efter Proprietær Nils Fredriksen paa Nørregaard, Næbbelunde Sogn.

1. Abigael Marie Petrine Sørensen, f. 7 Dsbr. 1831.
2. Matilde Sørine Sørensen, f. i Avg. 1833.
3. Jakobine Kristine Sørensen, f. i Nov. 1835.
4. Emilie Georgine Sørensen, f. i Sept. 1837.
5. Julie Avgusta Sørensen, f. i Febr. 1839.

B. Georgine Katrine Knipschildt, f. 1 Nov. 1818. — * 1847 Skovfoged Jørgensen ved Valløe.

1. Vilhelm Evgen Jørgensen, f. 10 Dsbr. 1847.

d. **Jakob Sidenius**, f. 30 Okt. 1779, blev 1801 fangen af Engellænderne, rejste siden som Styrmand til Vestindien, skrev 1808 hjem fra St. Thomas, men efter den Tid er Intet hørt til ham.

e. **Anne Margrete Sidenius**, f. 11 Janv. 1784. — * 25 April 1806 Jens Petersen, f. 16 Juli 1778, da Snedker paa

Gyldenholm ved Slagelse, 15 Sept. 1808 kaldet til Skolelærer i Radsted paa Lolland, † 30 Marts 1830.

A. **Peter Sidenius Petersen**, f. paa Gyldenholm 4 Sept. 1806, † i Gunslev 13 Febr. 1808.

B. **Peter Sidenius Petersen**, f. i Radsted 3 April 1809, forpagtede et Farveri i Nysted, som han opgav 1848. — * 23 April 1841 Henriette Kristiane Sidenius. (Se ovenfor b. I.).

1. **Jens Kristian Petersen**, f. 30 Marts 1841.
2. **Karl Sidenius Petersen**, f. 27 Avg. 1842.
3. **Emil Petersen**, f. i Janv. 1844.
4. **Fredrikke Petersen**, f. i Janv. 1846, † s. A.
5. **Bernhard Petersen**, f. i Janv. 1848.

C. **Henning Kristoffer Petersen**, f. 2 Oktbr. 1811, blev i Avg. 1831 sin Faders Eftermand som Skolelærer i Radsted, men fik først Kaldsbrev 22 April 1836. — Ugift.

D. **Karl Kristian Petersen**, f. 3 Sept. 1814, † 3 Okt. 1817.

E. **Jakob Petersen**, f. 20 Febr. 1817, † 21 Febr. 1818.

F. **Karoline Kristiane Petersen**, f. 19 Oktbr. 1818, † 16 Febr. 1835.

G. **Cecilie Katrine Petersen**, f. 31 Marts 1822. — * 19 Nov. 1841 Rasmus Torverd, f. 1 Febr. 1803, Farver i Nykjøbing. Separerede 1851. Ingen Børn.

H. **Jakob Kristian Petersen**, f. 18 Juli 1826, Landmand.

f. **Abraham Sidenius**, f. 14 Febr. 1787, † s. A.

VI. **Nikoline Elisabet Sidenius**, f. 2 Marts 1750, † 1793. — * 8 April 1774 Hr. Sigvard Kristian Flindt, f. 10 Nov. 1737, † 19 Okt. 1819. (Se S. 250.)

a. **Margrete Flindt**, f. 8 Avg. 1774, † 5 Nov. 1781.

b. **Henrik Flindt**, f. 1 Juni 1776, † 20 Maj 1780.

c. **Isak Flindt**, f. 14 Avg. 1777, † 29 Okt. 1781.

d. **Abraham Flindt**, f. 5 Sept. 1779, † 27 Sept. 1781.

e. **Hans Henrik Flindt**, f. 29 April 1781, † 31 Avg. s. A.

f. **Isak Sidenius Flindt**, f. 1 Maj 1783, Student fra Roskilde 1799, tog theol. Attest. 2 Maj 1803 (Egregie), † som Huslærer paa Gundersleyholm 4 Maj 1814.

g. **Henrik Flindt**, f. 27 Juli 1784, † 19 Avg. 1833, Kjøbmand i Næstved. — 1 * 17 Nov. 1809 Anne Regine Rugaard, † 8 Febr. 1816, 24 Aar gl., f. i Slangerup, hvor

Faderen var Kjøbmand. 4 Børn. — 2 * 1817 Marie Friis, f. 6 Okt. 1799, Datter af Proprietær Friis til Nørlund. 7 Børn.

A. Nikoline Elisabet Flindt, f. 11 Dsbr. 1810, † 25 Sept. 1850. — * 14 Juni 1835 Batallionskirurg Ferd. Eschricht, nu Overlæge, R*, f. 17 Marts 1810.

1. Johan Gotfred Eschricht, f. 7 April 1836.
2. Marie Eschricht, f. 3 April 1837, † 4 Maj 1838.
3. Daniel Fredrik Eschricht, f. 19 Nov. 1838, † i April 1843.
4. Karl Ludvig Eschricht, f. 14 Nov. 1839, † i Febr. 1840.
5. Karl Ludvig Eschricht, f. 22 Febr. 1841.
6. Daniel Fredrik Eschricht, f. i Janv. 1844, † i April s. A.
7. Anne Charlotte Mariane Eschricht, f. 3 April 1846.

B. Kristiane Erasmine Flindt, f. 10 Juli 1812.

C. Kristiane Henriette Flindt, f. 7 Sept. 1813.

D. Katrine Regine Flindt, f. 28 Nov. 1814, † 21 April 1821.

E. Ulrikke Mariane Maltine Flindt, f. 6 Marts 1818, * i April 1852 Cand. th. David Karl Davidsen, f. 1823, Adjunkt paa Herlufsholm.

F. Sigvard Kristian Flindt, f. 5 Avg. 1819, † 20 Febr. 1821.

G. Sigvardine Kristiane Flindt, f. 17 Marts 1821.

H. Anne Regine Flindt, f. 6 Febr. 1824.

I. Henrik Emil Flindt, f. 10 Marts 1826, † 20 April 1827.

J. Edle Jakobine Elisabet Flindt, f. 16 Marts 1828. — * i Sommeren 1849 Skovrider Heger i Bøgeskov ved Gjørslev.

K. Karl Peter Ferdinand Neergaard Flindt, f. 3 Okt. 1830, Kontorist i Hamborg.

h. **Abigael Margrete Flindt**, f. 30 Avg. 1786, † 29 Juni 1793.

i. **Ane Sofie Kristiane Flindt**, f. 25 April 1788. — * 17 Marts 1811 Karl Fredrik v. Bentzen, f. 1780, † 1 Okt. 1813, Kaptein og Lærer ved Landkadet-Akademiet.

A. Karoline Sofie Bentzen, f. 3 Febr. 1812. — * 6 Maj 1831 Kristian Fredrik Frost, Batallionskirurg, Distriktslæge i Præstø.

1. Lorens Johannes Frost, f. 28 Dsbr. 1836.
2. Karl Fredrik Vilhelm Frost, f. 22 Janv. 1847.

3. Lovise Sofie Dortea Frost, f. 8 Marts 1849.
4. Kristiane Fredrikke Frost, f. 18 Febr. 1851.

B. Kristian Fredrik Bentzen, f. 20 April 1813, Kaptejn, faldt ved Frederits 6 Juli 1849. — * 8 Nov. 1838 Ane Marie Eleonore Eckardt, f. 7 Janv. 1819, † 23 Oktbr. 1839.

1. Fredrik Vilhelm Leonor Bentzen, f. 10 Oktbr. 1839, Disipel i Sorø.

j. **Jørgen Ditlev Flindt**, f. 17 Juli 1789, † 30 Janv. 1793.

VII. **Anne Katrine Sidenius**, døbt 30 Okt. 1751, † 1 Oktbr. s. A.

VIII. **Anne Katrine Sidenius**, f. 5 Febr. 1753, † 17 Janv. 1819. — 1 * 2 Okt. 1772 Kjøbmand Nils Ingemann i Stege, † 177. (1 Datter). — 2 * Søren Gabriel Kiep, Skolelærer i Ebbelnæs paa Møen, f. 1755, † 14 Oktbr. 1816. Ingen Børn.

a. **Inger Marie Ingemann**, f. 14 Sept. 1773, uden Tvivl † som Barn.

IX. **Volette Helene Sidenius**, døbt 14 Juli 1755, begr. 13 Sønd. eft. Trin. (ɔ: 24 Avg.) s. A.

X. **Jakob Sidenius**, døbt 13 Søndag efter Trin. (ɔ: 4 Sept.) 1757, begr. 15 s. M.

XI. **Edvard Sidenius**, f. 28 Sept. 1759, † 3 Marts 1833, Kjøbmand i Maribo. — 1 * 24 Maj 1786 Ekkardine Marie Dysfel, f. 15 Sept. 1759, † 12 April 1796, Datter af Mag. Johan Arent Dysfel, Sognepræst i Østofte. — 2 * 7 Nov. 1796 Ingeborg Bredenberg, f. 4 Sept. 1773, † 7 Okt. 1846, Datter af Mag. Knud Bredenberg, Sognepræst og Provst i Lidø.

a. **Johan Arent Sidenius**, f. 15 Marts 1787, † 1793.

b. **Isak Sidenius**, f. 28 Marts 1788, nu Brændevinsbrænder paa Prindseholm ved Nykjøbing, var Kjøbstadsdeputeret ved Provinsialstænderne i al den Tid, disse bestode, 1834—48. — * 1 Oktbr. 1812 Edvardine Hinchelbej, f. 3 Oktbr. 1790, † 31 Oktbr. 1852, Datter af Justitsraad Kristian Hinchelbej til Ourupgaard.

A. Julius Vilhelm Kristian Edvard Sidenius, f. 8 Juni 1814, forliste som Skibsfører ved Texel 18 Maj 1839.

B. Thora Lavrentia Ekkardine Marie Sidenius, f. 11 Juni 1817.
C. Lavra Gerhardine Margrete Sidenius, f. 29 Dkbr. 1818.
D. Kristian Hinchelbej Sidenius, f. 27 Febr. 1825.
E. Frans Ramus Sidenius, f. 3 Okt. 1827, † 6 Maj 1829.

c. **Anne Margrete Sidenius**, f. 2 April 1789. — * 12 Janv. 1825 Hr. Andreas Boje, Sognepræst til Stadager, f. 10 Maj 1773.
A. Edvard Sidenius Boje, f. 4 April 1826, Stud. fra Nykjøb. Skole 1847 (H. ill.).
B. Ekkardine Marie Boje, f. 29 Maj 1830. — * 28 Dkbr. 1853 Carl Vieth, f. 28 Jan. 1822, Kjøbmand i Nykjøbing.
C. Søren Boje, f. 10 Febr. 1832, † 13 Avg. 1853.

d. **Andrea Katrine Sidenius**, f. 28 April 1790. — * 3 Janv. 1812 Hr. Søren Skouboe, Sognepræst i Vigsnæs, f. 2 Febr. 1772, † 15 Sept. 1830.
A. Edvard Skouboe, f. 10 Dkbr. 1813, Stud. fra Nykjøb. Skole 1832 (H. ill.), Boghandler i Kjøbenhavn 1840. — * 1 Dkbr. 1840 Sofie Nilsine Elisabet Petersen, f. 21 Marts 1816, † 9 Avg. 1848, Datter af Kjøbmand Jens Fangel Petersen i Odense.
1. Anne Kristine Skouboe, f. 5 Janv. 1843.
2. Andrea Betsy Katrine Skouboe, f. 14 Sept. 1846.
3. Sofie Nilsine Elisabet Skouboe, f. 4 Avg. 1848.
B. Jens Skouboe, f. 7 Dkbr. 1815, Stud. fra Nykjøbing Skole 1834 (H. ill.), medicinsk Kand. 1842, prakt. Læge ved Holbæk. — * 11 Nov. 1845 Lavra Kammann, Datter af Mattias Kammann, Toldbetjent i Kjøge.
1. Andrea Katrine Skouboe, f. 16 Janv. 1847.
2. Kristen Fredrik Skouboe, f. 9 April 1848.
3. Hansine Matilde Skouboe, f. 19 Avg. 1849.
C. Anne Katrine Skouboe, f. 8 Marts 1818.
D. Otto Ditlev Skouboe, f. 17 April 1821, nedsatte sig 1850 som Kjøbmand i Nysted. — * 25 Juni 1851 Marie Elisabet Strange, f. 15 Nov. 1824, Datter af Skibsfører Strange i Nykjøbing.
1. Søren Skouboe, f. 31 Marts 1852.
2. Kornelia Avgusta Helene Skouboe, f. 9 Avg. 1853, † 6 Sept. 1853.

e. **Marie Magdalene Elisabet Sidenius**, f. 9 Juni 1791, † 17 Sept. 1850. — 1 * 20 Juni 1811 Krigsraad Jens Fredrik v. Lasson, fra hvem hun blev separeret 1821. — 2 *

1826 Hans Avgust Jantzen, Skolelærer i Gæsteleo i Fyn, f. 21 Nov. 1801.

A. Anne Sofie Edvardine Lasson, f. 15 Nov. 1814.

B. Thora Lasson, f. 1817. — * 26 Juni 1841 Kobbersmedmæster West i Middelfart. 1 Søn.

1. Henrik West, f. 9 Okt. 1842.

C. Edvard Jantzen, f. i Avg. 1827, † 4 Juli 1830.

D. Søren Kristian Jantzen, f. 24 Juli 1829.

E. Birgitte Ekkardine Marie Jantzen, f. 25 Febr. 1832.

F. Edvard Sidenius Jantzen, f. 27 April 1836.

f. **Kristiane Sidenius**, f. 9 Janv. 1794. — * 23 Sept. 1810 Hans Arrebo Gram, Kjøbmand i Nykjøbing, f. 24 Juni 1772, † 3 Marts 1842.

A. Eggertine Marie Gram, f. 18 Okt. 1811. — * 22 Dsbr. 1847 Otto Mikael Glahn, Tømmermæster i Nykjøbing, f. 19 Dsbr. 1813 (se I. S. 286).

1. Adam Vilhadt Glahn, f. 17 Okt. 1848.

2. Henrik Kristoffer Glahn, f. 12 April 1850.

3. Andrea Kristiane Glahn, f. 20 Avg. 1851.

B. Anne Elisabet Kristine Hansine Georgia Gram, f. 17 Dsbr. 1815. — * 8 Juni 1844 Jens Petersen, Tømmermand i Horslunde, f. 31 Avg. 1815.

1. Peter Petersen, f. 25 Juni 1844.

2. Sara Marie Petersen, f. 4 Juli 1845.

3. Hans Gram Petersen, f. 22 Maj 1850.

C. Edvard Sidenius Gram, f. 22 Dsbr. 1813, Skibsfører i Nykjøbing. — * 7 Dsbr. 1838 Thora Amalia Charlotte Beck, f. 3 Okt. 1819, Datter af Garver og Skomagermæster Andreas Sørensen Beck og Ane Marie Rosfing i Nykjøbing.

1. Hans Emilius Andreas Gram, f. 15 Juni 1839.

2. Thorvald Edvard Gram, f. 17 Juni 1840

3. Marie Susanne Gram, f. 9 Maj 1842.

4. Jens Sandøe Gram, f. 27 Janv. 1844.

5 Georg Kristian Gram, f. 4 Dsbr. 1845.

D. Ingeborg Amalie Gram, f. 22 Janv. 1817.

E. Jens Sandøe Gram, f. 1 Juli 1818, Skibsfører i Nykjøbing. — * 20 Avg. 1850 Emma Avgusta Andersen, f. 23 Juni 1823.

F. Emma Benedikte Vibeke Gram, f. 4 Juli 1820.

G. Johanne Margrete Andrea Gram, f. 11 Nov. 1822.

g. **Johan Arent Sidenius,** f. 21 Marts 1795, † i Sept. 1802.

h. **Ekkardine Marie Sidenius,** f. 6 April 1796, † 10 April 1823. — * 28 Sept. 1820 Mattias Daniel Brabrand, Kjøbmand i Maribo, † 18 Okt. 1851.

A. Nils Brabrand, f. 28 Sept. 1821, Exam. jur., Forvalter paa Kirstineberg.

B. Ekkardine Marie Brabrand, f. 19 Marts 1823.

i. **Katrine Magdalene Sidenius,** f. 2 Avg. 1798. — * 7 Nov. 1821 Hr. Nils Sidenius, Sognepræst i Hæsselager. (Se XII. b.)

k. **Knud Bredenberg Sidenius,** f. 27 Marts 1802, Kjøbmand i Maribo, var Kjøbstadsdeputeret ved Provinsialstænderne fra 1 Okt. 1834 til 1 Janv. 1848, havde 1848—49 Sæde paa Rigsforsamlingen som kongevalgt Rigsdagsmand, valgtes 1849 til Landstingsmand, hvilken Funktion han frasagde sig i Juni 1850, R* 6 Okt. 1852. — * 15 Sept. 1826 Nilsine Marie Møller, f. 8 Marts 1802, † 8 Marts 1854, Datter af Biskop Rasmus Møller.

A. Rasmus Møller Sidenius, f. 2 Avg. 1827, † 24 April 1830.

B. Edvard Sidenius, f. 20 Marts 1829, † 22 Oktbr. s. A.

C. Johanne Dortea Sidenius, f. 4 Nov. 1830.

D. Ingeborg Marie Sidenius, f. 28 Maj 1832.

E. Hans Valdemar Sidenius, f. 6 April 1834, † 24 Marts 1837.

F. Knud Rasmus Edvard Sidenius, f. 27 Sept. 1836.

G. Jakobine Petrine Nilsine Sidenius, f. 25 Juni 1841.

XII. **Jakob Sidenius,** f. 4 Febr. 1761, Student fra Nykjøbing Skole 1776, tog Exam. philos. 1 Juli 1777, theol. Attest. 24 Okt. 1780 (H. ill.), var først Kapellan hos Provst Monrad i Aarhus, 2 Avg. 1791 kaldet til Sognepræst for Øster-Ulslev og Godsted (kgl. konf. 12 Avg.), Provst 1803, Stiftsprovst 15 Juni 1804, † 25 Febr. 1820. — * i April 1792 Nikoline Beck, f. 12 Avg. 1769, † 18 Febr. 1836, Datter af Kjøbmand Nils Beck i Aarhus.

a. **Isak Sidenius,** f. 21 Sept. 1793, Student fra Nykjøbing Skole 1814, theol. Kand. 10 Janv. 1820 (Laud.), Sognepræst i Øster-Ulslev og Godsted 3 Maj 1820, i Værslev i

Sælland 20 Febr. 1835, i Gudbjærg i Fyn 16 Okt. 1846, † 31 Dkbr. 1852. — * 8 Sept. 1820 Katrine Elisabet Møller, f. 4 Okt. 1797, Datter af Biskop Rasmus Møller.

A. Jakob Sidenius, f. 2 Febr. 1822, † 12 Marts 1842.

B. Bodil Marie Sidenius, f. 26 Maj 1823.

C. Johanne Dortea Kristiane Sidenius, f. 8 Febr. 1825, † 18 Sept. 1850. — * 13 Juli 1849 Tøger Lassen Alhalt Knudsen, da Gaardejer paa Amager.

1. Fredrik Kristian Knudsen, f. 19 April 1850.

D. Nikoline Rasmine Sidenius, f. 29 Nov. 1826.

E. Rasmus Møller Sidenius, f. 27 Juni 1828.

F. Henning Henrik Sidenius, f. 24 Juli 1830, † 30 Maj 1831.

G. Povline Hansine Kristiane Sidenius, f. 24 Avg. 1831, † 26 Marts 1834.

H. Karoline Emilie Sidenius, f. 12 Okt. 1833.

I. Povl Johannes Sidenius, f. 3 Maj 1835.

J. Henriette Henninga Sidenius, f. 14 April 1837.

b. **Nils Sidenius**, f. 14 Maj 1795, Student fra Nykjøbing Skole 1814, theol. Kand. 11 Janv. 1819 (Laud.), resid. Kap. for Tirsted, Skørringe og Vesleby 24 Okt. 1821, Vicepastor hos Biskop Boisen i Vesterborg 8 Avg. 1827, Sognepræst for Lyngby og Albøge, samt Seminarieforstander for Lyngby Seminarium 6 Sept. 1833, Sognepræst i Hæsselager i Fyn 23 Marts 1843. — * 7 Nov. 1821 Katrine Magdalene Sidenius. (Se XI. i.)

A. Jakob Sidenius, f. 3 Marts 1823, Student 1842 (Laud.), tog theol. Attest. 13 Juli 1847 (H. ill.) og 10 Juli 1848 (H. ill. Imi gr.)

B. Edvard Sidenius, f. 3 Juli 1825, Student fra Metropolitanskolen 1845 (2 Kar.).

C. Kristian Sidenius, f. 23 Juli 1827, Kjøbmand i Nysted. — * 26 Sept. 1852 Thorbjørg Gudmundsen, f. 26 Febr. 1832, Datter af Præsten G. i Nysted.

D. Ingeborg Sidenius, f. 4 Maj 1828.

E. Nikoline Sidenius, f. 12 Febr. 1831.

F. Lavrits Valslev Sidenius, f. 24 Dkbr. 1835.

c. **Rasmus Sidenius**, f. 23 Marts 1798, † 25 Sept. 1845, Kjøbmand og Borgerrepræsentant i Nykjøbing. — * 24 Sept. 1828 Anne Marie Amalie Dresler, f. 8 Okt. 1807, Datter af Hr. Fredrik Kristian Dresler, Sognepræst i Toreby.

A. Sofie Amalie Sidenius, f. 17 Juli 1829.

B. Nikoline Sidenius, f. 2 Dkbr. 1830. — * 21 Nov. 1849 Iver Falentin Kristian Dresler, f. 28 Maj 1810, Kjøbmand i Nykjøbing.
1. Sofie Amalie Dresler, f. 22 Maj 1851.
C. Jakob Benjamin Sidenius, f. 23 Marts 1832.
D. Marie Vilhelmine Sidenius, f. 31 Juli 1833.
E. Thora Kamilla Sidenius, f. 11 April 1835.
F. Fredrik Kristian Sidenius, f. 24 Janv. 1837.
G. Frits Vilhelm Sidenius, f. 4 Nov. 1838.
H. Johanne Fredrikke Sidenius, f. 14 Juli 1840.
I. Lovise Charlotte Sidenius, f. 2 Sept. 1843.
J. Rasmus Sidenius, f. 22 Dkbr. 1845.

d. **Kirstine Sidenius**, f. 13 Nov. 1800, i Nykjøbings Kloster.

e. **Anne Margrete Sidenius**, f. 10 Sept. 1803.

XIII. **Kristian Sidenius**, f. 16 Marts 1763, begr. 27 Juni 1764.

XIV. **Isak Sidenius**, f. 23 Maj 1764, begr. 8 Juni s. A.

XV. **Kristian Sidenius**, f. 12 Juli 1766, † 5 Febr. 1825, Kjøbmand i Nykjøbing. — * 1801 Anne Katrine Hansen, f. i Kjøbenhavn 21 Marts 1777, † i Radsted 25 Dkbr. 1842, Datter af forhenv. islandsk Kjøbmand Kristian Hansen, sidst boende i Lidø.

a. **Isak Sidenius**, f. 26 Nov. 1802, Stadshøvidsmand, Vinhandler i Nykjøbing. — * 15 Dkbr. 1826 Johanne Henriette Schultz, f. 16 April 1800, Datter af Stadshøvidsmand, Kanselliraad, Ridder Johan Reimer Schultz, forhen Kjøbmand i Nykjøbing.
A. Johan Kristian Sidenius, f. 9 Dkbr. 1827, Faderens Associé i Vinhandelen.
B. Theodor Emil Sidenius, f. 13 Sept. 1829, † 19 Marts 1831.
C. Marie Lovise Hulda Sidenius, f. 2 Sept. 1830.
D. Edvard Emil Sidenius, f. 7 Marts 1832, † 18 Juni 1833.
E. Margrete Katrine Sidenius, f. 19 Avg. 1833, † 8 Febr. 1838.
F. Frits William Sidenius, f. 24 Juni 1835.
G. Dødfødt Datter, 26 Juni 1836.
H. Hanne Fredrikke Sidenius, f. 15 Marts 1838.

I. Matilde Vilhelmine Henriette Sidenius, f. 3 Marts 1842.

b. **Marie Lovise Hulda Sidenius,** f. 22 Marts 1804. — * 24 Okt. 1823 Mag. Hans Ulrik Møller, f. 19 Okt. 1796, da res. Kap. for Kjøbelev og Vindeby, nu Sognepræst i Torkildstrup. (Se S. 198.)

A. Bodil Marie Møller, f. 19 Sept. 1824.

B. Kristian Møller, f. 12 Maj 1826, † 13 Janv. 1839.

C. Johanne Dortea Møller, f. 16 April 1828.

D. Anne Katrine Møller, f. 27 Febr. 1830, † 14 Maj 1843.

E. Rasmus Møller, f. 11 Febr. 1832, Student fra Nykjøbing Skole 1850 (H. ill.).

F. Povl Martin Møller, f. 23 Nov. 1833, Student fra Nykjøbing Skole 1851 (H. ill.).

G. Nilsine Margrete Møller, f. 23 Sept. 1835.

H. Ulrikke Lovise Møller, f. 14 Marts 1838.

I. Kristiane Møller, f. 22 Marts 1841.

J. Hans Ludvig Møller, f. 2 Okt. 1843.

K. Anne Katrine Møller, f. 16 Febr. 1846, † 1 Maj 1847.

L. Anne Møller, f. 21 Nov. 1849, † 27 s. M.

c. **Anne Margrete Sidenius,** f. 6 Sept. 1805. — * 15 Avg. 1834 Hr. Anton Kristoffer Bertelsen, f. 4 Juli 1805, Student 1823, theol. Kand. 27 Okt. 1828 (Laud.), Kateket i Rønne 29 Janv. 1834, Sognepræst til Søby, Skader og Halling 6 Avg. 1839, til Taagerup og Torslunde 8 Febr. 1849.

A. Karen Katrine Bertelsen, f. 7 Juli 1835.

B. Fredrik Kristian Bertelsen, f. 23 Maj 1838.

d. **Ragna Oliva Sidenius,** f. 4 April 1807, begr. 20 April 1808.

e. **Kristiane Olivia Sidenius,** f. 14 Avg. 1809, begr. 22 Avg. 1820.

f. **Kristian Sidenius,** f. 8 Sept. 1810, Student fra Nykjøbing Skole 1829 (Laud.), theol. Kand. 25 Okt. 1834 (Laud.), Sognepræst i Sønderhaa og Hørsted 6 Avg. 1839, i Nykjøbing 2 April 1850. (Se S. 302). — * 25 Okt. 1839 Margrete Marie Nansy Mahler, f. paa Kristianshavn 7 Nov. 1817, Datter af Koffardikaptejn Nils Henrik Mahler.

A. Anne Katrine Gustave Sidenius, f. 5 Marts 1842.

B. Marie Luise Hulda Sidenius, f. 21 Sept. 1844.

C. Edvardine Henriette Isakine Sidenius, f. 2 Nov. 1846.

D. Johanne Marie Katrine Sidenius, f. 18 Janv. 1849.

E. Therese Olivia Sidenius, f. 11 Febr. 1852.

g. **Hans Bergishagen Sidenius**, f. i Marts 1814, begr. 23 s. M.

XVI. **Karen Marie Sidenius**, f. 20 Maj 1769, † i Særslev 16 Marts 1844. — * 29 Juli 1804 Distriktskirurg, Regimentsfeltskær Johannes Karolus Wittafeck i Saxkjøbing, f. 1764, † 1809, fra hvem hun blev separeret efter faa Maaneders Ægteskab.

XVII. **Isacia Sidenius**, f. 22 April 1770, begr. 21 Juni s. A.

XVIII. **Benjamin Sidenius**, f. 18 April 1774, † 6 Marts 1854, Sognepræst i Særslev i Fyn (se I. S. 240), 19 Maj 1849 udnævnt til R*. — * 3 Okt. 1804 Kristiane Holm, f. 4 Juli 1778, † 12 Juni 1844, Datter af Kjøbmand Kristoffer Holm († 1791).

a. **Kristoffer Arent Holm Sidenius**, f. 13 Avg. 1805, Student 1825, theol. Kand. 9 Juli 1832 (H. ill.), Sognepræst til Ejlby og Melby 19 Dkbr. 1834, til Brænderup og Ore 12 Maj 1847. — 1 * 15 Juli 1835 Emma Adelaide Ramus, f. 14 Dkbr. 1804, † 4 Dkbr. 1837, Datter af Kammerraad, Amtsforvalter Frans Ramus i Nykjøbing. — 2 * 18 Dkbr. 1840 Petra Holm, f. 2 Marts 1819, Datter af Kjøbmand Peder Holm i Maribo.

A. Frans Benjamin Sidenius, f. 24 April 1836.

B. Emma Adelaide Sidenius, f. 22 Nov. 1837.

C. Kristiane Sidenius, f. 19 April 1843.

D. Peder Kristian Edvard Sidenius, f. 24 Nov. 1845, † 7 Janv. 1849.

E. Charlotte Lovise Avgusta Vilhelmine Sidenius, f. 18 Marts 1847.

F. Karoline Emilie Sidenius, f. 18 Juni 1848.

G. Hans Ludvig Just Sidenius, f. 11 Avg. 1850.

b. **Anne Margrete Sidenius**, f. 14 Marts 1807. — * 20 Sept. 1844 Klavs Kristian Olrog, da Expeditionssekretær i Kristiania, nu Toldinspektør i Kristianssand, f. 23 Dkbr. 1807. Ingen Børn.

c. **Gertrud Kirstine Ekkardine Sidenius**, f. 17 Janv. 1809. — * 24 Okt. 1828 Hr. Lavrits

Nikolaj Balslev, f. 9 April 1801, Student 1818, theol. Kand. 14 Juli 1823, Sognepræst i Ejlby og Melby 23 Janv. 1828, † 23 Avg. 1834.

A. Lavra Kristiane Balslev, f. 29 Sept. 1829.

B. Rasmus Balslev, f. 21 Avg. 1831, Student fra Odense Skole 1850 (1ste Kar.), studerer Theologi.

C. Anne Salome Elisabet Balslev, f. 17 Avg. 1833.

d. **Edvard Sidenius,** f. 3 Okt. 1810, Skibsfører, † i Kalkutta 26 Marts 1846. — * 3 Okt. 1838 Hanne Mahler, f. 17 Janv. 1810, Datter af Koffardikaptejn Nils Henrik Mahler. Ingen Børn.

e. **Isak Sidenius,** f. 29 Juli 1812, † 17 Juli 1817.

f. **Peder Kristian Sidenius,** f. 9 Juni 1814, † i Sept. 1843, Kjøbmand i Maribo. — * i Juli 1841 Julie Schrøder, f. 12 Marts 1817, Datter af Skovrider Schrøder ved Søholt.

A. Benjamin Sidenius, f. 10 April 1842.

g. **Maren Katrine Sidenius,** f. 9 Avg. 1816. — * 10 Nov. 1843 Skibskaptejn Henrik Gustav Balén Mahler, f. 17 Okt. 1815. Ingen Børn.

h. **Ingeborg Isakine Sidenius,** f. 12 Okt. 1818, † 30 April 1847. — * 9 Okt. 1844 Johannes Schrøder, Forpagter af Søholtsgaarden paa Lolland.

A. Benjamin Sidenius Schrøder, f. 27 Avg. 1845.

Tillæg og Rettelser

til Stamtavlerne i 1ste Bind.

S. IV. (I.) Joh. Kr. Margr. Holstein f. Biering er gif med nuværende Postmæster i Stubbekjøbing Karl Kristian Konrad v. Banner, Kammerjunker, forhen Premierløjtn. i Garden.

S. VI. (I.) Verner Kr. Bierings Hustru, Karen f. Hee, døde i Nordby Præstegaard 25 Maj 1851.

S. VIII. (E. 4.) Joh. Fr. V. Hansen døde i Avg. 1851.

— (H.) Jørgen V. Biering blev Student 1848 (ikke 1847).

S. XIV. (c. D.) I „Fædrelandet" Nr. 260 (for 7 Novbr.) 1851 meddeles en Politisag, anlagt mod Garversvend Jens Andersen Krogh i Kbhavn, der 23 Sept. var idømt 6 Aars Tugthusstraf for Tyveri, og hans Kone Jakobine Klavdine født Dannefærd, 35 Aar gl., for Delagtighed heri til 3 Gange 5 Dages Vand og Brød. — Hører hun til denne Familie, hvad Fornavnene synes at hentyde paa, maa hun vist være en Datter af Skrædder Klavs Dannefer.

S. XVII. (J. a.) 9 Janv. er Dr. Thriges rette Fødselsdag. (Erslew. III. S. 377.)

S. XIX. (M. c. A.) Hr. H. M. Th. Hertz blev 14 Avg. 1853 kaldet til pers. Kap. ved St. Hans Kirke i Odense.

S. XX. (e.) Konsistorialass. H. I. Fich † 29 April 1852.

S. XXIII. (R. a.) Nikoline Mollerup, læs: Petroline Didrikke Mollerup, † 1854.

— (S.) Degnen Nils Povl Taarning † 12 Janv. 1852.

— (S. a.) Fredrikke Lusie, læs: Marie Lusie Fredrikke.

S. XXIII. Johan Peter Sigvard Gjørsenius Mørch blev 1852 valgt til Degn i Løjt ved Aabenraa. Har nu 2 Børn: 1) Fredrik Nils Karl Johan M. f. 10 Juni 1849 og 2) Karoline Fredrikke Povline M. f. 8 Oktbr. 1851.

— (S. a. D.) Student Nils Kr. F. Dyrlund udskreven som Menig under Krigen, 6 Okt. 1850 D. M.

— (S. a. G.) Olave B. M. Andersen er født 29 April.

S. XXIV. (T.) Nikoline L. Schierning f. Koch er nu i Nykjøbings nye Kloster.

Register.

Tillæg og Rettelser

til Stamtavlerne i 1ste Bind.

S. IV. (I.) Joh. Kr. Margr. Holstein f. Biering er gift med nuværende Postmæster i Stubbekjøbing Karl Kristian Konrad v. Banner, Kammerjunker, forhen Premierløjtn. i Garden.

S. VI. (I.) Werner Kr. Bierings Hustru, Karen f. Hee, døde i Nordby Præstegaard 25 Maj 1851.

S. VIII. (E. 4.) Joh. Fr. B. Hansen døde i Avg. 1851.

— (H.) Jørgen B. Biering blev Student 1848 (ikke 1847).

S. XIV. (c. D.) I „Fædrelandet" Nr. 260 (for 7 Novbr.) 1851 meddeles en Politisag, anlagt mod Garversvend Jens Andersen Krogh i Kbhavn, der 23 Sept. var idømt 6 Aars Tugthusstraf for Tyveri, og hans Kone Jakobine Klavdine født Dannefærd, 35 Aar gl., for Delagtighed heri til 3 Gange 5 Dages Vand og Brød. — Hører hun til denne Familie, hvad Fornavnene synes at hentyde paa, maa hun vist være en Datter af Skrædder Klavs Dannefer.

S. XVII. (J. a.) 9 Janv. er Dr. Thriges rette Fødselsdag. (Erslew. III. S. 377.)

S. XIX. (M. c. A.) Hr. H. M. Th. Hertz blev 14 Avg. 1853 kaldet til pers. Kap. ved St. Hans Kirke i Odense.

S. XX. (e.) Konsistorialass. H. J. Fich † 29 April 1852.

S. XXIII. (R. a.) Nikoline Mollerup, læs: Petroline Didrikke Mollerup, † 1854.

— (S.) Degnen Nils Povl Taarning † 12 Janv. 1852.

— (S. a.) Fredrikke Lusie, læs: Marie Lusie Fredrikke.

S. XXIII. Johan Peter Sigvard Skorsenius Mørch blev 1852 valgt til Degn i Løjt ved Aabenraa. Har nu 2 Børn: 1) Fredrik Nils Karl Johan M. f. 10 Juni 1849 og 2) Karoline Fredrikke Povline M. f. 8 Oktbr. 1851.

— (S. a. D.) Student Nils Kr. F. Dyrlund udskreven som Menig under Krigen, 6 Okt. 1850 D. M.

— (S. a. G.) Olave B. M. Andersen er født 29 April.

S. XXIV. (T.) Nikoline L. Schierning f. Koch er nu i Nykjøbings nye Kloster.

Register.

3 2044 048 331 144

